

Vlaanderen
verbeelding werkt

Ondernemingsplan Departement WEWIS

Evaluatie 2025 – Planning 2026

DEPARTEMENT
WERK, ECONOMIE
WETENSCHAP, INNOVATIE &
SOCIALE ECONOMIE

departementwewis.be

INHOUD

1	Woord vooraf	6
2	Situering	7
3	Structuur van het ondernemingsplan	9
3.1	Beleidsdoelstellingen	9
3.1.1	Strategische en operationele beleidsdoelstellingen	9
3.1.2	Strategische beleidsprojecten	9
3.1.3	Maatregelen (kernprocessen)	10
3.2	Organisatie-doelstellingen	10
3.2.1	Strategische organisatie-doelstellingen	10
3.2.2	Strategische organisatieprojecten	10
3.3	Organogram Departement WEWIS	10
4	Beleidsveld Werk	12
4.1	ISE Activering	12
4.1.1	Strategische doelstelling: Talent aan het werk krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt	12
4.2	ISE Loopbanen	14
4.2.1	Strategische doelstelling: Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé	14
4.3	ISE Duurzame arbeidsmarkt	16
4.3.1	Strategische doelstelling: Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren	16
4.4	ISE Thema-overschrijdend	18
4.4.1	Strategische doelstelling: Talent van buiten Vlaanderen aantrekken	18
4.4.2	Governance-doelstellingen	21
5	Beleidsveld Competenties	24
5.1	ISE Competenties	24
5.1.1	Strategische Doelstelling: Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan	24
6	Beleidsveld Sociale Economie	29
6.1	ISE Activering (sociale economie)	29
6.1.1	Strategische doelstelling: Versterken van de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking	29
6.2	ISE Duurzame Arbeidsmarkt (Sociale Economie)	31
6.2.1	Strategische doelstelling: Zorgen voor een betere samenwerking tussen sociale en reguliere economie	31
7	Beleidsvelden economie, wetenschappelijk onderzoek, innovatie en wetenschapscommunicatie	33
7.1	Inleiding	33
7.2	Kernopdrachten van het EWI-luik: detail en budgetten 2026	35
I.	Overkoepelende strategische doelstelling: productiviteit en competitiviteit van onze economie en industrie duurzaam versterken	45
	Vlaamse productiviteits-, competitiviteits- en industriebeleid	45
1.	De Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda	45
2.	Geïntegreerd actieplan voor de Vlaamse industrie	47
3.	Kernenergie: inzetten op kleine modulaire reactoren	48
4.	Vlaamse Waterstofstrategie	49
5.	Energiebeleidsovereenkomsten	50
6.	Uitvoering Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 en Vlaamse Klimaatstrategie 2050	51
	Europese en internationale inbedding van het Vlaams beleid	54
7.	Europees Industriebeleid	54
8.	Voorbereiding en opvolging van de werkzaamheden van de Raad van Ministers (Raad Concurrentievermogen en Raad Telecom) van de Europese Unie en beïnvloeding van het Europese beleid	56
9.	Coördinatie strategische en (pro-)actieve aanpak EU beleid binnen beleidsvelden Economie, Wetenschap en Innovatie	59
10.	EU-financieringsprogramma's	62
11.	De vernieuwde Europese Onderzoeksruimte (ERA)	67
12.	Stakeholdersoverleg via EU-platform	69

13. Samenwerking Vlaanderen-Nederland	71
14. Samenwerking met Noordrijn-Westfalen en Saksen	74
II. Extra investeren in O&O&I en tegelijkertijd inzetten op een sterkere economische valorisatie	76
8 Beleidsveld 'Wetenschappelijk Onderzoek'	76
15. Uitvoering van systeemaanpak O&O&I via 5 Trajecten gestart in 2025 – vervolg 2026	76
8.1 ISE 'Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek'	82
16. Financiering en ondersteunen van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)	82
17. Financiering en stimuleren van fundamenteel onderzoek onder andere via de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) bij de universiteiten	84
18. Menselijk kapitaal: loopbaan kenniswerkers en onderzoekers en STEM-agenda	85
8.2 ISE 'Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek'	87
19. Agentschap Plantentuin Meise	87
20. Kennisinstellingen VLIZ, KVAB, KMDA-CRC, Alamire, UNU-CRIS	89
8.3 ISE 'Strategisch basisonderzoek'	93
21. Strategisch basisonderzoek binnen het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen	93
8.4 ISE 'Onderzoeksinfrastructuur'	94
22. Het Vlaamse en Europese beleid inzake grote (internationale) onderzoeksinfrastructuren	94
23. Voorbereiding Einstein-telescoop	102
24. Vlaams Onderzoeksnetwerk (VON) – BELNET: verdere uitbouw en upgrade	104
8.5 ISE 'Post-initieel onderwijs'	106
25. Hogere instituten voor Schone Kunsten en Instelling voor post-initieel onderwijs: Orpheus en ITG	106
26. Business Schools: AMS en Vlerick	109
9 Beleidsveld 'Innovatie'	110
9.1 ISE 'Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek'	110
27. Strategische onderzoekscentra (SOC's): imec, VIB, VITO, Flanders Make en EnergyVille	110
28. Imec EU pilot line NV	118
29. Regeneratieve geneeskunde: RegMed XB	119
30. Vlaamse Wetenschappelijke Instellingen (VWI's)	121
9.2 ISE 'Valorisatie onderzoeksresultaten'	122
31. Techtransfer en kennisvalorisatie van onderzoek via Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en interfacediensten	122
32. Hogescholen in Vlaanderen	125
33. Technologie-infrastructuur	128
34. Open Science-beleid: Open Access, Open Data en de European Open Science Cloud	130
35. Flanders Research Information Space (FRIS): architectuur	133
36. FRIS: juridisch kader	137
37. FRIS: beleidsrapporteringen	140
38. FRIS: verbreden, verdiepen en vermarkten	142
10 Beleidsveld 'Wetenschapscommunicatie'	145
10.1 ISE 'Wetenschapscommunicatie'	145
39. Flanders Technology & Innovation	145
40. Uitvoering beleidsplan Wetenschapscommunicatie	147
41. Actieplan Artificiële Intelligentie en Cybersecurity: luik flankerende maatregelen	149
III. Strategische sectoren ondersteunen en strategische autonomie verhogen	152
10.2 ISE 'Innovatiekracht ondernemingen'	152
42. Energietransitie: onderzoek en innovatie	152
43. Vlaamse Innovatie- en Industriestrategie voor Veiligheid en Defensie, NAVO DIANA en NAVO-Innovatiefonds	155
44. Vlaams ruimtevaartbeleid	157
45. Circulaire economie: beleidsontwikkelingen	159
46. Bio-economie en industriële biotechnologie: beleidsontwikkelingen	163
47. Toekomstgerichte chemiestrategie: trilaterale beleidscoördinatie met Nederland en Noordrijn-Westfalen	168
48. Levenswetenschappen-Biotechnologie: agro-voeding systeem	171
49. Levenswetenschappen-Biotechnologie: Gezondheid	174
50. Gepersonaliseerde geneeskunde – Biotech Valley Flanders: RIS3 en prioriteiten in Vlaanderen	177
51. Marien onderzoek en Blue Growth	180
52. Smart Mobility: voertuigen en mobiliteit van de toekomst	182
53. Vlaams Trustfonds ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van de Science Divisie van UNESCO (FUST)	184
54. Kennis- en economische veiligheidsbeleid	186
IV. Een ondernemers en kmo-vriendelijke overheid en omgeving creëren	189
• De digitale transitie versnellen	189
55. Vlaams Actieplan Artificiële intelligentie (AI) – luik onderzoek	189

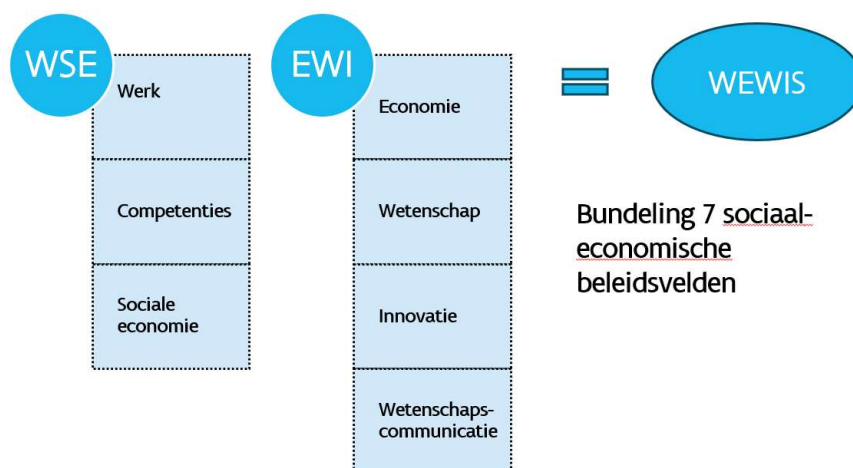
56. Vlaams Actieplan Cybersecurity (CS) – luik onderzoek en flankerend beleid	193
57. Coördineren van het Digital Europe Programme (DEP) voor Vlaanderen	196
58. A Europe fit for the digital age	199
59. Digitalisering: Kenniscentrum Data en Maatschappij	202
• Financiering voor onze ondernemingen garanderen	204
10.3 ISE 'Financiering ondernemingen'	204
60. Beleidsvoorbereiding en monitoring met betrekking tot financiering ondernemingen	204
61. Vlaamse kmo-innovatie in Europese context	206
62. Flanders Future Tech Fund binnen PMV	208
• Ondernemerschap stimuleren	209
10.4 ISE 'Ondernemerschap'	209
63. Beleidsvoorbereiding en monitoring met betrekking tot ondernemerschap	209
• Regionale specialisatie ondersteunen	211
64. Regionale specialisatie in Limburg via de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM)	211
• Een beleid gedreven door feiten en cijfers	212
65. Kenniscentrum over O&O, economie, wetenschap, innovatie in Vlaanderen	212
• Beleidsvaluaties	215
66. Evaluaties betreffende de beleidsvelden Economie, Wetenschappelijk Onderzoek, Innovatie en Wetenschapscommunicatie die in 2026 worden afgewerkt, voorbereid en/of uitgevoerd	215
• Beleids- en begrotingscoördinatie	218
67. Begrotingscoördinatie binnen het Departement WEWIS, beleidsvelden Economie, Wetenschap, Innovatie en Wetenschapscommunicatie	218
68. Beantwoorden parlementaire vragen en vragen om uitleg (VOU): coördinatie binnen het beleidsdomein WEWILS	220
69. Juridische dienstverlening en reguleringsmanagement	221
• Beleidsadvisering	223
70. Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO)	223
71. Opvolging Expertisecentrum O&O-monitoring (ECOOM)	225
72. Blijven inzetten op het versterken van onderbouwd beleid en foresight	229
• Beleidsrapportering	231
73. Beleidsrapporteringen voor het hele beleidsdomein WEWILS i.k.v. Europees Semester en ten aanzien van Europese en internationale instanties	231
11 Organisatie (interne werking)	233
11.1 Inleiding	233
11.2 Samensmelten, verbinden en integraal samenwerken	233
11.3 Groeien naar een inclusieve organisatie met oog voor menselijk kapitaal	234
11.4 WEWIS als lerende organisatie	235
11.4.1 Organisatieoptimalisatie	235
11.4.2 Hefbomen voor organisatiematuriteit	235
11.5 Heerlijk heldere WEWIS-communicatie	237
11.6 Financiën en Begroting	237
11.7 ICT (data en digitalisering)	238
12 Horizontale strategische doelstellingen	242
12.1 De aanbevelingen van Audit Vlaanderen	242
12.2 Doelstelling m.b.t. welzijn: preventieplan	242
12.3 Doelstelling m.b.t. diversiteit en inclusie	242
13 Een doelstelling m.b.t. energiebesparing	243
14 Personeelsplan	243
15 EU-regelgeving die omgezet moet worden in interne regelgeving	243
16 Uitvoering kernprocessen: boordtabellen 2025	245
16.1 Talent aan de slag krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt	249
16.1.1 Versterkte activering van werkzoekenden, langdurig zieken en niet-beroepsactieven (OD 1)	249
16.2 Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé	255
16.2.1 Inzetten op duurzame loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé	255
16.3 Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren	259
16.3.1 Werkbaar werk en inclusief ondernemen ingang doen vinden in ondernemingen	259
16.4 Talent van buiten Vlaanderen aantrekken	260
16.4.1 Interregionale mobiliteit en arbeidsmigratie als sluitstuk	260
16.5 Thema-overschrijdend: governance-doelstellingen	261

16.6	Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan	267
16.6.1	Inzetten op een opleidingsoffensief voor de arbeidsmarkt	267
16.7	Versterken van de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking	271
16.7.1	Individueel Maatwerk (IMW)	271
16.7.2	Collectief Maatwerk	273
16.7.3	Arbeidsmatige activiteiten	274
16.8	Zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie	275
16.8.1	Ondersteuningsmaatregelen sociale economie	275
16.9	Vlaamse sociale inspectie	277
16.9.1	Anti-discriminatie Vlaamse Sociale Inspectie	278
17	Financiën en begroting	278
17.1	BUDGET DATA EN DIGITALISERING 2025	278
17.2	CIJFERS FINANCIËEL 2025-2026 (cfr. BBT-structuren Werk en Sociale Economie)	280
17.3	UITGAVENBEGROTING Luik EWI (BO 2026)	282
18	Bijlagen	290
18.1	Overzicht ESF+ en AMIF-oproepen	291
18.2	Overzicht oproepen Focus op Talent	294
18.3	Overzicht onderzoek in 2026	295
18.4	Overzicht van de ICT-toepassingen in beheer gegroepeerd per beleidsveld	297
18.5	Lijst met afkortingen	298
18.6	Personeelsoverzicht Departement EWI - WEWIS	307
18.6.1	Evolutie personeelsbesparingen Departement EWI: 2009-2019	307
18.6.2	Besparingsdoelstellingen legislatuur 2019 -2024	309
18.6.3	Personeelsbestand van het nieuwe gefusioneerde Departement WEWIS: opsplitsing 'EWI'-bevoegdheden en 'WSE'-bevoegdheden	311
18.7	Lijst van vertegenwoordigingen in supranationale, federale en Vlaamse gremia ter voorbereiding van Europese en internationale dossiers	312
18.8	Overzicht van EU-partnerschappen met Vlaamse deelname	329
18.9	Beleidsgericht rapport 2025	330

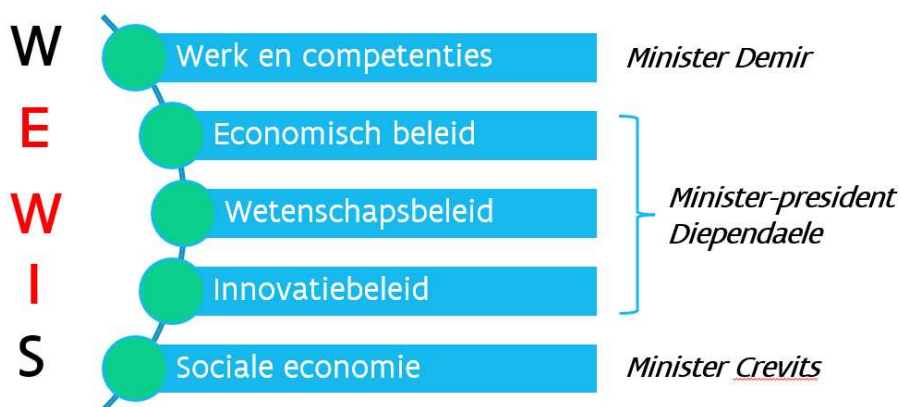
1 WOORD VOORAF

Het voorliggend document betreft het Jaarondernehmensplan 2025 van het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS), **voor wat betreft de WSE-bevoegdheid: Werk en Competenties** onder de verantwoordelijkheid van minister Zuhal Demir.

Het Departement WEWIS is **in 2025 immers ontstaan** uit het samengaan van de vroegere Departementen EWI en WSE. De belangrijke sociaal-economische beleidsinstrumenten van het arbeidsmarkt- en competentiebeleid, economisch beleid, wetenschapsbeleid, innovatiebeleid en sociale economie kwamen zo samen in één organisatie.

Ingevolge de bevoegdheidsverdeling binnen de **Vlaamse regering Diependaele**, na haar eedaflegging op **30 september 2024**, heeft het nieuwe Departement WEWIS **drie voorgedijministers**:

Voorliggend Jaarondernehmensplan 2025 slaat – inzake de **beleidsdoelstellingen** – enkel op de bevoegdheden Werk en Competenties. Voor de bevoegdheden Sociale Economie en Economie, Wetenschap en Innovatie is er een ander ondernemingsplan onder verantwoordelijkheid van een andere minister, uiteraard **afgestemd** met het voorliggende, aangezien het opgesteld werd door eenzelfde departement. Wat betreft de **beheerdoelstellingen** – doelstellingen met betrekking tot de interne werking van de entiteit – zijn de bepalingen in de verschillende Jaarondernehmensplannen (EWI, Werk en Sociale Economie) uiteraard dezelfde.

Vooraleer dieper in te gaan op het Jaarondernemingsplan, wordt evenwel eerst het **Departement WEWIS** gesitueerd binnen het **Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie (WEWILS)**¹ binnen de Vlaamse overheid.

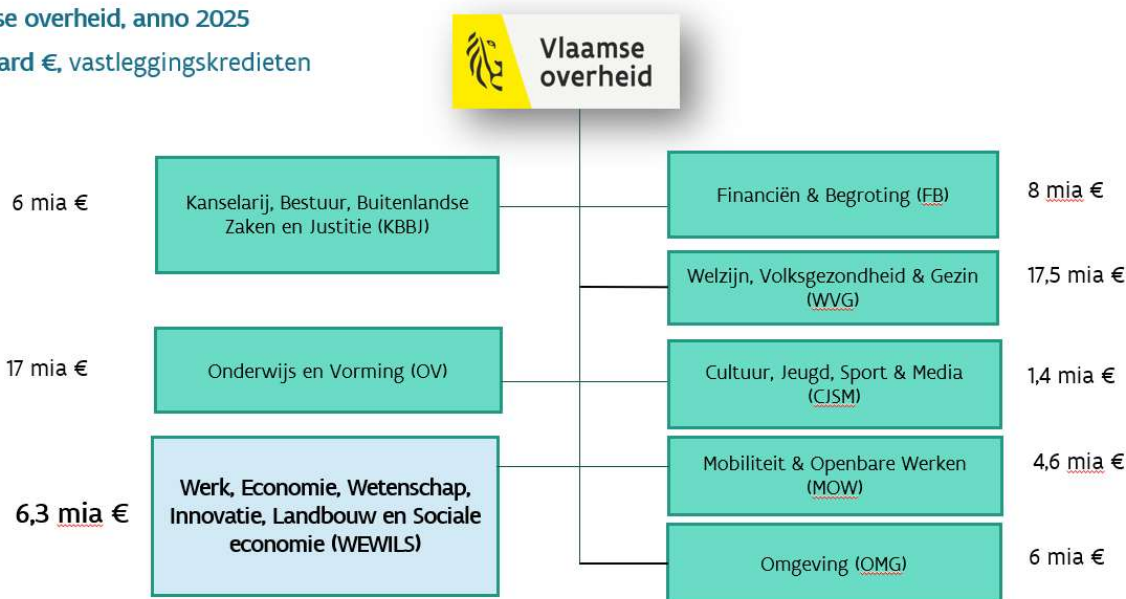
Vervolgens worden de **beleidsdoelstellingen en -acties** binnen het **Departement WEWIS** weergegeven die verband houden met de bevoegdheid **Werk en Competenties**.

2 SITUERING

De Vlaamse overheid kent vandaag 8 beleidsdomeinen, waaronder het Beleidsdomein WEWILS: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie. Het Departement WEWIS behoort tot het Beleidsdomein WEWILS.

Onderstaand worden deze beleidsdomeinen weergegeven met bijhorende budgetten 2025 in vastleggingskredieten.

Vlaamse overheid, anno 2025
67 miljard €, vastleggingskredieten

Binnen elk beleidsdomein van de Vlaamse overheid bestaat er een departement en zijn er diverse agentschappen.

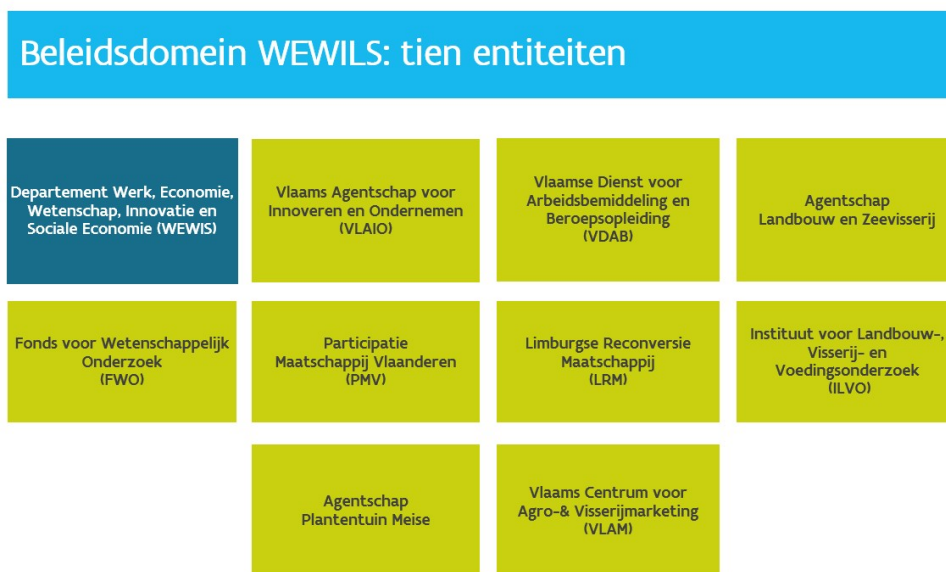
Op 1 januari 2024 werden de beleidsdomeinen EWI, WSE en LV samengevoegd tot één nieuw beleidsdomein.

Op 1 januari 2025 werden de voormalige departementen Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Werk en Sociale Economie (WSE) geïntegreerd worden tot één nieuw departement bevoegd voor economie, wetenschap, innovatie, werk en sociale economie.

¹ Fusie van drie vroegere beleidsdomeinen: Economie, Wetenschap en Innovatie / Werk en Sociale Economie / Landbouw en Visserij.

Merk dus op dat de **bevoegdheid landbouw** tot het Beleidsdomein WEWILS behoort, maar niet tot de bevoegdheden van het Departement WEWIS. De bevoegdheid landbouw wordt immers uitgeoefend via het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Entiteiten behorende tot het Beleidsdomein WEWILS

Bovenstaande agentschappen (groene kleur) vallen, ingevolge het bevoegdheidsbesluit (VR 2024 3009 DOC.1137/2) onder de verantwoordelijkheid van de minister-president Diependaele, uitgezonderd de VDAB (minister Demir) en het ILVO, de VLAM en het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (minister Brouns).

In dit document focussen we op het **Departement WEWIS**.

Het nieuwe departement staat sinds 1 januari 2025 in voor de beleidsvoorbereiding, -opvolging en -evaluatie voor het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie.

Het departement bundelt de belangrijke Vlaamse sociaal-economische hefboomen van enerzijds het arbeidsmarkt-, competentie-, talent- en sociale economiebeleid en anderzijds het economisch- wetenschaps- en innovatiebeleid en focust op tien strategische doelstellingen:

1. De productiviteit en concurrentiekracht van onze economie en industrie duurzaam versterken;
2. Strategische sectoren ondersteunen en strategische autonomie verhogen;
3. Een ondernemers- en kmo-vriendelijke overheid en omgeving creëren;
4. Extra investeren in onderzoek, ontwikkeling en innovatie (O&O&I) en tegelijkertijd inzetten op een sterkere economische valorisatie;
5. Meer talent aan de slag krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt, zowel werkzoekenden als niet-beroepsactieven;
6. Talent aan de slag houden in actieve, werkbare en duurzame loopbanen;
7. Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren;
8. Talent opleiden, omscholen en bijscholen;

9. Talent van buiten Vlaanderen aantrekken;
10. Versterken van de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperkingen en een betere wisselwerking tussen de sociale en reguliere economie.

Conform de binnen de Vlaamse Regering gemaakte afspraken (VR 2025 2401 MED.0017/1) stelt het Departement WEWIS een voorstel ondernemingsplan op. Het voorliggend ondernemingsplan bevat in eerste instantie de bijdrage van de aan de entiteit toegewezen beleids- en beheerdoelstellingen wat betreft de beleidsvelden **Werk en Competenties en Sociale Economie**; in de vorm van mijlpalen voor de beleidsdoelstellingen voor het lopende kalenderjaar. Daarnaast is ook een uitgebreide beschrijving voorzien van de werkzaamheden van het departement voor de beleidsvelden **Economie, Wetenschap en Innovatie**. Het geheel vormt het stuur- en planningsdocument voor de entiteit en vormt een element voor de planning en evaluatie van de leidend ambtenaar.

Naast de beleids- en beheerdoelstellingen worden in het ondernemingsplan volgende zaken opgenomen: de horizontale doelstellingen gelinkt aan de aanbevelingen van Audit Vlaanderen, het preventieplan en het diversiteitsplan. Daarnaast wordt stilgestaan bij de EU-regelgeving en wordt het personeelsplan als bijlage opgenomen.

Het ondernemingsplan voorziet ook de evaluatie van de uitvoer van het Ondernemingsplan 2025 en in bijlage bij dit ondernemingsplan een status van de uitvoering van de concrete beleidsuitvoering.

3 STRUCTUUR VAN HET ONDERNEMINGSPLAN

3.1 Beleidsdoelstellingen

Deel 1 en Deel 2 van het ondernemingsplan bevat de operationele doorvertaling van het Regeerakkoord en de beleidsdoelstellingen geformuleerd in de respectievelijke beleidsnota's:

- Beleidsnota 2024-2029. Werk
- Beleidsnota 2024-2029. Sociale Economie

3.1.1 Strategische en operationele beleidsdoelstellingen

De strategische beleidsdoelstellingen zijn niet enkel geformuleerd in de beleidsnota's maar vormen ook de ruggengraat voor de Beleids- en Begrotingstoelichting (BBT). Ook in dit ondernemingsplan worden ze gebruikt als structuur, voor zowel de evaluatie als voor de planning.

Het ondernemingsplan wordt dus opgehangen aan de verschillende **beleidsvelden** en de hieraan gelinkte **Inhoudelijke Structuurelementen**. Op deze manier is voorliggend document ook **complementair** aan de Beleids- en Begrotingstoelichtingen Werk en Sociale Economie.

3.1.2 Strategische beleidsprojecten

Om de operationele doelstellingen die in de BBT's zijn geformuleerd vorm te geven worden verschillende **beleidsacties** opgezet en in meerjarige strategische **beleidsprojecten** gegoten met het oog op een goede opvolging en beheersing.

In dit ondernemingsplan wordt ingezoomd op de verschillende deelresultaten die het voorbije jaar werden gerealiseerd en welke stappen in het **lopende kalenderjaar 2026** gezet moeten worden om de operationele en strategische beleidsdoelstellingen te bereiken. Op deze manier wordt in beeld gebracht welke de bijdrage van

het departement is aan de realisatie van de **strategische** beleidsdoelstellingen. Voor de verschillende **operationele** doelstellingen worden de mijlpalen voor 2026 bepaald.

3.1.3 Maatregelen (kernprocessen)

Om de beleidsdoelstellingen te bereiken voert het departement uiteraard ook het **reguliere beleid** uit. Ook het mogelijks bijsturen van het huidige beleid is opgenomen in de te behalen mijlpalen binnen de strategische beleidsprojecten. De reguliere werking omhelst de beleidsuitvoering van de bestaande beleidsmaatregelen. De inhoud van de maatregelen is beschreven in de Infobundel 2024 Werk en Competenties en de Infobundel 2024 Sociale Economie.

De beheersmonitoring van de operationele maatregelen gebeurt aan de hand van managementstatistieken en de strategische boordtabel die te raadplegen zijn in het deel “Uitvoering kernprocessen: boordtabellen 2025”.

3.2 Organisatiedoelstellingen

3.2.1 Strategische organisatiedoelstellingen

Sinds 1 januari 2025 vormen het Departement EWI en het Departement WSE samen het Departement WEWIS. In 2024 werd een transitieproces doorlopen met als doelstelling enerzijds het garanderen van de **continuïteit van de dienstverlening** voor de externe klanten evenals voor de interne organisatie en anderzijds het realiseren van **synergiën** tussen de twee voormalige departementen. Er werd gekozen de transitie gradueel, pragmatisch en wendbaar door te voeren.

3.2.2 Strategische organisatieprojecten

De focus wat betreft de organisatiedoelstellingen op de uitvoering van de courante interne dienstverlening op het vlak van de verschillende organisatiedomeinen (mens en omgeving, regie en beheer, financiën, communicatie, ICT, organisatiebeheersing en facilitaire dienstverlening). Meer informatie over de realisaties in 2025 en de plannen voor 2026 is terug te vinden in het deel Organisatie (interne werking).

Daarnaast zijn heel wat taken en opdrachten van de ondersteunende diensten en van de afdeling Data en Digitalisering vervat in de strategische beleidsprojecten.

3.3 Organogram Departement WEWIS

Sinds 1 januari 2025 bestaat het Departement WEWIS uit 9 afdelingen die instaan voor beleidsontwikkeling en -evaluatie, beleidsuitvoering en toezicht en handhaving.

Daarnaast zijn er 2 afdelingen waarbinnen de organisatie-ondersteunende diensten zijn ondergebracht. De afdeling AZO van het voormalige departement EWI en de afdeling Algemene Diensten van het voormalige Departement WSE versterkten hun samenwerking en sinds 2025 zijn zij binnen het nieuwe departement als een **geïntegreerde afdeling Organisatie** van start gegaan. Daarnaast zijn alle ICT-initiatieven ondergebracht binnen de **afdeling Data en Digitalisering**.

DEPARTEMENT
WERK, ECONOMIE
WETENSCHAP, INNOVATIE &
SOCIALE ECONOMIE

2025

**AFDELING BELEID
WERK EN SOCIALE
ECONOMIE***

Beleids-
coördinatie

Juridische
dienst

Strategische
beleidsonder-
steuning

Stoelendienst

**AFDELING
TEWERKSTELLING
EN COMPETENTIES**

Staf en
secretariaat

Competentie
maatregelen

Economische
Migratie

Dienstencheques
en Uitzendarbeid

Tewerkstellings-
maatregelen

**AFDELING DUAAL
LEREN EN
SECTOREN**

Secretariaat

Digitalisering

Netwerken

Regiëren en
informer

**AFDELING EUROPESE
PROGRAMMA'S***

Indusie

Intersectorale
Competentie-
versterking en
Levenslang leren

Leren en
Organisaties en
Ecosystemen

Organisatie en
Programma-
beheer

**AFDELING VLAAMSE
SOCIALE INSPECTIE***

Team
dossierbeheer en
secretariaat

Stafdienst

Dienst Oost

Dienst West

Projectteam
Kwaliteits-
toezicht

**AFDELING ECONOMIE,
INNOVATIE EN
TRANSITIES**

Digitale
transitie

Transitie
Klimaat-
neutraliteit

Industrieel
beleid

Financiering en
Kmo-/ onder-
nemerschap

Kenniscentrum
O&O&I

**AFDELING
WETENSCHAPS-
BELEID**

Fundamenteel
onderzoek

Toegepast
onderzoek

Thematische
wetenschaps-
domeinen

Onderzoeks-
infrastructuren

Open Science,
Wetenschaps-
communicatie
en PRIJ

**AFDELING
COÖRDINATIE,
EVALUATIE, EU &
INTERNATIONAAL
O&O&I-BELEID**

Beleids
coördinatie

Begroting
WEWS

EU- en
Internationaal
O&O&I-beleid

Beleids-
evaluatie

**AFDELING SOCIALE
ECONOMIE EN
WERKBAAR
WERK****

Staf en
secretariaat

Sociaal
ondernemen-
schap en
MVO

Sociale
Economie

Werkbaar Werk

Zuhal Demir
Vlaams minister
van Onderwijs,
Justitie en Werk.

Matthias Diependaele
Minister-president van de
Vlaamse Regering en Vlaams
minister van Economie, Innovatie
en Industrie, Buitenlandse
Zaken, Digitalisering en Facilitair
Management.

Hilde Crevits
Vlaams minister van Binnenland, Steden- en
Plattegrondsbeleid, Samenleving, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie
en Zeevisserij.

* De Afdeling Beleid Werk en Sociale Economie, de Afdeling Europese Programma's en
de Afdeling Vlaamse Sociale Inspectie werken ook voor Sociale Economie
** Onderdeel Werkbaar werk valt onder minister Demir

4 BELEIDSVELD WERK

4.1 ISE Activering

4.1.1 Strategische doelstelling: Talent aan het werk krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt

4.1.1.1 Operationele doelstelling: Versterkte activering van werkzoekenden, langdurig zieken en niet-beroepsactieven

Omschrijving

We zetten in op een versterking van het activeringsbeleid. Daartoe brengen we voor niet-beroepsactieve personen drempels tot werk in kaart en werken die weg. We ondersteunen werkzoekenden op weg naar ondernemerschap, richten ons op de re-integratie via werk van personen in detentie of onder toezicht van justitie en we versterken de werk- en zorgtrajecten in een samenwerking tussen de bevoegdheden Sociale Economie, Werk en Welzijn en Volksgezondheid.

Loonkostsubsidies met beperkte effectiviteit (DAC, GESCO, bepaalde sectorale doelgroepverminderingen, jongerenbonus) bouw(d)en we af. Om werken meer lonend te maken, is er ook nood aan federale arbeidsmarkthervormingen. We anticiperen op deze toekomstige hervormingen.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
Stimuleren van niet-beroepsactieve personen naar richting werk		
Drempels in kaart brengen en wegwerken		
– Nota aan kabinet aanpak drempels		gerealiseerd
– Conceptnota drempels (agendering VR)		gerealiseerd
– Uitrol aanpak <i>* voorbereiding opgestart na goedkeuring conceptnota op VR (12/12)</i>		in voorbereiding
– Nota aan kabinet beleidsaanbevelingen vrouwen met een migratieachtergrond		gerealiseerd
Aanklappend bemiddelen en matchen van werkzoekenden		
Werkzoekenden ondersteunen op weg naar ondernemerschap		
– Start VIONA-onderzoek 'Transities naar ondernemerschap in het kader van het arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen' <i>* gestart op 1/3/2025, loopt tot 28/2/2026</i>		gerealiseerd
+	– Uitdoof trajecten naar ondernemerschap (transitiepremie)	gerealiseerd
Vindplaatsgericht en outreachend bereiken van personen in welzijns- of zorgsetting		
– Oplevering rapport 'Vindplaatsgericht en outreachend bereiken van personen in welzijns- of zorgsetting' met beleidsadvies		gerealiseerd
+	– Nieuwe oproep 'Vindplaatsgericht en outreachend bereiken van personen met gezondheidsuitdagingen' gelanceerd	gerealiseerd
Personen in detentie of onder toezicht van justitie re-integreren via werk		
– Analyse innovatieve praktijken m.b.t. gedetineerden (oproep netwerkorganisaties) <i>* De analyse werd vervangen door een maandelijkse voorstelling samen met AJH van de afgelopen projecten aan het kabinet.</i>		geheroriënteerd
Werk- en zorgtrajecten versterken		
– Mededeling jaarlijkse rapportering werk- en zorgtrajecten (agendering VR)		gerealiseerd
– Startnota met plan van aanpak voor aanpassing regelgeving		stopgezet

	<i>* De startnota werd – in samenspraak met beide kabinetten – niet opgeleverd o.w.v. de federale beslissing tot beperking van de werkloosheidsuitkering en de werkzaamheden rond de VDAB-kerntaken en beheersovereenkomst. In Q1 2026 zal gestart worden met de aanpassing van de regelgeving.</i>	
+	– Nota aan kabinet impact van beperking van werkloosheidsuitkeringen in de tijd op deelnemers werk- en zorgtrajecten (i.s.m. VDAB)	<u>gerealiseerd</u>
	Loonkostsubsidies met beperkte effectiviteit afbouwen	
	DAC	
	– Nota aan kabinet met analyse, voorstel en plan van aanpak	<u>gerealiseerd</u>
	– BVR (met opheffings- en vergoedingsregeling voor DAC) (agendering princ. goedk.)	<u>gerealiseerd</u>
	– Beslissing gecommuniceerd aan DAC-werkgevers en implementatie en afwikkeling stopzetting (tot 2028)	<u>gerealiseerd</u>
	GESCO	
	– Communicatie stopzetting aan de gesco-werkgevers en implementatie en afwikkeling stopzetting	<u>gerealiseerd</u>
	Sectorale korting	
	– Sectorale doelgroepvermindering zeevarenden – besparing doorvoeren via BVR	<u>gerealiseerd</u>
	– Evaluatie tewerkstellingsnorm zeevarenden	<u>gerealiseerd</u>
	– nota aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	– lancering bestek	<u>gerealiseerd</u>
+	– Sectorale doelgroepvermindering kunstenaars – stopzetting via programmadecreet	<u>gerealiseerd</u>
+	Jongerenbonus	
	– Stopzetting via programmadecreet	<u>gerealiseerd</u>
	Werken lonend maken	
	Jobbonus voor werknemers	
	– Aanpassing BVR loongrenzen en top-up voor referentejaar 2025 (ag. pr. goedk.)	<u>gerealiseerd</u>
+	– Nota aanpassing loongrenzen referentejaar 2026	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Algemene principes voor een versterkt activeringsbeleid	
Dienstverlening op maat, gericht op matchen van werkzoekenden met vacatures	
– Ontwerptekst decreet indicering (loslaten vierogenprincipe)	Q2
Stimuleren van niet-beroepsactieve personen naar richting werk	
Drempels in kaart brengen en wegwerken	
– Actieplan op VR (ag. mededeling VR)	Q3
Aanklampend bemiddelen en matchen van werkzoekenden	
Werkzoekenden ondersteunen op weg naar ondernemerschap	
– VIONA-onderzoek 'Transities naar ondernemerschap in het kader van het arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen' afgerond	Q1
Vindplaatsgericht en outreachend bereiken van personen in welzijns- of zorgsetting	
– Start projecten oproep 119 'Vindplaatsgericht en outreachend activeren van personen met gezondheidsuitdagingen' (looptijd: 1/03/2026-28/02/2027)	Q1
Personen in detentie of onder toezicht van justitie re-integreren via werk	
– Evalueerbaarheidsstudie van de ESF+ Oproep 91 'Re-integratiekansen voor personen in detentie' afgerond	Q2
Werk- en zorgtrajecten versterken	
– Wijziging decreet werk- en zorgtrajecten (ag.pr.goedk.)	Q2
– Jaarlijkse mededeling VR – stand van zaken werk- en zorgtrajecten	Q2
Loonkostsubsidies met beperkte effectiviteit afbouwen	
Sectorale korting	
– Start evaluatie sectorale korting zeevarenden	Q1
– Evaluatie tewerkstellingsnorm 2025	Q1
Werken lonend maken	

Jobbonus voor werknemers	
– Aanpassing loongrenzen referentejaar 2026 (ag. pr. goedk.)	Q2

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Doelgroepvermindering RSZ voor personen zonder recente duurzame werkervaring (RSZ als operator)
- Sectorale kortingen RSZ (bagger, zeesleepvaart, koopvaardij, onthaalouders) (RSE als operator)
- Uitbetaling jobbonus, met aanpassing loongrenzen
- Uitbetaling jobbonus Plus
- Uitdovende maatregelen:
 - Derde Arbeidscircuit (DAC): subsidiëren
Stopgezet vanaf 1 juli 2025. Er werd een opheffingsregeling uitgewerkt (werknemers in dienst houden op kosten van de werkgever of in opzeg zetten waarbij zij betaald blijven door WEWIS gedurende de wettelijke opzegtermijn). Door de hoge anciënniteit van de meeste DAC'ers, loopt de maatregel de volgende jaren nog door.
 - Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP - einddatum 30/6/2028): subsidiëren
 - Werkhervattingstoeslag (RVA als operator)
 - Transitiepremie
Stopgezet vanaf 1 januari 2026. geen nieuwe aanvragen meer mogelijk. Lopende dossiers doen hun duurtijd uit tot en met 2028.

4.2 ISE Loopbanen

4.2.1 Strategische doelstelling: Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé

4.2.1.1 Operationele doelstelling: Inzetten op duurzame loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé

Omschrijving

We maken werk van een loopbaanversterkend beleid voor de arbeidsmarkt. Via een robuust combinatiemodel met gezinsvriendelijke regelingen, diensten en voorzieningen (bv. dienstencheques, zorgkrediet, ...) voor de verschillende fases van de loopbaan dragen we bij aan een meer werkbare combinatie van werk en privé voor mensen die aan het werk zijn. De doelstelling is om mensen maximaal inzetbaar te houden voor de arbeidsmarkt, terwijl ze toch hun welzijn en de combinatie arbeid-gezin versterken.

Daarnaast hervormen we het stelsel van loopbaanbegeleiding met loopbaancheques naar loopbaankrediet. Het loopbaankrediet is een digitale portefeuille die burgers op een laagdrempelige manier toegang biedt tot loopbaanbegeleiding. In dit vernieuwde systeem kan de burger rechtstreeks bij de loopbaanbegeleider terecht. De kwaliteit van de loopbaanbegeleiding staat hierbij centraal. Deze wordt gewaarborgd door de registratie van en kwaliteitsvoorwaarden voor individuele loopbaanbegeleiders. Er wordt in dit decreet gestreefd naar een hoge kwaliteit van begeleiding, de optimalisatie van de financiering van loopbaanbegeleiding en administratieve vereenvoudiging via digitalisering.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
Een toekomstplan voor de dienstencheques		
	– Aangepaste regelgeving n.a.v. eventuele prijsverhoging (i.k.v. Sociaal akkoord over de verbetering van de loon-en arbeidsvoorwaarden van poetschulpen)	<u>gerealiseerd</u>
	– Beheersing van de administratiekosten die dienstencheque-ondernemingen aanrekenen aan de gebruikers	
	o Beleidsadvies over beheersing administratiekosten	<u>gerealiseerd</u>
	o Wijziging BVR n.a.v. beheersing administratiekosten (agendering princ. goedk.)	<u>gerealiseerd</u>
	o Administratiekosten zijn online te consulteren	<u>gerealiseerd</u>
+	– Wijzigingsbesluit dienstencheques en wijk-werkcheques: afschaffing fiscaal voordeel	<u>gerealiseerd</u>
	– Volledige digitalisering van de dienstenchequeportefeuille van gebruikers	
	o Officiële start nieuwe systeem met transitieperiode	<u>gerealiseerd</u>
	o Nieuwe systeem volledig operationeel na transitieperiode	<u>gerealiseerd</u>
	Operationeel jaarrapport 2023- 2024* <i>Vertraging door capaciteitsgebrek en bijkomende opdrachten</i>	<u>vertraagd</u>
	– Jaarrapport Dienstencheques 2024 * <i>Vertraging door capaciteitsgebrek en bijkomende opdrachten</i>	<u>vertraagd</u>
	– Nota aan kabinet m.b.t. methodiek rendabiliteitsrapport voor 2024	<u>gerealiseerd</u>
+	– Nota aan kabinet opties opleidingsfonds	<u>gerealiseerd</u>
Aanmoedigingspremies selectiever inzetten		
+	– Start evaluatie aanmoedigingspremies * <i>Onderzoek loopt tot 2026/Q2.</i>	<u>gerealiseerd</u>
Zorgkrediet		
+	– Uitbreiding zorgkrediet voor kabinetsmedewerkers	<u>gerealiseerd</u>
+	Loopbaankrediet	
	– Conceptnota Loopbaankrediet	<u>gerealiseerd</u>
	– Decreet loopbaankrediet (pr. goedk. VR)	<u>gerealiseerd</u>
Regionale toetsing		
	– Operationeel jaarrapport gepubliceerd	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026		Voorziene timing
Algemeen		
	– VIONA-onderzoek naar de loopbaandynamiek van doelgroepen op de Vlaamse arbeidsmarkt afgerond	Q4
	– OESO Mid career review afgerond	Q3
Een toekomstplan voor de dienstencheques		
	– Operationeel jaarrapport 2023-2024 + jaarrapport 2024 afgerond	Q1
	– Rentabiliteitsrapport 2024 opgeleverd	Q1
	– Onderzoeksvragen sociale partners in kader van het sociaal akkoord juli 2025 PC 322 – nota met beleidsaanbevelingen aan kabinet	Q3
	– Toekomsttoefening dienstencheque – nota met beleidsaanbevelingen aan kabinet	Q4
	– Actieplan rond werkbaar werk in de dienstenchequesector opgemaakt	Q4
	– BVR m.b.t. vervallen dienstencheque / geldigheidsduur dienstencheque (optimalisatie operationele werking)	Q4
	– Integratie rapportering dienstencheque en opleidingsfonds in open data (jaarrapportering 2025)	Q4
	– Voorstel tot aanpassing regelgeving met het oog op het beheersen van de administratiekosten die dienstenchequebedrijven aanrekenen	Q4
	– Achtergrondnota lijst verboden poetsproducten, aan kabinet	Q1

– Aanpassing BVR erkenningsvoorwaarden consumentenrecht	Q2
– Meldpunt misbruik dienstencheques	Q3
Aanmoedigingspremies selectiever inzetten	
– Eindrapport evaluatie aanmoedigingspremie i.k.v. VCO-evaluatie afgerond	Q2
Loopbaankrediet	
– BVR (ag. pr. goedk.)	Q2
– Communicatie: plan van aanpak opgemaakt	Q3
– MB ondertekend	Q4
– MVP 1 ontwikkeld, betreft registratie loopbaanbegeleiders bij departement WEWIS - bepalen recht en saldo krediet burger - starten van aanvraag van loopbaankrediet voor het volgen van loopbaanbegeleiding met selectie van geregistreerde begeleiding	Q4

Lijnen met het symbool passen binnen het Vlaams opleidingsoffensief 'Vlaanderen leert'.

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Beheer uitbesteding Pluxee en digitaal Vlaanderen: opvolging en betalingen m.b.t. uitbesteding uitgiftemaatschappij; IT, communicatie
- Erkenning en intrekking erkenning dienstenchequeondernemingen
- Opvolging inbreukdossiers dienstencheques
- Gebruikers dienstencheques: verhoging plafond; blokkering
- Opleidingsfonds dienstencheques: erkenning en subsidiëring opleidingen
- Organisatie adviescommissie dienstencheques, organisatie adviescommissie opleidingfonds dienstencheques
- Aanmoedigingspremies social profit en privé
- Vlaams Zorgkrediet
- Regionale toetsing
- Uitdovende maatregel:
 - Loopbaanonderbreking

4.3 ISE Duurzame arbeidsmarkt

4.3.1 Strategische doelstelling: Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren

4.3.1.1 Operationele doelstelling: Werkbaar werk en inclusief ondernemen ingang doen vinden in ondernemingen

Omschrijving

We willen sectoren en ondernemingen (en kmo's in het bijzonder) helpen om de omslag naar werkbaar werk en inclusie te maken. We werken een strategie uit om een doorbraak te realiseren vanuit doelmatige instrumenten en praktijken. We kiezen ervoor om deze instrumenten binnen te brengen in zoveel mogelijk sectoren en ondernemingen. Afhankelijk van specifieke werkbaarheidsuitdagingen worden jaarlijks bijkomende gerichte acties geïnitieerd.

Specifiek met betrekking tot de sectorconvenants, heroriënteren we het instrument naar een meer resultaatgericht model voor partnerschap met de sectoren, en dit binnen een duidelijker en meer gefocust

inhoudelijk kader. Met de 10de generatie sectorconvenants (start 1/7/2026, looptijd 2 jaar) krijgt dit vernieuwde kader concreet vorm.

Als sluitstuk van deze benadering voeren we de strijd tegen uitbuiting en discriminatie verder op.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
We versterken de acties in het kader van werkbaar werk en inclusief ondernemen		
Een bereik- en benaderingsstrategie naar ondernemingen i.k.v. werkbaar werk		
	– Nota voor kabinet bereik- en benaderingsstrategie	gerealiseerd
	– VIONA-onderzoek 'Kwaliteit van het werk' opgeleverd	gerealiseerd
+	– Aanpak werkbaar werk voor 2026 (toespitsing op sectoren Transport en Handel) opgeleverd aan kabinet	gerealiseerd
Een integrale aanpak naar ondernemingen en sectoren		
Naar een resultaatgericht partnerschap met sectoren		
	– Verlenging 9de generatie sectorconvenants en addenda 2025-2026	
	o Nota aan kabinet kadering doelgroep vrouwen met migratieachtergrond	gerealiseerd
	o Verlenging 9de generatie: onderhandeling, agendering en goedkeuring VR	gerealiseerd
	o Rapportering en eindevaluatie 9de generatie 23-25	gerealiseerd
	– Opleveren evaluatie huidige werking sectorconvenants (ter voorbereiding 10de generatie sectorconvenants en toekomst)	gerealiseerd
	– Conceptnota nieuwe generatie sectorconvenants (vastlegging nieuw kader)	gerealiseerd
Een kordate aanpak van discriminatie en uitbuiting op de arbeidsmarkt		
Invoering praktijktesten		
	– Procesevaluatie opgeleverd	gerealiseerd
	– Conceptnota aan kabinet	gerealiseerd
+	– Advies aanpak praktijktesten opgeleverd	gerealiseerd

Planning 2026

Mijlpalen 2026		Voorziene timing
We versterken de acties in het kader van werkbaar werk en inclusief ondernemen		
Een bereik- en benaderingsstrategie naar ondernemingen i.k.v. werkbaar werk		
	– Oproep 'Stuur je Werk' gelanceerd	Q1
	– Beleidsadvies aan kabinet bij opgeleverd onderzoek 'Kwaliteit van het werk'	Q1
	– Nota aan kabinet met voorstel van aanpak werkbaar werk in 2027	Q2
	– Fidelity Evaluatie ESF+ oproep Inclusieve Werkvloeren afgerond	Q3
	– Evaluatie kosteneffectiviteit ESF+ oproep Inclusieve Werkvloeren afgerond	Q3
Een integrale aanpak naar ondernemingen en sectoren		
Naar een resultaatgericht partnerschap met sectoren		
✎	– 10de generatie sectorconvenants: onderhandeling, agendering en goedkeuring VR sectorconvenants 10de generatie	Q2
✎	– Intersectorale werking 10de generatie opgestart	Q3
	– Aanpassing decreet (n.a.v. de verhoogde resultaatsfinanciering) (ag. pr. goedk.)	Q2
	– Nota aan kabinet transparantie cofinanciering (inzicht geven in de volledige personeelskost van de sectorconsulenten)	Q2
	– Fase 1 van de impactmeting via het gebruik van outcome-indicatoren opgeleverd	Q2

– Oplevering van de verkennende fase i.h.k.v. van de versterking van de beleidsmonitoring om te komen tot objectieve, sectorale en sectoroverschrijdende data over relevante arbeidsmarktactoren, gekoppeld aan tactische doelstellingen	Q4
– Procevaluatie en -optimalisatie gelinkt aan de digitalisering en voorbereiding van de 11de generatie opgeleverd	Q4
– Verslag over de uitvoering van de 9de generatie sectorconvenants aan het Vlaams Parlement en VESOC	Q4
– Eindevaluatie van de verlenging van de 9de generatie opgeleverd	Q4
Een kordate aanpak van discriminatie en uitbuiting op de arbeidsmarkt	
Invoering praktijktesten	
– Klankbordgroep praktijktesten opgestart	Q2
– Overheidsopdracht praktijktesten gelanceerd	Q2
– Onderzoek sectorale praktijktesten gestart	Q3

Lijnen met het symbool passen binnen het Vlaams opleidingsoffensief 'Vlaanderen leert'.

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Sectorconvenants (en addenda)
- Werkbaar Werk en Inclusie (Focus op Talent)

4.4 ISE Thema-overschrijdend

4.4.1 Strategische doelstelling: Talent van buiten Vlaanderen aantrekken

4.4.1.1 Operationele doelstelling: Interregionale mobiliteit en arbeidsmigratie als sluitstuk

Omschrijving

Voor vacatures op de Vlaamse arbeidsmarkt die we niet kunnen invullen met talent uit Vlaanderen of uit andere regio's in België, trekken we talent aan uit andere EU-landen en voor zeer specifieke en hardnekkige knelpuntberoepen voor hooggeschoolde en middengeschoolde profielen richten we ons op landen van buiten de EU. Dit geldt als het sluitstuk van het 'concentrische model' van arbeidsbemiddeling. De conceptnota van 9 mei 2025 die dit concentrisch model aanscherpt, wordt stapsgewijs uitgerold. Er wordt werk gemaakt van een slimmere (en dus efficiëntere) dossierbehandeling en van korte doorlooptijden. Om de extra investeringen in IT en personeel te financieren, wordt vanaf medio 2026 een Vlaamse retributie geheven op aanvragen gecombineerde vergunning.

Omdat arbeidsmigratie ook een niet te onderschatten impact heeft op de bredere maatschappelijke belangen, versterken we de integratie van arbeidsmigranten tijdens hun tijdelijk verblijf in Vlaanderen en we werken een aanpak uit inzake pro-actief internationaal rekruteren met toegewezen landen. Tenslotte ontwikkelen we een evidence-based onderbouwing voor het economisch migratiebeleid en nemen we initiatieven op vlak van controle en handhaving ter voorkoming van uitbuiting en misbruik.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
	– Operationeel jaarrapport	<u>gerealiseerd</u>
	Het kanaal van arbeidsmigratie aantrekkelijker maken voor specifieke profielen	
	– Nota aan kabinet migratielijst middengediplomeerden	<u>gerealiseerd</u>
	– MB migratielijst middengediplomeerden (mededeling VR)	<u>gerealiseerd</u>
+	– BVR tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers	<u>gerealiseerd</u>
+	– Nota aan kabinet aanscherping categorie “overige”	<u>gerealiseerd</u>
	– Single permit richtlijn 2024/1233 omgezet	
	Principiële goedkeuring instemmingsdecreet samenwerkingsakkoord 02/02/2018 * <i>Timing is afhankelijk van akkoord tussen alle gewesten en de federale overheid, dat er nog niet is.</i>	<u>in voorbereiding</u>
	– Onderzoek WEWIS uitwerking fast lane - nota aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	– Opleggen van retributie	
	Nota aan kabinet opleggen van retributie	<u>gerealiseerd</u>
+	Decretale grondslag via programmadecreet	<u>gerealiseerd</u>
+	Regeringsamendement programmadecreet	<u>gerealiseerd</u>
	Flankerend beleid voor economische migratie realiseren	
	Conceptnota horizontaal beleid (cfr. actieplan OESO) (agendering VR) * <i>Geheroriënteerd naar ‘Geïntegreerd actieplan’, zie volgende lijn</i>	<u>geheroriënteerd</u>
+	– Geïntegreerd actieplan economische migratie aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
+	– Conceptnota Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid	<u>gerealiseerd</u>
	– Internationale huizen	
	Visienota Internationale huizen * <i>Opgeleverd aan kabinet, niet geagendeerd op VR</i>	<u>gerealiseerd</u>
+	Verlenging van de huidige projecten in 2026 en opstart 1 nieuw project	<u>gerealiseerd</u>
	– Conceptnota verplicht inburgeringstraject (gezamenlijk Dep ABB en DWEWIS) (agendering goedkeuring VR)	<u>gerealiseerd</u>
+	– Lancering bestek van onderzoek ‘Niet-EU-arbeidsmigranten en hun werkgevers in Vlaanderen: immigratiepaden, integratie, noden en verwachtingen’ * <i>Onderzoek zal lopen van 15/01/2026 tot 15/02/2027</i>	<u>gerealiseerd</u>
	De mazen van het net dichten, fraude en misbruik aanpakken	
	– Optimalisering ketenaansprakelijkheid	
	- Aanpassing regelgeving ketenaansprakelijkheid - BVR beperking tot risicosectoren (agendering definitieve goedkeuring) - Aanpassing decreet (agendering definitieve goedkeuring)	<u>gerealiseerd</u>
	Operationalisering (IT-toepassing): meldapplicatie ontwikkeld	<u>gerealiseerd</u>
	– Au pairs	
+	Dossier au pair aan kabinet ter voorbereiding op overleg met kabinet Clarinval en kabinet Van Bossuyt (nota aan kabinet)	<u>gerealiseerd</u>
+	Onderzoek WEWIS alternatieven met statuut nanny (nota aan kabinet)	<u>gerealiseerd</u>
+	– Verstrenging buitenlandse bedienaars erkende erediensten	
	Nota bedienaars aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	Wijziging opgenomen in BVR Economische migratie (def.goedk.) verbod buitenlandse financiering vervangen door verplichte bezoldiging door FOD Justitie	<u>gerealiseerd</u>
	Arbeidsmarktonderzoek voor bedienaars – juridisch advies aan kabinet opgeleverd	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Arbeidsmigratie voor hooggeschoolden en knelpuntberoepen	
– Operationeel jaarrapport 2026 (cijfers tot 2025) opgeleverd	Q1
Het kanaal van arbeidsmigratie aantrekkelijker maken voor specifieke profielen	
– Operationeel jaarrapport economische migratie 2025	Q1
– Operationele in werking treding hervormde regelgeving	Q1
– Start graduele ingebruikname van nieuwe applicatie voor dossierbehandeling toelatingen tot arbeid (VLAMA)	Q2
– Retributie gecombineerde vergunning ingevoerd	Q2
– Uniek loket uitgebreid met arbeidskaarten	Q2
– Omzetting richtlijn 2024/1233	Q4
o Instemmingsdecreet samenwerkingsakkoord 02/02/2018 (ag. pr. goedk.)	
Flankerend beleid voor economische migratie realiseren	
Proactief buitenlands rekruteren	
– Goedgekeurd werkprogramma met de Werkgroep Internationaal Rekruteren	Q2
– Opstart studie i.s.m. DKBZA	Q1
– Conceptnota (ag. mededeling VR)	Q4
Verplichte inburgering arbeidsmigranten	
– Nota aan kabinet implementatie verplichte inburgering	Q1
Internationale huizen	
– Adviesnota juridisch en budgettair kader voor structurele werking aan kabinet	Q1
– Lancering <i>Your Future in Flanders</i> als eerste informatiekanal voor arbeidsmigranten	Q2
– Aanpak evaluatie werking en resultaten Internationale Huizen 2024-2026	Q2
De mazen van het net dicht, fraude en misbruik aanpakken	
– Aanpassing regelgeving ketenaansprakelijkheid: bijkomende voorwaarden voor risicosectoren	
o Aanpassing decreet (agendering principiële goedkeuring (verzameldecreet))	Q1
o BVR uitzondering grensbedragen en tachograafplichtige voertuigen (agendering principiële goedkeuring)	Q1
– Meldpunt misbruik toegankelijker maken voor anderstaligen en in lijn brengen met de Europese sanctierichtlijn	Q4
Naar een evidence based beleid inzake arbeidsmigratie	
– Start onderzoek 'Niet-EU-arbeidsmigranten en hun werkgevers in Vlaanderen: immigratiepaden, integratie, noden en verwachtingen'	Q1

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling zorgt het departement WEWIS dagdagelijks voor de efficiënte en klantvriendelijke uitvoering van volgende **maatregelen**:

- Afleveren toelating tot arbeid voor werknemers van buiten de EER (arbeidskaarten); behandelen beroepen
- Afleveren toelating tot arbeid voor zelfstandigen van buiten de EER (beroepskaarten); behandeling beroepen
- Subsidiëring internationale huizen

In het geïntegreerd actieplan economische migratie van 2025 werd de doorlooptijd van dossiers m.b.t. hooggeschoolden vastgelegd op 14 dagen. Voor de overige dossiers gelden wettelijke doorlooptijden, die ingekort zullen worden in 2026.

4.4.2 Governance-doelstellingen

Omschrijving

Binnen deze doelstelling plaatsen we de maatregelen en initiatieven die we nemen om de governance van de arbeidsmarkt te optimaliseren. Dit behelst zowel de erkenningsvoorwaarden voor een aantal arbeidsmarktactoren als de minimale kwaliteitsvereisten voor onze dienstverleners. We bouwen het nieuw samengestelde departement WEWIS verder uit als onderdeel van een efficiënte en slagkrachtige overheid. We zetten in op een performante bestrijding van fraude en misbruik en een gedegen kennisinfrastructuur rond Werk en Sociale Economie.

Ook de inspanningen die we leveren om de beleidsmatige afstemming voor de Vlaamse grenzen heen te ondersteunen komen hier aan bod. Over de verschillende inhoudelijke thema's heen waken we over een federaal arbeidsmarktbeleid op maat van de Vlaamse arbeidsmarkt en dragen we bij aan een Europese sociale agenda, met respect voor het subsidiariteitsbeginsel.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
Een arbeidsmarktbeleid op maat van de Vlaamse arbeidsmarkt		
	– Analyse impact federaal regeerakkoord	gerealiseerd
	– Analyse federale beleidsnota's	gerealiseerd
Bijdragen aan een Europese sociale agenda, met respect voor het subsidiariteitsbeginsel		
	– Voorbereiding Vlaams-Nederlandse top	gerealiseerd
	– Screening Union of Skills	gerealiseerd
	– Screening Actieplan Pijler van de Sociale rechten <i>* Het actieplan werd nog niet gepubliceerd.</i>	nog niet gestart
	– Screening Roadmap kwaliteitsvolle jobs	gerealiseerd
+	– Voorbereiding gesprek minister Demir en uitvoerend Vicevoorzitter Mînzatu	gerealiseerd
Een efficiënte en slagkrachtige overheid		
<i>Zie organisatieprojecten</i>		
+	– Ontbinding en vereffening vzw ESF-Agentschap Vlaanderen (ag. pr. goedk.)	gerealiseerd
+	– Wijziging sectorale regelgeving beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie (WEWILS) (ag. pr. goedk.)	gerealiseerd
+	– Gegevensverwerking in de beleidsvelden werk, competenties en sociale economie in overeenstemming met Algemene Verordening Gegevensbescherming: voorontwerp van wijzigingsdecreet (ag. pr. goedk.)	gerealiseerd
Een nieuwe kennisinfrastructuur voor Werk en Sociale Economie		
	– Ontwerp nieuwe kennisinfrastructuur ter bespreking met kabinet en stuurgroepen VIONA en Steunpunt Werk – nota aan kabinet	gerealiseerd
	– Uitwerking en implementatie nieuwe kennisinfrastructuur	
	○ Kennisagenda WSE gepubliceerd <i>* Opgeleverd aan kabinet i.k.v. langlopend onderzoek</i>	gerealiseerd
	○ Steunpunt Werk	
	▪ Nota aan kabinet scenario's Steunpunt Werk	gerealiseerd
	▪ Uitvoering beslissing m.b.t. de kennisinfrastructuur <i>* Vertraging door uitklaren interuniversitaire werking en regeling Steunpunt</i>	vertraagd
+	▪ Decreetwijziging W&I decreet ikv inkanteling Steunpunt Werk & onderzoeksmiddelen in ECOOM (ag. pr. goedk.)	gerealiseerd
+	▪ Opmaak addendum op convenant ECOOM + meerjarenplannen monitoring & projecties	op schema
+	▪ Toelagenbesluit toekenning middelen monitoring & projecties	op schema
	○ Planning beleidsvoorbereidend onderzoek	
	▪ 'Onderzoeksplanning WSE 2026-2031' opgemaakt <i>* Geheroriënteerd naar het inhoudelijke programma ECOOM</i>	geheroriënteerd
	○ Evaluatieplanning gepubliceerd (als bijlage bij BBT BO)	gerealiseerd

Complementair inzetten van Vlaamse en Europese fondsen	
– Screening van de financieringsmogelijkheden vanuit EU (MFK) <i>* Het MFK werd nog niet gepubliceerd.</i>	<u>nog niet gestart</u>
– Screening van de financieringsmogelijkheden vanuit EU - volledig instrumentarium	<u>gerealiseerd</u>
Een performante bestrijding van fraude en misbruik	
– Structurele versterking van de betrokken diensten: alle procedures opgestart	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

 Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Een structurele rol voor de lokale besturen	
– Evaluatie ESF+ Oproep 64 Lokale Partnerschappen	Q3
Bijdragen aan een Europese sociale agenda, met respect voor het subsidiariteitsbeginsel	
– Voorbereidingen EPSCO Raden als assessor	Q2
– Screening Actieplan Pijler van de Sociale rechten	Q3
– Screening Fair labour Mobility Package	Q3
– Opvolgen trilog 883, stagerichtlijn, EGF	Q3
– Screening Quality Jobs Act	Q3
Een efficiënte en slagkrachtige overheid	
<i>Zie ook organisatieprojecten</i>	
– BBT Werk begrotingsuitvoering 2025	Q2
– BBT SE begrotingsuitvoering 2025	Q2
– BBT Werk begrotingsopmaak 2027	Q4
– BBT SE begrotingsopmaak 2027	Q4
Een nieuwe kennisinfrastructuur voor Werk en Sociale Economie	
– Nota ter goedkeuring VR: addendum op ECOOM-convenant monitoring & projecties + meerjarenplannen (2026-2027)	Q2
– Addendum ECOOM convenant monitoring & projecties ondertekend + toelagenbesluit	Q2
– Nota ter goedkeuring VR: addendum op ECOOM-convenant langlopend onderzoek (2026-2028)	Q3
– Addendum ECOOM convenant langlopend onderzoek ondertekend + toelagenbesluit	Q3
– Evaluatieplanning gepubliceerd (als bijlage bij BBT BO)	Q4
– Thema-overschrijdend onderzoek:	
o Trendrapport 2026: kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt	Q4
o Evaluatie ESF+ Oproep 64 Lokale Partnerschappen afgerond	Q3
Complementair inzetten van Vlaamse en Europese fondsen	
– Oproepen cofinanciering andere beleidsdomeinen	
o Oproep “Inclusie voor jongvolwassenen” gelanceerd	Q2
o Oproep “Innovatie in de zorg – spoor 4” gelanceerd	Q3
o Projecten “Mentoren voor kinderopvang” gestart	Q1
<i>Een volledig overzicht van de ESF+ en AMIF-oproepen voor 2026 is te vinden in bijlage 18.1.</i>	
Kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners	
– Aanpassing MB Wettelijke Kwaliteitssystemen	Q2

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Erkenning uitzendkantoren en sportmakelaars
- Organiseren adviescommissie uitzendarbeid en sportmakelaars
- Kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners
- Administratieve Geldboeten (ontvangsten)
- ECOOM Werk (monitoring, projecties, langlopend onderzoek)
- Studies en onderzoek WEWIS
- Kennisplatform en disseminatie
- ESF+ evaluatieplan
- ESF+ oproepen
- AMIF

5 BELEIDSVELD COMPETENTIES

5.1 ISE Competenties

5.1.1 Strategische Doelstelling: Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan

5.1.1.1 Operationele Doelstelling: Inzetten op een opleidingsoffensief voor de arbeidsmarkt

Omschrijving

Kennis is onze enige economische grondstof. Daarom zetten we sterk in op levenslang leren om de kloof tussen gevraagde en beschikbare vaardigheden te dichten. Dit gebeurt via een breed arbeidsmarktgericht opleidingsoffensief, gericht op de schoolverlater, werknemer, zelfstandige en werkzoekende, met opleidingen die beter aansluiten op de toekomstige competentiebehoeften van de arbeidsmarkt.

Daartoe worden competentieprognoses uitgewerkt, gericht op beleidsmakers, onderwijs- en opleidingsactoren en bedrijven, en in het kader van intersectorale samenwerking.

We hervormen het Vlaamse opleidingsverlof en de opleidingsdatabank en heroriënteren de opleidingscheques en het opleidingskrediet naar een Vlaamse omscholingsmaatregel. We breiden de leer- en loopbaanrekening uit met andere relevante opleidingsrechten en -incentives en moedigen het gebruik van het bijhorende platform aan. We zoeken afstemming en stroomlijning van de instrumenten en initiatieven voor opleiding, levenslang leren en competentieontwikkeling voor werknemers en ondernemers. Het Expertisecentrum Innovatieve Leerwegen (stopgezet 1/1/2026) ontwikkelde diverse tools en instrumenten om het werkveld te ondersteunen bij het creëren van een duurzaam leerklimaat, optimaliseerde de digitale omgeving voor ondernemingen op het LLL-portaal en voer(de)t diverse onderzoeken uit (leernoodbewustzijn, informeel leren, analyse van de private arbeidsmarkt). Een online tool Leerlens die informeel leren op de werkvloer zichtbaar maakt, werd ontwikkeld.

Duaal leren breiden we uit en optimaliseren we, met focus op flexibilisering en samenwerking met sectoren en ondernemingen en we versterken het imago ervan. Hiertoe voeren we het Actieplan Duaal Leren uit.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025	Status
Een kwalitatief opleidingsaanbod gebaseerd op competentienoden	
Competentieprognoses	
– Nota communicatiestrategie rond competentieprognoses (inclusief uitwerking concept product competentie-outlook) <i>* Geheroriënteerd naar communicatiestrategie in Q2 2026 omwille van stopzetting meso- en microprognose en hertekening aanpak competentieprognoses</i>	<u>geheroriënteerd</u>
Macro-niveau competentie-outlook	
– Nota input toekomstige aanpak macro-prognose in nieuw Steunpunt	<u>gerealiseerd</u>
– Nota evaluatie/roundup addendum macro-competentieprognosemodel <i>* Opgeleverd samen met de lijn hierboven</i>	<u>gerealiseerd</u>
Meso- en microniveau ESF-programma intersectorale samenwerking	
– Afnames raamovereenkomst mesoprognoses <i>* Stopgezet omwille van besparingen</i>	<u>stopgezet</u>
Microniveau	
– Gunningsbeslissing voor beslissing naar VR <i>* Stopgezet omwille van besparingen</i>	<u>stopgezet</u>
Beroepskwalificerende trajecten en EVC mogelijk maken	

	– Private aanbieders geïnformeerd over organiseren BKT	gerealiseerd
	– Rapport ‘Organisatie, verloop en resultaten van het kwaliteitstoezicht op beroepskwalificerende trajecten’	gerealiseerd
	– Rapport erkenning beroepskwalificerende trajecten	gerealiseerd
	– Jaarrapport beroepskwalificerende trajecten 2024	gerealiseerd
Inzetten op doelmatige opleidingsincentives		
Algemeen		
+	– Conceptnota VR Opleidingsoffensief ‘Vlaanderen leert’ (ag. VR)	gerealiseerd
+	– Nota analyse potentiële overlap van publiek opleidingsaanbod	gerealiseerd
+	– Nota aanpak hiaten in het sectoraal opleidingsaanbod	gerealiseerd
+	– Nota voor kabinet: decreet sectorale competentieversterking	gerealiseerd
	– Jaarrapport Vlaamse opleidingsincentives 2024	gerealiseerd
Hervorming Vlaams Opleidingsverlof (VOV)		
	– BVR optimalisatie administratief proces VOV (ag. def. goedk. VR)	gerealiseerd
	– BVR besparingen VOV (ag. pr. goedk. VR)	gerealiseerd
	– BVR verlenging gemeenschappelijk initiatiefrecht (ag. pr. goedk. VR)	gerealiseerd
	– BVR opleidingscheques (uitgaven binnen begroting) (ag. pr. goedk. VR) <i>* Politieke beslissing</i>	stopgezet
	– Wijziging herstellwet in functie van hervorming VOV en inspectiedecreet (ag. pr. goedk. VR)	gerealiseerd
+	– Reactie op misbruiken in pers, opmaak actieplan, verwerking in regelgeving	gerealiseerd
	– Wijziging BVR in functie van hervorming VOV (eerste draft aan kabinet)	gerealiseerd
Uitbreiding LLR met andere relevante opleidingsrechten en -incentives en aanmoedigen gebruik van LLR-platform		
	– Nota voor het kabinet over een plan van aanpak betreffende de uitbreiding van de LLR <i>* Geheroriënteerd naar actie in de conceptnota ‘Vlaanderen leert’</i>	geheroriënteerd
	– Nota voor het kabinet over een onderzoek naar rol van toeliders <i>* Beleidsprioriteit verschoven naar uitvoering conceptnota ‘Vlaanderen leert’</i>	geheroriënteerd
	– Nota voor het kabinet over de communicatiestrategie <i>* Beleidsprioriteit verschoven naar uitvoering conceptnota ‘Vlaanderen leert’</i>	geheroriënteerd
Afstemming en stroomlijning van de instrumenten en initiatieven voor opleiding, levenslang leren en competentieontwikkeling voor werknemers en ondernemers		
	– Exploratienota aan kabinet synergieën beleidsdomein WEWILS	gerealiseerd
Leercultuur in Vlaanderen versterken		
Overkoepelende mijlpalen		
	– Inspiratiedag Levenslang Leren i.k.v. het Festival Levenslang Leren	gerealiseerd
	– Nota aan kabinet Heroriëntering van het PLL naar een expertengroep i.k.v. de competentieprognoses	gerealiseerd
	– Jaarrapport LLL	gerealiseerd
Vergroten en professionaliseren van toeleiding tot leerkansen voor burgers		
	– Eindrapport onderzoek naar effectieve manieren om leernoodbewustzijn van burgers te versterken en leernoodsensitiviteit van potentiële brugfiguren te versterken	gerealiseerd
	– Thematische bijeenkomst voor werkveldactoren rond het thema 'brugfiguren'	gerealiseerd
	– 4 inspirerende getuigenisfilmpjes van LLL	gerealiseerd
Optimaliseren van leerrendement en identificeren van impactvolle leerwegen i.f.v. prioritaire beleidsdoelstellingen		
	– Praktijkguiden uitgewerkt rond de thema’s leerrendement, leerleiderschap en informeel leren	gerealiseerd
	– Eindrapport onderzoek informeel leren in organisaties	gerealiseerd
+	– Tool ‘Leerlens’ (o.b.v. van onderzoek informeel leren) ontwikkeld	gerealiseerd
Streven naar betrouwbare, data-gedreven inzichten m.b.t. levenslang leren		
	– Gebruiksvriendelijk dashboard n.a.v. de studie dashboard LLL geïmplementeerd	gerealiseerd
	– Start onderzoeksproject informeel leren (OESO) met een omvattende, gedeelde definitie van informeel leren, methoden om informeel leren te meten en aanvullende beleidsmaatregelen om informeel leren te bevorderen	gerealiseerd
Optimaliseren en uitbreiden van duaal leren		
	– Opmaak startnota voor de kabinetten met drempels en acties voor de optimalisering van Duaal leren <i>* Geheroriënteerd naar “Actieplan Duaal leren”. Zie volgende lijn.</i>	geheroriënteerd

+	– Actieplan Duaal Leren	<u>gerealiseerd</u>
+	– Rondetafel voor ondernemingen en scholen (3/6)	<u>gerealiseerd</u>
	– Startnota voor kabinet en VPDL met scenario's voor flexibilisering van de voorwaarden voor duaal leren (in de dubbele finaliteit) <i>* Opgenomen in actieplan, zie hierboven.</i>	<u>geheroriënteerd</u>
	– Uitbreiding van duaal leren	
	○ Advies over programmatie aan kabinet en stakeholders i.f.v. agendering BVR programmatie duale structuuronderdelen	<u>gerealiseerd</u>
	○ Advies over curriculumdossiers met rubriek duaal leren kabinet i.f.v. agendering BVR Curriculumdossiers	<u>gerealiseerd</u>
	– Versterken imago duaal leren	
	○ Week Duaal Leren <i>* Vond plaats in de week 17/02-21/02/25</i>	<u>gerealiseerd</u>
	○ Nota communicatiestrategie voor imago duaal leren i.s.m. Onderwijs opgeleverd aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	– Jaarlijks monitoringsrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren gepubliceerd	<u>gerealiseerd</u>
	– Ondersteunen van ondernemingen in alternerende en duale opleidingen	
	○ Nota met overzicht ondersteuning WEWIS met betrekking tot de werkplekcomponent in ondernemingen in duaal leren opgeleverd aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
+	○ Voorstel van decreet aanpassing regelgeving premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en leerlingpremie duaal leren	<u>gerealiseerd</u>
	○ Monitoringsrapport Premie Kwalificerend Werkplekleren en Leerlingpremie alternerende opleiding opgeleverd aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	– Nota voor kabinet met overzicht van de gekende drempels in de federale wetgeving, reeds gezette stappen en voorstel volgende stappen	<u>gerealiseerd</u>
+	– Nota voor kabinet: drempels voor duaal leren mbt de werkplekcomponent in het volwassenenonderwijs	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Algemeen	
– Ambtelijke Stuurgroep Opleidingslandschap	
○ Oprichting stuurgroep	Q1
○ Onderzoek mogelijkheden van publiek-private samenwerking in opleidingsaanbod – nota aan kabinet	Q4
– Inventarisatie overlap/hiaten publiek/sectoraal opleidingsaanbod	
○ Regiotafels publiek opleidingsaanbod	Q1
○ Bevraging hiaten sectoraal opleidingsaanbod	Q1
○ Nota Samenvatting en aanbevelingen inventarisatie publiek/sectoraal opleidingsaanbod	Q2
– Sectorale opleidingssteun	
○ Decreet sectorale competentieversterking (ag. pr. goedk. VR)	Q2
○ BVR VIVO i.k.v. decreet sectorale competentieversterking (ag. pr. goedk. VR)	Q4
– Eindrapport Uitgaventoetsing arbeidsmarktgericht opleidingsaanbod	Q2
– Nota Haalbaarheid van structurele organisatie van Leerwinkels	Q2
– Tool 'Leerlens' gelanceerd (o.b.v. onderzoek informeel leren)	Q1
– Projecten oproep 'Loopbaanoriëntatie voor jongeren' gestart	Q1
Een kwalitatief opleidingsaanbod gebaseerd op competentienoden	
Competentieprognoses	
– Nota aan kabinet communicatiestrategie competentieprognoses	Q2
– Lerend netwerk competentieprognoses met sectoren opgestart	Q3
Beroepskwalificerende trajecten en EVC mogelijk maken	
– Jaarrapport 2025 erkenning beroepskwalificerende trajecten	Q2
Inzetten op doelmatige opleidingsincentives	

Algemeen	
– Jaarrapport schooljaar 2024-2025 Vlaamse Opleidingsincentives	Q2
Hervorming Vlaams Opleidingsverlof (VOV)	
– Decreet hervorming VOV (ag. def. goedk. VR)	Q1
– BVR hervorming VOV (ag. pr. goedk. VR)	Q1
– Adviesvraag IF naar dubbelfinanciering, dubbel verlof	Q1
– Nieuwe regelgeving geïmplementeerd in processen VOV	Q3
– Opleidingsdatabank beschikbaar conform nieuwe beoordelingssysteem	Q3
– Operationaliseren hervorming VOV	Q3-Q4
– Actieplan tegen misbruik VOV uitgevoerd	Q4
Vlaamse omscholingsmaatregel (heroriëntering OC en VOK)	
– Conceptnota Vlaamse Regering (ag. mededeling VR)	Q3
Kwalificerend werkplekleren	
– Jaarrapport 2024-2025	
Uitbreiding LLR met andere relevante opleidingsrechten en -incentives en aanmoedigen gebruik van LLR-platform	
– Afsluiten federaal samenwerkingsakkoord ILA	Q2
– Nota aan kabinet mogelijkheden tot uitbreiding Opleidingstegoed met onderwijsincentives	Q4
Leercultuur in Vlaanderen versterken	
Streven naar betrouwbare, data-gedreven inzichten m.b.t. levenslang leren	
– Publicatie onderzoeksproject informeel leren (OESO) met een omvattende, gedeelde definitie van informeel leren, methoden om informeel leren te meten en aanvullende beleidsmaatregelen om informeel leren te bevorderen	Q1
– Publicatie onderzoeksproject: analyse van private opleidingsverstrekkers	Q1
– Monitoringsrapport: individuele opleidingsdeelname in Vlaanderen opgemaakt	Q4
– Impactevaluatie ESF+ overheidsopdracht Leergoesting afgerond	Q2
Optimaliseren en uitbreiden van duaal leren	
– Uitbreiding en opvolging van duaal leren	
o Jaarlijks monitoringsrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren 2024-2025 gepubliceerd	Q1
o Advies over curriculumdossiers met rubriek duaal leren aan kabinet i.f.v. agendering BVR Curriculumdossiers	Q4
o Jaarlijks monitoringsrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren 2025-2026 gepubliceerd	Q4
– Actieplan Duaal Leren SO	
o Nota aan kabinet Analyse van de regelgeving rond overeenkomsten i.f.v. flexibiliteit en vereenvoudiging (actie 9)	Q2
o Nota aan kabinet Analyse van de regelgeving rond erkenningen i.f.v. flexibiliteit en vereenvoudiging (actie 9)	Q1
o Nota aan kabinet: Positioneren en scherpstellen van de stakeholders in het ecosysteem en eventuele rationalisatie	Q2
o Nota aan kabinet: Helder omschrijven en bepaling van de finaliteit en positionering van duaal leren	Q2
o Nota aan kabinet Analyse drempels voor Duaal leren in BHG (actie 18)	Q1
o Nota aan kabinet Mogelijkheden tot versterking van de rol van sectorfondsen in duaal leren (actie 6, 11, 16, 17)	Q2
o Start nieuwe duale addenda bij de 10 ^e generatie sectorconvenants 2026-2028 (looptijd 1 juli 2026 tot 30 juni 2028) (actie 6, 11, 16, 17)	Q3
– Versterking imago Duaal Leren	
o Week van Duaal Leren (9/02-13/02)	Q1
o Jaaractieplan i.k.v. de communicatiestrategie 2026-2027 (actie 19)	Q3
– Premie Kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en Leerlingenpremie alternerende opleiding	
o Jaarrapport 2024-2025	Q1

Lijnen met het symbool passen binnen het Vlaams opleidingsoffensief 'Vlaanderen leert'.

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Vlaams opleidingsverlof: behandelen aanvragen en subsidiëren; pre-advies bij deel van de aanvragen als nieuwe taak)
- Opleidingscheques: behandelen aanvragen en subsidiëren
- Opleidingsdatabank: behandelen aanvragen; in 2026 ook aanpassen cf. wijziging regelgeving
- Vlaams Opleidingskrediet
- Premie Kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en Leerlingenpremie alternerende opleiding: behandelen aanvragen en subsidiëren
- Regie werkplekcomponent voor duaal leren en alternerend leren
- Erkenning beroepskwalificerende trajecten (BKT): behandelen aanvragen

Aan de hand van een aantal kernindicatoren op het vlak van volume (aantal dossiers), behandeltermijnen, inspecties en budgetten geven we in de bijlage “Uitvoering kernprocessen: boordtabel” inzicht in het beheer van deze maatregelen.

6 BELEIDSVELD SOCIALE ECONOMIE

6.1 ISE Activering (sociale economie)

6.1.1 Strategische doelstelling: Versterken van de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking

Omschrijving

De sector van de sociale economie en de maatwerkbedrijven bieden aan personen met een arbeidsbeperking vaak onmisbare hulp om de stap naar werk te kunnen zetten, met als uitgangspunt werk te vinden dat afgestemd is op maat van de mogelijkheden van de persoon. We optimaliseren de maatwerkregelgeving en realiseren een groeipad in de sociale economie. We versterken de samenwerking tussen de sociale en reguliere economie en hervormen het doorstroomkader. Via individueel maatwerk ondersteunen we de tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking op de reguliere arbeidsmarkt. In een samenwerking tussen de bevoegdheden Sociale Economie, Werk en Welzijn en Volksgezondheid bekijken we hoe we het aanbod binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen verbeteren en stroomlijnen en passen we de regelgeving indien nodig aan. Vanuit de bevoegdheid Sociale Economie zetten we in op de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
Optimaliseren van de maatregel collectief maatwerk		
	– Optimalisatievoorstellen (incl. doorstroom) aan kabinet	<u>gerealiseerd</u>
	– Nota met keuzevoorstellen voor kabinet	<u>gerealiseerd</u>
Inkanteling VIA-middelen in reglementair kader CMW		
+	– Wijziging BVR CMW	<u>gerealiseerd</u>
Aanpassing automatische herverdeling voor jaar 2025 n.a.v. besparingen		
+	– Wijziging BVR CMW	<u>gerealiseerd</u>
Groeipad		
	– Realisatie in 2025 van een eerste fase van het groeipad met minstens 1000 plaatsen binnen Sociale economie – toekenning plaatsen	<u>gerealiseerd</u>
Inzetten op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk		
	– Communicatieplan opgemaakt, inclusief lancering simulator IMW <i>* losse communicatieacties gerealiseerd, zoals de lancering van de simulator IMW en onderzoek IPSOS, de opmaak van globale communicatieplan verschuift naar 2026</i>	(deels) <u>vertraagd</u>
	– Regelgeving	
	o Advies over al dan niet verlengen van de mogelijkheid van een verhoogd startpakket voor periode van 2 jaar met mogelijke aanpassing regelgeving	<u>gerealiseerd</u>
Versnellen van het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking		
+	– Conceptnota “Vlottere en betere indicering en toeleiding naar de Sociale Economie”	<u>gerealiseerd</u>
Versterken van de werk- en zorgtrajecten		
	– Versterken aanbod arbeidsmatige activiteiten AMA SE	
	o Nota aan kabinet met vaststellingen provinciale gesprekken over invulling arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie	<u>gerealiseerd</u>
	o Toekenning oproep omzetten tijdelijke plaatsen arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie <i>*Beslissing kabinet om de tijdelijke plaatsen niet toe te kennen (na negatief advies BA)</i>	<u>Tijdelijk stopgezet</u>
+	– Ontwerp nieuwe oproep AMA SE	<u>gerealiseerd</u>

	– Mededeling jaarlijkse rapportering werk- en zorgtrajecten (ag. VR)	<u>gerealiseerd</u>
	– Startnota met plan van aanpak voor aanpassing regelgeving <i>* De startnota werd – in samenspraak met beide kabinetten – niet opgeleverd o.w.v. de federale beslissing tot beperking van de werkloosheidsuitkering en de werkzaamheden rond de VDAB-kerntaken en beheersovereenkomst. In Q1 2026 zal gestart worden met de aanpassing van de regelgeving.</i>	<u>Tijdelijk stopgezet</u>
+	– Nota aan kabinet impact van beperking van werkloosheidsuitkeringen in de tijd op deelnemers werk- en zorgtrajecten (i.s.m. VDAB)	<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Optimaliseren van de maatregel collectief maatwerk	
– Conceptnota optimalisatie collectief maatwerk (ag. mededeling VR)	Q2
– Aanpassing decreet (ag. pr. goedk. VR)	Q4
Zorgen voor koopkrachtbehoud	
– BVR behoud van de koopkracht van doelgroepwerknemers i.k.v. tijdelijke werkloosheid bij maatwerkbedrijven (2026) (ag. goedk. VR.)	Q1
Groeipad n.a.v. federale investering in de sector SE	
– Wijziging BVR CMW (ag. pr. goedk. VR)	Q3
– Lancering oproep onder voorbehoud van politiek akkoord	Q4
Inzetten op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk	
– Stakeholdersforum IMW (19/03/2026)	Q1
– Meerjarenstrategie communicatie IMW uitgewerkt	Q2
– Wijziging BVR IMW (ag. pr. goedk.)	Q3
Versnellen van het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking	
– Aanpassing uitgavendecreet n.a.v. overdracht middelen naar VDAB i.k.v. datakoppeling (beleidsactie 1) (ag. pr. goedk.)	Q1
– Nota implementatie regelgeving i.k.v. loslaten vierogenprincipe opgeleverd (beleidsactie 3)	Q1
– Ontwerptekst decreet indicering (loslaten vierogenprincipe)	Q2
– Wijziging MB Indicering (criteria UKW) (beleidsactie 5)	Q1
– Nota advies Uiterst Kwetsbare Werknemers (beleidsactie 5)	Q1
– Onderzoeksopdracht ICF gegund (beleidsactie 9)	Q2
Versterken van de werk- en zorgtrajecten	
– AMA SE-oproep gelanceerd: uitbreiding en proefproject voor externe werkposten	Q1
– Bijkomend contingent toegekend (ag. VR) + proefproject	Q2
– Wijziging decreet Werk- en Zorgtrajecten (ag. pr. goedk.)	Q2
– Jaarlijkse mededeling VR – stand van zaken werk- en zorgtrajecten	Q2

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Individueel Maatwerk (IMW)
- Erkenning Sociale Tewerkstellingsonderneming (STO)
- Erkenning externe dienstverlening IMW
- Collectief Maatwerk
- Arbeidsmatige activiteiten Sociale Economie

6.2 ISE Duurzame Arbeidsmarkt (Sociale Economie)

6.2.1 Strategische doelstelling: Zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie

Omschrijving

We maken werk van een brede bekendmaking van het bestaande ondersteuningsaanbod voor personen met een arbeidsbeperking. We versterken de wisselwerking tussen de reguliere en de sociale economie via de uitrol van een actieplan. We werken een complementair aanbod uit voor de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen. We ondersteunen de lokale besturen en de provincies bij het voeren van een slagkrachtig lokaal sociale-economiebeleid. We onderzoeken de ondersteuning van de Sociale Tewerkstellingsondernemingen in het kader van lokale maatschappelijke uitdagingen. En we werken aan een toekomstvisie voor de digibanken.

Realisaties 2025

Mijlpalen 2025		Status
Een sterkere wisselwerking tussen de reguliere en de sociale economie		
– Uitgewerkt actieplan versterkte samenwerking SE-NEC		<u>gerealiseerd</u>
Een complementair aanbod voor de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen		
– Nota aan kabinet MVO en duurzaamheidswetgeving in bredere ondersteuningskader Vlaamse ondernemingen door Vlaamse overheid		<u>gerealiseerd</u>
+	– Uitbreiding toepassingsgebied kmo-portefeuille naar erkende maatwerkbedrijven	<u>gerealiseerd</u>
+	– BVR link publieke dienstenchequeondernemingen met MVO	<u>gerealiseerd</u>
Ondersteunen van de lokale besturen en de provincies bij een slagkrachtig lokaal sociaal-economisch beleid		
– WijzigingsBVR regierol (ag. pr. goedk.) – (o.v.) Oproep regierol 2026-2028 gelanceerd <i>* Geheroriënteerd naar 'Inkanteling middelen regierol en ALD in de algemene financiering van de lokale besturen ter ondersteuning van een lokaal sociale-economiebeleid'</i>		<u>geheroriënteerd</u>
Onderzoek ondersteuning Sociale Tewerkstellingsondernemingen in het kader van lokale maatschappelijke uitdagingen		
– Kader voor aanvullende lokale diensten o BVR aanvullende lokale diensten (ag. pr. goedk.) o (o.v.) oproep aanvullende lokale diensten <i>* Geheroriënteerd naar 'Inkanteling middelen regierol en ALD in de algemene financiering van de lokale besturen ter ondersteuning van een lokaal sociale-economiebeleid'</i>		<u>geheroriënteerd</u>
Inkanteling middelen regierol en ALD in de algemene financiering van de lokale besturen ter ondersteuning van een lokaal sociale-economiebeleid		
+	– Bepalingen programmadecreet BO 2026: omzetting middelen in algemene financiering en aanpassingen decreet 'ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen' / opheffing BVR regierol	<u>gerealiseerd</u>
Digibanken		
– Nota aan kabinet toekomst digibanken		<u>gerealiseerd</u>

Planning 2026

Mijlpalen 2026	Voorziene timing
Een sterkere wisselwerking tussen de reguliere en de sociale economie: uitrol actieplan 'versterken samenwerking sociale economie en reguliere economie'	
– Insteek omzendbrief kmo-vriendelijk aanbesteden	Q1
– Toolbox en communicatiepakket (incl. video) voor WEWIS en terreinwerkers	Q2
– Landingspagina overheidsopdrachten met sociale impact n.a.v. omzendbrief	Q2
– Ondertekening engagementsverklaring Green Deal	Q3
– Strategie voor dataontsluiting sociale economie ontwikkeld	Q4
– Basisindicator 'samenwerking tussen sociale en reguliere economie' ontwikkeld	Q4
Een complementair aanbod voor de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen	
– Beleidsadvies/conceptnota m.b.t. toekomst activiteitencoöperaties aan kabinet	Q2
– Ondersteuningsaanbod sectoren en dienstverleners voor Sustatool afgerond	Q3
– Kapitaalsverhoging Trividend	Q4
– Trendstudie 'Toegepast bedrijfseconomisch onderzoek naar opportuniteiten van duurzaamheidstrends op de duurzame tewerkstelling van kansengroepen en maatwerk in het bijzonder' afgerond	Q4
Ondersteunen van de lokale besturen en de provincies bij een slagkrachtig lokaal sociale-economiebeleid (LSEB)	
– Optimalisatie ondersteuningsaanbod	Q2
– LSEB-event kick-off	Q2
– Monitoringsaanpak LSEB-inspanningen lokale besturen uitgewerkt	Q3
– Provinciale inspiratie- en netwerkmomenten	Q4
– Datastrategie lokale sociale economie voor LSEB ontwikkeld	Q4

Uitvoering kernprocessen

In het kader van deze beleidsdoelstelling beheert het departement WEWIS verschillende **maatregelen**:

- Ondersteuningsmaatregelen sociale economie
 - o Managementadvies
 - o Ondersteuning Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)
 - Sustatool (duurzaamheidsdashboard)
 - o Activiteitencoöperaties
 - o Digibanken
 - o Trividend
 - o Sociaal Investeringsfonds (SIFO)
- Geheroriënteerde maatregelen:*
 - o Regierol werk en sociale economie
 - o Aanvullende lokale diensten

* Beide maatregelen vergen in 2026 nog een eindevaluatie en afrekening (voor het jaar 2025)

7 BELEIDSVELDEN ECONOMIE, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, INNOVATIE EN WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

7.1 Inleiding

De 10 kernopdrachten van het EWI-luik binnen het Departement WEWIS, bijdragend tot de vier overkoepelende strategische doelstellingen uit de Beleidsnota 2024-2029 minister-president Diependaele

1. Het ondersteunen en financieren in Vlaanderen van het **fundamenteel en strategisch basisonderzoek** via de kanalen van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (**FWO**), en de Bijzondere Onderzoeksfonds (**BOF**). In totaal betreft het **afgerond 862mio € Vlaamse overheidsmiddelen**.
2. Het ondersteunen en financieren in Vlaanderen van het **toegepast wetenschappelijk onderzoek en de daaruit voortvloeiende transfer en valorisatie van kennis** via de kanalen van de Industriële Onderzoeksfonds (**IOF**) en de **Interfacediensten**. In totaal betreft het **afgerond 70 mio € Vlaamse overheidsmiddelen**.
3. Het ondersteunen en financieren van **dertien domeinspecifieke kennisinstellingen** zoals de Plantentuin Meise, het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG), UNU-CRIS, Vlaams Unesco Trustfonds voor Wetenschappen, Alamire, EnergyVille, ... ten belope van afgerond **45 mio € overheidsmiddelen**.
4. Het ondersteunen en financieren van de **brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek** via de financiering van **vier strategische onderzoekscentra** imec, VIB, VITO en Flanders Make. In totaal betreft het afgerond **380 mio € overheidsmiddelen**.
5. Het ondersteunen en financieren van het beleid inzake **wetenschapscommunicatie en –popularisering en burgerwetenschap, via structurele en occasionele partnerschappen**. In totaal betreft het afgerond **11 mio € overheidsmiddelen**.
6. Het proactief opvolgen en mee vorm geven van het **internationale en vooral Europese economisch-, wetenschaps- en innovatiebeleid via o.a. de Raad Concurrentievermogen (onderdelen Onderzoek - Industrie - Interne Markt) en via vertegenwoordigingen in talrijke EU-overlegorganen** met daarbij horend voorafgaand **Vlaamse stakeholderoverleg**.
7. **Vlaamse én Europese beleidsvorming** in welbepaalde (vandaag 14) **thematische economie-, wetenschaps-, technologie- en/of innovatiedomeinen** zoals digitalisering (industrie 4.0, artificiële intelligentie, cybersecurity, 5G, open data, ...), klimaat, energie, bio- en circulaire economie, industrieel beleid, financieringsbeleid ondernemingen, gezondheidszorg, voeding, blauwe economie, luchtvaart- en defensie-industrie, ruimtevaart-economie en nucleaire technologie.. Belangrijk daarbij zijn de Europese ondersteuningsprogramma's zoals Horizon Europe 2021-2027, het Invest EU fund, het Digital Europe Programma, het European Space Programme, het European Defense Fund, de Connecting Europe Facility, RRF, REpowerEU, ...
8. Het **monitoren, analyseren, evalueren en ontsluiten** van het economisch, wetenschaps- en innovatiebeleid via de ondersteuning van het Expertisecentrum O&O-Monitoring (ECOOM; inclusief het in 2021 in ECOOM geïntegreerde steunpunt Economie en Ondernemen), het steunpunt Circulaire Economie (vroeger Duurzaam Materialenbeheer) evenals via drie specifieke entiteiten binnen het departement, nl. de Evaluatiecel, de Kenniscel en Flanders Research Information Space (FRIS).
9. Ondersteunen van de **Vlaamse Adviesraad Innoveren en Ondernemen (VARIO)** via personeel en werkingsmiddelen. De VARIO adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over het

wetenschaps-, technologie-, innovatie-, industrie-, en ondernemerschapsbeleid. De raad doet dit zowel op eigen initiatief als op vraag.

10. Uitvoeren van **beleidscoördinerende en -rapporterende taken** binnen het eigen Departement, binnen het beleidsdomein EWI en binnen de Vlaamse overheid als geheel, evenals naar Europa en de OESO: begrotings- en juridische ondersteuning, interne en externe communicatie, organisatiebeheersing, parlementaire vragen en vragen om uitleg, opstellen beleidsnota en de Beleids- en BegrotingsToelichting (BBT), opvolgen fact finding missions Europese Commissie en OESO, beleidscyclus van het Europees Semester, coördinatie en monitoring van het Vlaams relanceplan *Vlaamse Veerkracht*, Voorzitterscollege, ...

Onderstaand worden deze **10 kernopdrachten schematisch weergegeven**, met daar waar relevant, de **bijhorende Vlaamse overheidsbudgetten**.

Deze 10 kernopdrachten van het Departement WEWIS maken het (mede²) mogelijke de **vier overkoepelende strategische doelstellingen te realiseren** opgenomen in de Beleidsnota Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie 2026 van minister-president Diependaele:

² Want ook de andere entiteiten onder verantwoordelijkheid van minister-president Diependaele dragen bij tot de realisatie van de vier overkoepelende strategische doelstellingen.

7.2 Kernopdrachten van het EWI-luik: detail en budgetten 2026

	(in mio euro)
1. Het ondersteunen en financieren in Vlaanderen van het fundamenteel en strategisch basisonderzoek via twee financieringskanalen:	862,5
1.1. Financieringskanaal voor het fundamenteel en strategisch basisonderzoek via het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO)	6003
1.1.1. Algemeen fundamenteel onderzoek (onderzoeksmandaten en -projecten)	367,8
1.1.2. Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek (toegepast biomedisch onderzoek en fundamenteel klinische mandaten)	21
1.1.3. Strategisch basisonderzoek met economische en/of maatschappelijke finaliteit (mandaten en projecten)	94,9
1.1.4. Onderzoeksinfrastructuur (middelware en zware / internationale / Vlaamse Super Computer)	92,4
1.1.5. Personeels- en werkmiddelen FWO	24,1
1.2. Financieringskanaal voor het fundamenteel en strategisch basisonderzoek via de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) bij de vijf Vlaamse universiteiten	262,5
1.2.1. Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF)	224,8
1.2.2. Methusalem financiering (LT-financiering toponderzoekers)	20,071
1.2.3. Tenure track stelsel	11,288
1.2.4. Omkadering Jonge Onderzoekers (OJO)	6,335
2. Het ondersteunen en financieren in Vlaanderen van het toegepast wetenschappelijk onderzoek en de daaruit voortvloeiende transfer en valorisatie van kennis:	70,7
2.1. Financieringskanaal voor het toegepast onderzoek en valorisatie via de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF)	63,6
2.2. Financieren van de Interfacediensten bij de vijf Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen	7,072
3. Het financieren van 13 domeinspecifieke kennisinstellingen voor fundamenteel en toegepast onderzoek	44
3.1. Plantentuin Meise	18,931
3.2. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) in Oostende	9,9
3.3. Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) in Antwerpen	5,7
3.4. UNESCO-Trust Fund Wetenschappen (wetenschappelijke activiteiten van UNESCO in wetenschapsdomeinen waterbeheer en oceanen)	1,3
3.5. Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) te Brussel	0,266
3.6. Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA)	1,2

3.7. Alamire Foundation (archiefonderzoek muziekleven Lage Landen) te Leuven	1
3.8. United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies (UNU-CRIS) te Brugge	Niet meer
3.9. Vlerick Business School	0,852
3.10. Orpheus Instituut te Gent (artistiek onderzoek naar 'processen van muziek maken')	0,794
3.11. Antwerp Management School (AMS)	0,437
3.12 Kenniscentrum Data en Maatschappij	0,756
3.13 EnergyVille	3,1
4. Het financieren van de brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek via de vier strategische onderzoekscentra	381
4.1. imec in het domein van nano- en digitale technologie	159,9
4.2. VIB in het domein van de werking van het menselijk lichaam, planten en micro-organismen	89,4
4.3. VITO in het domein van cleantech en duurzame ontwikkeling	75,7
4.4. Flanders Make in het domein van de maakindustrie	55,8
5. Ondersteunen van het beleid inzake wetenschapscommunicatie en -popularisering	12,05
5.1. Vormgeven van het beleid en ondersteunen structurele partners, o.a.	
5.1.1. Technopolis NV te Mechelen	5,175
5.1.2. Roger Van Overstraten Stichting (RVO-society) te Leuven	0,847
5.1.3. Expertisecellen Wetenschapscommunicatie bij de associaties van universiteiten en hogescholen	2,357
5.2. Ondersteunen Burgerwetenschap ('Citizen Science'), o.a. via RVO-society	
6. Het proactief opvolgen en mee vorm geven van het internationale en Europese economisch-, wetenschaps- en innovatiebeleid (geen specifieke Vlaamse budgetten aan gekoppeld, maar belangrijk om Europese budgetten naar Vlaamse actoren te laten vloeien -> jaarlijks meer dan 300 mio € Europese middelen vloeien zo naar Vlaamse O&O-actoren !)	
6.1. Europees economisch-, wetenschaps- en innovatiebeleid	
6.1.1. Pro-actief opvolgen binnen de Europese Unie van de werkzaamheden in de schoot van de Raad Concurrentievermogen (drieluik: Onderzoek - Industrie - Interne Markt)	
6.1.2. Pro-actief opvolgen van de Europese ondersteuningsprogramma's voor economie, wetenschap en innovatie: voornamelijk het aflopende Horizon 2020 en huidige Horizon Europe programma 2021-2027, het Invest EU fund, het Digital Europe Programma, het European Space Programme, het European Defense Fund, de Connecting Europe Facility, RRF, REPowerEU, ...	
6.1.3. Vertegenwoordigen van Vlaanderen in diverse (expert)groepen, opgezet door de Europese Commissie en/of de Europese Raad (zie bijlage voor details)	

6.1.4. Intra-Belgische beleidsafstemming standpuntnamen op Europese fora (via CIS-CFS, IEC en DGE's) evenals voorafgaand Vlaams stakeholderoverleg in Europese dossiers	
6.2. Vormgeven van Interregionale samenwerkingsverbanden	
6.2.1. Vlaams-Nederlandse samenwerking in acht high tech domeinen	
6.2.2. Samenwerking Vlaanderen - Noordrijn-Westfalen	
6.2.3. Trilaterale samenwerking Vlaanderen-Nederland-Noordrijn-Westfalen inzake chemie	
6.2.4. Vanguard Initiative (netwerk van inmiddels 39 EU-regio's; Vlaanderen mede-oprichter)	
6.3. Internationaal economisch, wetenschaps-, en innovatiebeleid in OESO-verband (o.a. Staal, Committee for Scientific and Technological Policy, Global Science Forum, Working Party on Biotechnology,-Nanotechnology and-Converging Technologies, ...)	
7. Beleidsvorming in 12 thematische economie-, wetenschaps-, technologie- en innovatiedomeinen	
7.1. Het industrieel beleid in Vlaanderen (o.a. via Industrieforum) en Europa	
7.2. De digitale (data) economie	
7.2.1. Artificiële Intelligentie	
7.2.2. Cybersecurity	
7.2.3. Uitrol 5-G in Vlaanderen	
7.2.4. Open Data en Open Science beleid via o.a. European Open Science Cloud (EOSC) en de Europese Supercomputer (EURO-HPC)	
7.2.5. Industrie 4.0	
7.2.6. Geconnecteerd en autonoom rijden: smart mobility (o.a. Mobili-data project)	
7.2.7. Digitaliseringsontwikkelingen in het onderwijs: smart education	
7.2.8. Het Europese wetgevend kader m.b.t. de 'Digital Single Market (DSM)' en het Europese ondersteuningsprogramma 'Digital Europe Programme (DEP)'	
7.3. Klimaatbeleid (o.a. het Vlaams Klimaat- en Energieplan 2021-2030; de 'Klimaatprong')	
7.4. Energietransitie (inclusief waterstof)	
7.5. Circulaire economie (o.a. via Vlaanderen Circulair)	
7.6. Bio-economie (o.a. via het Actieplan bio-economie)	
7.7. Onderzoek en innovatie op gebied van gezondheid (o.a. Regmed XB; 3,2 mio €) en gezondheidszorg (Flanders Care 4.0)	
7.8. Onderzoek en Innovatie in de blauwe economie	
7.9. Onderzoek en Innovatie in de luchtvaart- en defensie industrie	
7.10. Onderzoek en Innovatie in de ruimtevaart economie	

<i>7.11. Onderzoek en Innovatie in de voedingsindustrie</i>	
<i>7.12. Financieringsbeleid t.a.v. ondernemingen (o.a. via PMV en LRM)</i>	
<i>7.13 Onderzoek inzake nucleaire technologie, inzonderheid m.b.t. de small modular reactors (SMR's)</i>	
8. Het monitoren, analyseren, evalueren en ontsluiten van het economisch, wetenschaps- en innovatiebeleid	
<i>8.1. Monitoren: economie en O&O-statistieken en indicatoren via interne Kenniscel</i>	
<i>8.2. Analyseren: o.a. beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek via het interuniversitaire Expertisecentrum Onderzoeks- en Ontwikkelingsmonitoring (ECOOM; 4,5 mio €) en het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer (0,235 mio €)</i>	
<i>8.3. Evalueren: evaluaties van beleidsinstrumenten en instellingen binnen en buiten het Departement EWI via de Evaluatiecel van het Departement</i>	
<i>8.4. Ontsluiten: uitbouw onderzoeksportaal Flanders Research Information Space (FRIS) en Open Science beleid via de Flanders Open Science Board (FOSB)</i>	
9. Ondersteunen van de Vlaamse Adviesraad Innoveren en Ondernemen (VARIO) o.a. via personeel (7,6 VTE) en werkmiddelen	
10. Voeren van beleidscoördinerende en -rapporterende taken binnen het eigen Departement, binnen het beleidsdomein EWI en binnen de Vlaamse overheid als geheel	
<i>10.1 Beleidscoördinerende taken binnen het eigen Departement: staf, interne en externe communicatie, organisatiebeheersing, ...</i>	
<i>10.2 Beleidscoördinerende taken binnen het beleidsdomein EWI: beleidsnota en beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT), begroting, parlementaire vragen en vragen om uitleg, Beleidsraad, juridisch advies, relanceplan Vlaamse Veerkracht, ...</i>	
<i>10.3 Beleidscoördinerende taken binnen de Vlaamse overheid als geheel: Voorzitterscollege, Stuurorgaan ICT, ...</i>	
<i>10.4. Beleidsrapporterende taken intra-Vlaanderen en extra-Vlaanderen richting vooral Europese Unie (o.a. Europees Semester, fact finding missions, ...) en OESO (o.a. landenrapporten, fact finding missions, ...)</i>	
Totaal budget EWI-luik binnen Departement WEWIS	> 1,5 miljard euro

Binnen de economische- en innovatiewetenschap wordt traditioneel een **conceptueel onderscheid** gemaakt tussen drie, door Joseph Schumpeter in de eerste helft van de 20ste eeuw geïntroduceerde begrippen: inventie, innovatie en diffusie.

Een **inventie** is een (wetenschappelijke en/of praktijkgerichte) uitvinding, een ontdekking zeg maar. Die is vaak, maar zeker niet altijd, het gevolg van (fundamenteel en/of toegepast en/of praktijkgericht) onderzoek, gedreven door nieuwsgierigheid.

Innovatie is de toepassing van de vinding in een product, een dienst, een proces(technologie) of een organisatievorm. In het innovatieproces speelt ondernemerschap een sleutelrol. In het ondernemerschapsproces worden nieuwe ideeën, producten en of diensten, waarvoor een economische en/of maatschappelijke vraag is geïdentificeerd, ontwikkeld en benut.

Diffusie tenslotte is de verspreiding van de innovatie in de economie en/of de samenleving.

Voor een toelichting van deze begrippen wordt verwezen naar de WEWIS-publicatie Speurgids.

Zowel het Departement WEWIS als het agentschap VLAIO ondersteunen **instellingen en instrumenten** die de drie (**samenhangende**) **processen** van inventie, innovatie en diffusie ondersteunen.

Budgettair betreffen het de **vastleggingskredieten** van zowel het EWI-luik binnen het Departement WEWIS als van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), waarmee het Departement WEWIS nauw samenwerkt. Samen totaliseren deze middelen tot meer dan 2,3 miljard euro en deze middelen worden dan ook **systemisch** ingezet.

Links in de tabel worden de overheidsmiddelen weergegeven die onder de verantwoordelijkheid van het EWI-luik binnen het **Departement WEWIS** vallen.

Rechts vindt men de middelen onder verantwoordelijkheid van de collega's van **VLAIO**.

Ter informatie worden rechtsonder in de tabel ook de voor O&O relevante overheidsmiddelen van de **andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid** weergegeven (inzonderheid de 1ste geldstroom – de zgn. werkingsmiddelen - voor de universiteiten en hogescholen, die eveneens meer dan 2,3 miljard euro bedragen).

Rechts onderaan wordt eveneens de **fiscale O&O-ondersteuning**, die een federale bevoegdheid is, weergegeven en die overschrijdt eveneens de kaap van 2 miljard.

Van inventie over innovatie tot diffusie:
Vlaamse begrotingsmiddelen 2026 voor het wetenschaps- (fundamenteel, strategisch basis- en toegepast onderzoek en valorisatie)
en het innovatie- en economisch beleid* : 2,6 miljard euro

I. MIDDELEN VIA HET DEPARTEMENT WEWIS (Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie)			mio €
A. open financieringskanalen op initiatief van de ONDERZOEKER (voornamelijk bij een universiteit) voor fundamenteel, strategisch basis- en toegepast onderzoek evenals voor valorisatie -> 'nieuwsgierigheids-gedreven'	1. FWO (voornamelijk de 5 universiteiten)		600.4
	algemeen fundamenteel onderzoek		367.8
	toegepast biomedisch en klinische mandaten		21
	strategisch basisonderzoek		94.96
	onderzoeksinfrastructuur		92.483
	werking FWO		24.168
	2. Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) (bij de vijf universiteiten)		262.494
	BOF-middelen		224.8
	Methusalem financiering		20.071
	Tenure Track stelsel		11.288
B. de financiering van de vier strategische onderzoekscentra (SOC's), die een brugfunctie vervullen tussen fundamenteel en toegepast onderzoek	3. Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) (bij de vijf associaties)		70.672
	Industriële Onderzoeksfondsen		63.6
	Interfacediensten		7.072
	subtotaal A		933.577
	4. onderzoeksdeel werkmiddelen universiteiten 2026 (middelen komen via het Departement Onderwijs, beleid via Departement EWI; werkmiddelen uitkeringen 2026 = 1,282 mia € -> 25% = 320 mio €)		320
	subtotaal (A + 4)		1,253.6
	5. imec (nano- en digitale technologie)		159.9
	6. vib (biotechnologie: werking menselijk lichaam, planten en micro-organismen)		89.421
	7. vito (duurzame ontwikkeling)		75.723
	8. Flanders Make (maakindustrie)		55.8
	subtotaal B		380.844
C. financiering van drie domeinspecifieke onderzoeksprogramma's	9. Onderzoeksruik Artificiële Intelligentie		14
	10. Onderzoeksruik Cybersecurity		9.6
	11. Regeneratieve Geneeskunde (RegMed XB)		3.4
	subtotaal C		27

II. MIDDELEN VIA HET VLAIO			mio €
II.1. Innovatie			
open financieringskanaal op initiatief van het BEDRIJF -> 'opportuniteits-gedreven'	1. O&O&I-bedrijfssteun (o.a. onderzoeks 80 + ontwikkelingsprojecten 100 / Innovatieve Starterssteun 9 / Schaalklaar 5,2 / ICON-bedrijfsdeel 10 / haalbaarheidsstudies ...)		205.7
	2. Steun aan zeven Speerpuntclusters		78
	Catalisti (chemie en kunststoffen)		
	VIL (logistiek)		
	Flux 50 (energie)		
	Flanders Food (voeding)		
	Blauwe Cluster (maritieme en mariene)		
	Biovia (gezondheid)		
	ENT.A (entertainment sector)		
	idem, maar dan binnen de domeinen van de zeven Speerpuntclusters		
idem, maar dan binnen specifieke domeinen	3. Moonshot Vlaanderen CO2-neutraal		15
	4. Impulsprogramma ruimtevaart		0.5
	5. Landbouwkundig onderzoek		14.8
	6. Beleidsplan Artificiële intelligentie		7.5
	7. Beleidsplan Cybersecurity		8.4
	8. Circulaire economie		3.4
	9. Defensie		5
	10. Baekelandmandaten (doctoraten bedrijf)		16.8
	11. Innovatiemandaten (idem voor postdoc's)		5.9
	12. TETRA (TechnologieTransfer - praktijk-gericht onderzoek; incl. infrastructuur 3)		12.6
interactie kennisinstelling - bedrijf	13. Collectief Onderzoek en Ontwikkeling en Collectieve Kennisdeling (COOCK)		9.6
	14. Kennisdifusie via Hogescholen		8.4
	15. vzw Bedrijfstrajecten		6.5
kennisdifusie	16. Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) incl. lokale best		3.4
	17. STEM-beleid		2.8
	subtotaal innovatie		404.3

D. financiering van domeinspecifieke kennisinstellingen	12. Agentschap Plantentuin Meise	18.931
	13. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)	9.959
	14. Instituut Tropische Geneeskunde (ITG)	10.2
	15. UNESCO-Trust Fund	1.314
	16. Koninklijke Maatschappij Dierkunde Antwerpen (KMDA)	1.216
	17. Alamire Foundation (archiefonderzoek muzieklevens Lage Landen)	1.073
	18. United Nations University on Comparative Regional Integration Studies (UNU-CRIS)	0
	19. Orpheus Instituut (artistiek onderzoek processen muziek maken)	0.794
	20. Energyville (imec/KUL/vito/UHasselt)	3.153
	21. Eigen Vermogen Instituut Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO)	5.8
subtotaal D		52.44
E. financiering van instellingen voor post-initieel onderwijs	22. Vlerick Business School	0.852
	23. Antwerp Management School (AMS)	0.437
	subtotaal E	1.289
F. financiering van adviesorganen	24. Vlaamse Adviesraad Innoveren en Ondernemen (VARIO)	1
	25. Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB)	0.266
	26. Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR)	0.3
	subtotaal F	1.566
G. financiering van steunpunten beleidsrelevant onderzoek	27. Expertisecentrum Onderzoeks- en Ontwikkelingsmonitoring (ECOOM) + Steunpunt Ondernemen en Economie	4.543
	28. Kenniscentrum Data en Maatschappij	0.757
	29. Steunpunt Circulaire Economie	0.225
	subtotaal G	5.525
H. financiering uitrol Open Science in Vlaanderen	30. Flanders Open Science Board (bij FWO)	5
	31. Flanders Research Information Space (FRIS) bij Departement	1.5
	subtotaal H	6.5
I. financiering van wetenschapsgedreven communicatie - en popularisering	32. Technopolis NV	5.173
	33. Expertiscellen bij Associaties	2.357
	34. RVO-Society	0.847
	35. andere partners	3.673
	subtotaal I	12.05
J. financieringsagentschappen van de Vlaamse overheid (leningen, kapitaal, waarborgen, infrastructuur, ...)	36. PMV (o.a. kost waarborgverlening 15,9)	18
	37. Flanders Future Tech Fund (via PMV)	1.48
	38. LRM (Limburg)	-
K. Thematisch programma	39. Incubatieprogr. defensie: DIANA (Navo)	1.48
L. Provisie Departement EWI	40. Provisie door de minister nog toe te wijzen in 2026	41.408
Totaal aan middelen via Departement EWI (exclusief de 25% werkmiddelen universiteiten)		1.483.2
Totaal aan middelen (inclusief de 25% werkmiddelen universiteiten)		1.803.2

II.2. Economisch beleid		
ondernemerschap stimuleren	18. Contract ondernemerschap	25.7
	19. Flanders DC	2.2
groei-ondersteuning en vergroening	20. WIN-WIN lening (fiscale stimulering)	14.5
	21. KMO-GroeiSubsidie	0
	22. Transitie en Transformatie (vroegere STS en Ecologiesteun)	33.8
	23. Contracts for Difference (CFD)	7
opleiding en advies	24. Carbon Leakage	216.6
	25. KMO-portefeuille	35
(sub)regionaal beleid	26. Syntra ondernemerschapstrajecten	50.9
	27. Bedrijventerreinen (30) en gebiedsgerichte partnerschappen (2)	32
	28. Vlaamse co-financiering EFRO	5.9
subtotaal economisch beleid		423.6
subtotaal VLAIO		827.9

III. VIA ANDERE BELEIDSDOMEINEN: belangrijkste uitgaven komen hier van Beleidsdomein Onderwijs: werksuiteringen HO

Beleidsdomein Onderwijs & Vorming	algemene werkmiddelen universiteiten 2026 (1,282 mia €) + hogescholen (1,078 mia €) (cfr supra I.A: 25% werkmiddelen van de universiteiten = onderzoeksmiddelen bij conventie; 75% = onderwijsmiddelen)	2.360
	middelen Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) voor de hogescholen	36
Beleidsdomein L&V	Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO)	5.786
Beleidsdomein Omgeving	Instituut voor Natuur en Bos (INBO)	19.5
	Agentschap Onroerend Erfgoed	24.1
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA)	12
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	Waterbouwkundig Laboratorium	4

IV. FEDERALE O&O&I-middelen, belang fiscale O&O&I-steun!!		
Zeer belangrijk voor het Vlaamse O&O&I-landschap vormen de fiscale en parafiscale O&O-stimuli (cijfers 2023 voor België: meer dan 2,9 miljard € gedeelde federale fiscale inkomsten): o.a. vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing 1,5 miljard € (1 mia € voor bedrijven en 0,5 mia € voor kennisinstellingen) / belastingafrek innovatie-inkomsten 1,096 mia € / belastingkrediet O&O 0,297mia €).	Studiecentrum Kernenergie Mol	-
	Federale Wetenschappelijke Instellingen	-
	Von Karman Instituut (stromingsdynamica)	-
	Collectieve centra (WTCB, ...) / SCK	-
Totaal		2.958
V. EUROPA: vanuit EU naar VL		
vooral Horizon Europe: middelen competitief naar Vlaamse actoren per jaar	EFRO + INTERREG: per jaar	300
		75

*In de parlementaire stukken "Beleidsnota 2024-2029 Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie" en "Beleids- en Begrotingstoelichting Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie Begrotingsjaar 2026" van minister-president Matthias Diependaele vindt de lezer duiding bij hoger vermelde cijfers.

Naast middelen zet het departement natuurlijk ook mensen in, werkzaam binnen enerzijds de ondersteunende afdelingen **Organisatie** en **Data en Digitalisering** en anderzijds de drie 'beleidsafdelingen':

- Economie, Innovatie en Transitie;
- Wetenschapsbeleid;
- Coördinatie, Evaluatie, EU en Internationaal O&O&I-beleid.

De kernopdrachten van de beleidsafdelingen verantwoordelijk voor de EWI-bevoegdheden zijn de volgende :

- **Kernopdrachten afdeling Coördinatie, Evaluatie, EU- en internationaal O&O&I-beleid:**
 - coördinatie beleidscyclus: beleidsnota, begrotingsopmaak en -controle, parlementaire vragen en vragen om uitleg, kabinetsoverleg, managementcomité;
 - coördinatie beleidsrapporteringen: Vlaams, Belgisch, Europees, OESO;
 - Beleidsevaluaties van instrumenten en instellingen;
 - prospectief beleid;
 - strategisch onderzoekscentrum Flanders Make;
 - Interregionale, Europese en internationale O&O&I samenwerking;
 - juridische dienstverlening;
 - kennis- en economisch veiligheidsbeleid,
 - regeldruk;
 - klimaatbeleid,
 - energie-intensieve industrie.

- **Kernopdrachten afdeling Wetenschapsbeleid:**
 - fundamenteel onderzoek (FWO, BOF);
 - toegepast onderzoek & valorisatie (IOF, interface);
 - (internationale) onderzoeksinfrastructuur;
 - strategische onderzoekscentrum VIB;
 - specifieke kennisinstellingen (VLIZ, KVAB, KMDA-CRC, Plantentuin Meise, Orpheus, AMS, Vlerick, ITG,...);
 - (internationaal) onderzoeksbeleid in diverse wetenschapsgebieden;
 - thematische beleidsontwikkeling in diverse wetenschapsgebieden ;
 - 'Flanders Research Information Space' (FRIS) en 'Open Science';
 - wetenschapscommunicatie en 'Citizen Science'.

- **Kernopdrachten afdeling Economie, Innovatie en Transitie:**
 - 'Kenniscentrum' Ondernemen en Innoveren;
 - beleidsvoorbereiding en -monitoring 'ondernemerschap';
 - beleidsvoorbereiding en -monitoring 'financiering ondernemingen';
 - strategische onderzoekscentra IMEC en VITO; covenant EnergyVille
 - thematische beleidsontwikkeling: digitalisering (nano-technologie, industrie 4.0, artificiële intelligentie, cybersecurity, high performance computing ...), klimaat, energie, bio- en circulaire economie, industrieel beleid, financiële economie, gezondheidszorg, voeding, blauwe economie, luchtvaart- en defensie industrie, ruimtevaart economie, nucleaire technologie, ...;
 - regionaal specialisatiebeleid (o.a. Vanguard,...).

Allemaal samen zullen deze afdelingen in 2026, in uitvoering van dit ondernemingsplan, het beste van zichzelf geven zodat het Departement WEWIS haar steen(tje) bijdraagt in het laten evolueren van Vlaanderen tot een van de meest vooruitstrevende, wendbare en welvarende regio's in de wereld.

Voorliggend Jaarondernemingsplan is zo goed als mogelijk opgesteld conform de instructies vervat in de mededeling 'Instructies ondernemingsplannen 2024-2029', door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 24 januari 2025 (VR 2025 2401 MED.0017/1).

De mededeling schrijft voor de structuur van de ondernemingsplannen af te stemmen op de structuur van de Beleidsnota en de Beleids- en Begrotingstoelichting. Op die manier zijn de beleidsnota's en de beleids- en begrotingstoelichtingen enerzijds en de ondernemingsplannen anderzijds complementair en vormen ze één logisch geheel.

De Beleids- en Begrotingstoelichting 2026 is gestructureerd op basis van vier beleidsvelden van het EWI-luik binnen het Departement WEWIS, met daarinbinnen de gedefinieerde inhoudelijke structuurelementen:

BELEIDSVELD I: ECONOMIE

Inhoudelijk structuurelement 1 :Financiering ondernemingen

Inhoudelijk structuurelement 2: Ondernemerschap

Inhoudelijk structurelement 3 :Groei-ondersteuning KMO's en groeibedrijven

Inhoudelijk structuurelement 4: Vergroening/klimaat

Inhoudelijk structuurelement 5 :Ruimtelijke Economie

BELEIDSVELD II: WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Inhoudelijk Structuurelement 1: Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek

Inhoudelijk structuurelement 2 : Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek

Inhoudelijk structuurelement 3 : Strategisch basisonderzoek

Inhoudelijk structuurelement 4 : Onderzoeksinfrastructuur

Inhoudelijk structuurelement 5 :Post-initieel onderwijs

BELEIDSVELD III: INNOVATIE

Inhoudelijk structuurelement 1 : Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek

Inhoudelijk structuurelement 2 :Valorisatie onderzoeksresultaten

Inhoudelijk structuurelement 3 :Innovatiekracht ondernemingen

BELEIDSVELD IV: WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

Inhoudelijk structuurelement: Wetenschapscommunicatie

APPARAATSKREDIETEN ENBEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

////////////////////////////////////

In de beleidsnota Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie 2024-2029 van minister-president Diependaele worden vier overkoepelende strategische doelstellingen gedefinieerd:

Om deze vier strategische doelstellingen te realiseren nam de Vlaamse regering, in uitvoering van de beleidsnota, **twee regeeringsbrede agenda's** aan, waarbij het Departement WEWIS een trekkende rol werd toebedeeld:

- Op 14 februari 2025 nam de Vlaamse regering akte van de mededeling getiteld '**Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda – Visie en acties 2025**' (VR 2025 1402 MED.0052/1TER); op 27 maart 2026 werd deze agenda geactualiseerd (zie VR 2026 2703 MED.0120/1)
- Op 14 maart 2025 nam de Vlaamse regering akte van de mededeling getiteld '**GEÏNTEGREERD ACTIEPLAN VOOR DE VLAAMSE INDUSTRIE**' (VR 2025 1403 MED.0081/1); op 13 maart 2026 werd dit actieplan geactualiseerd (zie VR 2026 1303 MED.0105/1)

De **instellingen** en **instrumenten** binnen de vier EWI-beleidsvelden zullen dan ook **geïntegreerd** ingezet worden ten einde de vier overkoepelende strategische doelstellingen evenals de twee regeringsbrede agenda's te realiseren.

////////////////////////////////////

I. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLING: PRODUCTIVITEIT EN COMPETITIVITEIT VAN ONZE ECONOMIE EN INDUSTRIE DUURZAAM VERSTERKEN

Vlaamse productiviteits-, competitiviteits- en industriebeleid

1. De Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda

Projectverantwoordelijke	Hanssens Johan
Betrokken personeelsleden	Velen Coördinatie: Ilse Boeykens Cattoor Barbara
Contactpersoon kabinet	Holvoet Pieter-Jan
Begroting (artikel: basisallocatie)	
Budget	

Omschrijving actie

De beleidsnota Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie stelt het verhogen van de productiviteit en competitiviteit van de Vlaamse economie als centrale doelstelling voorop voor de bestuursperiode 2024-2029.

De mededeling 'Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda – Visie en acties 2025' (VR 2025 1402 MED.0052/1TER) schetste het kader voor de opstart, uitrol en uitvoering van deze productiviteit- en competitiviteitsagenda.

Er worden drie centrale werven opgestart om de productiviteit en concurrentiekracht van onze economie duurzaam te versterken:

- Een gecoördineerde en versterkte inzet op vlak van economie, wetenschap, innovatie, industrie, buitenlandse (handels)zaken en digitalisering;
- Een verhoogde aandacht voor (kritische) infrastructuur die essentieel is voor economische ontwikkeling. Met name inzake mobiliteit, (haven)infrastructuur, omgevingsbeleid, circulaire economie, en energie;
- Menselijk kapitaal: het versterken van de vaardigheden en kennis van onze arbeidskrachten evenals de managementvaardigheden van ondernemers. Een aanklampend arbeidsmarktbeleid en activerend sociaal beleid zijn hierbij cruciaal.

Binnen elke werf worden jaarlijks concrete beleidsacties geformuleerd.

Wat de opvolging van de agenda betreft zal het Departement WEWIS volgende taken op zich nemen:

- Uitvoeren van de acties waarvan Departement WEWIS als trekker werd aangeduid.
- Voorbereiden en samenbrengen van de jaarlijkse stuurgroep.- Coördineren van de rapportering voor 2026 en actualisering voor 2027.

Op 27 maart 2026 werd deze agenda geactualiseerd (zie VR 2026 2703 MED.0120/1)

////////////////////////////////////

6. Uitvoering Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 en Vlaamse Klimaatstrategie 2050

Projectverantwoordelijke	Volckaert Astrid
Betrokken personeelsleden	Bollen Lut Maes Dries
Contactpersoon kabinet	
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie

A. Het Europees kader

De klimaatwet uit 2021 legt drie kernmijlpalen vast: tegen 2030 moeten de netto-broeikasgasemissies met minstens 55% dalen t.o.v. 1990. Het eindpunt is klimaatneutraliteit in 2050, waarbij de EU netto geen broeikasgassen meer uitstoot. Sinds 2025 bevat de wet een tussentijds doel voor 2040, namelijk een netto-emissiereductie van 90% t.o.v. 1990. In 2021 lanceerde de Europese Commissie een reeks wetgevende voorstellen 'fit for 55', die moeten helpen om bovenstaande doelstelling te realiseren.

Binnen dit Europees beleid, wordt een belangrijk **onderscheid gemaakt tussen de ETS en de niet-ETS sectoren** om de doelstellingen te realiseren. Op vandaag gelden de volgende doelstellingen:

De energie-intensieve industrie en de elektriciteitssector beogen via het Emission Trading System (ETS) een reductie van 43% tegen 2030 t.o.v. 2005. Het FF55-pakket stelt een ambitieverhoging tot -61%. Voor de overige sectoren, met name transport, gebouwen, landbouw, niet-ETS industrie en afval, was een gezamenlijke reductie van 30% voorzien tegen 2030 t.o.v. 2005. Sinds het fit for 55 pakket is dit -40%.

Op basis van dit nieuwe kader, hebben alle lidstaten een specifieke niet-ETS-doelstelling toegewezen gekregen. Voor België bedraagt deze bindende doelstelling -47% tegen 2030 t.o.v. 2005.

De Europese doelstelling inzake de inzet van **hernieuwbare energiebronnen** bedraagt een aandeel van 42,5% tegen 2030, met een indicatieve bijdrage van België van 33%. Wat **energie-efficiëntie** betreft, beoogt de EU een finale energiebesparing van 11,7% t.o.v. 2020, met een indicatieve bijdrage van België van 13%.

B. Het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030

Op 18 juli 2025 heeft de Vlaamse Regering een nieuw Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) goedgekeurd. Het gaat om een update van het initiële VEKP uit 2019 en de eerdere actualisatie uit 2023. De ambitie in het nieuwe VEKP 2021-2030 wat betreft de reductie van broeikasgasemissies in de ESR-sectoren werd opgeschroefd tot -40% tegen 2030 (t.o.v. 2005). Dit plan werd geïntegreerd in het Belgische plan (NEKP), en in oktober 2025 overgemaakt aan de Europese Commissie. De sectorale doelstelling voor ESR-industrie bedraagt 3,1 Mton CO₂-eq. Om hieraan te

Dit geïntegreerd plan bevat de vijf dimensies van de Energie-unie.

de operationele kortetermijndoelstellingen en de prioritaire beleidsopties en -acties vast voor de komende regeerperiode.

Klimaatsprong voor de industrie wordt gecoördineerd door VLAIO. Het Departement WEWIS werkt actief mee aan de totstandkoming van alle bovenvermelde plannen en zal dit ook doen voor de uitvoering ervan in 2026, o.a. door actieve participatie in het permanent overlegorgaan en in de verschillende projectgroepen. Dit steeds doorheen de bril kijkend, van de **implicaties van deze plannen voor de Vlaamse economie**.

de operationele kortetermijndoelstellingen en de prioritaire beleidsopties en -acties vast voor de komende regeerperiode.

Klimaat sprong voor de industrie wordt gecoördineerd door VLAIO. Het Departement WEWIS werkt actief mee aan de totstandkoming van alle bovenvermelde plannen en zal dit ook doen voor de uitvoering ervan in 2026, o.a. door actieve participatie in het permanent overlegorgaan en in de verschillende projectgroepen. Dit steeds doorheen de bril kijkend, van de **implicaties van deze plannen voor de Vlaamse economie**.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Cattoor Barbara
Betrokken personeelsleden	Rigaux Laure-Anne Boijmans Philippe In samenwerking met diverse personeelsleden departement WEWIS en VLAIO
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie

Een krachtig Europees industriebeleid biedt de Vlaamse industrie diverse voordelen. Het waarborgt eerlijke concurrentie en strategische autonomie door een gelijk speelveld te garanderen en de afhankelijkheid van buitenlandse actoren te verminderen. Dit versterkt de concurrentiepositie van Vlaamse bedrijven. Daarnaast stimuleert het innovatie en investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Hierdoor kunnen bedrijven technologische vooruitgang boeken en innovatieve productiemethodes implementeren. Verder draagt een sterk Europees industriebeleid bij aan duurzaamheid en klimaatneutraliteit tegen 2050 en vergemakkelijkt het beleid de toegang tot de interne markt en tot internationale handelsakkoorden, waardoor Vlaamse bedrijven nieuwe groeikansen krijgen en hun internationale aanwezigheid kunnen versterken.

Ondanks de voordelen zijn er ook uitdagingen waar de Europese (en Vlaamse) industrie mee geconfronteerd worden. De regelgevingsdruk en administratieve lasten vormen een struikelblok, vooral voor kmo's. Het is cruciaal dat Europese regelgeving werkbaar blijft en niet leidt tot buitensporige administratieve rompslomp. Een andere uitdaging is de noodzaak aan gerichte investeringen in sleuteltechnologieën om de industriële concurrentiekracht te behouden en te versterken. Het Europees industriebeleid dient om de juiste voorwaarden creëren om deze investeringen te stimuleren.

Verder moet Vlaanderen een voortrekkersrol spelen in de versterking en verdieping van de interne markt. Dit houdt in dat er blijvend wordt ingezet op het wegnemen van onnodige barrières en dat er wordt gewerkt aan een geharmoniseerd regelgevingskader dat de concurrentiekracht van Vlaamse bedrijven ondersteunt.

In deze context zal het departement WEWIS van nabij de uitvoering van de Clean Industrial Deal (CID) opvolgen en de diverse (niet-) wetgevende beleidsinitiatieven die hieruit voortvloeien (zoals de Industrial Accelerator act, het Chemicals Industry Package, de Maritime Industry Strategy, de Circular Economy act, uitbreiding CBAM, het TechEU investeringsprogramma voor scale-ups, etc.) alsook andere beleidsinitiatieven die niet onder de CID vallen en toch uiterst relevant zijn voor de Vlaamse industriële spelers zoals het volgend Meerjarig Financieel Kader (MFK) met dan

////////////////////////////////////

Vanuit Vlaanderen behartigen we de belangen van de Vlaamse industrie en spelen we proactief in op Europese beleidsinitiatieven door een actieve en constructieve rol op te nemen in de vormgeving van het Europese industriebeleid en daaruit resulterende wetgeving.

////////////////////////////////////

8. Voorbereiding en opvolging van de werkzaamheden van de Raad van Ministers (Raad Concurrentievermogen en Raad Telecom) van de Europese Unie en beïnvloeding van het Europese beleid

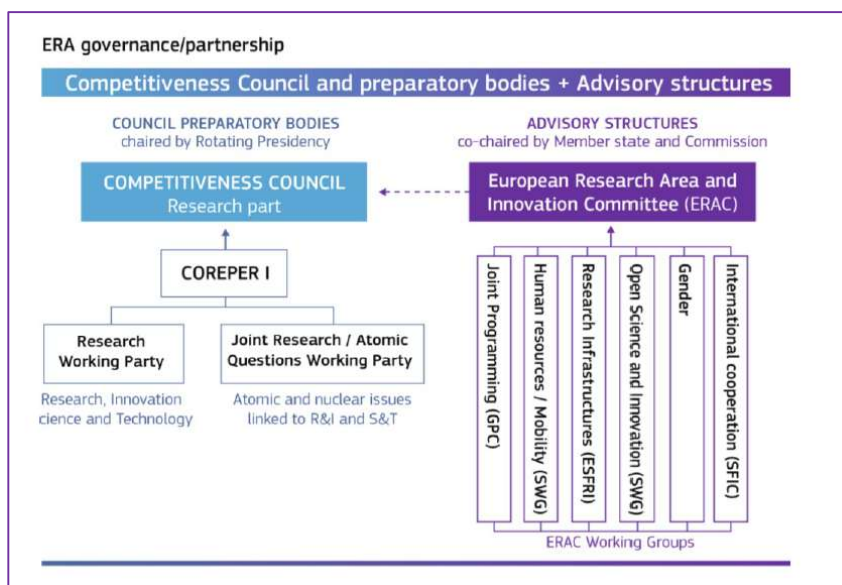
Projectverantwoordelijke	Scheere David Feldmann Theresia Verhamme Charlotte
Betrokken personeelsleden	Velen
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting	
Budget	

<i>Omschrijving actie</i>
Het kader waarbinnen het <i>Vlaamse</i> economische, wetenschaps- en innovatiebeleid kan worden uitgetekend, wordt in hoge mate bepaald door de Europese Unie. De Europese interne markt – afgerond 450 miljoen consumenten – is een gigantische troef voor de Vlaamse exportgerichte economie. De Beleidsnota stelt dan ook een strategische en proactieve aanpak te hanteren ten aanzien van de Europese Unie via een co-creatief proces: op basis van een consultatie van de stakeholders (zoals d.m.v. het Vlaams Europaplatform van het Departement WEWIS), identificeren we vanuit offensieve belangen de concrete initiatieven die we van Europa verwachten. We beïnvloeden in een zo vroeg mogelijke fase het beleid van de Europese Commissie op het gebied van onderzoek, innovatie, regionale ontwikkeling, industrie en interne markt (incl. digitale interne markt). We wegen op de vormgeving, de omvang en de implementatie van Europese steunprogramma's binnen het Europese budget. Dit wordt als volgt geoperationaliseerd door het Departement WEWIS Om deze beleidsdoelstellingen waar te maken heeft het Departement WEWIS een aantal voltijdse of deeltijdse beleidsmedewerkers als attachés afgevaardigd naar de Diplomatieke Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU (DVV EU) binnen de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU (PV) om er de voorbereidingen rond de Raad Concurrentievermogen (luik Industrie & Interne Markt), de Raad Concurrentievermogen (luik Onderzoek) en de Raad Telecom mee op te volgen. Sinds september 2025 volgt de attaché voor Industrie & Interne Markt ook nauwgezet de raadswerkgroep op waar het voorstel voor een Europees Competitiviteitsfonds besproken wordt, als onderdeel van het MFK 2028-2034. De DVV EU telt een reeks attachés vanuit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen (dus ook vanuit WEWIS) en wordt geleid door een Diplomatiek Vertegenwoordiger van Vlaanderen. De attachés nemen, net zoals de collega's van andere Belgische overheden bij de PV, deel aan de werkgroepen van de Raad waar de Raden van ministers van de EU worden voorbereid en treden

////////////////////////////////////

De DVV EU vormt de “**front office**” die de Europese dossiers van zeer nabij opvolgt en rapporteert over de jongste Europese ontwikkelingen, met het oog op standpuntbepaling. Hiervoor koppelt ze terug naar de verschillende administraties (de “back offices”) en de kabinetten die instaan voor de uiteindelijke inhoudelijke lijnen en de opmaak van het Vlaamse standpunt. De attachés nemen dit standpunt mee naar in intra-Belgische besluitvorming en voeden zo het Belgische standpunt dat op Europees niveau wordt verdedigd, altijd in nauw overleg met administratie en – indien nodig – het kabinet.

Onderstaande figuur duidt specifiek de Europese governance inzake O&I waarop het Departement WEWIS proactief inspeelt. Links situeren zich de werkzaamheden van de **Raad Concurrentievermogen (luik Onderzoek)**, rechts de werkzaamheden van de adviesstructuren die verbonden zijn aan het **European Research Area and Innovation Committee (ERAC)**.

De WEWIS-attachés voor Onderzoek en Industrie/Interne Markt bij de DVV EU vervullen een sleutelrol binnen de raads werkgroepen Onderzoek, Industrie, Interne Markt, en de ad-hoc WG MFK (Europees Competitiviteitsfonds) EU Competitiviteitsfonds waar alle voorstellen, die finaal in de Raad Concurrentievermogen kunnen landen, **voorafgaandelijk op technisch niveau** tussen de lidstaten en de Europese Commissie worden besproken. Aangezien de Raad Telecom volgens het Samenwerkingsakkoord inzake de EU valt binnen categorie 1 (i.e. een federale bevoegdheid) volgt de WEWIS-attaché voor Digitalisering bij de DVV EU de werkzaamheden van de Raad Telecom steeds in nauwe samenwerking met de federale collega's op. Aangezien de Raad Concurrentievermogen (luiken Onderzoek/Industrie/Interne Markt) volgens het Samenwerkingsakkoord in categorie 3 valt, gebeurt dit in nauwe samenwerking met de collega's van de andere gefedereerde entiteiten. De WEWIS-afgevaardigden capteren de voor (het beleidsdomein) WEWIS relevante evoluties op EU-niveau en onderhouden contacten met de Europese Commissie en andere lidstaten om een (pro-)actieve verdediging van de Vlaamse

////////////////////////////////////

De WEWIS-attachés voor Onderzoek en Industrie/Interne Markt zorgen eveneens voor de **ondersteuning van minister-president Diependaele**, wanneer hij België vertegenwoordigt in de Raad Concurrentievermogen of tijdens informele ministeriële vergaderingen, volgens de geldende toerbeurtregeling onder de Gewesten/Gemeenschappen.

- Raad Concurrentievermogen (luiken Industrie/Interne Markt & Onderzoek) van 26-27 februari 2026 (Brussel)
- Informele Raad Concurrentievermogen (luik Onderzoek) van 30-31 maart 2026 (Nikosia)
- Informele Raad Telecom van 23-24 maart 2026 (Chypre)
- Raad Concurrentievermogen (luiken Industrie/Interne Markt & Onderzoek) van 28 mei 2026 (Brussel)
- Raad Telecom op 9 juni 2026 (Luxembourg)
- Informele Raad Concurrentievermogen (luik Industrie/Interne Markt) van 9-10 juli 2026 (Dublin)
- Informele Raad Concurrentievermogen (luik Onderzoek) van 20-21 juli 2026 (Ierland)
- Raad Concurrentievermogen (luik Industrie/interne markt & Onderzoek) van 24-25 september 2026 (Brussel) - ovb.
- Informele Raad Telecom onder lers voorzitterschap in Ierland – tbc
- Raad Telecom onder lers voorzitterschap in Brussel of Luxembourg – tbc.
- Raad Concurrentievermogen (luiken Industrie/Interne Markt & Onderzoek) van december 2026 (Brussel) - ovb.

////////////////////////////////////

9. Coördinatie strategische en (pro-)actieve aanpak EU beleid binnen beleidsvelden Economie, Wetenschap en Innovatie

Projectverantwoordelijke	Agten Stephanie
Betrokken personeelsleden	Velen
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

De vertrekbasis is het werkprogramma van de Europese Commissie 2026: Jaarlijks legt de Europese Commissie haar beleidsintenties voor het werkjaar vast in een beleidsdocument. Voor 2026, het werkprogramma ‘Het onafhankelijkheidsmoment van Europa’, ligt de nadruk op het versterken van de concurrentiekracht, strategische autonomie, vereenvoudigen van EU-regels en het verbeteren van de veiligheid en het vergroten van de economische veerkracht binnen de Europese Unie. Aansluitend streeft de Commissie naar het verminderen van administratieve lasten en het vereenvoudigen van EU-regelgeving. Het werkprogramma 2026 is opgebouwd rond 7 kerndoelstellingen:

1. Duurzame welvaart en concurrentievermogen;
2. Een nieuw tijdperk voor Europese defensie en veiligheid;
3. Mensen ondersteunen en het Europese sociale model versterken;
4. Onze levenskwaliteit in stand houden: voedselzekerheid, water en natuur;
5. Democratie en de rechtstaat hooghouden en onze waarden beschermen;
6. Europa in de wereld; en
7. De weg bereiden voor de Unie van morgen.

Per kerndoelstelling voorziet de Commissie jaarlijks tal van wetgevende en niet-wetgevende initiatieven. Binnen de Vlaamse overheid worden al deze beleidsinitiatieven nauwgezet opgevolgd en gecoördineerd via het Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden (SOIA), waarin ieder beleidsdomein vertegenwoordigd is. Bepaalde administraties worden aangeduid als trekkers, anderen als betrokkenen.

Hierbij een niet-exhaustief overzicht van dossiers waarin WEWIS als trekker optreedt:

1. Duurzame welvaart en concurrentievermogen;
 - a. 28e regime voor innovatieve bedrijven
 - b. Europese innovatiewet
 - a. Wetgevingshandeling over overheidsopdrachten en Wetgevingshandeling over geavanceerde materialen
 - b. Wetgevingshandeling over cloud- en AI-ontwikkeling
 - c. Wetgevingshandeling over halfgeleiders

////////////////////////////////////

Daarnaast neemt WEWIS deel aan relevante vergaderingen van de DGE (Directie-generaal Europese Zaken van de FOD Buitenlandse Zaken, i.e. een politiek-ambtelijk overlegorgaan).

//

10. EU-financieringsprogramma's

Projectverantwoordelijke	Spyns Peter Verschaeren Simon Van Paesschen Paris Houwen Mieke
Betrokken personeelsleden	Aerts Roy Agten Stephanie Bollen Lut De Proft Marleen De Vos Liselotte D'Hondt Kathleen Dumolyn Bart Feldmann Theresia Houwen Mieke Maes Dries Oleo Michele Scheere David Van Paesschen Paris Verhamme Charlotte Vermeulen Hilde Verreert Gert
Contactpersoon kabinet	Titeca Els Van den Brande Karoline Lenaerts Maarten
Begroting	BAWM
Budget	

<i>Omschrijving actie</i>
Horizon Europa – Europees Kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie Horizon Europe is het grootste onderzoeks- en innovatieprogramma van de Europese Unie. Het doel van dit 9de Kaderprogramma (KP9) is om wetenschappelijke doorbraken te stimuleren en innovatieve oplossingen te ontwikkelen voor maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, gezondheidszorg en digitale transformatie. Het programma beschikt over een budget van 95,5 miljard euro voor de periode 2021 tot 2027. Deze middelen worden ingezet ter ondersteuning van onderzoekers, universiteiten, bedrijven en andere organisaties bij baanbrekend onderzoek en ontwikkeling. Dit kaderprogramma is van groot belang voor het Vlaamse onderzoeks- en innovatielandschap. De hoge participatiegraad van Vlaamse O&I-actoren en de aanzienlijke financiële return onderstrepen

////////////////////////////////////

vertegenwoordigt België in de KHP, evenals in verschillende bestuursraden van partnerschappen⁷, alsook de Member States Representatives Group (MSRG) van het EIT (i.e. als co-chair; een evt. mandaatverlenging is in 2026 voorzien). Dergelijke vertegenwoordiging door WEWIS geldt in het bijzonder ook voor de grote onderzoeksinfrastructuren (de European Research Infrastructure Consortia – ERIC) waarvoor de strategie bepaald wordt binnen het European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI). Tot slot, in 2026 krijgt de opstart van een EIT KIC Water, waaraan de Vlaamse deelname wordt gecoördineerd door Aquafin, de nodige aandacht.

Binnen Horizon Europe wordt het concept van een “missie” uitgewerkt. Missies hebben de ambitie om niet enkel oplossingen voor problemen te ontwikkelen, maar om maatschappelijke uitdagingen zo aan te pakken opdat een samenleving verandert. Burgerbetrokkenheid is een belangrijk kenmerk van missies. Via missies wil de Europese Commissie ook tastbaarder communiceren naar het brede publiek, waarbij ze hoopt om met O&I tot de verbeelding te spreken.⁸ Deze missies werken binnen 5 domeinen, m.n. adaptatie aan klimaatverandering, kanker, herstel oceanen en wateren, klimaatneutrale en slimme steden, en tot slot bodemgezondheid. Daarnaast is tijdens de programmaperiode het New European Bauhaus (NEB) als “officieuze” missie gelanceerd. De governance ziet er als volgt uit: enerzijds zijn er Mission Boards opgezet met onafhankelijke experts per missiegebied; en anderzijds zijn er subgroepen van nationale/regionale experts die deze Mission Boards adviseren. Het Departement WEWIS volgt deze missies van nabij op via deelname aan vier van de vijf subgroepen. De subgroepen zijn formeel ingebed in het Strategisch Comité (cf. comitologie-procedure).

Post-2027 MFK: In 2026 bereidt het Departement WEWIS de onderhandelingen over het tiende Europees Kaderprogramma verder voor⁹ en volgt deze actief op onder het Cypriotische en het Ierse Voorzitterschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de WEWIS-collega's en de betrokken stakeholders, en in functie van de onderhandelingen binnen de Raadswerkzaamheden.

Het Digital Europe Programme/Digitaal Europa Programma

WEWIS volgt het Digital Europe Programme (DEP) actief op. Dit Europese programma, met een budget van 8,1 mia euro (2021-2027), versterkt de digitale capaciteit van de EU via de uitrol, infrastructuur en adoptie van digitale technologieën. DEP focust op zes domeinen: AI en data, digitale vaardigheden, supercomputing, cybersecurity, interoperabiliteit en semiconductoren. Vlaanderen wordt in het DEP-Programma-Comité vertegenwoordigd door het Departement WEWIS, dat de afstemming met Belgische en Europese actoren verzorgt. De Vlaamse coördinatie verloopt verder via het Vlaams EU-Platform en het themateam Digitalisering, terwijl NCP Flanders optreedt als uitvoerend contactpunt. Vlaamse actoren nemen actief deel aan DEP en presteren

⁷ O.m. in States Representative Groups van gecoprogrammeerde partnerschappen (2ZERO, ZEWT, CCAM) en relevante Joint Undertakings.

⁸ EU Missions in Horizon Europe - Research and innovation

⁹ Start onderhandelingen vond in 2025 plaats, onder het Deens Voorzitterschap.

////////////////////////////////////

Single Market Programme

Het Single Market Programme (SMP) is het EU-financieringsprogramma voor 2021–2027 dat de interne markt versterkt en het economisch herstel na COVID-19 ondersteunt. Met een budget van €4,2 miljard bundelt het verschillende vroegere programma's – waaronder COSME – in één geïntegreerd kader om de werking, veerkracht en competitiviteit van de Europese interne markt te verbeteren. Een belangrijk onderdeel betreft de kmo-ondersteuning (i.e. competitiviteit en duurzaamheid van kmo's ondersteunen, het voormalige COSME) en bevat een aantal relevante instrumenten zoals het Enterprise Europe Network (EEN), het Erasmus for Young Entrepreneurs en kleinere instrumenten zoals biohubs. Het Departement WEWIS neemt deel aan het programmacomité van de kmo-pijler.

Post-2027 MFK: Het Single Market Programme blijft post-2027 MFK nog als afzonderlijk programma bestaan. Dit wordt door het SOIA-dossersteam MFK opgevolgd.

Post-2027 MFK: In 2026 bereidt het Departement WEWIS de onderhandelingen over het Europees Competitiviteitsfonds (ECF) verder voor¹² en volgt deze actief op onder het Cypriotische en het Ierse Voorzitterschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de WEWIS-collega's en de betrokken stakeholders, en in functie van de onderhandelingen binnen de Raadswerkzaamheden. Het EDF zal vanaf 2028 ingebed worden in het ECF (cf. beleidsvenster veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart).

Single Market Programme

Het Single Market Programme (SMP) is het EU-financieringsprogramma voor 2021–2027 dat de interne markt versterkt en het economisch herstel na COVID-19 ondersteunt. Met een budget van €4,2 miljard bundelt het verschillende vroegere programma's – waaronder COSME – in één geïntegreerd kader om de werking, veerkracht en competitiviteit van de Europese interne markt te verbeteren. Een belangrijk onderdeel betreft de kmo-ondersteuning (i.e. competitiviteit en duurzaamheid van kmo's ondersteunen, het voormalige COSME) en bevat een aantal relevante instrumenten zoals het Enterprise Europe Network (EEN), het Erasmus for Young Entrepreneurs en kleinere instrumenten zoals biohubs. Het Departement WEWIS neemt deel aan het programmacomité van de kmo-pijler.

Post-2027 MFK: Het Single Market Programme blijft post-2027 MFK nog als afzonderlijk programma bestaan. Dit wordt door het SOIA-dossersteam MFK opgevolgd.

Post-2027 MFK: In 2026 bereidt het Departement WEWIS de onderhandelingen over het Europees Competitiviteitsfonds (ECF) verder voor¹² en volgt deze actief op onder het Cypriotische en het Ierse Voorzitterschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de WEWIS-collega's en de betrokken stakeholders, en in functie van de onderhandelingen binnen de Raadswerkzaamheden. Het EDF zal vanaf 2028 ingebed worden in het ECF (cf. beleidsvenster veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart).

Single Market Programme

Het Single Market Programme (SMP) is het EU-financieringsprogramma voor 2021–2027 dat de interne markt versterkt en het economisch herstel na COVID-19 ondersteunt. Met een budget van €4,2 miljard bundelt het verschillende vroegere programma's – waaronder COSME – in één geïntegreerd kader om de werking, veerkracht en competitiviteit van de Europese interne markt te verbeteren. Een belangrijk onderdeel betreft de kmo-ondersteuning (i.e. competitiviteit en duurzaamheid van kmo's ondersteunen, het voormalige COSME) en bevat een aantal relevante instrumenten zoals het Enterprise Europe Network (EEN), het Erasmus for Young Entrepreneurs en kleinere instrumenten zoals biohubs. Het Departement WEWIS neemt deel aan het programmacomité van de kmo-pijler.

Post-2027 MFK: Het Single Market Programme blijft post-2027 MFK nog als afzonderlijk programma bestaan. Dit wordt door het SOIA-dossersteam MFK opgevolgd.

Post-2027 MFK: In 2026 bereidt het Departement WEWIS de onderhandelingen over het Europees Competitiviteitsfonds (ECF) verder voor¹² en volgt deze actief op onder het Cypriotische en het Ierse Voorzitterschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de WEWIS-collega's en de betrokken stakeholders, en in functie van de onderhandelingen binnen de Raadswerkzaamheden. Het EDF zal vanaf 2028 ingebed worden in het ECF (cf. beleidsvenster veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart).

Single Market Programme

Het Single Market Programme (SMP) is het EU-financieringsprogramma voor 2021–2027 dat de interne markt versterkt en het economisch herstel na COVID-19 ondersteunt. Met een budget van €4,2 miljard bundelt het verschillende vroegere programma's – waaronder COSME – in één geïntegreerd kader om de werking, veerkracht en competitiviteit van de Europese interne markt te verbeteren. Een belangrijk onderdeel betreft de kmo-ondersteuning (i.e. competitiviteit en duurzaamheid van kmo's ondersteunen, het voormalige COSME) en bevat een aantal relevante instrumenten zoals het Enterprise Europe Network (EEN), het Erasmus for Young Entrepreneurs en kleinere instrumenten zoals biohubs. Het Departement WEWIS neemt deel aan het programmacomité van de kmo-pijler.

Post-2027 MFK: Het Single Market Programme blijft post-2027 MFK nog als afzonderlijk programma bestaan. Dit wordt door het SOIA-dossersteam MFK opgevolgd.

Post-2027 MFK: In 2026 bereidt het Departement WEWIS de onderhandelingen over het Europees Competitiviteitsfonds (ECF) verder voor¹² en volgt deze actief op onder het Cypriotische en het Ierse Voorzitterschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de WEWIS-collega's en de betrokken stakeholders, en in functie van de onderhandelingen binnen de Raadswerkzaamheden. Het EDF zal vanaf 2028 ingebed worden in het ECF (cf. beleidsvenster veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart).

////////////////////////////////////

voor de definitie van de algemene strategie van het EU-Platform en legitimeert ook de werkzaamheden ervan.

De **vijf operationele thematische werkgroepen** van het EU-Platform zijn opgericht met een bredere samenstelling. Deze werkgroepen volgen elk vanuit hun eigen invalshoek de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven op, faciliteren de Vlaamse deelname aan de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven en dragen bij tot de Vlaamse standpuntbepaling over en prioriteitstelling in het Europese WEWIS-beleid. Ook formuleren de werkgroepen concrete voorstellen voor de uitwerking van nieuwe initiatieven die door de SEP worden voorgesteld.

Voor 2026 wordt een “lichte” evaluatie voorzien van de werking van de stuurgroep en van de werkgroepen.

voor de definitie van de algemene strategie van het EU-Platform en legitimeert ook de werkzaamheden ervan.

De **vijf operationele thematische werkgroepen** van het EU-Platform zijn opgericht met een bredere samenstelling. Deze werkgroepen volgen elk vanuit hun eigen invalshoek de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven op, faciliteren de Vlaamse deelname aan de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven en dragen bij tot de Vlaamse standpuntbepaling over en prioriteitstelling in het Europese WEWIS-beleid. Ook formuleren de werkgroepen concrete voorstellen voor de uitwerking van nieuwe initiatieven die door de SEP worden voorgesteld.

Voor 2026 wordt een “lichte” evaluatie voorzien van de werking van de stuurgroep en van de werkgroepen.

voor de definitie van de algemene strategie van het EU-Platform en legitimeert ook de werkzaamheden ervan.

De **vijf operationele thematische werkgroepen** van het EU-Platform zijn opgericht met een bredere samenstelling. Deze werkgroepen volgen elk vanuit hun eigen invalshoek de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven op, faciliteren de Vlaamse deelname aan de EWI-gerelateerde Europese programma's en initiatieven en dragen bij tot de Vlaamse standpuntbepaling over en prioriteitstelling in het Europese WEWIS-beleid. Ook formuleren de werkgroepen concrete voorstellen voor de uitwerking van nieuwe initiatieven die door de SEP worden voorgesteld.

Voor 2026 wordt een “lichte” evaluatie voorzien van de werking van de stuurgroep en van de werkgroepen.

////////////////////////////////////

13. Samenwerking Vlaanderen-Nederland

Projectverantwoordelijke	Dewallef Erwin
Betrokken personeelsleden	Boutens Karel
Contactpersoon kabinet	Vermunicht Emma
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie

De (strategische) samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland op het gebied van Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) wordt beleidsmatig nog steeds omkaderd door de **intentieverklaringen van 7 april 2004 en van 17 april 2008.**

Om deze intentieverklaringen inhoudelijk invulling te geven en concreet uitvoering te geven aan de verklaarde gezamenlijke beleidsintenties vinden om de twee jaar **topontmoetingen** plaats tussen de Vlaamse en Nederlandse minister-presidenten (en vakministers in functie van de agenda).

Tot hiertoe hebben dergelijke topontmoetingen plaatsgevonden op 4 juli 2011, 8 oktober 2013, 7 november 2016, 5 november 2018, 4 november 2020, 31 januari 2023 en 1 april 2025.

Op de topontmoeting van 8 oktober 2013 werd afgesproken om de thematische focus van de verdere Vlaams-Nederlandse EWI-samenwerking te leggen op HighTech Systemen en Materialen, (Duurzame) Chemie en Biogebaseerde Economie, Levenswetenschappen en Gezondheid, en Transport en Logistiek.

Voor HighTech Systemen en Materialen en voor (Duurzame) Chemie moest op korte termijn een gezamenlijke toekomstvisie en -strategie worden uitgewerkt.

Die oefeningen werden opgeleverd en aan de bewindslieden voorgelegd op de topontmoeting van 7 november 2016 in de vorm van respectievelijk de bilaterale HighTech Samenwerkingsagenda en de trilaterale Chemiestrategie (met naast Nederland ook Noordrijn-Westfalen).

Wat betreft de samenwerking op vlak van HighTech werd begin 2016 de Vlaams-Nederlandse HighTech Stakeholdersgroep opgericht waarin de HighTech sleutelspelers uit het veld evenals de betrokken overheidsinstanties zijn vertegenwoordigd.

Deze groep heeft de Vlaams-Nederlandse HighTech Samenwerkingsagenda opgemaakt die, uitgezet langsheen de gehele waardeketen, is toegespitst op acht specifieke thema's (in alfabetische volgorde):

- Artificiële Intelligentie (AI),
- Energie-innovatie,

////////////////////////////////////

- Factories of the Future,
- Flexibele Elektronica,
- Fotonica,
- Life Sciences & Health,
- Nieuwe Materialen, en
- Waterstof.

De Vlaams-Nederlandse HighTech Samenwerkingsagenda werd aan de bewindslieden gepresenteerd (en door hen onderschreven) op de ministeriële topontmoeting van 7 november 2016, en is sindsdien onder toezicht van de Stakeholdersgroep in uitvoering. De Samenwerkingsagenda (en Stakeholdersgroep) is een dynamisch gegeven en leidraad om Vlaanderen en Nederland gezamenlijk verder te laten inspelen op economische en maatschappelijke uitdagingen zoals zorg en gezondheid, energietransitie en duurzaamheid (m.i.v. verduurzaming van de industrie en CO2-reductie), digitalisering en verduurzaming (van de industrie), cyberveiligheid, etc. Op de ministeriële topontmoeting van 4 november 2020 werd afgesproken om de Samenwerkingsagenda te actualiseren en uit te breiden met de thema's AI en Waterstof, wat in 2021 gebeurde.

Voor de realisatie van de agenda werden/worden onder meer een aantal concrete samenwerkingsprojecten uitgevoerd in het kader van **Interreg** (vooral Interreg Vlaanderen-Nederland).

Naast de (continue) focus op Interreg als "evident" steuninstrument voor grensoverschrijdende samenwerking, wordt (o.a. vanuit de Stakeholdersgroep) ook gekeken naar opportuniteiten en (nationale, Europese, ...) beleids- en steuninstrumenten voor samenwerking "beyond" Interreg.

Op de ministeriële topontmoeting van 31 januari 2023 onderschreven de bewindslieden de intentie om de kansen en opportuniteiten te exploreren voor concrete samenwerking vanuit de HighTech Samenwerkingsagenda (en de onderliggende thema's) in het kader van het Nederlandse **Nationaal Groeifonds**. Dat fonds werd in 2020 opgericht met als doel het duurzame verdienvermogen van Nederland op lange termijn te versterken. Tot hiertoe waren de initiatieven in het kader van het Nationaal Groeifonds sterk op Nederland gefocust. Om meer impact te kunnen genereren en sneller en sterker stappen te kunnen zetten, wilde Nederland vanuit zijn Nationaal Groeifonds ook internationale samenwerking opzetten, onder meer met Vlaanderen. De vorige Nederlandse bewindsploeg heeft het Nationaal Groeifonds "bevroren" maar de goedgekeurde projecten lopen door en bieden mogelijks nog kansen voor aansluiting vanuit Vlaanderen.

Specifiek wat betreft **AI** wordt vanuit het Vlaams Beleidsplan AI (VBAI) verder gepoogd een nauwere samenwerking op te zetten op verscheidene vlakken als onderdeel van een internationale strategie van het VBAI. Ook voor andere HighTech thema's, zoals Energie-innovatie, Fotonica en Waterstof, wordt de verdere versterking en verdieping van de samenwerking permanent opgevolgd en waar mogelijk/opportunuun ondersteund.

Ook in 2025 werd verder getimmerd aan de de Vlaams-Nederlandse HighTech samenwerking.. De geopolitieke context maakt immers alsmear duidelijker dat een sterke wetenschappelijke en technologische basis essentieel is om de Europese concurrentiekracht te behouden en versterken.

////////////////////////////////////

Overeenkomstig de thematische hernieuwing van de Vlaams-Nederlandse HighTech samenwerking werd ook de gelijknamige Stakeholdersgroep nieuw leven ingeblazen en (op)nieuw samengesteld. De hernieuwde Vlaams-Nederlandse HighTech Stakeholdersgroep is aan de slag met de hernieuwing van de Samenwerkingsagenda, onder meer ter gelegenheid van een digitale Stakeholdersbijeenkomst op 13 maart 2025 om eerste ideeën voor samenwerking op de (her)nieuw(d)e HighTech thema's te poneren, en van een fysieke Stakeholdersbijeenkomst op 5 februari 2026 in Rotterdam om de ideeën verder uit te werken tot concrete samenwerkingsagenda's. Het is de intentie en ambitie om tegen het najaar van 2026 een hernieuwde Vlaams-Nederlandse HighTech Samenwerkingsagenda aan de bewindslieden in Vlaanderen en Nederland te kunnen voorleggen (en door hen te laten onderschrijven).

In de maand juni 2026 is een ministeriële ontmoeting gepland tussen de Vlaamse minister-president en de Nederlandse minister van Economie. Tijdens deze ontmoeting zal de samenwerkingsagenda geactualiseerd worden.

////////////////////////////////////

Saksen

Binnen dat verband, dat getrokken wordt door Saksen, komen Europese regio's samen om hun banden te versterken op vlak van micro-elektronicabeleid. De bedoeling is om de Chips Act zo goed mogelijk te implementeren, publieke en private investeringen aan te wakkeren, kennis en beste praktijken te delen, en het juridische kader te versterken. ESRA betreft voorlopig al 27 regio's uit 12 verschillende EU-lidstaten en Wales.

Naast micro-elektronica, wordt er ook een bilaterale werkgroep met Saksen opgericht rond waterstof. Beide regio's beschikken over uitgebreide chemische clusters, windwatertechnologie en netwerken van pijpleidingen. Vlaanderen beschikt over veel expertise en infrastructuur op vlak van havens, en Saksen over heel wat potentieel voor opslag.

////////////////////////////////////

8 BELEIDSVELD 'WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK'

Projectverantwoordelijke	Hanssens Johan
Betrokken personeelsleden	Dewael Annelies Vermander Els Hauchecorne Rita Maris Stefanie Oleo Michele De Bal IIs Dengis Pascale Van Avermaet Philip Vekemans Katrien Velen
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting	
Budget	

<i>Omschrijving actie</i>
Naar aanleiding van de start van een nieuwe Vlaamse legislatuur 2024-2029 heeft het Departement WEWIS, in haar beleidsvoorbereidende rol, een systeemanalyse ‘Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie (O&O&I) uitgevoerd, gekoppeld aan een uitgaventoetsing ‘Vlaams beleid in het kader van productiviteit’. O&O&I vormen immers belangrijke drijvers van productiviteit(sgroei). IDEA Consult heeft deze oefening begeleid en een rapport opgesteld op basis van deskresearch en documentanalyse, data-analyse en mapping, bench learning, diepte-interviews, focusgroepen en de inzet van een internationaal expertenpanel. Het nieuwe Vlaams regeerakkoord 2024-2029 ‘Samen werken aan een warm en welvarend Vlaanderen’ verwijst naar deze systeemanalyse en stelt: <i>‘op basis van de lopende O&O&I-systeemevaluatie bekijken we de wenselijkheid om de verschillende financieringskanalen te rationaliseren zodat daar efficiëntiewinsten uit te halen zijn.’</i> In de beleidsnota van minister-president Diependaele wordt eveneens verwezen naar de systeemanalyse op volgende wijze:

pagina 76 van 330

- Secretaris-generaal Departement WEWIS;
- Administrateur-generaal VLAIO;
- Secretaris-generaal FWO;
- Kabinet minister-president.

Per traject wordt volgende werkwijze gehanteerd, gecoördineerd en getrokken door het Departement WEWIS:

Traject 1: Naar een grotere valorisatie van de O&O&I-investeringen in Vlaanderen

- In 2025 : Resultaat Traject 1: *“Uitwerken geharmoniseerd kpi-kader, timing zomer 2025”*
 - Zie ook aanbeveling voor een algemeen O&O&I-kader, zoals vermeld de Systeemanalyse O&O&I van 2024, 4.1.1. Hefboom 1: Kenniscreatie en -valorisatie;
 - Samen met de geledingen is er een **Piramidemodel “Vlaams O&O&I- doelstellingenkader & Key Performance Area’s”** uitgewerkt dat als kader kan gehanteerd worden om het **Vlaamse O&O&I-beleid systemisch op te volgen**; hierin worden 3 niveaus onderscheiden 1) Doelen Vlaamse overheid, 2) O&O&I-systeemdoelen en 3) KPA’s. De doelstellingen en acties van de (kennis)instellingen, beleidsplannen en beleidsinstrumenten kunnen gegroepeerd worden in de KPA’s. De monitoring van O&O&I gebeurt op basis van systeemindicatoren op niveau 1) en 2). Voor de monitoring van O&O&I van de (kennis)instellingen, beleidsplannen en beleidsinstrumenten worden er indicatoren KPI’s als proxy bepaald, die kunnen gekoppeld worden aan de Key Performance Area’s.
 - Dit nieuwe *Piramidemodel systemische kader* vervangt de 10 O&O&I-beleidsdoelen uit de systeemanalyse O&O&I van 2024.
 - Dit nieuwe *Piramidemodel systemische kader* werd in een pilootfase vanaf eind 2025 toegepast bij de nieuwe convenanten/overeenkomsten van ITG, AMS en Vlerick en de beleidsplannen Open Science en Ruimtevaart- en defensie-economie.
 - Aanvullend zijn de huidige O&O&I KPI’s, die in Vlaanderen, voor de 3 niveaus periodiek worden opgevolgd in één overzicht verzameld.
 - Meerdere geledingen hebben hun huidige (en toekomstige) doelstellingen aan de KPA’s, getoetst om zo blinde vlekken bloot te leggen. Ook is er gestart om de doelstellingen van de VLAIO-beleidsinstrumenten te toetsen aan de KPA’s.
 - Voorbereidingen zijn getroffen voor het Traject 1 plan van aanpak 2026.
- In 2025 behandeld buiten Traject 1:
 - VLAIO: Afgewerkt: *Hernieuwd speerpuntclusterbeleid: ‘inzet op missiegerichtheid, bedrijfs-gedrevenheid, internationalisering, samenwerking en kmo-betrokkenheid’*
 - VLAIO: *Valorisatiestrategie strategische onderzoekscentra*
→ *Accelerator ondersteuning SOC’s en Speerpuntclusters*
 - VLAIO: *Flanders Technology & Innovation als vliegwiel voor valorisatie en outreach* , voorbereidingen zijn getroffen voor events in 2026.
 - Traject 5 : *Valorisatiestrategie hogescholen O&O&I – alle financieringskanalen*
 - bij WEWIS: Opgestart – zie afzonderlijke fiche: *Begeleiden uitgaventoetsing: ‘Evaluatie van de valorisatie van O&O bij de hogescholen en universiteiten ten bate van de Vlaamse economie’*

////////////////////////////////////

Vervolg Traject 1 in 2026:

- Traject 1 plan van aanpak 2026 opstellen:
status 9 feb 2026 : a) en b) nog te valideren door kabinet en traject 1-leden.
 - Een 1ste selectie van te behandelen werkpunten optimalisatiemogelijkheden is voorbereid, uit de inbreng van de diverse geledingen.
 - Voorstel van structurele werkwijze voor het behandelen van de werkpunten met alle geledingen is uitgewerkt en beschreven.
- Concrete resultaten behalen voor de werkpunten, waardoor er in de praktijk een grotere valorisatie van de O&O&I-investeringen in Vlaanderen zal gerealiseerd worden. Deze actie is doorlopend tot het einde van de legislatuur.
- Capaciteit voorzien om afgewerkte resultaten van de werkpunten, structureel op een didactische wijze te ontsluiten, zodat alle betrokken actoren in Vlaanderen deze eenvoudig kunnen vinden en toepassen. Waar nodig doelgerichte begeleiding en communicatie voorzien.
- Capaciteit voorzien voor opvolging van de pilootprojecten in implementatie van het nieuwe *systemisch kader Piramidemodel "Vlaams O&O&I- doelstellingenkader & Key Performance Area's"*.
- Vervolledigen van de doelstellingen van de VLAIO-beleidsinstrumenten toetsen aan de KPA's. Daarna kunnen nog beleidsinstrumenten van andere actoren volgen bv FWO.

Traject 2: Rationalisatie van en toegang tot de verschillende O&O&I financieringskanalen;

In 2025:

- Definiëren taakstellingen en rol(len) van de diverse geledingen binnen het O&O&I-ecosysteem: universiteiten, hogescholen, strategische onderzoekscentra, Vlaamse wetenschappelijke instellingen, instellingen voor het post-initieel onderwijs en andere onderzoekscentra
- Invulling van het concept *'FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen'* met betrekking tot de kanalen binnen fundamenteel onderzoek en dit rekening houdend met de taakstellingen en rollen en versterking van het ecosysteem in zijn geheel.

In 2026:

- Bekijken van de verschillende noden wat betreft cofinanciering.
- Bekijken van de financieringsinstrumenten onder strategisch basisonderzoek rekening houdend met de uitgevoerde uitgaventoetsing.
- Uitvoeren van de wijzigingen in de kanalen fundamenteel onderzoek n.a.v. de FWO als huis van iedere excellente onderzoeker.
- Verdere analyse van de verschillende financieringskanalen startende met Baekeland en innovatiemandaten gezien deze in 2026 geëvalueerd worden.

Traject 3: Strategische investeringen in state-of-the-art O&O&I-onderzoeksinfrastructuur in en buiten Vlaanderen

////////////////////////////////////

In 2025:

- Verkennen van de parameters die in kaart moeten worden gebracht teneinde een goede inventaris te kunnen opstellen over de verschillende onderzoeksinfrastructuren bij de Vlaamse kennisinstellingen
- Organiseren van POC waarbij enkele onderzoeksinfrastructuren geselecteerd worden om de verdere roadmap te bepalen
- Eerste reflecties formuleren over hoe informatie over onderzoeksinfrastructuren beter te ontsluiten.
- Ontwikkelen strategische visie op financieringsnoden onderzoeksinfrastructuur in Vlaanderen en deelname aan internationale onderzoeksinfrastructuren evenals op piloot-, test- en demonstratie infrastructuren voor versnelde valorisatie
- Opstarten van de publicatie “Vlaamse roadmap Onderzoeksinfrastructuren”

In 2026:

- Publiceren van de “Vlaamse roadmap Onderzoeksinfrastructuren”
- Bepalen van de parameters die belangrijk zijn om infrastructuren te inventariseren en beleid op af te stemmen
- Scope bepalen van infrastructuren die moeten geïnventariseerd worden en waarvan de informatie moeten ontsloten worden
- Onderzoeken op welke manier onderzoeksinfrastructuren best kunnen ontsloten worden via FRIS; opstellen van plan van aanpak

Traject 4: Compliance én verminderen regeldruk en administratieve lasten voor onderzoekers

Onderzoekers in Vlaanderen besteden veel tijd aan administratieve processen, waardoor waardevolle onderzoekstijd verloren gaat. Door onderzoekers meer tijd en ruimte te geven om zich te focussen op hun kerntaken, wil dit traject bijdragen aan het dichten van de innovatiekloof met landen als China en de Verenigde Staten. Het traject richt zich daarom op planlastvermindering voor onderzoekers, in al zijn facetten.

Daarom wordt in kaart gebracht waar vereenvoudigingen mogelijk zijn, in eerste instantie voor onderzoekers, en in tweede instantie ook voor onderzoeksinstellingen.

Het traject is daartoe georganiseerd in 2 sporen. Spoor 1 draait rond een gestroomlijnde administratieve begeleiding en bewustmaking van relevante wet en regelgeving voor onderzoekers bij elke onderzoeksinstelling in Vlaanderen. We zetten daartoe een digitaal platform op met geschikte governance. Spoor 2 draait rond het vereenvoudigen van regels en procedures, in overleg met andere beleidsniveaus waar relevant.

In 2025 werden de wettelijke verplichtingen waaraan onderzoekers moeten voldoen in kaart gebracht. Op basis daarvan werd een eerste ondersteunende beslissingsboom ontwikkeld die onderzoekers helpt om correct en efficiënt met compliance om te gaan. Een eerste digitale testversie van deze beslissingsboom is momenteel operationeel.

////////////////////////////////////

In 2026 zetten we dit werk verder en worden reeds enkele eerste vereenvoudigingsvoorstellen aangepakt. Hiertoe wordt sterk ingezet op dialoog en concretiseren we haalbare en gedragen verbetervoorstellen met al de betrokken stakeholders.

Traject 5: Versterking van O&O&I binnen de hogescholen

- In 2025 stelde elke hogeschool een eigen plan van aanpak op voor het uitwerken van hun O&O&I-werking ter voorbereiding van convenanten voor 5-jaar met KPI's en beschrijvingen van de doelstellingen & resultaten; hierbij vertrokken ze allen van de missie, visie en 5 overkoepelende doelstellingen van de 13 hogescholen samen en eigen sterktes en het specifieke aanbod aan onderzoeksdisciplines in hun instelling.
- in 2026 ontvangen de hogescholen elk maximaal 300.000 euro om hun geïntegreerde O&O&I-werking structureel uit te werken en te professionaliseren doorheen de volledige valorisatietrechter (kennisopbouw, -vertaling, -diffusie) en op de verschillende onderzoeksdomeinen die zich binnen de hogescholen bevinden.
- Verdere concrete acties en timing worden besproken met het kabinet.

////////////////////////////////////

8.1 ISE 'Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek'

16. Financiering en ondersteunen van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)

Projectverantwoordelijke	Vermander Els
Betrokken personeelsleden	Hauchecorne Rita
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	Werking: TB0-1TEA2GT-IS (1TE176) Beleid: TB0-1TEA5GT-IS (1TE177, 1TE178, 1TE179, 1TE180)
Budget	Werking: 24 miljoen € VAK en 24 miljoen € VEK Beleid: 367,9 miljoen € VAK en 295,1 miljoen € VEK

Omschrijving actie

Het Regeerakkoord onderschrijft het belang van fundamenteel onderzoek als basis voor toekomstige technologische doorbraken en met aandacht voor sterke valorisatie. Dit belang wordt ook weerspiegelt in de ambitie om samen met het bedrijfsleven naar een verhoging van de gezamenlijke investeringen in O&O naar 5% van het bruto binnenlands product te gaan. Hierbij wil men in deze legislatuur ook verdere stappen zetten richting de 1% voor de overheid.

Naast deze bevestiging van het essentieel karakter van fundamenteel onderzoek wil men ook de wenselijkheid om de verschillende financieringskanalen bekijken en indien nodig rationaliseren waar er efficiëntiewinsten uit te halen zijn.

In het Vlaams beleidsarsenaal zijn er twee kanalen voor financiering van fundamenteel en strategisch basisonderzoek op competitieve basis.

Enerzijds is er het kanaal van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO) waarbij de middelen worden verdeeld onder de Vlaamse onderzoekers op basis van een interuniversitaire competitie.

Anderzijds is er het kanaal van de Bijzondere Onderzoeksfonds (BOF) waarbij de middelen eerst verdeeld worden onder de vijf Vlaamse universiteiten via de zogenaamde 'BOF-sleutel' en vervolgens via een intra-universitaire competitie worden verdeeld onder de onderzoekers van de respectievelijke universiteit.

In voorliggende fiche wordt duiding gegeven bij het FWO, in de volgende bij die van de BOF.

FWO wil de eerste en belangrijkste financieringspartner zijn voor onderzoekers in Vlaanderen en dit met een focus op initiatief van de onderzoeker zelf. In de beleidsnota wordt duidelijk aangegeven dat men het gehele Vlaamse onderzoekslandschap wil versterken en dit door FWO verder te laten inzetten op een programma-aanbod bij de tijd met soepele en rechtvaardige aanvraag- en evaluatieprocedures. Hierbij is het belangrijk dat elke excellente onderzoeker ongeacht onderzoeksdiscipline, gender, nationaliteit, etnisch-culturele achtergrond, fase in de

////////////////////////////////////

In 2026 zal de regelgeving van FWO aangepast worden naar aanleiding van de mededeling aan de Vlaamse regering op 3 oktober 2025. Hierin staan een tiental maatregelen die onder vier luiken gebundeld zijn.

- De huidige samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het FWO loopt van 2024 t.e.m. 2028 en bevat het takenpakket van het FWO.

Voor de verwezenlijking van deze opdrachten ontvangt het FWO op jaarlijkse basis via het Departement WEWIS een toelage.

pagina 83 van 330

17. Financiering en stimuleren van fundamenteel onderzoek onder andere via de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) bij de universiteiten

Projectverantwoordelijke	Vermander Els
Betrokken personeelsleden	Maes Dries Viaene Peter
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA2GS-IS (1TE128, 1TE138, 1TE165)
Budget	256,2 miljoen euro

Omschrijving actie

Zoals hoger gesteld kent Vlaanderen voor de stimulering van het fundamenteel en strategisch basisonderzoek 2 kanalen:

- de financiering van het FWO;
- de financiering via de Bijzondere Onderzoeksfondsen.

De Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) zijn middelen voor de uitvoering van fundamenteel onderzoek die aan de **universiteiten** worden uitgekeerd op basis van een jaarlijkse verdeelsleutel, de zgn. 'BOF-sleutel'.

Voor andere acties die onder dit beleidsthema vallen, kan verwezen worden naar de desbetreffende fiches: het Programma ter Omkadering Jonge Onderzoekers (OJO), het Menselijk kapitaal: loopbaan onderzoekers en kenniswerkers en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) .

Gezien er systemisch gekeken zal worden naar de verschillende financieringskanalen zal ook het BOF en hoe dit past binnen het O&O&I-systeem past, bekeken worden.

In 2026 vindt een besparing plaats van 14,5 miljoen euro op BOF waardoor er beslist is de iBOF-oproep niet langer te organiseren. Hiervoor zal er in 2026 een besluitwijziging doorgevoerd worden.

Daarnaast zal het Departement WEWIS in 2026 de uitvoering van BOF actief opvolgen, en berekent i.s.m. ECOOM de BOF-verdeelsleutel.

////////////////////////////////////

18. Menselijk kapitaal: loopbaan kenniswerkers en onderzoekers en STEM-agenda

Projectverantwoordelijke	Van Avermaet Philip
Betrokken personeelsleden	Vermander Els De Bolster Olivier (Euraxess) Viaene Peter (OJO-sleutel) De Bal IIs (ERA Talent Platform) Schruiers Liesbet (Gender & Diversiteit)
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA2GS-IS (1TE101)
Budget	6,2 miljoen euro

Omschrijving actie	
--------------------	--

A. Excellent onderzoek kan enkel bestaan indien de onderzoeksinstellingen kunnen beschikken over excellente onderzoekers, dus menselijk kapitaal. Dit kapitaal kan zowel uit eigen onderzoeksinstellingen afkomstig zijn, dan wel aangetrokken worden via internationale mobiliteit. Het beleid is erop gericht om dit kapitaal te ondersteunen en te optimaliseren.

Prioritaire aandacht blijft gaan naar jonge onderzoekers en de doorstroom van doctorandi naar de arbeidsmarkt, zowel academisch als niet-academisch. Maar ook de problematiek van onderzoekers die ten gevolge van opeenvolgende projectfinancieringen een preciaire arbeidssituatie hebben (zelfs als ze vele jaren dienst hebben), volgen we op.

B. Euraxess is een Europees netwerk, gecoördineerd door de Europese Commissie, bestaande uit nationale portals (websites) en lokale servicecentra die ondersteuning aanbieden aan mobiele onderzoekers. Wat Vlaanderen betreft fungeert het Departement WEWIS als Bridgehead Organisation (BHO). De EURAXESS Portal is een one-stop-shop voor onderzoekers die hun carrière en persoonlijke ontwikkeling wensen te bevorderen door (tijdelijk) te gaan werken in een ander land. De portaalsite is voor hen dé elektronische toegangspoort met een schat aan praktische informatie over wonen, opleiding, werken en ontspannen in de betrokken Europese landen en daarbuiten.

De Euraxess.be website wordt in 2026 verder beheerd in nauwe samenwerking met het federale niveau en de gefedereerde entiteiten. Binnen het Vlaamse luik werd ook een link gelegd met de Flanders.be website.

Euraxess zal ook actief gepromoot worden bij de doelgroep bv. op de PhD-afstudeerbeurs.

In 2026 zal WEWIS opnieuw deelnemen aan de EURAXESS Bridgehead- en Portal Administrators meetings.

////////////////////////////////////

C. Het programma ter Omkadering van Jonge Onderzoekers (OJO) werd decretaal verankerd in 2013. Het programma telt vier doelstellingen:

1. training van jonge onderzoekers;
2. loopbaanontwikkeling en bevordering van loopbaanperspectieven van jonge onderzoekers;
3. versterken van de internationale oriëntatie in de loopbaan van jonge onderzoekers;
4. samenwerking binnen Vlaanderen met betrekking tot voorgaande objectieven.

Ook in 2026 zullen de universiteiten een toelage krijgen voor dit programma. Het Departement WEWIS zal instaan voor de berekening van de OJO-verdeelsleutel, het geven van de toelage en de actieve controle op OJO.

D. Ook in 2026 zal het thema gender en diversiteit door Departement WEWIS verder opgevolgd worden door deelname op Vlaams niveau aan de VLIR-werkgroep Diversiteit en Sociaal Beleid en op Europees niveau aan de Horizon 2020 GenderAction. Cijfers tonen aan dat diversiteit innovatie stimuleert.

Om het volledige onderzoeks- en innovatiepotentieel dat aanwezig is in de Europese Onderzoeksruimte (ERA - European Research Area) te benutten, is een GEP Gender Equality Plan een nieuwe vereiste voor alle belanghebbenden van het Horizon Europe Kaderprogramma.

Het Departement WEWIS volgt deze ontwikkelingen nauw op.

Specifiek m.b.t. de ontwikkeling van het menselijk kapitaal in Vlaanderen wordt in 2026 de STEM-agenda geactualiseerd.

VLAIO treedt daarbij op als trekkende entiteit, waarbij de acties specifiek gericht naar het hoger onderwijs en meer specifiek gelinkt aan het onderzoeksbeleid door WEWIS worden uitgewerkt.

////////////////////////////////////

8.2 ISE 'Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek'

19. Agentschap Plantentuin Meise

Projectverantwoordelijke	De Vos Liselotte De Bolster Olivier
Betrokken personeelsleden	Boutens Karel
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	Toelage = TB0-1TEA2HU-IS (1TE173) Investerings = TB0-1TEA5HU-IS (1TE174)
Budget	Toelage = 15,513 miljoen euro VAK en VEK Investerings = 52 keuro VAK en 6.297 keuro VEK (Masterplan)

Omschrijving actie

De overdracht van de Nationale Plantentuin van België naar de Vlaamse Gemeenschap met uitzondering van het wetenschappelijk patrimonium (voornamelijk bestaande uit een herbarium, een bibliotheek en levend plantenmateriaal) gebeurde op **1 januari 2014**. Het wetenschappelijk patrimonium blijft eigendom van de federale staat die het in bruikleen geeft voor de duur van het samenwerkingsakkoord. De Vlaamse Gemeenschap trad op de dag van de overdracht in de rechten en plichten van de Nationale Plantentuin van België.

De **gebouwen en de infrastructuur** van de Plantentuin worden gerenoveerd, teneinde de waardevolle collecties op aangepaste wijze te kunnen beheren en bewaren en het negatieve imago van de Plantentuin (vervallen infrastructuur) om te buigen. De renovatie werd gestart in 2016 en wordt uitgevoerd aan de hand van een gefaseerd masterplan.

Uitvoering Masterplan: Fase 2 van het masterplan is bijna uitgevoerd. Fase 3 van het masterplan wordt gestart. De werken van fase 3 van het masterplan zijn gepland vanaf 2025, onder voorbehoud van toekenning van de middelen voor deze fase door de Vlaamse regering.

Voor haar jaarlijkse werking ontvangt het Agentschap Plantentuin Meise (APM) een jaarlijkse toelage. In 2024 werd gestart met de voorbereiding van een institutionele evaluatie van APM gecoördineerd door het Departement WEWIS en uitgevoerd door een externe consultant. De evaluatie zal afgerond worden tegen half 2025.

Voorziene acties 2026:

In 2026 zullen de taken vermeld in het oprichtingsdecreet van de Plantentuin verder uitgevoerd worden. In 2025 werd een nieuw Ondernemingsplan opgemaakt voor de komende 5 jaar 2025-2029.

De evaluatie uitgevoerd in 2025 door het Departement WEWIS ism een externe evaluator omvat verschillende aanbevelingen voor zowel het Agentschap als de Vlaamse overheid zelf. In 2026 zal

////////////////////////////////////

Masterplan renovatie gebouwen Plantentuin: in 2026 zal het bouwteam worden vastgelegd die vervolgens in 2026 zal kunnen starten met de voorbereiding van fase 3 met name de renovatie van de onderzoekscampus. De bouwkundige staat van het gebouw (betonrot, asbestproblematiek tegels, niet conforme elektriciteit, ontbreken ventilatie, ondermaatse isolatie,...) is in die mate problematisch dat verder uitstel niet wenselijk is.

////////////////////////////////////

- Met adviserende rol bijdragen aan de werking van de wetenschappelijke commissie (als waarnemer) waar rond lopende relevante ontwikkelingen toelichting wordt gegeven en voor sommige aspecten van de werking een beslissing van het beleidsorgaan worden voorbereid;
- Voor een aantal werkingsgebieden permanent in contact staan, zoals vb. een aantal internationale engagementen waarvoor ook Departement WEWIS beleidsverantwoordelijkheid heeft (EU en UNESCO kaders);
- Onderzoeksschip Simon Stevin: inzet opvolgen. Dit schip is in de vaart sinds 2012, en wordt nautisch beheerd door MOW DAB Vloot. WEWIS monitort mee de kostenstructuur en inzet. In 2026 wordt door VLIZ en DAB Vloot een mogelijke 'mid-life refit' van het schip (in 2027?) voorbereid.
- InnovOcean Campus – Opvolging nieuwe huisvesting in Oostende - VLIZ, ILVO en Departement WEWIS werken nauw samen om het gebruik van deze nieuwe huisvesting verder op te volgen.

B. Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA) (1,216mio €)

Rol van Departement WEWIS:

- Jaarlijkse beleids- en financiële cyclus: toezicht op de besteding van de middelen van voorafgaand jaar en verificatie van het behalen van KPI's, voorbereiden van de MB's en zorgen voor de financiële stappen (vastleggingen, ordonnanceren, betaalkalender);
- Opvolgen van de (nieuwe) taken onder het vernieuwde convenant 2022-2026 waaronder (nieuw) het ontwikkelen van een datamanagementplan, initiatieven inzake Open Science en de nieuwe onderzoekslijn rond De Zegge;
- Opvolgen van ontwikkelingen en samenwerking op vlak van Europese Infrastructuur (DisscSSCo) (Michele Oleo).
- De werking van KMDA-CRC wordt in 2026 geëvalueerd door een externe consultant, en een nieuw convenant voor de periode 2027 – 2031 wordt voorbereid/beslist.

C. Koninklijke Vlaamse Academie van België vr Wetenschappen en Kunsten (KVAB) (0,266 mio €)

Rol van Departement WEWIS:

- Jaarlijkse financiële cyclus: toezicht op de besteding van de middelen van voorafgaand jaar en verificatie van het behalen van KPI's, voorbereiden van de MB's en zorgen voor de financiële stappen (vastleggingen, ordonnanceren, betaalkalender);
- Administratief opvolgen van eventuele benoemingen;
- Onderhandeling nieuw convenant 2025-2029 tussen de KVAB en de Vlaamse Gemeenschap (misschien)

De evaluatie van de KVAB werd in 2023 onder toezicht van de Evaluatiecel uitgevoerd. Op basis van de bevindingen van de evaluatie blijkt het echter onmogelijk om in te gaan op de aanbevelingen uit de evaluatie zonder dit te laten voorafgaan door een diepgaande discussie over de basisopdracht van de Academie tussen de bevoegde voogdijoverheid en de KVAB. Er dient immers gereflecteerd te worden over (1) de vernieuwing van de organisatiestructuur, (2) de samenwerking tussen de diverse interne geleding en (3) de cultuur inzake degelijk bestuur. Omwille hiervan werd er besloten om het lopend convenant met een jaar te verlengen d.m.v. een

////////////////////////////////////

- Jaarlijkse beleids- en financiële cyclus: toezicht op de besteding van de middelen van voorafgaand jaar en verificatie van het behalen van KPI's, voorbereiden van de MB's en zorgen voor de financiële stappen (vastleggingen, ordonnanceren, betaalkalender);
- Opvolgen van de taken onder het MoU 2022-2026.

8.3 ISE 'Strategisch basisonderzoek'

21. Strategisch basisonderzoek binnen het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen

Projectverantwoordelijke	Vermander Els
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA5GT-IS (1TE178)
Budget	95 miljoen euro VAK en 91.7 miljoen euro VEK binnen de FWO-dotatie

Omschrijving actie

Het strategisch basisonderzoek vormt **een onderdeel van het continuüm van onderzoekstypen** gaande van fundamenteel onderzoek tot valorisatie. Specifiek beoogt het de omzetting van fundamentele inzichten naar toepassingsgerichte kennis en/of technologie.

Het financieringsprogramma voor strategisch basisonderzoek situeert zich binnen het FWO en beoogt de ondersteuning van vernieuwend wetenschappelijk onderzoek dat tot concrete nieuwe toepassingen moet leiden.

Het is opgedeeld in **twee finaliteitsdelen**: een **economisch programmadeel** voor projecten die bedrijfseconomische toepassingen onder de vorm van nieuwe producten of dienstverlening nastreven en een **maatschappelijk programmadeel** voor projecten die een antwoord willen geven op huidige maatschappelijke noden of toekomstige maatschappelijke uitdagingen.

SBO staat **open voor alle wetenschappelijke disciplines en toepassingsgebieden** en wordt uitgevoerd door één onderzoekscentrum of een samenwerkingsverband van onderzoekcentra in nauw partnerschap met maatschappelijke en/of industriële belanghebbenden.

De opvolging van het strategisch basisonderzoek binnen FWO valt onder de reguliere opvolging van FWO en zal ook in 2026 de nodige aandacht krijgen.

Ook hier zijn er naast de reguliere taken ook een aantal extra elementen die aandacht zullen krijgen in 2026 binnen traject 2 (zie II.A.12) en dit ter opvolging van de uitgaventoetsing.

Het strategisch basisonderzoek binnen het FWO is ook het voorwerp van de uitgaventoetsing 'organisatie van de financiering SBO en valorisatie O&O bij de universiteiten en hogescholen'. Het departement WEWIS is trekker van deze uitgaventoetsing die voor het zomerreces 2026 zal opgeleverd worden.

////////////////////////////////////

8.4 ISE 'Onderzoeksinfrastructuur'

22. Het Vlaamse en Europese beleid inzake grote (internationale) onderzoeksinfrastructuren

Projectverantwoordelijke	Oleo Michele
Betrokken personeelsleden	Dumolyn Bart Vandenbogaerde Tom Verreet Gert De Vos Liselotte Van Avermaet Philip Aerts Roy Maes Dries Spyns Peter Hauchecorne Rita
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	BAWM
Budget	VAK:92,5; VEK 51,9 miljoen Euro via FWO inclusief zware infrastructuur

Omschrijving actie

1. Europees beleid via vertegenwoordiging in het ESFRI

Om de deelname van Vlaamse onderzoekers aan een aantal internationale infrastructuur te ondersteunen, dient Vlaanderen zich te positioneren in de internationale fora die hierop betrekking hebben.

Deze internationale fora zijn onder meer: het ESFRI-Forum, het ERIC-Comité, het Horizon Europe infrastructuurprogramma en de verschillende beleidsorganen van de infrastructuur zelf (General Assembly, Assembly of Members, Governance Board, voorbereidende werkgroepen, ...).

Het Departement WEWIS heeft een vertegenwoordiger in het **ESFRI-Forum**, in het **ERIC-comité** en in het **infrastructuurprogramma van Horizon** en in de **beleidsorganen van de betrokken onderzoeksinfrastructuren**.

Ook in 4 van de 6 de Strategische werkgroepen en in de Implementation Group van het ESFRI-Forum is Vlaanderen (voor België) vertegenwoordigd en bekleedt het in een aantal van deze werkgroepen sleutelposities zoals het voorzitterschap. Vlaanderen blijft op deze manier erg goed op de hoogte, levert een bijdrage tot het internationaal beleid en verdedigt via deze fora, de belangen van Vlaanderen/België en van de Vlaamse/Belgische onderzoekers en andere stakeholders.

Het **ESFRI-Forum** publiceert de *'Europese Roadmap voor internationale onderzoeksinfrastructuren'* en selecteert daartoe de ESFRI-voorstellen. Het evalueert de voortgang van de opbouw van de ESFRI-projecten en de werkzaamheden binnen de ESFRI-Landmarks (meestal een ERIC). Het tekent

////////////////////////////////////

Op de agenda van het huidige voorzitterschap van het ESFRI-Forum staan een aantal werven van eerder strategische aard zoals meten van impact van onderzoeksinfrastructuren en financiering. In 2026 finaliseert het ESFRI-Forum de ESFRI Roadmap 2026 (internationale publicatie voorzien in Rome op 2 december 2026), met bijkomende 'Landmarks' en 'Projects' die weerhouden werden door het ESFRI-Forum na een succesvolle interne 'monitoring' en/of 'evaluatie'. Bij de kandidaten zijn ook voorstellen waarvoor Vlaamse instellingen interesse tot deelname hebben. De aangesloten landen maken hiertoe ook hun eigen Roadmap op. Via deze weg weten andere landen leden welke onderzoeksinfrastructuren door wie worden gesteund. Ook Vlaanderen heeft zijn Roadmap geüpdatet in 2026. Het FWO lanceerde daartoe de zogenaamde IRI-Roadmap-oproep (resultaten gepubliceerd januari 2026). Via de IRI-financieringsoproepen van het FWO (nieuwe in 2026) wordt de beslissing genomen tot financiering van de Vlaamse deelname aan internationale onderzoeksinfrastructuren.

Het finale doel is de belangen van de betrokken Vlaamse onderzoekers te verdedigen.

- opvolgen van het ESFRI-Forum en het ERIC-comité en er de Vlaamse/Belgische belangen verdedigen;
- deelnemen aan de ESFRI Strategische werkgroepen (6 waarvan 1 voorzitter); governance en beleid van elke Europese (ESFRI) of internationale onderzoeksinfrastructuur (29) waaraan Vlaanderen deelneemt; lidmaatschap.
- rol opnemen als host country voor EMPHASIS, de eerste internationale onderzoeksinfrastructuur van wie Vlaanderen Gastland/regio zal zijn;
- onderzoek om na te gaan of Vlaanderen co-host wordt van Einstein Telescoop;
- coördineren met de federale en gefedereerde entiteiten m.b.t. het Belgisch standpunt;
- opvolgen van het Horizon Infrastructuurprogramma, stakeholders informeren en belangen van die stakeholders verdedigen;
- veelvuldig overleggen met de Vlaamse deelnemende consortia om de vinger aan de pols te houden en hun positie binnen de internationale infrastructuur te versterken;
- nog niet deelnemende Vlaamse onderzoekers informeren over de werkwijze internationaal en begeleiden en ondersteunen in dossiers die internationaal vorm krijgen is belangrijk om hen toe te laten te anticiperen op opportuniteiten.
- de werkgroep onderzoeksinfrastructuur van het Europaplatform blijvend organiseren met het oog op informatiedoorstroming.

Onderstaande tabel geeft overzicht van de onderzoeksinfrastructuren en de internationale fora waaraan Vlaanderen deelneemt en de Vlaamse betrokken delegate evenals de (legale) status van elk van hen.

Acronym	status	VL delegate	Info
ANAE	ERIC	Tom vandenbogaerde	Lid van de ERIC
BBMRI	ERIC		Lid van de ERIC
CERN	Intergov organisation	economie fed	Lid
ACTRIS	ERIC	Gert Verreet	Lid
CLARIN	ERIC	Peter Spyns	In Vlaanderen samengegaan met Dariah;
Dariah	ERIC	Bart Dumolyn	In Vlaanderen samengegaan met Clarin
DISSCO	Prep Phase	Michele Oleo	voorbereiding STEP2
DUBBEL	Legal status	Bespo	Caroline Volckaert mee op
EINSTEIN	Prep Phase 2021	Hans Plets	Mauro Callens
EIRENE	Prep Phase 2021		
Electron Microscopy	Prep Phase 2026		Nieuw lidmaatschap
ELIXIR	Legal status	Michele Oleo	
EMBRC	ERIC	Gert Verreet	
EMPHASIS	Prep Phase 2016	Liselotte De Vos	Belgium , voorbereiding STEP2 LDV vice-voorzitter Interim General Assembly

////////////////////////////////////

SWG Environment ESFRI-Forum	Forum	Gert Verreet	WEWIS voorzitter
SWG H&F	Forum	Annelies Debucquoi	KULeuven
SWG SCI ESFRI-Forum	Forum	Sally Chambers	UGent
SWG Digit ESFRI-Forum	Forum	Frederik Coppens	VIB
Implementation Group	Forum	Caroline Volckaert	FWO
ERIC Committee		Michele Oleo	

2. Het Vlaams beleid

A. Om de **deelname van Vlaamse onderzoekers** aan internationale infrastructuur te bewerkstelligen, is eveneens een Vlaams beleid nodig dat de nodige ondersteuning biedt aan de betrokken onderzoekers. Ondersteuning dient te gebeuren op verschillende niveaus zodat het Vlaams onderzoek maximaal van de voordelen kan genieten die dergelijk internationaal kader biedt.

In 2017 werd in samenwerking met het FWO een Vlaams kader uitgetekend voor de financiering van de deelname van Vlaamse onderzoekers aan internationale infrastructuur (Het IRI programma). De bestaande Vlaamse programma's die onderzoeksinfrastructuur of deelname aan internationale infrastructuur financierden, werden gestroomlijnd en op elkaar afgestemd. In 2023-2024 werd het legaal kader voor IRI hertekend om vanaf 2025 operationeel te zijn. Vanaf 2025 zijn er 2 typen calls. De Roadmap-call voor de selectie van deelname aan nieuwe infrastructuur en voor nieuwe Vlaamse deelname aan reeds bestaande infrastructuur en de IRI-calls voor financiering van de geselecteerde aanvragen in de Roadmap-call en hernieuwde infrastructuur waaraan Vlaanderen reeds deelnam.

Het IRI--programma werd in 2018 gelanceerd. Inmiddels werden **vier IRI-Calls** afgerond (IRI-1-2018; IRI-2-2020; IRI-3-2022; IRI-4 2024). De IRI-Calls gebeuren in nauwe samenwerking tussen FWO (science component) en WEWIS (beleidscomponent).

In 2025 vond de eerste IRI Roadmap call plaats onder het nieuwe IRI legaal kader. Via deze oproep werden drie nieuwe IRI geselecteerd en na selectie verkregen ze dan de status van politieke steun. In het Europees jargon betekent dit dat Vlaamse onderzoekers kunnen deelnemen aan de internationale onderzoeksinfrastructuur in kwestie. In de volgende IRI-financieringsoproep (2026) kunnen de aanvragers dan financiering verkrijgen voor hun deelname. De Roadmapcall werd

////////////////////////////////////

Het is belangrijk voor Vlaanderen om de aansluiting met dit snel ontwikkelende Europees AI-ecosysteem te bestendigen. Dat zal o.a. gebeuren via de Belgische AI Factory Antenne die van 1 april 2026 operationeel zal worden. Hoewel het departement WEWIS niet rechtstreeks betrokken is bij de werking van de antenne zal het wel aanwezig zijn in de strategische bestuursorganen van de antenne. Daarenboven zal onderzocht worden op welke manier Vlaanderen best kan inspelen op het Europese initiatief van AI-Gigafabrieken.

3. Specifieke infrastructuurdossiers

Zie fiche 23.

Sinds 2015 werd het dossier voorbereid werd met alle Europese partners. De eerste stap tot verwording van een internationale onderzoeksinfrastructuur werd genomen in 2024. De zogenaamde STEP 1 (zie ook de ERIC regulation) werd ingediend bij de Europese Commissie. Na analyse van de Europese Commissie en sommige aanpassingen aan de statuten in 2025 zal de STEP 2 worden ingediend in 2026. Hiertoe dienen minstens 3 Europese landen zich financieel te engageren. De procedure is omvangrijk en traag, maar biedt sterke garanties om een robuuste internationale onderzoeksinfrastructuur te bewerkstelligen. In 2026 zal moeten bepaald worden wie de gelden voor lidmaatschap zal betalen (Belspo of Vlaanderen) en dit niet alleen voor Emphasis maar ook voor andere ERICs.

Bovenop het reguliere kader (de oproepen van het FWO inzake zware en internationale

////////////////////////////////////

8.5 ISE 'Post-initieel onderwijs'

25. Hogere instituten voor Schone Kunsten en Instelling voor post-initieel onderwijs: Orpheus en ITG

Projectverantwoordelijke	Vermander Els D'Hondt Kathleen
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	Orpheus: TB0-1TEA2HC-WT (1TE195): 0,794 mio euro ITG: TB0-1TEA2GU-IS (1TE192): 5,782 mio euro Te herverdelen van TB0-1TBA2AH-PR: 4,3 mio euro Te herverdelen van TBO-1TEA2JC-IS 109 keuro (Open Science – FOSB)
Budget	10,985 mio euro

Omschrijving actie

De post-initiële instellingen voor hoger onderwijs krijgen een niet-gereguleerde subsidie voor **wetenschappelijk onderzoek** naast een subsidie voor hun **onderwijs**. De overeenkomsten (convenanten, beheersovereenkomsten) met deze instellingen met enerzijds het Departement OV (AHOVOKS) en anderzijds het Departement WEWIS werden op elkaar afgestemd in het kader van de administratieve vereenvoudiging en betere financiële opvolging.

De post-initiële instellingen voor hoger onderwijs zijn, samen met de business schools, vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board.

A. Orpheus Instituut (794 K euro)

Het Orpheus Instituut is een onderzoeks-en opleidingscentrum inzake muziek in Gent. Het werd opgericht in 1996 als 'Hoger instituut voor Muziek'. In 2007 opende het Orpheus Instituut zijn eigen onderzoekscentrum in muziek: het Orpheus Research Centre (afgekort ORC). Dit onderzoekscentrum (ORC) van het Orpheus Instituut is gespecialiseerd in artistiek onderzoek. Het Departement WEWIS volgt de samenwerkingsovereenkomst met het ORC op.

In 2026 is er een werkingssubsidie voorzien van 794.000 euro (eventueel nog aan te passen aan bijkomende indexeringen) in het kader van het convenant tussen het Orpheus Instituut en de Vlaamse overheid.

In de eerste helft van 2026 zal er een evaluatie plaatsvinden van het Orpheus Instituut waarna er in de tweede helft o.b.v. de resultaten van deze evaluatie gewerkt kan worden aan het opstellen van een nieuw convenant.

////////////////////////////////////

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) is een onderzoeksinstituut die zich specialiseert in het onderzoek, onderwijs en dienstverlening op het gebied van tropische ziekten en de mondiale gezondheidszorg, met bijzondere aandacht voor laag- en middeninkomenslanden.

ITG neemt een prominente plaats in het Vlaamse biomedische ecosysteem door de specialisatie in tropische infectieziekten. De uitdagingen waar we voor staan en het potentieel van ITG, kunnen niet beter geïllustreerd worden dan met de COVID pandemie, de uitbraak van Mpox, of de opeenvolgende ebola uitbraken in Afrika. ITG was steeds een centrale speler om de uitbraken te karakteriseren en onder controle te brengen. In het licht van de klimaatverandering en het daarmee gepaard gaande groeiende risico op zoönose en andere infectieziekten die voorheen enkel in warmere streken voorkwamen, is dit geen overbodige investering.

A. Orpheus Instituut

B. ITG

Een eerste budgetverhoging tot 10 mio euro werd in 2025 goedgekeurd om de focus op innovatie verder te ondersteunen door de dienst 'Health Innovations for All' (HI4A). Met HI4A zet ITG in op valorisatie op basis van het opgebouwde innovatieportfolio. Verdere budgetverhoging wordt in een volgende fase van het convenant gepland. ITG heeft hiervoor een institutioneel beleidsplan voorgelegd.

In 2026 werd de nieuwe beheersovereenkomst 2026-2030 voor advies IF opgestuurd in februari. Hierbij werd voorgesteld om het WEWIS-budget van ITG te verhogen tot een totaal van 10,191 mio euro. Hierbij wordt voorgesteld om de 3,5 mio euro toegekend in 2025 structureel toe te kennen en een bijkomende 800 keuro toe te kennen om de valorisatie-agenda van ITG volledig te kunnen uitvoeren. Voor Open Science werd een extra budget van 109 keuro voorzien. De budgetverhoging komt gedeeltelijk tegemoet om de ambities als een volwaardige schakel in het Vlaamse onderzoek- en innovatie ecosysteem te realiseren. Een verder budgettaire groeipad is echter noodzakelijk en zal in de loop van de nieuwe vijf jaren overeenkomst onderzocht worden in functie van de budgettaire ruimte.

////////////////////////////////////

9 BELEIDSVELD ‘INNOVATIE’

9.1 ISE ‘Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek’

27. Strategische onderzoekscentra (SOC's): imec, VIB, VITO, Flanders Make en EnergyVille

Projectverantwoordelijke	Himpe Winnie De wael Annelies De Vos Liselotte Dewallef Erwin Bollen Lut
Betrokken personeelsleden	Verschaeren Simon (opvolgen imec) D'Hondt Kathleen, Roovers Jolien (VIB) Maes Dries (addendum 5 VITO) Houwen Mieke (addendum 5 VITO)
Contactpersoon kabinet	Lenaerts Maarten Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	VIB: TB0-1TFA2LW-IS (1TF123): 88,0 mio € VITO: TB0-1TFA2LX-IS (1TF110, 1TF111): 75,7 mio € Flanders Make: TB0-1TFA2LB-WT (1TF124): 54,9 mio € Imec-werking: TB0-1TFA2LA-WT (1TF100): 157,9 mio € Imec-investering: TB0-1TFA2LA-WT (1TF117): 2,0 mio € EnergyVille: TB0-1TFA2LD-WT (1TF135): 3,1 mio €
Budget	376,6 miljoen euro

Omschrijving actie

De SOC's imec, VIB, VITO en Flanders Make zijn belangrijke actoren in het Vlaams innovatielandschap. De doelstellingen (waaronder de valorisatie van onderzoeksresultaten) van de SOC's worden vastgelegd in convenanten. Daarin wordt expliciet voorzien dat de SOC's bijdragen leveren aan het beleid van de Vlaamse Regering.

De voortgang wordt jaarlijks door Departement WEWIS opgevolgd **op basis van de zogenaamde Key Performance Indicators (KPI's) en de jaarlijkse rapporteringen**. Deze performantiecriteria hebben betrekking op wetenschappelijke output, technologietransfer, opleiding van onderzoekers, stimulering van economische activiteit en publiekscommunicatie. Een van die indicatoren is bijvoorbeeld het aantal spin-offs, wat een belangrijk aspect is ter versterking van het Vlaams

////////////////////

industriële weefsel.

Voor het innovatiebeleid en de valorisatie is een goede samenwerking met alle partners in Vlaanderen belangrijk en tussen SOC's onderling. De vier Vlaamse industriefederaties Agoria Vlaanderen, essenscia Vlaanderen, Fedustria en Fevia Vlaanderen en de SOC's hebben reeds een engagementsverklaring afgesloten met als doel de valorisatie van onderzoek in Vlaanderen te versterken en de adoptie van onderzoek door bedrijven substantieel te verhogen.

De SOC's zijn vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), en nemen actief deel aan de centrale stuurgroep O&O&I en aan de relevante trajecten binnen de systeemaanpak O&O&I.

EnergyVille is de onderzoekssamenwerking tussen IMEC, VITO, KULeuven en UHasselt in het domein van duurzame energie en intelligente energiesystemen.

A. VIB (ca. 89 mio euro)

Het VIB is het strategische onderzoekscentrum voor **biotech en life sciences**. Ter afloop van het convenant 2022-2026, werd in 2025 gestart met de evaluatie die zal opgeleverd worden eind mei 2026.

Het **Biotope programma** en de Agro-incubator werden in 2021 opgenomen als investeringsdossier onder RRF. In 2025 werd een verlenging gefinancierd binnen het VLAIO-kader van incubatoren binnen de SOC's in 2026. Tijdens de evaluatie zal gekeken worden hoe dit p.

Ondertussen werd in 2024 beslist om 1.3 mio euro bijkomende steun te verlenen voor het overgangsjaar 2025 waarin VIB een vervolgdossier zal voorbereiden voor het Biotope project en de Agro-incubator vanaf 2026.

Daarnaast is VIB ook host instelling van het EMPHASIS-project dat in 2025 finaal zal ingediend worden bij de Europese Commissie om een ERIC te worden. Het Departement WEWIS is hier nauw bij betrokken en zal er in 2025 ook voor zorgen dat er duidelijkheid is omtrent de host premium en het betalen van de lidgelden vanuit België.

Taken Departement WEWIS:

- Opvolgen beleids- en financiële cyclus: opstellen ministerieel besluit jaarlijkse subsidie, evaluatie jaarrapporten en KPI's;
- Opvolgen van voorwaarden en doelstellingen convenant 2022-2026;
- Deelname aan Algemene Vergadering van VIB;
- Opvolgen Biotope-programma (en RRF-dossier);
- Opvolgen EMPHASIS-onderzoeksinfrastructuur.

Specifieke doelstellingen 2025:

- Verdere ondersteuning hosting Emphasis in VIB, step 2 procedure voor ERIC.

////////////////////////////////////

- Biotech Act, Bioeconomy Strategy, Life Sciences Strategy
- Beoordelen vervolgdossier Biotope en Agro-incubator na 2025 (en na de RRF-middelen).
- Opvolgen Biotechdossiers, GDI en Biomanufacturing via VIBi

B. VITO (ca. 75,7 miljoen euro)

VITO is een strategisch onderzoekscentrum met focus op **technologie voor een leefbare omgeving en duurzame ontwikkeling**. VITO staat voor duurzaamheid, voortbouwend op een zeer grondige kennis van de mens en zijn omgeving, van technologie, en van digitale toepassingen.

Bij het afsluiten van het **convenant voor de periode 2024-2028** scherpt VITO haar doelstelling aan: *“VITO heeft als doelstelling om, als preferentiële innovatie-partner van bedrijven en overheden, technologie en kennis aan te bieden die ervoor zorgen dat iedereen ook morgen voldoende grondstoffen, water, energie, en ruimte heeft om gezond te leven en te ondernemen.”*

Bij de start van het convenant 2024-2028 werd aan VITO een opstap toegekend van 8 miljoen euro, in te zetten voor transversaal onderzoek, AI en data, valorisatie, branding en duurzaamheidsbarometer, en verbeterde processen “end-to-end”.

VITO is bezig met een evolutie naar een meer transversale onderzoeksorganisatie. VITO zet daartoe in op drie transversale impactdomeinen: een veerkrachtig ecosysteem, een gezonde leefomgeving en een regeneratieve economie. VITO heeft de ambitie om deze impactdomeinen concreet te maken in 5 strategische missies, door het mobiliseren van een sterk publiek-privaat partnerschap: ‘Havens als economische slagader’, ‘Fossielvrije weerbare wijken’, ‘Vlaams-Europese veerkracht-cockpit’, ‘Zorgvrije leefomgeving’ en ‘Ruimte voor regeneratieve landbouw’.

Tot 2023 waren de onderzoekers bij VITO ingedeeld in de onderzoeksthema's duurzame energie, chemie, materialen, landgebruik en gezondheid. Vanaf 2024 zijn dit **"Materials & Chemistry"**, **"Environmental Data Intelligence"**, en **"Energy & Water Transition"**.

Het convenant 2024-2028 heeft intussen 5 addenda. Niet alle addenda worden financieel en inhoudelijk door WEWIS opgevolgd als trekker.

- Addendum 1 Waterproof: verlenging van het addendum 1 aan het convenant 2019-2023 zonder budgettaire wijziging; goedgekeurd op 23 december 2023; in hoofdzaak opgevolgd door Departement Omgeving;
- Addendum 2 Internationaal Klimaatactieprogramma: ondersteuning op het vlak van bekendmaking van de oproep bij Vlaamse ondernemingen, begeleiding van potentiële indieners, opvolging van de projecten en communicatie; goedgekeurd op 8 maart 2024; in hoofdzaak opgevolgd door Departement Omgeving;
- Addendum 3 Pilootproject Klimaatsprong: kennisopbouw en uitwerken van transitie-instrument om een industriële transitie naar low-carbon-processen in gang te zetten die de Europese klimaatdoelstellingen kan beantwoorden; goedgekeurd op 22 maart 2024; in hoofdzaak opgevolgd door VLAIO;

////////////////////////////////////

- Addendum 4 Digital Twin “Wijkrenovatietool”: vervolg op addendum 5 aan het convenant 2019-2023; goedgekeurd op 24 mei 2024; in hoofdzaak opgevolgd door Agentschap Binnenlands Bestuur;
- Addendum 5 Booster circulaire havenregio’s: een booster ter versnelling en opschaling van het potentieel van Vlaanderen wat betreft circulaire havenregio’s; goedgekeurd op 19 december 2025; in hoofdzaak opgevolgd door Departement WEWIS.

Het **vijfde addendum**, eind 2025 toegekend aan VITO in het kader van een booster ter versnelling en opschaling van het potentieel van Vlaanderen wat betreft circulaire havenregio's, wordt zowel financieel als inhoudelijk opgevolgd door Departement WEWIS. Bovendien levert Departement WEWIS de voorzitter van de stuurgroep voor dit project.

Eventuele andere nieuwe **addenda** aan het convenant 2024-2028 van VITO worden ook door het Departement WEWIS mee opgevolgd.

Sinds 2024 vaardigt Departement WEWIS ook een waarnemer af naar de **raad van bestuur** van VITO, en worden frequent overlegmomenten met VITO georganiseerd.

In 2024 startte ook het nieuwe onderzoeksprogramma VITO's **MateriNex**. Dit programma loopt gedurende de convenantperiode verder, en geeft invulling aan de blijvende nood aan bedrijfsgestuurd collaboratief, pre-competitief materiaalonderzoek, ook na het beëindigen van het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) als speerpuntcluster eind 2023 (*zie ook fiche geavanceerde materialen*).

VITO rapporteert jaarlijks over de besteding van de convenantsmiddelen, en het behalen van de KPI's, alsook een narratieve rapportering aanleveren waarbij onder andere ook meer expliciet wordt gekeken naar Open Science, wetenschapscommunicatie en beleidsondersteuning.

Departement WEWIS volgt de rapporteringen over de vorderingen op met betrekking tot bijkomende **investeringen in infrastructuur** die aan VITO werden toegezegd. Dit gaat om investeringen voor pilootinfrastructuur (2024 en 2025), alsook in een nieuw labo gebouw “VITO Earth” (2024) en een bijkomende piloothal (2025) om technologieplatformen voor derisken van innovatie bij de industrie verder te versterken.

In 2024 werd het beheersreglement 2024-2028 voor de **referentietaken** (gecoördineerd door Departement Omgeving) goedgekeurd. Departement WEWIS volgt vanuit de overkoepelende stuurgroep de referentietaken mee op.

In 2026 wordt een mid-term impact assessment verwacht van VITO, met betrekking tot haar directe en indirecte economische, maatschappelijke en beleidsimpact. Deze impact assessment wordt bezorgd aan Departement WEWIS en zal ook meegenomen worden bij de evaluatie van VITO in 2028.

C. Flanders Make (ca. 55,85 miljoen euro)

Flanders Make is het strategisch onderzoekscentrum dat de **maakindustrie in Vlaanderen** (zowel grote maakbedrijven als kmo's) ondersteunt met industrie-gedreven, precompetitief en

////////////////////////////////////

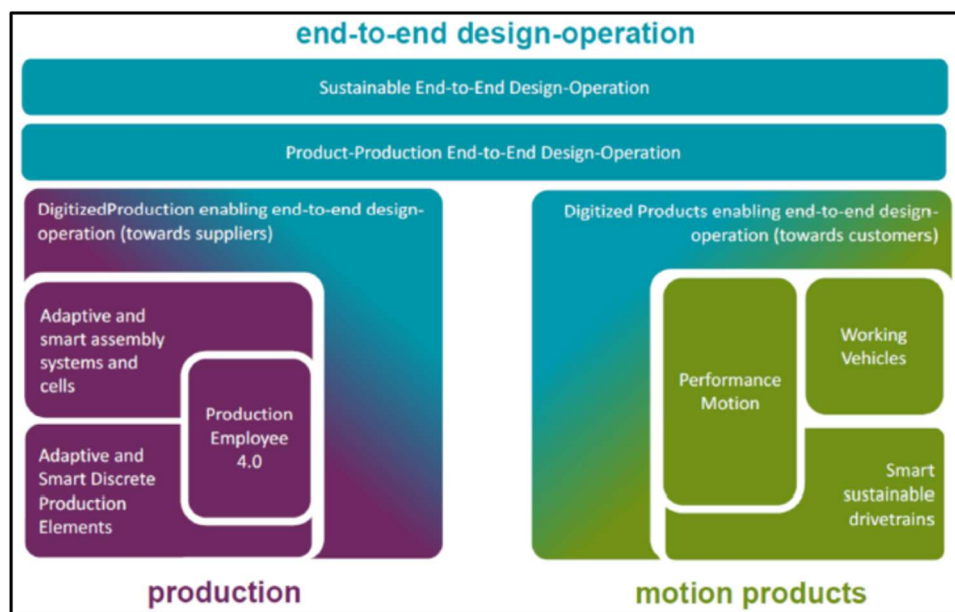
uitmuntend onderzoek in de toepassingsdomeinen 'producten' (voertuigen en machines) en 'productie' (assemblage).

Met zijn onderzoek wil Flanders Make de Vlaamse maakbedrijven helpen bij het realiseren van product- en procesinnovaties zodat zij (verder) richting 'Industrie 4.0' (integratie van intelligente *digitale* technologieën in producten en productieprocessen) en ook 'Industrie 5.0' (waarbij de *menselijke* en ook *duurzame* kant meer centraal komen te staan) kunnen evolueren en hun internationale concurrentiepositie kunnen verbeteren en versterken.

Hierdoor kan de Vlaamse maakindustrie (verder) in Vlaanderen worden verankerd en kunnen ook buitenlandse maakbedrijven naar Vlaanderen worden gehaald.

Naast de verdere 'digitale' transformatie (die in de werkingsperiode 2018-2022 centraal stond) zet Flanders Make in de werkingsperiode 2023-2027, in lijn met de Twin Transition en de evolutie naar 'Industrie 5.0' in Europa en wereldwijd, ook in op de 'duurzame' transformatie van de Vlaamse maakindustrie waarin de mens centraal staat (werkbaar werk).

Flanders Make werkt rond drie competentiedomeinen waarin modellering en virtualisatie telkens een belangrijke rol spelen: 'end-to-end design-operation', 'production' en 'motion products'. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Conform het **convenant 2023-2027** en ter uitvoering van zijn strategisch plan 2023-2027 bouwt Flanders Make in 2025 zijn drie competentiedomeinen en de hieraan gekoppelde/hiervoor benodigde governance en organisatiestructuur (de drie competentiedomeinen m.i.v. de universitaire Core Labo's), (onderzoeks)infrastructuur, en (onderzoeks)roadmaps en projectportfolio van onderzoeksprojecten (Strategisch Basisonderzoek (SBO), Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek (ICON), Accelerator voor Industrieel Onderzoek en Valorisatie (IRVA) en additionele en/of bundeling van projecttypes passend binnen het WEWIS-beleidskader en conform de voorwaarden en criteria van de bestaande WEWIS-beleidsinstrumenten) en infrastructuurprojecten, verder uit. Dat doet Flanders Make onder meer vanuit zijn 'co-

Specifiek conform artikel 13 §2 van het convenant 2023-2027 kan Flanders Make op basis van een tussentijdse beoordeling of “midterm review”, mits een positieve beoordeling en mits beschikbare budgettaire middelen, aanspraak maken op een bijkomende recurrente opstap van de jaarlijks subsidie vanaf 2026. De midterm review komt in grote lijnen overeen met de evaluatie die op het einde van het convenant wordt uitgevoerd en omvat een ("ex post" 2023-2025 en "ex ante" 2026-2027) zelfevaluatie van Flanders Make evenals een door een externe partij (in dit geval IDEA Consult) uitgevoerde impactstudie (die de werkingsperiode 2018-2023 bestrijkt) en een door Flanders Make zelf uitgevoerde marktanalyse (in het kader van industrieel bereik en valorisatie en met focus op prioritaire sectoren, ook in lijn met de expertise van Flanders Make zelf en met de beleidsprioriteiten van Vlaanderen en Europa). De midterm review werd op 28 mei 2025 door Flanders Make opgeleverd en werd door de overheid (zowel de politiek als de administratie) positief onthaald en gunstig beoordeeld. Gekoppeld aan een (recurrente) budgettaire meervraag stelt Flanders Make in zijn midterm review een uitbreiding van zijn activiteiten vanaf 2026 voor, en dit langsheen een vernieuwde onderzoeks- en valorisatiestrategie, met als doel een (nog) grotere industriële en maatschappelijke impact te realiseren. De huidige budgettaire situatie van de Vlaamse overheid maakt het onmogelijk om Flanders Make volledig te ondersteunen in zijn voorgestelde uitbreiding van activiteiten in het kader van zijn geactualiseerde toekomststrategie door in zijn geheel tegemoet te komen aan de gestelde budgettaire meervraag. Eind 2025 werd wel al (beperkt) ingegaan op de budgettaire meervraag met de toekenning van (eenmalige) subsidies voor de opstart van enkele specifieke onderdelen van de vernieuwde onderzoeks- en valorisatiestrategie van Flanders Make. Verdere mogelijkheden om Flanders Make (ook) in zijn uitbreiding te ondersteunen worden bekeken in functie van de budgettaire ruimte van de Vlaamse overheid vanaf 2027 en in het licht van de onderhandelingen voor een nieuw convenant tussen de Vlaamse overheid en Flanders Make vanaf 2028.

Imec is het strategische onderzoekscentrum voor **nano- en digitale technologie**. Vermits imec een brede waaier van activiteiten omvat en een heel breed pallet aan stakeholders dient, zullen er ook in 2023 heel wat focuspunten en prioriteiten zijn en dit conform de doelstellingen van het **convenant 2022-2026**.

Imec heeft doelstelling om aan te sluiten op Europees niveau qua digitalisering, met name acties die verder gaan dan onderzoek en innovatie en die veelal voortkomen uit de Chips Act en ook het Digital Europe Programme. Voorbeelden zijn: CitCom.ai (TEF SCC), x-CITE (Data Space SCC) en

pagina 115 van 330

In het kader van het aflopen van de huidige convenant periode vindt er in 2026 een evaluatie plaats van imec gecoördineerd door het Departement WEWIS met betrokkenheid van beleidsmedewerkers digitalisering.

EnergyVille is de onderzoekssamenwerking tussen IMEC, VITO, KULeuven en UHasselt in het domein van duurzame energie en intelligente energiesystemen.

- o Addendum 1 : “Projectvoorstel innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en –netten (14 mio euro)
- o Addendum 2 : Investeringsdossier Open Thor Living Lab (6,5 mio euro), een aangepast investeringsdossier (5,8 mio euro) werd goedgekeurd in 2025.

////////////////////////////////////

In 2022 werd de **RegMed XB Flanders vzw** opgericht als een juridische entiteit zonder winstoogmerk (vzw). De raad van bestuur van de vzw bestaat uit Bart Geers (voorzitter, beleggingsbeheerder KU Leuven), Rik Audenaert (CFO VIB) en Bernard Mulder (algemeen directeur RegMed XB), met als waarnemers prof. Dr. Ir. Koenraad Debackere (gedelegeerd bestuurder KU Leuven R&D) en prof. Frank Luyten (joint medical & scientific director, RegMed XB) en heeft de primaire verantwoordelijkheid voor de activiteiten in Vlaanderen.

In 2022 werd ook de evaluatie van het Vlaamse luik van RegMed XB opgestart, dat financiering vanuit het Departement WEWIS ontving (RegMed VL). De opdracht omvatte zowel een ex-postevaluatie als een ex-ante-evaluatie van RegMed VL waarbij een evenwaardig evenwicht tussen deze beide evaluatielijken werd gegarandeerd.

In 2023 werd het werkprogramma en de operationele roadmap voor 2024-2028 opgesteld en verfijnd, inclusief strategische doelstelling, operationele doelstellingen en kritieke prestatie indicatoren. De bestuursstructuur werd herzien. De nieuwe RegMed XB-bestuursstructuur creëert een volledig geïntegreerde, grensoverschrijdende organisatie en een gestroomlijnd managementteam en ondersteunend personeel bestaande uit leden uit Vlaanderen en Nederland

Beleidsacties 2026:

- Opvolgen derde jaar van het meerjarenplan (2024-2028) m.b.t. de RegMed XB vzw governance en de verschillende moonshots: ORBIT, OA en Oog-moonshot.
- De afstemming van RegMed XB met het slimme specialisatie initiatief Vanguard Initiative (VI) 'Smart Health Pilot' en de speerpuntcluster biovia wordt verdergezet.
- Verder uitbouwen van Vlaamse ATMP-hub, als onderdeel van de Vlaamse Cell&Gene-hub, ook gelinkt aan biomanufacturing en de oproep voor "Centres of Excellence" rond ATMP's binnen Horizon Europe en in lijn met de acties voorgesteld in de Biotech Act 1 voor CoEs voor ATMP.

////////////////////////////////////

9.2 ISE 'Valorisatie onderzoeksresultaten'

31. Techtransfer en kennisvalorisatie van onderzoek via Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en interfacediensten

Projectverantwoordelijke	Hauchecorne Rita
Betrokken personeelsleden	Viaene Peter Vermander Els
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	IOF: TB0-1TFA2MS-IS (1TF130) Interfacediensten: TB0-1TFA2MS-IS (1TF126)
Budget	62,7 miljoen euro (IOF) 6.97 miljoen euro (interfacediensten)

Omschrijving actie

Optimalisatie worden verwacht vanuit de O&O&I systeemaanpak *Traject 1 naar een grotere valorisatie van de O&O&I-investeringen in Vlaanderen.*

A. Zoals in de fiches m.b.t. de ondersteuning van het fundamenteel en strategisch basisonderzoek gesteld, wordt sterk ingezet op het **verbinden van alle schakels** doorheen de hele wetenschaps- en innovatieketen.

Vanuit beleidsoogpunt wordt het wetenschaps-, innovatie- en kennisvalorisatieproces bekeken als een **continuüm** gaande van fundamenteel en strategisch basisonderzoek over toepassingsgericht onderzoek tot proof of concept/proof of market om vervolgens via pre-seed/seed en early stage financiering te resulteren in economische en/of maatschappelijke meerwaarde.

Het kennisvalorisatieproces is in de praktijk echter geen lineair proces. De diverse actoren dienen dan vanuit een ‘netwerkbenadering’ voortdurend met elkaar in interactie te gaan om zo, via kruisbestuiving, interdisciplinaire waardevolle kennisvalorisatie te realiseren.

Met de beleidsinstrumenten industriële onderzoeksfondsen en de activiteiten van de interfacediensten, stimuleert de Vlaamse overheid de kennisvalorisatieprocessen in de universiteiten en hogescholen.

Uiteraard is er eveneens belangrijke kennisvalorisatie via de Strategische Onderzoekscentra (SOC's), de Vlaamse Wetenschappelijke Instellingen en andere type onderzoeksinstituten, de speerpuntclusters enz. waar ook onderzoekers van de universiteiten en hogescholen actief bij betrokken zijn.

////////////////////////////////////

basisonderzoek tot het financieren van de toepassing in scaleup of startups en kmo's. In het bijzonder zal de EIC Board advies geven over de EIC-strategie, het werkprogramma en thematische portefeuilles om de impact van de EIC en ze kunnen ook advies verlenen over bredere innovatiebeleidsthema's.

Het werkprogramma voor 2026 is via de link te consulteren.¹³

Gezien het vinden en verkrijgen van financiering een cruciale schakel en voorwaarde is om innovaties te kunnen valoriseren, volgt Departement WEWIS, in de mate van het mogelijke, de activiteiten van het EIC op.

basisonderzoek tot het financieren van de toepassing in scaleup of startups en kmo's. In het bijzonder zal de EIC Board advies geven over de EIC-strategie, het werkprogramma en thematische portefeuilles om de impact van de EIC en ze kunnen ook advies verlenen over bredere innovatiebeleidsthema's.

Het werkprogramma voor 2026 is via de link te consulteren.¹³

Gezien het vinden en verkrijgen van financiering een cruciale schakel en voorwaarde is om innovaties te kunnen valoriseren, volgt Departement WEWIS, in de mate van het mogelijke, de activiteiten van het EIC op.

basisonderzoek tot het financieren van de toepassing in scaleup of startups en kmo's. In het bijzonder zal de EIC Board advies geven over de EIC-strategie, het werkprogramma en thematische portefeuilles om de impact van de EIC en ze kunnen ook advies verlenen over bredere innovatiebeleidsthema's.

Het werkprogramma voor 2026 is via de link te consulteren.¹³

Gezien het vinden en verkrijgen van financiering een cruciale schakel en voorwaarde is om innovaties te kunnen valoriseren, volgt Departement WEWIS, in de mate van het mogelijke, de activiteiten van het EIC op.

¹³ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-board-welcomes-2026-work-programme-2025-11-06_en

////////////////////////////////////

32. Hogescholen in Vlaanderen

Projectverantwoordelijke	Hauchecorne Rita
Betrokken personeelsleden	Dengis Pascale De Bal IIs Cardon Ellen (VLAIO) Gallagher Helen (VLAIO) Maekelberghe Charlotte (Departement OV) Herelixka Evi (Departement OV) De wael Annelies
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting	Fonds Innoveren Ondernemen
Budget	Geen middelen via Departement WEWIS

Omschrijving actie

Optimalisatie worden verwacht vanuit de **O&O&I systeemaanpak Traject 5** Versterking van O&O&I binnen de hogescholen.

De hogescholen nemen actief deel aan de centrale stuurgroep O&O&I en aan de overige 4 trajecten binnen de systeemaanpak O&O&I.

De basisfinanciering voor onderzoek aan de hogescholen wordt verstrekt door het Departement Onderwijs & Vorming en bestaat uit twee componenten:

- de PWO-middelen voor het praktijkgericht onderzoek
- de aanvullende onderzoeksmiddelen (AOM) voor de academisch gerichte kunstopleidingen in de Schools of Arts en het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de nautische wetenschappen aan de Hogere Zeevaartschool.

Sinds 2019 worden **de hogescholen actiever betrokken bij het IOF en interfaceactiviteiten** van hun associatie. Voor de periode van 2019-2024 bedraagt het totaalbudget van de IOF-projecten (50) en IOF-mandaten (10) aan de hogescholen 7 miljoen euro. In 2026 bekijken we samen met de TTO's en de hogescholen hoe dit nog kan versterkt worden.

Financiering vanuit VLAIO waar Departement WEWIS bij betrokken is:

Op 7/11/2019 hebben de algemeen directeurs van de 13 hogescholen een Memorandum ondertekend over de principes voor het samenwerken met de 13 hogescholen via één

‘Digital Open Science Platform’ (DOSP) met als doel samen duurzaam te kunnen professionaliseren op het gebied van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en automatische data-aanlevering

////////////////////////////////////

Sinds 2023 worden Blikopener, het relatiemanagement met het VLAIO Netwerk door de Vlaamse Hogescholenraad en het INPUT/OUTPUT Research & Innovation Training Programme gebundeld in één subsidiedossier “Kennisdifusie 2023”, met 5.500.000 euro steun/jaar, waarvan 5.000.000 voor de dienstverlening van de 13 hogescholen en 500.000 euro voor centrale aansturing door Vlhora.

Daarnaast wordt in 2025-2026 de TETRA oproepen via VLAIO verdergezet, waar zowel de huidige 13 hogescholen als de onderzoeksgroepen van de in de universiteiten ingekantelde voormalige hogescholen onderzoeksgroepen aanvragen kunnen indienen.

Het instrument TETRA thematische oproep onderzoeksinfrastructuur is in 2025 geëvalueerd.

De bedragen voor 2026 voor de VLAIO-instrumenten staan in het VLAIO-ondernemingsplan 2026.

Vanuit het Departement WEWIS worden de beleidsbehoeften en de concrete gesubsidieerde maatregelen ter ondersteuning van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en valorisatie aan de hogescholen opgevolgd, door deelname aan VLHORA WG Onderzoek en Innovatie, samen te werken met VLAIO en Departement OV en deelname aan andere gerelateerde conferenties en vergaderingen.

Daarnaast wordt in 2025-2026 de TETRA oproepen via VLAIO verdergezet, waar zowel de huidige 13 hogescholen als de onderzoeksgroepen van de in de universiteiten ingekantelde voormalige hogescholen onderzoeksgroepen aanvragen kunnen indienen.

Het instrument TETRA thematische oproep onderzoeksinfrastructuur is in 2025 geëvalueerd.

De bedragen voor 2026 voor de VLAIO-instrumenten staan in het VLAIO-ondernemingsplan 2026.

Vanuit het Departement WEWIS worden de beleidsbehoeften en de concrete gesubsidieerde maatregelen ter ondersteuning van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en valorisatie aan de hogescholen opgevolgd, door deelname aan VLHORA WG Onderzoek en Innovatie, samen te werken met VLAIO en Departement OV en deelname aan andere gerelateerde conferenties en vergaderingen.

Daarnaast wordt in 2025-2026 de TETRA oproepen via VLAIO verdergezet, waar zowel de huidige 13 hogescholen als de onderzoeksgroepen van de in de universiteiten ingekantelde voormalige hogescholen onderzoeksgroepen aanvragen kunnen indienen.

Het instrument TETRA thematische oproep onderzoeksinfrastructuur is in 2025 geëvalueerd.

De bedragen voor 2026 voor de VLAIO-instrumenten staan in het VLAIO-ondernemingsplan 2026.

Vanuit het Departement WEWIS worden de beleidsbehoeften en de concrete gesubsidieerde maatregelen ter ondersteuning van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en valorisatie aan de hogescholen opgevolgd, door deelname aan VLHORA WG Onderzoek en Innovatie, samen te werken met VLAIO en Departement OV en deelname aan andere gerelateerde conferenties en vergaderingen.

Daarnaast wordt in 2025-2026 de TETRA oproepen via VLAIO verdergezet, waar zowel de huidige 13 hogescholen als de onderzoeksgroepen van de in de universiteiten ingekantelde voormalige hogescholen onderzoeksgroepen aanvragen kunnen indienen.

Het instrument TETRA thematische oproep onderzoeksinfrastructuur is in 2025 geëvalueerd.

De bedragen voor 2026 voor de VLAIO-instrumenten staan in het VLAIO-ondernemingsplan 2026.

Vanuit het Departement WEWIS worden de beleidsbehoeften en de concrete gesubsidieerde maatregelen ter ondersteuning van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en valorisatie aan de hogescholen opgevolgd, door deelname aan VLHORA WG Onderzoek en Innovatie, samen te werken met VLAIO en Departement OV en deelname aan andere gerelateerde conferenties en vergaderingen.

////////////////////////////////////

34. Open Science-beleid: Open Access, Open Data en de European Open Science Cloud

Projectverantwoordelijke	De wael Annelies
Betrokken personeelsleden	De Bal IIs Dengis Pascale De Bolster Olivier Van Avermaet Philip
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA2JC-IS (1TE005): 4.174 keuro TB0-1TEA2JC-WT (1TE008): 451 keuro
Budget	4,625 miljoen €

Omschrijving actie

De Beleidsnota stelt m.b.t. **Open Science** het volgende:

‘Wetenschappelijk onderzoek, gefinancierd met publieke middelen dient publiek toegankelijk te zijn, volgens het principe ‘zo open als het kan, zo gesloten als nodig’. Dit gaat zowel op voor toegang tot publicaties als voor toegang tot de achterliggende onderzoeksdata. Data zijn immers het nieuwe goud.

We zetten dan ook voluit verder in op Open Science, zowel Vlaams, nationaal als in Europees verband, in het bijzonder via de European Open Science Cloud (EOSC). Op basis van de resultaten van de evaluatie van het Vlaamse beleidsplan Open Science 2019-2024 wordt het Open Science-beleid van onze kennisinstellingen verder uitgewerkt. Dit doen we vanaf 2026 via een nieuw Vlaams beleidsplan Open Science.'

Begin 2026 wordt het Vlaams beleidsplan Open Science 2026-2030 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De missie van het Vlaamse Open Science beleid is om kwaliteitsvol, transparant en integer wetenschappelijk onderzoek – dat efficiënt bijdraagt aan een brede en solide kennisbasis – te versterken. Zo willen we beter inspelen op grote maatschappelijke uitdagingen, innovatie versnellen, en bijdragen aan het verhogen van de maatschappelijke en economische welvaart in Vlaanderen. De visie van het Vlaamse Open Science-beleid om te evolueren naar Open Science-by-design tegen 2030.

Het Vlaams beleidsplan Open Science 2026-2030 zet daartoe in op het structureel verankeren van Open Science en de FAIR-principes binnen het Vlaamse onderzoekslandschap. Het plan voorziet in professionele ondersteuning voor onderzoekers, stimuleert samenwerking en kennisdeling tussen instellingen, en heeft oog voor een gebruiksvriendelijke, gefedereerde infrastructuur. Er wordt ingezet op competentieontwikkeling via opleidingen, erkenning en waardering van Open Science-inspanningen, en een flexibel beleid dat inspeelt op technologische, maatschappelijke en

////////////////////////////////////

Als zogenaamde “mandated organisation” (effectief lid van een deelnemend land dat de coördinatie tussen leden van een bepaald land opneemt) is BELNET aangeduid.

De nodige coördinatie voor de Vlaamse deelnemers wordt via de FOSB en de CIS-CFS groep “Open Science” georganiseerd.

Met de Europese inzichten wordt rekening gehouden bij de verdere uitbouw van het Vlaams Open Science-beleid, teneinde maximale compatibiliteit met de EOSC te garanderen. In die context worden ook vanuit WEWIS ERA acties 1 en 2 rond Open Science opgevolgd.

Beleidsacties 2026:

1. Meten van de OS KPI's (Q2) waarbij meting via metadata uit FRIS het doel is;
2. Continuering van de middelen voor data stewards en ICT-personeel (budget 2026);
3. Controle van rapporten en KPI's voor het werkingsjaar 2025 (middelen voor datastewards en ICT-personeel);
4. Verdere afstemming van het Vlaams Open Science beleid op de nationale, Europese en internationale ontwikkelingen;
5. Opstartfase beleidsplan 2026-2030 uitrollen.

Als zogenaamde “mandated organisation” (effectief lid van een deelnemend land dat de coördinatie tussen leden van een bepaald land opneemt) is BELNET aangeduid.

De nodige coördinatie voor de Vlaamse deelnemers wordt via de FOSB en de CIS-CFS groep “Open Science” georganiseerd.

Met de Europese inzichten wordt rekening gehouden bij de verdere uitbouw van het Vlaams Open Science-beleid, teneinde maximale compatibiliteit met de EOSC te garanderen. In die context worden ook vanuit WEWIS ERA acties 1 en 2 rond Open Science opgevolgd.

Beleidsacties 2026:

1. Meten van de OS KPI's (Q2) waarbij meting via metadata uit FRIS het doel is;
2. Continuering van de middelen voor data stewards en ICT-personeel (budget 2026);
3. Controle van rapporten en KPI's voor het werkingsjaar 2025 (middelen voor datastewards en ICT-personeel);
4. Verdere afstemming van het Vlaams Open Science beleid op de nationale, Europese en internationale ontwikkelingen;
5. Opstartfase beleidsplan 2026-2030 uitrollen.

Als zogenaamde “mandated organisation” (effectief lid van een deelnemend land dat de coördinatie tussen leden van een bepaald land opneemt) is BELNET aangeduid.

De nodige coördinatie voor de Vlaamse deelnemers wordt via de FOSB en de CIS-CFS groep “Open Science” georganiseerd.

Met de Europese inzichten wordt rekening gehouden bij de verdere uitbouw van het Vlaams Open Science-beleid, teneinde maximale compatibiliteit met de EOSC te garanderen. In die context worden ook vanuit WEWIS ERA acties 1 en 2 rond Open Science opgevolgd.

Beleidsacties 2026:

1. Meten van de OS KPI's (Q2) waarbij meting via metadata uit FRIS het doel is;
2. Continuering van de middelen voor data stewards en ICT-personeel (budget 2026);
3. Controle van rapporten en KPI's voor het werkingsjaar 2025 (middelen voor datastewards en ICT-personeel);
4. Verdere afstemming van het Vlaams Open Science beleid op de nationale, Europese en internationale ontwikkelingen;
5. Opstartfase beleidsplan 2026-2030 uitrollen.

Als zogenaamde “mandated organisation” (effectief lid van een deelnemend land dat de coördinatie tussen leden van een bepaald land opneemt) is BELNET aangeduid.

De nodige coördinatie voor de Vlaamse deelnemers wordt via de FOSB en de CIS-CFS groep “Open Science” georganiseerd.

Met de Europese inzichten wordt rekening gehouden bij de verdere uitbouw van het Vlaams Open Science-beleid, teneinde maximale compatibiliteit met de EOSC te garanderen. In die context worden ook vanuit WEWIS ERA acties 1 en 2 rond Open Science opgevolgd.

Beleidsacties 2026:

1. Meten van de OS KPI's (Q2) waarbij meting via metadata uit FRIS het doel is;
2. Continuering van de middelen voor data stewards en ICT-personeel (budget 2026);
3. Controle van rapporten en KPI's voor het werkingsjaar 2025 (middelen voor datastewards en ICT-personeel);
4. Verdere afstemming van het Vlaams Open Science beleid op de nationale, Europese en internationale ontwikkelingen;
5. Opstartfase beleidsplan 2026-2030 uitrollen.

- Als zogenaamde “mandated organisation” (effectief lid van een deelnemend land dat de coördinatie tussen leden van een bepaald land opneemt) is BELNET aangeduid.
- De nodige coördinatie voor de Vlaamse deelnemers wordt via de FOSB en de CIS-CFS groep “Open Science” georganiseerd.
- Met de Europese inzichten wordt rekening gehouden bij de verdere uitbouw van het Vlaams Open Science-beleid, teneinde maximale compatibiliteit met de EOSC te garanderen. In die context worden ook vanuit WEWIS ERA acties 1 en 2 rond Open Science opgevolgd.
- Beleidsacties 2026:
1. Meten van de OS KPI's (Q2) waarbij meting via metadata uit FRIS het doel is;
 2. Continuering van de middelen voor data stewards en ICT-personeel (budget 2026);
 3. Controle van rapporten en KPI's voor het werkingsjaar 2025 (middelen voor datastewards en ICT-personeel);
 4. Verdere afstemming van het Vlaams Open Science beleid op de nationale, Europese en internationale ontwikkelingen;
 5. Opstartfase beleidsplan 2026-2030 uitrollen.

////////////////////////////////////

- ## Architectuur: uitbouw van de volgende versie van het FRIS-platform als een ware kruispuntdatabank

Het FRIS-platform is opgezet als een ware dienstenarchitectuur waarbij informatie rechtstreeks op geautomatiseerde wijze uit de systemen van kennisinstellingen doorstroomt en ook opnieuw aan andere systemen kan worden aangeboden via technische interfaces om snel, direct en gemakkelijk gegevens op te vragen en te integreren in applicaties.

De architectuur van het FRIS-platform wordt daarom continu geëvalueerd en aangepast om te voldoen aan nieuwe technologische ontwikkelingen om de groeiende hoeveelheid data te kunnen verwerken.

De vereiste aanpassingen vragen tijd, middelen en medewerking van ontwikkelaars, analisten, architecten en aanleverende kennisinstellingen

Zo werd een nieuwe admin-user interface gebouwd, werden er een integratie gebouwd om data te verrijken met de Sustainable Development Goals, en met de FOR (Flanders Organisation Registry) van ECOOM, waarmee onderzoeksorganisaties uniek worden geïdentificeerd.

Vanuit puur technisch standpunt zal de databankomgeving gemigreerd worden binnen de WEWIS-structuur en wordt het FRIS-technisch platform omgebouwd tot microservice-structuur wat het beheer en onderhoud in de toekomst zal vergemakkelijken.

Daarnaast zal er ook verder gewerkt worden aan de webservices die de nodige al dan niet samengevoegde informatie moeten voorzien voor de data-captatie door geïnteresseerde partners. In 2024 en 2025 werd de onderzoeksrapportering van een FWO-onderzoeker gedeeltelijk geautomatiseerd via FRIS. In 2026 zal een fine tuning gebeuren wat deze vormen van publicaties betreft: niet-peer reviewed publicaties, dissertaties, preprints, boek en boek reviews en datasets. Deze informatie wordt door FRIS gecapteerd en doorgestuurd naar de FWO-rapporteringstool zodat onderzoekers dit niet nogmaals moeten invoeren bij FWO.

Ook zullen we in 2026 bekijken hoe we projectinformatie van de Europese databank e-Corda kunnen capteren in FRIS, en of we onze publicatiegegevens kunnen verrijken met informatie van Open Alex, een wereldwijde open databank met research output.

Daarnaast starten we een pilootproject met Belspo en Belnet om ook onderzoeksinformatie van federale wetenschapsinstellingen te capteren in FRIS. Dit pilootproject zal nadien geëvalueerd

////////////////////////////////////

worden om vervolgens verdere stappen te zetten naar volledige integratie, meer informatieobjecten en zichtbaarheid via 1 of meerdere portalen.

Beheer, onderhoud en ondersteuning architectuur

Een omvangrijk technisch werkpakket rond het beheer/onderhoud van de verschillende FRIS-applicaties moet worden opgenomen: FRIS-databanken, FRIS-portaal, Datavalidatie-tool, BI-tooling. Ook moet er ondersteuning worden geboden aan partijen voor de exploitatie van het FRIS-platform.

Informatie capteren, doorgeven en teruggeven

FRIS capteert informatie over (gedeeltelijk) publiek gefinancierd onderzoek van meer dan een 80-tal onderzoeksinstellingen in Vlaanderen. Als bijzonder rijke bron wil FRIS die informatie zoveel mogelijk open aanbieden. Dit kan via webservices of via het FRIS-portaal. Indien doorgedreven analyses nodig zijn, kan dit op vraag door FRIS aangeleverd worden via de BI-tool.

Datavalidatie

De informatie die wordt aangeleverd aan FRIS, dient te voldoen aan een aantal minimum kwaliteitsvereisten. Deze worden geautomatiseerd afgecheckt via een zogenaamde datavalidatie engine. De huidige validatie engine is verouderd en wordt moeilijk beheersbaar. In 2026 zullen verschillende andere datavalidatie-mogelijkheden onderzocht worden zodat in 2027 kan overgegaan worden tot de eventuele aankoop van een nieuwe datavalidatie engine en een migratietraject kan opgestart worden.

Golden record

De afgelopen jaren werd er werk gemaakt van het ontdebellen van informatie over publicaties wat we een “golden record” noemen. Dit betekent dat informatie die door verschillende dataleveranciers wordt aangeleverd, dezelfde of overlappende informatie bevat, deze als 1 geheel getoond zal worden op het FRIS-portaal op basis van unieke identifiers. In de databank zal de informatie eveneens per dataleverancier blijven bestaan opdat rapportering correct kan blijven verlopen.

In 2026 zal verder gewerkt worden aan het finetunen van de golden records van andere objecten zoals personen, projecten, infrastructuur en datasets.

Webservices

Via de FRIS-webservices kunnen andere systemen informatie ophalen. Met die informatie kan dan verder gewerkt worden: in eigen applicaties, in analyses, als basis om de informatie te verrijken en vervolgens terug te sturen naar FRIS. Met het optimaliseren van de FRIS-webservices willen we zo veel mogelijk informatie (publieke) data openstellen zodat stakeholders eveneens kunnen genieten van de rijkdom aan informatie in FRIS. In navolging van de ontwikkeling van de golden records voor het FRIS-portaal, zal er ook gezorgd worden dat de “golden records” ook via de webservices bevraagd kunnen worden.

////////////////////////////////////

Integraties: informatie doorgeven

In het kader van het Open Science initiatief, is bepaald dat FRIS zal fungeren als hub om informatie over datasets door te sturen naar EOSC (European Open Science Cloud). In 2023 heeft FRIS een integratie gebouwd met OpenAire om ervoor te zorgen dat minstens de informatie over datasets doorstroomt. In 2026 zal verder gekeken worden naar welke informatie nog kan doorgestuurd worden en op welke manier.

Portaal

Het opnemen van bijkomende informatie in het FRIS-platform betekent eveneens aanpassingen aan het huidige FRIS-portaal opdat die extra info gevisualiseerd kan worden. Het is immers de bedoeling om de positie van FRIS als kruispuntbank voor onderzoek in Vlaanderen te versterken en ook informatie over onderzoeksinfrastructuur, octrooien en datasets aan te bieden aan de verschillende doelgroepen.

Met de blik op de toekomst gericht en de continue verbetering van de FRIS-architectuur van het platform, maar ook in het kader van cybersecurity, dient ook de architectuur van het portaal mee te volgen in die groeibeweging. Dit betekent dat eind 2025 een extra beveiligingstool werd geïnstalleerd en dat verder onderzocht moet worden hoe een nieuw portaal performant kan zijn en kan voldoen aan zowel de veiligheidseisen als de wensen van de gebruiker.

Met het oog op de trajecten die lopen in het kader van Systeemanalyse O&O&I, zal een behoefteanalyse en een POC rond onderzoeksinfrastructuur mogelijk kunnen leiden tot andere portalen specifiek voor de diverse doelgroepen van de informatie die in FRIS zit (onderzoekers, bedrijven, beleidsmensen, burger).

Ook zullen we bekijken hoe we AI kunnen toepassen om informatie sneller en toegankelijker vindbaar te maken door de diverse doelgroepen.

BI-tooling

Sinds een aantal jaar, wordt sterk ingezet op de uitbouw van een performante rapporteringstool in de cloud. Er werden tal van apps ontwikkeld om de data uit FRIS op een gestructureerde manier binnen te lezen en ze te kunnen bevragen voor allerlei rapporteringsdoelen. In 2026 zullen ook andere apps ontwikkeld en verkend worden teneinde de datakwaliteit op een gestandaardiseerde manier te kunnen controleren en op te volgen. Die rapportering kan zowel door beleidsmedewerkers als de kennisinstellingen gehanteerd worden om de datakwaliteit te verhogen.

////////////////////////////////////

De operationalisering van de rapporteringsfiches wordt beschreven in de fiche over beleidsrapportering vanuit FRIS.

B. ECOOM-convenant

In het nieuwe ECOOM-convenant (2024-2028) werden bepalingen opgenomen voor de aanlevering van informatie aan FRIS maar ook om een aantal procesmatige taken op te nemen. Ook in het ECOOM-jaarplan zijn zo een aantal zaken opgenomen in partnerschap met FRIS zoals bijvoorbeeld het geautomatiseerd aanleveren van octrooi-informatie. Ook het beheren van een aantal classificaties zoals de Vlaamse discipline codes en de financieringscodelijst is een taak van ECOOM.

De Vlaamse disciplinecodes werden in 2022 en 2023 herzien met herstructureringen en aanvullingen van ontbrekende disciplinecodes. Dit was een intensief en impactvol proces. In 2025 werd een herevaluatie van het proces van aanpassingen opgestart. In 2026 worden een alternatieve procesflow en kader geformuleerd in samenwerking met de stakeholders. Voor de financieringscodes werd binnen het FRIS-platform een beheertool ontwikkeld waardoor deze gemakkelijk door ECOOM kan beheerd worden en toegankelijk is voor de FRIS-stakeholders

In 2025 werd een integratie gebouwd met de pas opgerichte FOR-databank. FOR staat voor Flemish Organisation Registry en is een organisatiedatabank die metadata van organisaties met een bewezen link naar onderzoek, capteert. Het vertrekpunt is de internationale Research Organization Registry (ROR), aangevuld met organisaties relevant voor het onderzoek in Vlaanderen en met een uitgebreide set van metadata.

In 2026 zal bekeken worden of deze informatie nog verder verrijkt kan worden en gebruikt als referentiedatabank.

C. FWO samenwerkingsovereenkomst

Met FWO is een strategisch partnerschap opgezet zodat zij een volwaardige partner zijn in de uitwisseling van onderzoeksinformatie met FRIS. Zij fungeren als authentieke bron van de projecten en mandaten die zij financieren en zorgen op die manier mee voor de garantie van kwaliteit van de FRIS-informatie. Het positioneren van een financieringsagentschap als authentieke bron van informatie vroeg een grondige wijziging van de FRIS-architectuur en het ecosysteem van uitwisseling van informatie in Vlaanderen.

FWO startte in 2021 met het rechtstreeks aanleveren van informatie aan FRIS. In 2023 werd ingezet op het bouwen van de zogenaamde golden records en webservices waarlangs FWO-informatie kan ophalen. In 2024 werd het onderzoeksrapport van de FWO-onderzoeker voor het eerst gedeeltelijk automatisch ingevuld met data vanuit FRIS. In 2025 werden verdere business afspraken gemaakt worden met de stakeholders om ook andere research output automatisch te laten doorstromen naar de FWO-rapporteringstool. FRIS zal in 2026 de nodige ontwikkelingen realiseren opdat ook die andere research outputs zullen doorstromen naar de FWO-rapporteringstool: niet-peer reviewed publicaties, dissertaties, preprints, boeken en boek reviews en datasets.

////////////////////////////////////

D. Evaluatierapporteringen

Bij het aflopen van convenanten of beheersovereenkomsten tussen onderzoeksinstituten en Departement WEWIS en waar een bepaling over FRIS in staat, wordt er telkens een evaluatierapport opgesteld. In 2026 wordt er verder gewerkt aan een gestandaardiseerd rapport wat niet alleen toelaat om de samenwerking met FRIS op het einde van de convenant of overeenkomst te evalueren, maar ook om tussentijds een rapportering op te leveren waardoor de onderzoeksinstituten de tijd krijgen om eventueel de nodige acties te ondernemen voor de evaluatiefase.

Het Departement WEWIS voert hogervermelde beleidsacties steeds uit in nauwe dialoog met de betrokkenen en met de grootste zorg om de administratieve belasting zo gering als mogelijk te houden.

D. Evaluatierapporteringen

Bij het aflopen van convenanten of beheersovereenkomsten tussen onderzoeksinstituten en Departement WEWIS en waar een bepaling over FRIS in staat, wordt er telkens een evaluatierapport opgesteld. In 2026 wordt er verder gewerkt aan een gestandaardiseerd rapport wat niet alleen toelaat om de samenwerking met FRIS op het einde van de convenant of overeenkomst te evalueren, maar ook om tussentijds een rapportering op te leveren waardoor de onderzoeksinstituten de tijd krijgen om eventueel de nodige acties te ondernemen voor de evaluatiefase.

Het Departement WEWIS voert hogervermelde beleidsacties steeds uit in nauwe dialoog met de betrokkenen en met de grootste zorg om de administratieve belasting zo gering als mogelijk te houden.

D. Evaluatierapporteringen

Bij het aflopen van convenanten of beheersovereenkomsten tussen onderzoeksinstituten en Departement WEWIS en waar een bepaling over FRIS in staat, wordt er telkens een evaluatierapport opgesteld. In 2026 wordt er verder gewerkt aan een gestandaardiseerd rapport wat niet alleen toelaat om de samenwerking met FRIS op het einde van de convenant of overeenkomst te evalueren, maar ook om tussentijds een rapportering op te leveren waardoor de onderzoeksinstituten de tijd krijgen om eventueel de nodige acties te ondernemen voor de evaluatiefase.

Het Departement WEWIS voert hogervermelde beleidsacties steeds uit in nauwe dialoog met de betrokkenen en met de grootste zorg om de administratieve belasting zo gering als mogelijk te houden.

////////////////////////////////////

37. FRIS: beleidsrapporteringen

Projectverantwoordelijke	Dengis Pascale
Betrokken personeelsleden	Akyel Namik De Bal IIs
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Het Departement WEWIS wil de informatie uit het nieuwe FRIS-platform gebruiken als dé primaire en betrouwbare bron voor het monitoren van het beleid.

Zo moet de informatie in FRIS ons bijvoorbeeld kunnen toelaten om zicht te krijgen op de resultaten van het onderzoek dat de Vlaamse overheid financiert, om trends te ontdekken en impactanalyses uit te kunnen voeren. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat de informatie zo kwaliteitsvol mogelijk is (volledig, juist en actueel).

In 2022 en 2023 lag de primaire focus enerzijds op het verder operationaliseren van de financiële rapportering over de Vlaamse beleidsinstrumenten (BOF en IOF in het bijzonder) op basis van FRIS-gegevens. In 2023 werden de eerste officiële en definitieve rapporten op basis van de FRIS-data opgeleverd. In 2024 werden ze waar nodig nog aangepast conform de wijzigingen in de nieuwe BOF- en IOF-besluiten. 2025 was het jaar van consolidatie waardoor een eerste volledige kwalitatieve monitoring over de besteding van de BOF- en IOF-middelen via o.a. de financiële data in FRIS kon gebeuren. Ook in 2026 wordt deze monitoring via FRIS verdergezet. Aanvullend wordt de kwaliteit van de metadata over IOF in FRIS structureel opgevolgd.

Op basis van de technische fiches die eind 2021 werden opgemaakt over hoe de Open Science KPI's in FRIS gemeten zullen worden, worden sinds 2022 jaarlijks metingen uitgevoerd in april en in mei o.b.v. de info in FRIS. In 2026 zullen deze metingen opnieuw worden uitgevoerd en dit voor de laatste keer volgens de eerder afgesproken definities. Tegelijk zullen de definities van de KPI's worden aangepast worden conform de nieuwe bepalingen in het Open Science beleidsplan voor meting vanaf 2027.

Daarnaast zullen de reguliere rapporteringstaken van FRIS worden verdergezet zoals het genereren van cijfergegevens en overzichtsgegevens voor communicatie vanuit het departement naar het brede publiek en het uitvoeren van meer gedetailleerde analyses die van nut zijn voor beleidsvoorbereidend, -opvolgend of -evaluerend werk. Dit omvat vragen van zowel collega-beleidsmedewerkers als van andere stakeholders die specifieke rapporteringsbehoeften hebben, vragen vanuit het politieke niveau zoals VOU's en PV's. Aangezien FRIS als databank alsmaar meer bekend raakt en ook de meerwaarde duidelijk wordt, wordt het aantal analysevragen ook groter. Daarom wordt bekeken in welke mate rapporten (gedeeltelijk) geautomatiseerd kunnen worden.

Tegelijk wordt de kwaliteit van de inhoud van FRIS blijvend gemonitord. Zo zal er periodiek een

volledigheidsanalyse worden uitgevoerd en is er een continu samenwerkingstraject met de dataleveranciers rond verdere kwaliteitsverbetering. Tevens zal in het kader van evaluaties bij het aflopen van convenanten of beheersovereenkomsten tussen onderzoeksinstituten en Departement WEWIS onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om gestandaardiseerde rapporten te voorzien om niet alleen op het einde van een overeenkomst een evaluatiemoment in te lassen maar ook om tussentijds een rapportering op te leveren waardoor de onderzoeksinstituten de tijd krijgen om eventueel de nodige acties te ondernemen voor de evaluatiefase.

In samenwerking met ECOOM Hasselt wordt verder gewerkt aan gemeenschappelijke definities en classificaties en het uniform gebruiken ervan waardoor er op meer uniforme wijze vanuit FRIS kan worden gerapporteerd. In 2023 werden de Vlaamse onderzoeksdisciplines herzien. De aanpassingen dienen uiterlijk 2025 geïmplementeerd te zijn door de stakeholders. De financieringscodelijst werd in 2024 verder opgeschoond, en het beheer ervan werd gemigreerd naar de FRIS-administratie tool. In 2025 zal het beheer via de FRIS-tool verlopen en in 2026 zal worden gekeken op welke manier het gebruik van de juiste fincode kan verbeterd worden.

volledigheidsanalyse worden uitgevoerd en is er een continu samenwerkingstraject met de dataleveranciers rond verdere kwaliteitsverbetering. Tevens zal in het kader van evaluaties bij het aflopen van convenanten of beheersovereenkomsten tussen onderzoeksinstituten en Departement WEWIS onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om gestandaardiseerde rapporten te voorzien om niet alleen op het einde van een overeenkomst een evaluatiemoment in te lassen maar ook om tussentijds een rapportering op te leveren waardoor de onderzoeksinstituten de tijd krijgen om eventueel de nodige acties te ondernemen voor de evaluatiefase.

In samenwerking met ECOOM Hasselt wordt verder gewerkt aan gemeenschappelijke definities en classificaties en het uniform gebruiken ervan waardoor er op meer uniforme wijze vanuit FRIS kan worden gerapporteerd. In 2023 werden de Vlaamse onderzoeksdisciplines herzien. De aanpassingen dienen uiterlijk 2025 geïmplementeerd te zijn door de stakeholders. De financieringscodelijst werd in 2024 verder opgeschoond, en het beheer ervan werd gemigreerd naar de FRIS-administratie tool. In 2025 zal het beheer via de FRIS-tool verlopen en in 2026 zal worden gekeken op welke manier het gebruik van de juiste fincode kan verbeterd worden.

////////////////////////////////////

Authentieke bronnen

In 2023 werden de processen en het gebruik van de ORBi-tijdschriftenlijst geoptimaliseerd opdat deze als referentielijst kan gebruikt worden i.k.v. FWO-onderzoeksrapportering.

In 2025 werd de integratie met de ECOOM Organisatiedatabank FOR gerealiseerd. In 2026 wordt onderzocht of ook nog andere informatie kan opgenomen worden in de FOR opdat informatie in FRIS verder kan verrijkt worden.

In FRIS werd eveneens een integratie gebouwd met Aurora, dat op basis van tekstuele informatie labels over de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties toekent (SDG, Sustainable Development Goals). De informatie zal worden binnengehaald in FRIS en op het webportaal zal de SDG-badge worden getoond.

FRIS zal verder onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om nog met andere authentieke bronnen te integreren en zodoende de kwaliteit van de data omhoog te halen én tegelijkertijd een service aan te leveren aan de dataleveranciers. Zo zal geanalyseerd worden welke opportuniteiten er zijn bij een integratie met de projectendatabank van VLAIO en de CORDIS-databank (van de Europese Commissie), maar ook een integratie met OpenAlex, een wereldwijde databank met research output.

Verder volgen we de bestaande leveranciers en hun afspraken op in de bestaande kanalen en overlegfora (VWI-overleg, PUC, FRIS Werkgroep, FRISTO's, Vlhora,...). Bijzondere aandacht daar verdient het monitoren van de data-kwaliteit van de huidige leveranciers, zowel de universiteiten, als de Vlaamse Wetenschappelijke Instellingen, de Strategische Onderzoekscentra en andere onderzoeksinstituten die data aanleveren aan FRIS.

B. Verdieping

In alle juridische bepalingen over FRIS werden de krijtlijnen uitgeschreven om ook informatie over wetenschappelijke apparatuur, octrooien en datasets in FRIS te ontsluiten. Informatie ontsluiten over octrooien en apparatuur is een nood die geregeld naar boven komt, vooral vanuit de bedrijfswereld. Van FRIS ook een catalogus van datasets maken is dan weer een belangrijke mijlpaal in het kader van de Europese agenda rond Open Science en de ontwikkeling van de European Open Science Cloud (EOSC).

In 2026 zal FRIS onderzoeken welke dataverrijkingen verder opportuun zijn in kader van rapporteringen.

C. Vermarkten

We zetten verder in om het FRIS-portaal breder bekend te maken en het gebruik van de FRIS Open Data te stimuleren. De afgelopen jaren werd het huidige portaal aangepast met de nieuwe functionaliteiten en nieuwe informatie-objecten. In het kader van de Systeemanalyse O&O&I en de daarbij horende trajecten, zal een behoefteanalyse en een POC rond onderzoeksinfrastructuur mogelijk kunnen leiden tot andere portalen specifiek voor de diverse doelgroepen van de informatie die in FRIS zit (onderzoekers, bedrijven, beleidsmensen, burger). Vanuit één en dezelfde FRIS-databank kunnen dan mogelijks verschillende websites een aparte view geven op informatie

////////////////////////////////////

Intussen is FRIS een vaste waarde in het onderzoeksinformatielandschap zowel nationaal als internationaal en worden FRIS-vertegenwoordigers uitgenodigd op events om een update te brengen over de laatste nieuwe ontwikkelingen.

10 BELEIDSVELD 'WETENSCHAPSCOMMUNICATIE'

10.1 ISE 'Wetenschapscommunicatie'

39. Flanders Technology & Innovation

Projectverantwoordelijke	VLAIO
Betrokken personeelsleden	Maison Kris
Contactpersoon kabinet	Lenaerts Maarten
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie

Het Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029 en de Beleidsnota Economie Wetenschap en Innovatie hebben een uitgesproken ambitie om Flanders Technology & Innovation verder te zetten.

Daarnaast wordt bevestigd in het Vlaamse Regeerakkoord dat de Vlaamse Regering investeert in het Entertainment Technologie-project zoals goedgekeurd in 2023, met inbegrip van een duurzame landingsplaats van de sector in de Rupelstreek. Daarvoor worden de nodige investeringsmiddelen beschikbaar gesteld in functie van de ontwikkeling van de regio.

A. Voortzetting festival

De centrale doelstelling van het festival & beleavingsluik is Vlaanderen te positioneren als een topregio om te ondernemen en te innoveren, met een uitstraling in binnen- en buitenland.

Om een snelle start naar de volgende editie(s) toe te organiseren en het werken met een innovatie- en technologiefestival duurzaam te verankeren binnen de Vlaamse overheid wordt beslist om de werking in te bedden in de schoot van het Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO). Deze inbedding maakt het mogelijk een sterk centraal team te organiseren op lange termijn en de link te leggen met de inhoudelijke doelstellingen van het economisch, innovatie en wetenschapsbeleid én in goede samenwerking met de overige administraties binnen de Vlaamse overheid.

Het Departement WEWIS werkt hieraan actief mee.

B. Entertainment Tech

Om de Vlaamse Entertainment Technologiesector naar de Europese Top te brengen zijn er vier luiken:

////////////////////////////////////

- Het Departement WEWIS werkt mee aan de invulling van de vier luiken.

////////////////////////////////////

5) intensievere afstemming tussen WEWIS - Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) - Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) op vlak van wetenschapscommunicatie.

Conform de Beleidsnota zal de focus gelegd worden op beleidsacties die het **maatschappelijke draagvlak voor wetenschap en innovatie versterken**, zoals de Dag van de Wetenschap, Wetenschapsfestivals, Citizen Science projecten, enz.

In 2026 werkt het Departement WEWIS aan de actualisatie van het Beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2022-2030.

////////////////////////////////////

41. Actieplan Artificiële Intelligentie en Cybersecurity: luik flankerende maatregelen

Projectverantwoordelijke	Spyns Peter - AI Verschaeren Simon - AI Verhamme Charlotte - CS
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Lenaerts Maarten (AI) Titeca Els (CS)
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA2JA-WT (1TE102): 1,6 miljoen euro TB0-1TEA2JB-IS (1TE197): 0,75 miljoen euro TB0-1TEA2JD-IS (1TE006): 0,6 miljoen euro
Budget	Flankerende maatregelen AI: 2,4 miljoen euro Flankerende maatregelen CS: 605K euro

Omschrijving actie

De digitale technologieën ontwikkelen zich aan een snel tempo. Dat is zeker het geval met de technologiedomeinen artificiële intelligentie en cybersecurity. Vlaanderen heeft de ambitie om tot de digitale koplopers te behoren, ook in deze technologiedomeinen.

Daartoe heeft de Vlaamse Regering beslist om vanaf 2019 een recurrente budgettaire opstap te voorzien voor een **AI- en CS-impulsprogramma**.

Deze impulsprogramma's werden in 2018 door het Departement WEWIS voorbereid via een consultancy-opdracht en intens stakeholderoverleg.

De impulsprogramma's omvatten steeds **drie luiken**: (I) onderzoek, (II) implementatie bij het Vlaams bedrijfsleven en (III) flankerende maatregelen (sensibilisering, opleiding en juridische en ethische aspecten).

De flankerende maatregelen (luik 3 van het Vlaams actieplan AI en CS) worden mee vormgegeven vanuit het Departement WEWIS.

1. Beleidsplan Artificiële intelligentie

In uitvoering van het Vlaams Beleidsplan Artificiële Intelligentie (AI) hechtte de Vlaamse Regering op 19 juni 2020 haar goedkeuring aan het algemene opzet, de taakstellingen en uitrol van een **Vlaamse AI-Academie voor de ondersteuning van het AI-opleidingsaanbod**.

In het voorjaar van 2025 werd de Vlaamse AI Academie geëvalueerd. Op basis van die evaluatie is beslist dat VAIA in 2026 nog één keer in zijn huidige vorm zal worden gefinancierd en in parallel een oproep zal worden georganiseerd om een vernieuwd Kenniscentrum AI-opleidingen te

////////////////////////////////////

10.2 ISE 'Innovatiekracht ondernemingen'

Projectverantwoordelijke	Bollen Lut
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline Lenaerts Maarten
Begroting (artikel: basisallocatie)	
Budget	

1. Europees energietechnologiebeleid

Het Europese Strategic Energy Technology Plan (SET Plan) is een platform dat overheden, industrie en kennispartners samenbrengt met als doel het aligneren van publieke en private O&I – prioriteiten in het domein van strategische energietechnologieën met als doel het versnellen van

////////////////////////////////////

Het SET Plan werd in 2007 gelanceerd als het Europese referentiekader voor energietechnologie. In 2015 werd het SET Plan onderdeel van de ‘Research, Innovation and Competitiveness’ pijler van de Europese ‘Energy Union’ (COM(2015)080). In oktober 2023 volgde een actualisatie van het SET Plan : de oorspronkelijke SET Plan doelstellingen werden in lijn gebracht met de Europese Green Deal, het REPowerEU Plan en het Green Deal Industrial Plan (als voorloper van de latere Clean Industrial Deal) en werden er cross-cutting thema’s (duurzaamheid by design, de ontwikkeling van vaardigheden, digitalisering, sociale noden en toegankelijkheid tot de markt) mee opgenomen. In 2024 werd de SET Plan Steering Group wettelijk verankerd in de Net-Zero Industry Act.

Het SET Plan is ook onderdeel van het nationaal energie-en klimaatplan, dat dient opgemaakt in het kader van de Europese Energy Union, met name de vijfde dimensie (Research, Innovation and Competitiveness).

Voor Vlaanderen liggen de prioriteiten in het verlengde van dit Europese beleid. Vlaanderen heeft een groot innovatiepotentieel in energietechnologie (inclusief waterstoftechnologie). Opvolging van het Europese beleid is belangrijk met het oog op de versterking van dit Vlaamse onderzoeks- en innovatiepotentieel (van zowel onderzoeksactoren als bedrijven) en de competitiviteit van onze industrie. Op die manier draagt Vlaanderen bij aan de opbouw van strategische waardeketens die belangrijk zijn voor de energietransitie in Europa en wereldwijd en verankeren we duurzame economische groei in Vlaanderen.

WEWIS is actief bij de opvolging van:

Departement WEWIS is vertegenwoordigd in de **SET Plan Steering Group (high level + experten of sherpa configuratie)**, en in verschillende SET Plan Implementation Working Groups. Het SET-Plan, als overkoepelende Europese energietechnologiestrategie, bepaalt mee de krijtlijnen van HE Cluster 5.

Het departement WEWIS is de eerste Belgische vertegenwoordiger in het **Europese Horizon Europe Cluster 5 programmacomité**, staat in voor de Belgische interfederaal standpuntbepaling en is liason voor de Vlaamse belanghebbenden.

pagina 153 van 330

WEWIS is de Belgische vertegenwoordiger in de SRG CHP, staat in voor de Belgische interfederaal standpuntbepaling en is liason voor de Vlaamse belanghebbenden.

Het IEA is het internationale kader voor samenwerking en informatie-uitwisseling over de internationale energie(technologie)ontwikkelingen.

WEWIS verzamelt jaarlijks de data betreffende publieke R&D-uitgaven voor energietechnologie in Vlaanderen (IEA RD&D questionnaire) en neemt deel aan het vijfjaarlijkse in-dept review van het IEA (laatst uitgevoerd in 2021).

- dossierbehandelaar EnergyVille
- vertegenwoordigd in Raad van Bestuur speerpuntcluster Flux50
- vertegenwoordigd in Raad van Bestuur WaterstofNet
- Adviesraad Flanders Alliance for Climate Technology (FACT) van de VUB
- Klimaatsprong voor de industrie : Projectgroep innovatie

- Verdere opvolging van de Europese strategie en het Europese (financierings)beleid inzake energietechnologie, met name als programmacomitévertegenwoordiger in het Horizon Europe Cluster 5 programmacomité, vertegenwoordiger in de SET Plan Steering Group, vertegenwoordiger in de States Representatives Group van het Clean Hydrogen Partnership. De Europese ontwikkelingen worden gecommuniceerd naar de Vlaamse belanghebbenden in het domein van energietechnologie en omgekeerd worden de Vlaamse prioriteiten bij de Commissie bepleit.

- Opvolging van de voorstellen en input leveren voor het nieuwe 10de kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling en het European Competitiveness Fund 2028-2034.
- Verdere opvolging van Vlaamse beleid en de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake energietechnologie via de bestuursorganen van Flux50, WaterstofNet, adviesraad FACT, Klimaat sprong projectgroep innovatie en de onderzoekssamenwerking EnergyVille.

pagina 154 van 330

43. Vlaamse Innovatie- en Industriestrategie voor Veiligheid en Defensie, NAVO DIANA en NAVO-Innovatiefonds

Projectverantwoordelijke	Van Paesschen Paris
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TFA2NZ-WT (1TF137) - NAVO DIANA TB0-1TFA2NZ-PA (1TF136) - NAVO-Innovatiefonds Basisallocatie VISD TBC
Budget	16,5 miljoen euro

Omschrijving actie

In het kader van de beschreven beleidsambities rond veiligheid en defensie in het Vlaams Regeerakkoord, zal de Vlaamse Regering de vertaalslag maken. Daartoe heeft de Vlaamse Regering een Vlaams Defensieplan opgezet. Een belangrijk onderdeel van dat plan is om de Vlaamse veiligheids- en defensie-innovatie en –industrie aan te zwengelen en te ondersteunen. Dit komt overeen met punten 1 - 4 van het tienpuntenplan.

Vlaamse Innovatie- en Industriestrategie voor Veiligheid en Defensie (VISD)

Om onze innovatieve sterktes en de industrie op het vlak veiligheid en defensie aan te zwengelen en verder uit te bouwen op lange termijn in Vlaanderen, zetten we een **impulsprogramma** op, VISD. VISD heeft als doel een langere termijn “impuls” te geven aan defensiesector in Vlaanderen en de **Vlaamse langetermijnstrategie** in de thematiek uit te zetten. VISD werd goedgekeurd op 19 december 2025 en wordt in 2026 uitgerold.

Verschillende programmamanagers worden in plaats gesteld bij partnerorganisaties voor de uitrol van VISD mee te trekken. Dit houdt in het operationaliseren van de oriëntatieroadmaps, het organiseren van events, stakeholdermanagement en andere.

Stimuleren van O&O&I rond veiligheid en defensie

Naast het impulsprogramma engageert het Vlaams Defensieplan zich ook tot het expliciet stimuleren van Vlaamse kennisinstellingen en het verder uitwerken van een kennisveiligheidsbeleid . In samenwerking met FWO en VLAIO zet WEWIS dit verder op poten. Ook ruimtevaart in defensie is een belangrijk element waar er transversale linkers beoogd worden.

Investeren in de defensie-industrie

Er wordt ingezet op steun voor de defensie-industrie vanuit ons Vlaams instrumentarium, zoals O&O-steun vanuit VLAIO, investeringen van PMV en LRM, de oprichting van een Defensiefonds en

////////////////////////////////////

NAVO DIANA en NAVO-Innovatiefonds

Europese beleidsopvolging en belangenbehartiging

Interfederaal samenwerkingsakkoord

We streven eveneens voor een actieve opname en deelname in de DIRS-governancestructuur.

Beleidsacties 2026

- Het impulsprogramma – de Vlaamse Innovatie en Industriestrategie voor Veiligheid en Defensie (VISD) wordt in 2026 uitgerold;
- Opvolging van NAVO DIANA en het NAVO-Innovatiefonds, alsook deelname in de daartoe opgerichte intra-Belgische coördinatiecomités en werkgroepen;
- Europese beleidsopvolging en belangenbehartiging, waarbij de opportuniteiten doorvertaald worden naar het Vlaamse veld;
- Het interfederaal protocolakkoord opvolgen en uitrollen o.l.v. de federale overheid;
- De Overleggroep Veiligheid en Defensie actief blijven betrekken in de standpuntenbepaling en ontwikkeling van de Vlaamse veiligheids- en defensie-industrie en-innovatie

////////////////////////////////////

Het Impulsprogramma 2.0 heeft een nieuw strategisch kader en nieuwe strategische doelstellingen en is in lijn met het Vlaamse beleid en de Vlaamse Versnelling.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Houwen Mieke
Betrokken personeelsleden	Maes Dries Top Lieven Bollen Lut De wael Annelies
Contactpersoon kabinet	Holvoet Pieter-Jan
Begroting	Steunpunt: TB0-1TBA2AG-WT (1TB103) Vlaanderen circulair
Budget	235 Keuro steunpunt

Omschrijving actie

A. Op 11 maart 2020 lanceerde de Europese Commissie een **actieplan voor de circulaire economie -het ‘Circular Economy Action Plan’** - voorgesteld, een van de belangrijkste bouwstenen van de Europese Green Deal, de nieuwe Europese agenda voor duurzame groei.

Het actieplan omvat maatregelen gericht op de **gehele levenscyclus van producten**, en heeft tot doel onze economie voor te bereiden op een groene toekomst, ons concurrentievermogen te versterken en tegelijkertijd het milieu te beschermen en consumenten nieuwe rechten te geven.

Het plan bouwt voort op het werk dat sinds 2015 is verricht, en is **toegespitst op ontwerp en productie** met het oog op een circulaire economie, met als doel ervoor te zorgen dat de gebruikte hulpbronnen zo lang mogelijk in de EU-economie worden gehouden. Het bedrijfsleven en de belanghebbenden zullen nauw betrokken worden bij de ontwikkeling van dit plan en de daarin vervatte initiatieven.

In het actieplan voor de circulaire economie worden maatregelen voorgesteld om:

- **van duurzame producten de norm te maken in de EU.** De Commissie zal wetgeving inzake duurzaam productbeleid voorstellen om ervoor te zorgen dat producten die in de EU in de handel worden gebracht, ontworpen zijn om langer mee te gaan, gemakkelijker te hergebruiken, te repareren en te recyclen zijn, en in plaats van primaire grondstoffen zoveel mogelijk gerecycleerd materiaal bevatten. Producten voor eenmalig gebruik worden beperkt, vroegtijdige veroudering wordt aangepakt en de vernietiging van onverkochte duurzame goederen wordt verboden.
- **de positie van de consumenten te versterken.** Consumenten krijgen toegang tot betrouwbare informatie over onder meer de repareerbaarheid en de duurzaamheid van producten, die hen kan helpen om duurzame keuzes te maken op milieugebied. De consumenten zullen een “recht op reparatie” genieten.

////////////////////////////////////

- In het actieplan worden voor de volgende jaren **35 beleidsinitiatieven** aangekondigd.

In uitvoering van deze beleidsdocumenten wordt binnen de Vlaamse overheid ‘**Vlaanderen Circulair**’ het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen.

Binnen Vlaanderen Circulair worden samen met de partners een aantal **thematische Werkagenda's** uitgewerkt. Deze zitten in lijn met de thema's die ook aangegeven worden als

////////////////////////////////////

relevant voor de circulaire economie vanuit de Europese Commissie. De mate waarin en de wijze waarop er op elk thema wordt ingespeeld hangt af van de noden van en de opportuniteiten die zich voordoen in Vlaanderen.

Elke werkagenda wordt uitgewerkt met de **relevante publieke en private partners** in een publiek-privaat partnerschap waarin de relevante trekkers worden aangeduid vanuit zowel overheid als privé. Ze maken samen een werkagenda op. Deze omvat een afsprakenkader rond de wijze waarop ze zullen samenwerken, welke ambities ze samen delen voor het desbetreffende thema (gekaderd in de algemene ambities) en welke concrete doelstellingen ze willen realiseren.

In de werkagenda beschrijven ze de diverse werkpaden en de acties voor de eerste jaren. Ze maken concreet hoe ze zich zullen engageren. Dit partnerschap wordt gevormd door het **samenbrengen van actoren uit de maatschappelijke vijfhoek**.

Het is de ambitie dat voor elk van deze strategische thema's concrete voorstellen/projecten vorm krijgen die een duidelijke meerwaarde bieden voor de Vlaamse maatschappij via tastbare vooruitgang richting circulaire en duurzame economische activiteiten.

Er wordt gewerkt aan volgende **Werkagenda's**:

- 1) Agenda Circulair Bouwen
- 2) Agenda Chemie/Kunststoffen
- 3) Agenda andere productieketens zoals textiel en elektronica/technologiesector
- 4) Agenda waterkringloop
- 5) Agenda Bio-economie
- 6) Agenda Voedselketen

Op 21 juli 2024 kondigde de nieuwe Commissie van der Leyen in haar political guidelines de 'Circular Economy Act'. Deze zal gepubliceerd worden in 2026 en moet bijdragen aan een meer circulaire en veerkrachtige economie door marktvraag voor secundaire grondstoffen te creëren en een eenheidsmarkt voor afval.

Het Departement WEWIS neemt inzake het circulaire beleid aldus o.a. **volgende taken** op:

- Proactief opvolgen van het **Europese pakket circulaire economie en de totstandkoming van de Circular Economy Act**, als onderdeel van de Clean Industrial Deal. Overleg in het Belgische overleg CCIM, subgroep circulaire economie en voor Vlaamse implementatie met OVAM;
- Opvolgen en uitvoeren van de **transitie 'Vlaanderen Circulair'** uit Visie 2050, via deelname aan stuurgroep en projectgroep;
- Intra-BE afstemming in intra-BE platform circulaire economie

////////////////////////////////////

- Opvolgen van de verschillende ‘destinations’ binnen de **clusters van het Horizon Europe** programma die relevant zijn voor het thema;
- **Programmavertegenwoordiging binnen Horizon Europe**, informatie-uitwisseling met het NCP zodat Vlaamse partners meer kansen krijgen om deel te nemen aan Europese projecten;
- Ondersteuning van de Vlaamse inspanningen voor het **‘European Innovation Partnership Raw Materials’** en de **‘KIC Raw Materials’**;
- Afstemming rond circulaire economie binnen het eigen beleidsdomein via **netwerk ‘circulaire economie’**, getrokken door VLAIO.
- Realiseren van de **werkagenda ‘circulaire maakindustrie’**, getrokken door VLAIO
- Opvolging **impulsprogramma voor de circulaire economie** met oproepen via FWO voor basisonderzoek en VLAIO voor proeftuinen
- Deelname aan de **evaluaties** van platform Vlaanderen Circulair en van het steunpunt circulaire economie (CE Center)
- **Vlaamse Versnelling**: Circulaire economie: opstarten overleg met bedrijfsleven en OVAM over optimalisatie grondstofverklaring (Q1)
- Opvolging VITO-booster-initiatief rond transregionale circulariteitshub

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Maes Dries
Betrokken personeelsleden	Houwen Mieke De Vos Liselotte D'Hondt Kathleen
Contactpersoon kabinet	Holvoet Pieter-Jan
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie
<i>Historiek van beleid</i> A. Op 19 juli 2013 werd de Visie en Strategie voor een Vlaamse Bio-economie meegedeeld aan de Vlaamse regering (VR 2013 1907 MED.0430). De ontwikkeling van deze visie en strategie gebeurde in samenspraak met verschillende stakeholders en vertaalt zich in vijf strategische doelstellingen: 1) Het ontwikkelen van een coherent Vlaams beleid dat een duurzame bio-economie ondersteunt en faciliteert 2) Vlaanderen aan de top brengen voor onderwijs en vorming, en onderzoek en innovatie in toekomstgerichte bio-economie clusters 3) Biomassa wordt optimaal en duurzaam geproduceerd en gebruikt over de hele waardeketen 4) Versterken van markten en concurrentievermogen van de bio-economische sectoren in Vlaanderen 5) Vlaanderen is een belangrijke partner binnen Europese en internationale samenwerkingsverbanden. B. Op 29 november 2019 gaven de EU-ministers in de Raad COMPET hun goedkeuring aan de mededeling van de Commissie "Een duurzame bio-economie voor Europa: versterking van de verbinding tussen economie, samenleving en milieu" van 11 oktober 2018. Deze strategie heeft tot doel de uitrol van een duurzame Europese bio-economie te bespoedigen teneinde de bijdrage van deze economie aan de beleidsdoelstellingen van de EU en haar internationale verplichtingen, zoals de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de daarin voorgestelde duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's), alsmede de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering, te maximaliseren. In de mededeling van de Commissie wordt bio-economie als volgt gedefinieerd:

////////////////////////////////////

*Om de Europese bio-economie tot een succes te maken, moet die uitgaan van **duurzaamheid** en **circulariteit**. Op die manier zullen de vernieuwing van onze industrie, de modernisering van onze primaire productiesystemen en de bescherming van het milieu worden gestimuleerd en zal de biodiversiteit worden versterkt.*

In uitvoering van deze beleidsdocumenten wordt binnen de Vlaamse overheid ‘**Vlaanderen Circulair**’ het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen. Binnen Vlaanderen Circulair worden samen met de partners een aantal **thematische Werkagenda’s** uitgewerkt.

- Agenda Circulair Bouwen
- Agenda Chemie/Kunststoffen
- Agenda andere productieketens zoals textiel en elektronica/technologiesector
- Agenda waterkringloop
- Agenda Bio-economie
- Agenda Voedselketen

D. Op 18 december 2020 werd het **Vlaams beleidsplan bio-economie** goedgekeurd.

Dit beleidsplan omvat verschillende acties:

- Pijler 1: Onder het beheer van het Departement WEWIS: Wetenschappelijk onderzoek
- Pijler 2: Onder het beheer van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) Ontwikkeling en innovatie bio-economie in samenwerking met bedrijven: 7 miljoen euro
- Pijler 3: Stimuleren innovatie samenwerking industrie-landbouw: Onder het beheer van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO): Begeleidingsopdracht van Team Bedrijfstrajecten vzw met 2 VTE, en onder het beheer van het departement LV: Uitwerking van taken voor het Instituut voor Landbouw en Visserij-Onderzoek (ILVO)

////////////////////////////////////

- De acties onder Pijler 1 en Pijler 2 werden ondertussen afgerond. De acties onder Pijler 3 en Pijler 4 zijn structureel en worden nog steeds gebruikt om het bio-economiebeleid in Vlaanderen te versterken.

Deze strategie omvat veel verschillende acties die de marktuitleiding van de bio-economie moeten versnellen. Deze werden gegroepeerd in vijf blokken :

- Als gevolg van deze strategie worden Raadsconclusies voorbereid onder het Cypriotisch voorzitterschap over de Europese bio-economie strategie.

A. Trekkerschap van de werkagenda bio-economie voor Vlaanderen Circulair

Concreet betekent dit:

- ////////////////////////////////////

- Overleg met alle relevante actoren in Vlaanderen om acties af te lijnen (POM Limburg, Provincies, Kamp C, ILVO, B2BE, EPF, ...)
 - Organisatie van bijeenkomsten en studiedagen om de geïnteresseerde bedrijven met elkaar in contact te laten komen en nieuwe bedrijfsactiviteit te stimuleren
 - Organisatie van de thematische werkgroepen (Beleidsaanpassing, certificatie, en ketenvorming.)
- Voor het onderdeel koolstofopslag:
 - Opbouw van het Vlaamse Carbon Removal and Carbon Farming platform, contracten, werking en inhoudelijke richtlijnen
 - Deelname stuurgroep van het CRCF-platform, met nadruk op de koolstofopslag in materialen en de bijhorende opportuniteiten voor innovatieve bedrijven in Vlaanderen.
 - Opvolging CRCF-wetgeving in Europa en in de buurlanden
- Voor het gedeelte biohubs:
 - Samenwerking met het B2BE-platform bij ILVO voor het jaarprogramma, organisatie van activiteiten en inhoudelijke sturing.
- Voor het gedeelte groene chemie :
 - Overleg met de werkagenda chemie-kunststoffen
 - Opbouw van een actieplan en werkgroep om activiteiten van groene chemie af te stemmen op de noden van de Vlaamse bedrijven
- Algemeen voor de werkagenda:
 - Inhoudelijke sturing van een studie over de toekomstige beschikbaarheid van biomassa in Vlaanderen
 - Overleg met de andere werkagenda's over samenwerking
 - Communicatie via social media, en nieuwsbrieven over lopende projecten, interessante evenementen en activiteiten voor de deelnemers
 - Vergaderingen en rapportering voor Vlaanderen Circulair
 - Opvolging van de evaluatie van Vlaanderen Circulair om de toekomstige acties van het platform zo strategisch mogelijk te houden.

B. Secretariaat van de interdepartementale werkgroep bio-economie

Sinds enkele jaren voert **de interdepartementale werkgroep (iWG) bio-economie** een geïntegreerd beleid rond dit thema. De IWG waakt over de gezamenlijk opgestelde Vlaamse strategie rond de bio-economie en de uitvoering van het bijhorend actieplan. De IWG verzamelt beleidsmakers en ambtenaren uit alle geledingen van de Vlaamse Overheid, en zorgt hiermee voor een horizontale afstemming en informatie-uitwisseling rond de bio-economie binnen de Vlaamse Overheid. Daarnaast verzorgt het departement de organisatie en het secretariaat van de interdepartementale werkgroep Bio-economie (IWG).

C. Opvolging van het internationaal en Europees bio-economie beleid

////////////////////

- Lobbyen in de Europese Commissie voor de erkenning van de Vlaamse expertise en vragen binnen het Europese bio-economie beleid
- Vertegenwoordiging van Vlaanderen binnen de CCIM werkgroep Bio-economie voor het opstellen van de Belgische positie in de Europese onderhandelingen. Afstemming van alle stappen intern binnen Vlaanderen met de IWG Bio-economie
- Opvolging van het VITO Booster-project vanuit de stuurgroep om een meerwaarde van het project te verzekeren in een trilaterale context.
- Opvolging van Working Group 4 onder de Critical Chemicals Alliance voor de opbouw van Lead Markets voor Biobased Chemicals
- Belgische vertegenwoordiging in de SRG - States Representatives Group van CBE JU het Circular Biobased Europe Joint Undertaking (CBE JU) (De opvolger van het Biobased Industries Joint Undertaking)
- Opstellen van Vlaamse opinies voor nieuwe Europese initiatieven in 2025 en 2026
 - o Life Sciences Strategy (Q2 2025)
 - o European Bioeconomy Strategy (Q4 2025)
 - o European Circular economy Act (2026)
 - o European Biotech Act (2026)
 - o Implementation of the communication on Biotech and Biomanufacturing
- Belgisch vertegenwoordiger in de stuurgroep voor de ESFRI IBIBSA (Industrial Biotechnology Innovation and Synthetic Biology Accelerator) en overleg met de Vlaamse actoren

47. Toekomstgerichte chemiestrategie: trilaterale beleidscoördinatie met Nederland en Noordrijn-Westfalen

Projectverantwoordelijke	Volckaert Astrid Lieven Top
Betrokken personeelsleden	Vermeulen Hilde (IWG) Hanssens Johan (stuurgroep)
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

De chemische industrie vormt een essentiële pijler van de Vlaamse economie. Vlaanderen speelt dan ook een actieve rol in diverse trilaterale en Europese structuren met als doel de competitiviteit van de chemie sector te ondersteunen en verbeteren.

Trilaterale Chemie Regio (TCR)

Antwerpen vormt samen met de chemische clusters in Rotterdam en Noordrijn-Westfalen de belangrijkste Europese chemiecluster. In 2017 werd door de Vlaamse Regering de trilaterale Chemiestrategie Vlaanderen-Nederland-Noordrijn-Westfalen goedgekeurd, met actieve betrokkenheid van de respectievelijke chemiefederaties (essenscia voor Vlaanderen).

In het kader van deze strategie zijn er **3 werkgroepen actief**:

- Werkgroep Energie en feedstock (Vlaanderen trekker)
- Werkgroep Innovatie (Nederland trekker);
- Werkgroep Infrastructuur (Noordrijn-Westfalen trekker).

De toekomstgerichte chemiestrategie tussen het Vlaamse Gewest (VG), Nederland (NL) en Noordrijn-Westfalen (NRW) kent volgende governance:

- Maandelijks overleg met ministeries economie van VG, NL en NRW over de voortgang en knelpunten;
- Vier keer per jaar is er de overkoepelende stuurgroep met overheid, federaties en werkgroepvoorzitters;

Deze governance kent een jaarlijks roterend voorzitterschap, In 2025 stond Vlaanderen aan het roer.

Concrete initiatieven zijn o.a. het organiseren van een jaarlijks trilateraal matchmaking evenement voor bedrijven (gepland in het najaar 2026), de afstemming van visies over pijpleiding corridors, het opstellen van positiepapers rond beleidsrelevante thema's voor de chemie-industrie (zoals

////////////////////////////////////

Impact EU-niveau: een aantal dossiers met significante impact op de Vlaamse chemiesector worden opgevolgd of aangestuurd, zijnde o.a.:

- Uitvoering herziening Europees systeem emissierechten;
- Carbon Capture & Storage (CCS);
- Carbon Capture & Utilisation (CCU).
- IPCEI Circular Advanced Materials for Clean Technologies
- NZIA
- CRMA

- Uitvoering herziening Europees systeem emissierechten;
- Carbon Capture & Storage (CCS);
- Carbon Capture & Utilisation (CCU).
- IPCEI Circular Advanced Materials for Clean Technologies
- NZIA
- CRMA

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	De Vos Liselotte
Betrokken personeelsleden	Dries Maes D'Hondt Kathleen
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting	
Budget	

Omschrijving actie
1. Verdere implementatie Vlaamse Voedselstrategie Het departement WEWIS neemt deel aan de implementatie van de Vlaamse voedselstrategie die in 2022 werd gelanceerd: verschillende Vlaamse platforms die de voorbereiding regelen voor een Vlaams voedselbeleid (voedselnetwerk, voedselcoalitie, voedselkerngroep, schrijfgroep voedselstrategie, eiwitstrategie). Dit beleid wordt getrokken door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij maar heeft een sterke O&I-poot. Om die te bewaken volgt het Departement WEWIS nauwgezet de ontwikkelingen en implementatie op. In 2025 zullen de Landbouwtrajecten van VLAIO opnieuw 5 mio euro extra middelen ontvangen (recurrent sinds 2023). Op die manier kunnen er meerdere projecten die zich richten op de prioriteiten van de voedselstrategie gefinancierd worden. Binnen FWO zal er ook opnieuw een tweejaarlijkse thematische call worden gelanceerd voor onderzoeksprojecten binnen landbouw en voedselonderzoek voor een budget van 10 mio euro. 2. Europese vertegenwoordiging en opvolging Vlaanderen en België wordt door Departement WEWIS vertegenwoordigd in: • het Horizon Europe Programma Comité Cluster 6 'Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment'; • Subgroup 'Soil health and food' of the 'shadow' Strategic Configuration of the Horizon Europe Programme Committee: opvolging mission Soil Health and Food; • het Departement WEWIS heeft ook het voorzitterschap van de CIS-Environment; • Management Board van het joint Programming Initiative Agriculture, Food Security, and Climate Change (JPI FACCE) (Vice-voorzitter) • de SRG van het Circular Biobased Europe Joint Undertaking (wordt vanaf april overgenomen voor Dries Maes ipv Liselotte De Vos) • Interim General Assembly van de onderzoeksinfrastructuur EMPHASIS.

////////////////////////////////////

- Governing Board van het Horizon Europe Partnership on Animal Health and Welfare (EUPAHW)
- General Assembly van het Horizon Europe Partnership on Agroecology (Agroecology)
- Steering Group van het Horizon Europe Partnership on Sustainable Food Systems for the future (FutureFoods)

Departement WEWIS staat eveneens in voor het **opvolgen van:**

- Vlaamse, Europese en internationale initiatieven en projecten in dit domein;
- Opvolgen van relevante evoluties en de huidige stand van zaken in beleid op EU (Nieuwe Strategy on Agriculture and Food, Food 2030, CAP, JPIHDHL (lidgeld wordt door Departement WEWIS betaald en opgevolgd) en federaal niveau (Biodiversa...);
- Tendensen in food systems, landbouw, life sciences via het volgen van seminars, studiedagen, conferenties, literatuur ... zowel op nationaal als internationaal en Europees niveau.
- Deelname en terugkoppeling Europees onderzoeksbeleid aan het Vlaams Platform voor Landbouw- en voedings- en Visserij-onderzoek.

Departement WEWIS **verdedigt de belangen van de Vlaamse stakeholders** (onderzoekers en industrie), door middel van een gerichte beleidsbijdragen, het terugkoppelen naar de stakeholders en overdracht van kennis, het zoeken van opportuniteiten, Departement WEWIS vervult in de feiten de liaison tussen het Europees beleid enerzijds en de stakeholders, NCP's, de funding agencies (FWO en VLAIO) en de andere federale entiteiten, anderzijds.

3. ILVO

- Eind 2019 werd een investeringssubsidie goedgekeurd voor de bouw van een **pluimvee-onderzoekstal** bij ILVO (1 mio euro).
- En eind 2020 werd ook de **aankoop van een agro-incubator** door VIB (exploitatie ism ILVO) ondersteund voor 500.000 euro. De verder exploitatie van deze incubator en de samenwerking met VIB wordt door het departement opgevolgd, ook ikv de EMPHASIS-infrastructuur;
- Eind 2022 werd nog een nieuw investeringsdossier goedgekeurd voor ILVO: **het Feed-Pilot** project waarbij een subsidie van 3.5 mio euro wordt voorzien voor de vervanging van de bestaande feed pilot infrastructuur.

Specifieke beleidsacties voor 2026:

- Implementatie van de Vlaamse Voedselstrategie: deelname opvolgingsvergaderingen, stuurgroep eiwitstrategie
- Blijven deelnemen en informatie verspreiden en input zoeken via het Platform voor Landbouw- en Voedselonderzoek (gecoördineerd door Dep LV), het EU-platform en de IWG Bio-economie

////////////////////////////////////

- Verdere opvolging, sturing en terugkoppeling in en van overlegorganen op Europees en internationaal niveau, in het bijzonder het Horizon Europe Programma Committee Cluster 6 en de partnerschappen (cluster 6) en missies onder Horizon Europe;
 - Opvolgen WP 2026-2027
 - Meewerken aan bespreking van proposals voor European Competitiveness Fund en R&I Framework Programma10 vanaf 2028;
 - Oprichten van nationale mirror groups voor de 4 partnerschappen: Animal Health and Welfare, Agriculture of Data, Agroecology, FutureFoods, Biodiversa+;Mission Soil: opvolgen calls en WP2026-2027 en r oprichting van Nationale mirror groep
- Trekken SOIA Biotech groep, opvolgen en meewerken aan besprekingen raadswerkgroepen, via DGE, rond Biotech Act I en II (eind 2026). M.b.t. ILVO:
 1. Agro-incubator: Exploitatie wordt verder opgevolgd. Alsook de verdere eventuele inkanting in het nieuwe VIB convenant;
 2. Opvolgen van subsidie Feed Pilot;
 3. Het Departement WEWIS vertegenwoordigt de Minister van Wetenschap en Innovatie in de beheerscommissie van het Eigen Vermogen ILVO;
 4. Verdere opvolging van de budgetten die onder WEWILS vallen;
 5. Horizon gebouw: terug draad oppakken van masterplan renovatie.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	D'Hondt Kathleen
Betrokken personeelsleden	De Vos Liselotte Roovers Jolien de Ghellinck Cynthia Vanderdonckt Heleen El Houari Ilias
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

In de domeinen Life Sciences - Biotech - Health capteren de vertegenwoordigers van het Departement WEWIS voor de Vlaamse actoren, relevante evoluties en de huidige stand van zaken op EU- en federaal niveau.

Departement WEWIS verdedigt de belangen van de Vlaamse stakeholders (voornamelijk onderzoekers), door middel van een gerichte beleidsbijdragen, het terugkoppelen naar de stakeholders en overdracht van kennis.

Departement WEWIS vervult in de feiten de **liaison** tussen het Europees beleid enerzijds en de stakeholders, NCP's, en in sommige gevallen de andere federale entiteiten, anderzijds.

Vlaanderen wordt door Departement WEWIS vertegenwoordigd in:

- Horizon Europe Programma Comité Cluster 1 Health
- Subgroup voor de opvolging van de Mission Cancer;
- Stuurgroep gezondheidsbevordering, ziektepreventie en beheer van niet-overdraagbare ziekten (SGPP)
- Joint Undertaking Innovative Health Initiative (IHI);
- Joint Undertaking EU–Africa global health partnership (EDCTP3)
- Belgian Co-ordinated Collections of Micro-organisms (BCCM);
- Onderzoeksinfrastructuren gerelateerd aan biotech & life sciences; GDI (Genome Data Infrastructure)
- OESO-Working Party Biotechnology, Nanotechnology and Converging Technologies (BNCT);
- De Europese Partnerschappen gerelateerd aan Health, i.e. Personalised Medicine (EP PerMed), Pandemic Preparedness (Be Ready NOW), ERA4Health, Transforming HealthCare Systems (THCS), BrainHealth, AMR – OneHealth
- One-Million Genomes Project - 1+MEGA, Signatories Group en Spiegelgroep België.
- Interdepartementaal overleg met LV, OMG over GGO's

////////////////////////////////////

- European Health Data Space – EHDS
- Het Vanguard Initiative Pilot Smart Health

Departement WEWIS staat eveneens in voor het:

- Opvolgen van tendensen in biotechnologie en life sciences –Health via het volgen van seminars, studiedagen, conferenties, literatuur, etc. zowel op nationaal als internationaal en Europees gebied.
 - Streven om de deelname van Vlaamse onderzoeksgroepen aan de calls binnen de Europese partnerschappen te faciliteren en versnelling van innovatie door de EPs te stimuleren. Dit moet bijdragen tot het aanpakken van de grote maatschappelijke uitdagingen.
 - Adviezen over proefdiergebruik, antilichamengebruik, genetisch gemodificeerde organismen (GGO's), eigendomsrechten over genetische sequenties, ...
 - Risk assessment biotech
 - Input ivm de Biotech and Biomanufacturing Act, de Life Science strategy
- Feedback op de Critical Medicines Regulation, het Pharma pakket,

Pandemische paraatheid blijft een belangrijk focus domein waar we door O&I sterk aan kunnen bijdragen. Het Departement WEWIS participeerde in de CSA's Be Ready en Be Ready PLUS als voorbereidende acties voor het EP Be Ready NOW, dat vanaf 2026 start. In het partnership zal de focus van WEWIS liggen op het versnellen van innovatie.

Onder EP Be Ready NOW zal het 'Observatorium' - opgezet om inzicht te krijgen in de O&I-mechanismen en ondersteunende maatregelen die werden geactiveerd of nodig zijn om een gezondheids crisis op regionaal, nationaal en Europees niveau aan te pakken - verder up to date gehouden worden. Het Observatorium is een bron van informatie voor verdere analyse over wat tijdens de corona-pandemie al dan niet heeft gewerkt.

Verder willen we Vlaanderen profileren als een performante regio voor de ontwikkeling en onderzoek op gebied van **genoom gedreven en gepersonaliseerde geneeskunde**. Deze ontwikkelingen sluiten aan op de doelstellingen van het **One Million Genomes Project**. Hiervoor wordt beleids- en bevoegdheidsoverschrijdend samengewerkt met de federale collega's van Volksgezondheid. Het team Health is tevens werkpakketleider in EP PerMed om innovatie en absorptie van innovatie op gebied van gepersonaliseerd geneeskunde te versnellen.

Met dezelfde focus op versnelling van innovatie en absorptie van innovatieve toepassingen werd ingeschreven in het EP BrainHealth

Beleidsacties 2026

- Onder EP PerMed wordt in 2026 een hackathon georganiseerd om nieuwe toepassingen te ontwikkelen die bijdragen aan gepersonaliseerde geneeskunde en gebruikmaken van convergerende technologieën zoals biotech, nanotech, data, engineering, Daarnaast wordt een reverse tech transfer meeting opgezet om innovaties gebaseerd op noden van

////////////////////////////////////

- I.h.k.v. het Europese partnerschap Be Ready NOW het opzetten van IAP (Innovation Advisory Panel) en het organiseren van een eerste Round Table (BE READY Accelerator),
- Naast het onderhouden en aanvullen van het Observatorium: door middel van desktoponderzoek, het linken van bestaande databanken en het bevragen van EU-lidstaten over o.a. hun onderzoek- en innovatiestrategieën en bestaande infrastructuur m.b.t. pandemische paraatheid, budget mobilisatie mechanismen en onderzoek- en innovatie actoren die betrokken worden wanneer zich een gezondheids crisis voordoet, zal ook een impactevaluatie opgenomen worden (BE READY Radar).
- Coördinatie EP BrainHealth werkpakket dat onderzoek en innovatie vertaalt naar de praktijk (stimuleren van innovatie): opstart advisory panel, reverse tech-transfer-activiteiten en analyse van de noden van onderzoekers en ondernemers m.b.t. innovatie
- We ondernemen pro-actieve stappen om Vlaanderen als Europees Centre of Excellence op gebied van ATMPs te bevestigen. Hiervoor werken we samen met collega's uit Wallonië en binnen Europa.
- Ontwikkelen van een Vlaamse biotech strategie als input op de EU Life Science Strategy, de Biotech Act en de biotech en biomanufacturing strategie.
- Opvolging missie-gedreven onderzoeksprogramma imec: health missie
- Opvolging HIV IMPACT project: toekenning van 2,5 mio euro aan HIV Cure Research Centre (HCRC) UGent en UZGent om de verankering van expertise en strategische autonomie in Vlaanderen te verzekeren. De subsidie wordt over drie jaren gespreid en loopt af in 2028. De subsidie wordt gebruikt om de opslag van data en biologisch materiaal in Vlaanderen te verzekeren, voor het consolideren van klinische studies en expertise met hoge resolutie technieken als single cell en spatial multi-omics analyses, AI technologie en nanobody technologie.
- Opvolging Dossier Green Energy Park (GEP) 7-Tesla MRI: het dossier werd goedgekeurd voor financiering in 2021, maar liep door verschillende redenen vertraging op. Het dossier kwam in 2025 op tempo. De infrastructuur kan in 2026 geoperationaliseerd worden.
- Opvolging Vlaams Cognitief Kompas: Gespreid over 5 jaar wordt 16,5 mio euro toegekend aan een consortium gecoördineerd door Prof. Dr. De Strooper (VIB-KULeuven) voor een missie-gedreven interuniversitair onderzoeksproject om de ziekte van Alzheimer sneller te detecteren en te testen of een vroegere behandeling met de voorhanden zijnde innovatieve therapieën de ziekte kunnen onderdrukken of vertragen.
- Actieve participatie in de Risk Assessment Biotech, georganiseerd door de COM, incl interacties met federale en andere regionale entiteiten voor economie en strategische veiligheid.

pagina 176 van 330

Projectverantwoordelijke	D'Hondt Kathleen
Betrokken personeelsleden	de Ghellinck Cynthia Roovers Jolien Vanderdonckt Heleen El Houari Ilias
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Vlaanderen heeft een stevig internationaal erkend biomedisch ecosysteem met een groot potentieel voor de ontwikkeling van gepersonaliseerde en genoomgeneeskunde, gebouwd rond o.m. VIB, VITO, Imec, Medvia, bio-incubatoren, ESFRIs, financieringsinstrumentarium, kmo's en big pharma, naast de universiteiten en universitaire ziekenhuizen, ... Door zich te profileren als een performante regio voor de ontwikkeling en onderzoek op gebied van genoom gedreven en gepersonaliseerde geneeskunde, met toegang tot gezondheids- en genoomdata voor onderzoek en innovatie kunnen nieuwe investeringen en studies aangetrokken worden.

Om de ontwikkeling van gepersonaliseerde en genome medicine te faciliteren en opportuniteiten in Europa voor Vlaamse stakeholders identificeren, is WEWIS sedert 2020 partner bij het International Consortium on Personalised Medicine (ICPerMed) en werd in 2020 de verklaring van het One-million genomes Project (1+MEGA) ondertekend. In dat kader past de ambitie om bij te dragen aan de ontwikkeling van een Europees referentiegenoom - the Genome of Europe (GoE). Dit referentiegenoom zal de Genome Data Infrastructuur (GDI) voeden. Hiervoor werkt Vlaanderen met de VIB-ELIXIR-hub samen met Sciensano. Deze ambities sluiten aan bij de VIB-intentie om een Data Research Infrastructuur op te zetten. De noden voor toegang tot gezondheids- en genomdata zullen aangepakt worden ivm de implementatie van de EHDS.

Om de ontwikkelingen rond gepersonaliseerde en genoomgeneeskunde verder te versterken werd ook ingezet op slimme specialisatie om een investeringsagenda te realiseren. Vanaf 2021 werd de Vanguard Initiative (VI) piloot Smart Health ondersteund. Met deze piloot willen we een investeringsagenda opstellen om innovatie voor en door gepersonaliseerde geneeskunde te stimuleren en dit door interregionale Europese samenwerking.

Uit de activiteiten van VI Smart Health werden twee (gelinkte) projecten met VITO als partner geïnitieerd. In 2020 werd voor het We Are project een initiële financiering van 120.000 euro voorzien voor de voorbereiding van een businessmodel om interregionaal te opereren. Dit project werd de basis voor het Vlaamse Veerkrachtproject met een budget van 1 mio € van WEWIS, 1 mio € van WVG en 1,4 mio € in kind bijdrage van Athumi voor het We Are project (zie VV023/12). In 2024 werd 499.688 euro voorzien voor de operationalisering van het 'minimal viable product'.

////////////////////////////////////

De Europese Commissie (DG RTD SC1 Health) heeft de regio's als een essentiële partner geïdentificeerd voor de implementatie van gepersonaliseerde geneeskunde. WEWIS heeft zich dan ook geëngageerd in het Europese Partnerschap voor gepersonaliseerde geneeskunde, EP PerMed, waarin het WEWIS-team Health werkpakketleider is om innovatie en absorptie van innovatie op gebied van gepersonaliseerde geneeskunde te versnellen.

- De EHDS-verordening werd tijdens het Belgische voorzitterschap goedgekeurd en werd gepubliceerd in maart 2025. Om de EHDS te implementeren, werd in samenwerking met de beleidsdomeinen Zorg, en Digitaal Vlaanderen een impact- en haalbaarheidsstudie uitgevoerd. De studie stelt een aantal scenario's voor implementatie van de EHDS voor. Om dit verder te ontwikkelen werd in 2025 een task force opgezet. Er zal een inschatting van de nodige investeringskosten gemaakt moeten worden waarbij rekening gehouden zou moeten worden met de inpassing van bestaande initiatieven zoals de VSC en het bredere kader van de Data Spaces. Hiervoor blijft het overleg met de departementen Digitaal Vlaanderen en Zorg lopen.

Sneeuvelnota met model voor integratie van de VSC i.k.v. implementatie van de EHDS, i.e. aanbieden van een Secured Processing environment, opslag en rekencapaciteit voor gevoelige data, incl humane genoomdata als basis voor de implementatie van de EHDS zal verder ontwikkeld worden, met feedback van de EHDS task force.

- ////////////////////////////////////

- Binnen VI Smart Health zullen de lopende projecten (o.a. VV-project We Are, RegMed XB, ...) verder opgevolgd worden en wordt gezocht naar mogelijke nieuwe interregionale projecten waaraan Vlaanderen kan bijdragen. Er zullen plenaire meetings worden georganiseerd om de verschillende regio's samen te brengen.
- Binnen EP PerMed wordt dit jaar een hackathon en een reverse tech transfer event georganiseerd.
- Deelname aan Regional Innovation Valley (RIV) project PRECISEU.

////////////////////////////////////

sinds anderhalf decennium door de Europese Commissie wordt ondersteund en waaromtrent de Vlaamse overheid en VLIZ een akkoord hebben met de Europese Commissie.

In 2026 loopt het Europese (Horizon Europe) **partnerschap rond duurzame blauwe economie** verder waarin VLIZ in diverse werkpakketten deelneemt. WEWIS zorgt voor de coördinatie van de Vlaamse deelname, en zorgt voor actieve betrokkenheid naar de Vlaamse belanghebbenden, alsook rond de ontwikkeling van de Horizon Europe missie 'Restore our Ocean and Waters by 2030'.

Het Departement WEWIS zal blijven **samenwerken met VLIZ** om, zoals voorzien in het convenant 2022-2026, haar rol ten volle op te nemen om met de nodige wetenschappelijke kennis de 'blauwe economie' te bevorderen in Vlaanderen.

De Vlaamse mariene wetenschappelijke wereld kan mee ingeschakeld worden, afhankelijk van de sectoren en specifieke waardeketens waarrond zal gewerkt worden.

VLIZ is vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), als deel van de geleding overige wetenschappelijke instellingen.

sinds anderhalf decennium door de Europese Commissie wordt ondersteund en waaromtrent de Vlaamse overheid en VLIZ een akkoord hebben met de Europese Commissie.

In 2026 loopt het Europese (Horizon Europe) **partnerschap rond duurzame blauwe economie** verder waarin VLIZ in diverse werkpakketten deelneemt. WEWIS zorgt voor de coördinatie van de Vlaamse deelname, en zorgt voor actieve betrokkenheid naar de Vlaamse belanghebbenden, alsook rond de ontwikkeling van de Horizon Europe missie 'Restore our Ocean and Waters by 2030'.

Het Departement WEWIS zal blijven **samenwerken met VLIZ** om, zoals voorzien in het convenant 2022-2026, haar rol ten volle op te nemen om met de nodige wetenschappelijke kennis de 'blauwe economie' te bevorderen in Vlaanderen.

De Vlaamse mariene wetenschappelijke wereld kan mee ingeschakeld worden, afhankelijk van de sectoren en specifieke waardeketens waarrond zal gewerkt worden.

VLIZ is vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), als deel van de geleding overige wetenschappelijke instellingen.

sinds anderhalf decennium door de Europese Commissie wordt ondersteund en waaromtrent de Vlaamse overheid en VLIZ een akkoord hebben met de Europese Commissie.

In 2026 loopt het Europese (Horizon Europe) **partnerschap rond duurzame blauwe economie** verder waarin VLIZ in diverse werkpakketten deelneemt. WEWIS zorgt voor de coördinatie van de Vlaamse deelname, en zorgt voor actieve betrokkenheid naar de Vlaamse belanghebbenden, alsook rond de ontwikkeling van de Horizon Europe missie 'Restore our Ocean and Waters by 2030'.

Het Departement WEWIS zal blijven **samenwerken met VLIZ** om, zoals voorzien in het convenant 2022-2026, haar rol ten volle op te nemen om met de nodige wetenschappelijke kennis de 'blauwe economie' te bevorderen in Vlaanderen.

De Vlaamse mariene wetenschappelijke wereld kan mee ingeschakeld worden, afhankelijk van de sectoren en specifieke waardeketens waarrond zal gewerkt worden.

VLIZ is vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), als deel van de geleding overige wetenschappelijke instellingen.

sinds anderhalf decennium door de Europese Commissie wordt ondersteund en waaromtrent de Vlaamse overheid en VLIZ een akkoord hebben met de Europese Commissie.

In 2026 loopt het Europese (Horizon Europe) **partnerschap rond duurzame blauwe economie** verder waarin VLIZ in diverse werkpakketten deelneemt. WEWIS zorgt voor de coördinatie van de Vlaamse deelname, en zorgt voor actieve betrokkenheid naar de Vlaamse belanghebbenden, alsook rond de ontwikkeling van de Horizon Europe missie 'Restore our Ocean and Waters by 2030'.

Het Departement WEWIS zal blijven **samenwerken met VLIZ** om, zoals voorzien in het convenant 2022-2026, haar rol ten volle op te nemen om met de nodige wetenschappelijke kennis de 'blauwe economie' te bevorderen in Vlaanderen.

De Vlaamse mariene wetenschappelijke wereld kan mee ingeschakeld worden, afhankelijk van de sectoren en specifieke waardeketens waarrond zal gewerkt worden.

VLIZ is vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), als deel van de geleding overige wetenschappelijke instellingen.

sinds anderhalf decennium door de Europese Commissie wordt ondersteund en waaromtrent de Vlaamse overheid en VLIZ een akkoord hebben met de Europese Commissie.

In 2026 loopt het Europese (Horizon Europe) **partnerschap rond duurzame blauwe economie** verder waarin VLIZ in diverse werkpakketten deelneemt. WEWIS zorgt voor de coördinatie van de Vlaamse deelname, en zorgt voor actieve betrokkenheid naar de Vlaamse belanghebbenden, alsook rond de ontwikkeling van de Horizon Europe missie 'Restore our Ocean and Waters by 2030'.

Het Departement WEWIS zal blijven **samenwerken met VLIZ** om, zoals voorzien in het convenant 2022-2026, haar rol ten volle op te nemen om met de nodige wetenschappelijke kennis de 'blauwe economie' te bevorderen in Vlaanderen.

De Vlaamse mariene wetenschappelijke wereld kan mee ingeschakeld worden, afhankelijk van de sectoren en specifieke waardeketens waarrond zal gewerkt worden.

VLIZ is vertegenwoordigd in de Flemish Open Science Board (FOSB), als deel van de geleding overige wetenschappelijke instellingen.

////////////////////////////////////

52. Smart Mobility: voertuigen en mobiliteit van de toekomst

Projectverantwoordelijke	Vermeulen Hilde
Betrokken personeelsleden	Tournicourt Tom Verschaeren Simon Scheere David Himpe Winnie Manuel Dierckx Visschers
Contactpersoon kabinet	
Begroting	geen
Budget	

Omschrijving actie
Inzake O&O&I m.b.t. transport en mobiliteit onderneemt het Departement WEWIS volgende beleidsacties. Het Departement WEWIS volgt voor Vlaanderen/België onderzoek en innovatie-acties en de interactie met het regelgevend kader op in de nieuwe initiatieven aangekondigd in het industrieel actieplan voor de Europese automobiele sector (o.a. IPCEIs, ECAVA, JU automotive) alsook in het wetgevend pakket, het Automotive Package met onder meer de EU Battery Booster Strategy (december 2025); - Als onderdeel van de Horizon Europe cluster 5 'energie, klimaat en mobiliteit' volgt WEWIS de EU innovatie-agenda op in de States Representative Groups van de huidige mobiliteitspartnerschappen 2ZERO, ZEWT en CCAM op in overleg met de Vlaamse partnerschapsleden, stakeholders en het beleidsdomein MOW. Dit omvat inhoudelijk - zero-emissievoertuigen, batterijen en laad/tankinfrastructuur op de weg en te water; - geconnecteerd autonoom vervoer - multimodale aanpak met ook luchtvaart en spoorvervoer in het perspectief van Vlaamse/Belgische initiatieven. Het Vlaamse mobiliteitslandschap, zowel voor logistiek als personenvervoer vraagt een hechte samenwerking rond de expertise in verschillende sectoren en een gecoördineerde afstemmingen met de beleidsdomeinen MOW en DKBZA; - WEWIS volgt acties i.v.m. nieuwe vaardigheden, infrastructuurinvesteringen, regulering voor de realisatie van de duurzame, digitale en veerkrachtige transitie- en competitiviteitsdoelstellingen voor het 'industriële automotive ecosysteem' in Vlaanderen op. Zo zullen -in aanvulling op de federale bevoegdheden- de mogelijkheden voor pilootacties autonoom rijden in het Vlaamse bestuursrecht inzake experimentwetgeving en regelluwe zones onderzocht worden. Dit wordt opgevolgd door de Taskforce autonoom rijden in samenwerking met MOW en een advisory board van het CCAM

////////////////////////////////////

proving ground project getrokken door imec. Verder volgt WEWIS samen met VLAIO de Vlaamse deelname aan IPCEIs AI (voor automotive use cases) en CCAV (Clean Connected and Automated Vehicles) op binnen het JEF-IPCEI.

De verderzetting van de innovatieve use cases van het mobilidata programma verloopt onder meer via deelname aan verschillende projecten zoals het interreg project CCAM proving region (CPR) en richt de aandacht van de uitbouw van het ecosysteem meer op autonome (deel)mobiliteit. Dit project draagt bij tot de ontwikkeling van een Vlaams- Nederlands excellentiecentrum autonome mobiliteit en geeft aandacht aan Vlaams strategische use cases voor het initiatief van de CCAM (crossborder) testbeds. Tevens stroomlijnt het Departement WEWIS samen met MOW de resultaten van het CPR project en het Horizon EU project rond grootschalige uitrol van CCAM binnen de Vlaamse Taskforcewerking autonoom rijden, om ook Vlaamse technologie- en mobiliteitsactoren gemakkelijker toegang te geven tot HEU budgetten vrijgemaakt voor autonome mobiliteit. Het imec- WEWIS partnerschap, met de medewerking van het Agentschap Wegen en Verkeer en het departement MOW wenste zich hiermee op de kaart te zetten als testregio en onderzoekt zo verder de uitrol van maatschappelijk relevante use cases voor de cross border testbeds op vlak van autonoom rijden.

Imec/mobilidata hadden hun schouders gezet onder European Digital Innovation Consortium Mobility and Logistics voor use cases gericht op datadelen en connectiviteit voor slimme mobiliteitsoplossingen door middel van een verderzetting van de realisaties van mobilidata project rond digitale infrastructuur, slimme verkeerslichten en kwalitatieve databronnen. Mits verdere opvolging vanuit België kunnen beleidsmakers, bedrijven, overheden, inwoners en app-bouwers verder aan de slag om het verkeer vlotter, duurzamer, comfortabeler en veiliger te maken voor elke weggebruiker. Er wordt ingespeeld op de evolutie naar software defined vehicles, en inzet van AI-technologieën waarbij de Chips JU een belangrijke rol speelt voor de integratie van hardware en softwarecomponenten en mee geïntegreerd wordt in het EU CCAM beleid.

WEWIS volgt in samenwerking met MOW, en Vlaamse kennisactoren de synergiën voor **geautomatiseerde en geconnecteerde mobiliteitstrends (CCAM) in Vlaanderen op** via het Vlaams beleidsplan AI, het beleidsplan cybersecurity, 5G, digitalisering en ook de hele systeemaanpak voor zero emissiemobiliteit (incl. de nodige laadinfrastructuuruitrol zoals opgevolgd in AFIR).

Standpunten rond het toekomstige automotive partnerschap (in opvolging van de partnerschappen CCAM, 2ZERO en het batterijpartnerschap) het Automotive Package... worden gecoördineerd in overleg met de bevoegde gewestelijke en federale instanties en belanghebbenden.

Acties:

- Opvolging van het CPR interreg project als lid van de advisory board (legal) voor beleid rond regulatory sandboxes en crossborder testbeds
- Afstemming met MOW beleid via de Vlaams taskforce autonoom rijden WG ecosysteem
- Deelname en opvolging aan het SRG overleg van de partnerschappen
- Afstemming met VLAIO voor IPCEI AI en/of CCAV (in IPCEI JEF)
- Actualisatie landenprofiel België op het EU TRIMIS platform (transport- en mobiliteitsprojecten)

////////////////////////////////////

53. Vlaams Trustfonds ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van de Science Divisie van UNESCO (FUST)

Projectverantwoordelijke	Verreet Gert
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TBA2AJ-WT (1TB012)
Budget	Ca. 1,3 miljoen euro

Omschrijving actie

A. Het Vlaamse Trustfonds ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van de UNESCO (FUST = Flanders UNESCO Science Trust Fund, opgericht in 1999) is de concrete invulling op wetenschapsgebied van de algemene samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaanderen en de UNESCO.

Het Trustfonds is specifiek bedoeld voor het ondersteunen van UNESCO-activiteiten **binnen het domein van de wetenschappen**. De bedoeling is de uitstraling van Vlaanderen te vergroten door het uitdragen van **Vlaamse expertise** en deze in te kaderen in de activiteiten van multilaterale organisaties. Deze bieden het voordeel van zowel schaalvergroting als persistentie doordat de expertise in een coherent geheel wordt ingeschakeld.

Door een geoormerkte financieringsstrategie bekomt men een optimale besteding van de middelen. Binnen elke activiteit is een echt partnerschap voorzien, met een financiële inbreng van Vlaanderen, de UNESCO en de begunstigde partner(s).

De projecten die de Vlaamse regering na de projectoproep in 2024 goedkeurde, worden door UNESCO opgestart en vanuit WEWIS opgevolgd. De projectvoorstellen die UNESCO begin 2026 aan de Vlaamse overheid zal bezorgen naar aanleiding van de eind 2025 gedane projectoproep zullen worden geëvalueerd, als basis voor een mogelijke beslissing, tegen midden-2026, van de Vlaamse regering over de selectie en financiering van nieuwe UNESCO projecten.

B. Het Trustfonds richt zich op de prioritaire activiteiten binnen de programma's van het **IOC** (Intergovernmental Oceanographic Commission), het **IHP** (International Hydrology Programme) en het **MAB** (Man and Biosphere). In 2026 zal departement WEWIS verder de Belgische vertegenwoordiging in het IHP programma behartigen; de mondiaal leidende rol voor de IHP IX-output rond de toepassingen van citizen science in de hydrologie (met ondersteuning van het Vlaamse kenniscentrum Scivil) wordt zichtbaar door de lancering van het Citizens4Water portaal (ontwikkeld door Scivil ism UNESCO IHP Secretariaat) in de eerste maanden van 2026; verder wordt samengewerkt met Vlaamse kennisinstellingen rond water (in coördinatie met Prof. A Van

////////////////////////////////////

Griensven (VUB, Unesco Chair on Open Water Science and Education; nominaal voorzitter van het Belgisch comité voor IHP).

In het licht van de mogelijke impact van de wijzigende houding van de VS in de mondiale samenwerking rond marien onderzoek zal WEWIS actief mee , in de rol van Belgisch 'IOC Focal Point', overleggen met de landen van IOC Group I, en actief met het IOC secretariaat samenwerken om het IOC IODE Project Office bij VLIZ verder te ondersteunen.

Alle lopende FUST projecten worden van nabij verder opgevolgd door WEWIS.

C. Er wordt continu aandacht besteed om het **netwerk van wetenschappers** dat bij de FUST-projecten kan betrokken worden open te houden voor nieuwe geïnteresseerde Vlaamse onderzoekers, en om het van adequate ondersteuning te voorzien. Voor de mariene wetenschap (IOC) verloopt dit via het VLIZ.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Dierickx Visschers Manuel Flama Wouter
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	Titeca Els
Begroting	
Budget	

*Omschrijving actie***Kennisveiligheid**

Kennis en technologie zijn de laatste jaren meer en meer de inzet van geopolitieke conflicten. Het beschermen van kennis wordt dus belangrijker als beleidsthema en vergt beleidsactie. Het opzet is om internationale samenwerking voor onderzoek en innovatie te versterken op een verantwoorde en voorzichtige manier. De beleidsnota "Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie 2024-2029" bevat hieromtrent vier actiesporen:

We treden in overleg met de kennisinstellingen en maken wederzijds gedragen werkafspraken en leggen taakstellingen vast.

Zo bekijken we onder meer of de strategie en aanpak die werd uitgetekend door het FWO ook breder kan worden uitgerold.

Kennisinstellingen ondersteunen we via de uitbouw van een kennisveiligheidsloket.

Tot slot onderzoeken we het concept van een algemene zorgplicht inzake kennisveiligheid voor de kennisinstellingen om hen in staat te stellen zelf initiatieven te nemen rond kennisveiligheid, o.m. in uitvoering van de adviezen van het kennisveiligheidsloket.

In de BBT 2026 staat over het kennisveiligheidsbeleid geschreven:

In 2026 werken we verder aan de implementatie van ons kennis- en economisch veiligheidsbeleid. Wat betreft kennisveiligheid, zullen we uitvoering geven aan het Vlaams Defensieplan waarbij we bekijken of we de huidige FWO-aanpak voor de risicobeoordeling van projectaanvragen voor internationale samenwerking ook buiten het FWO kunnen gaan toepassen. Het idee bestaat eruit om het autonome beslissingsrecht bij de kennisinstellingen te laten. Deze FWO-tool vormt dus een risicobeoordelingstool voor intern gebruik (met alle gewenste discretie van dien) door of binnen de kennisinstellingen en wordt ingezet voor alle buitenlandse samenwerkingsverbanden die de kennisinstellingen willen aangaan. Parallel lopen de gesprekken met de andere overheden m.h.o.o. een nog betere afstemming. Dit leidt tot het volgende concrete takenpakket:

- Voortdurend opvolgen van en deelnemen aan de werkzaamheden van CIS-KV;

- ## Economisch veiligheidsbeleid (FDI Screening)

Sinds **1 juli 2023** is er een interfederaal screeningsmechanisme operationeel die het de deeltentiteiten en federale overheid mogelijk maakt om buitenlandse investeringen te screenen. De werklast wordt jaarlijks ingeschat op een 70 tot 80-tal Belgische dossiers waarvan meer dan de helft betrekking heeft op Vlaamse bedrijven. Op Vlaams niveau is Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) aangeduid als trekker en Departement WEWIS als betrokken entiteit. Departement WEWIS zal aan het Vlaamse luik van het screeningsmechanisme onder leiding van DKBUZA actief participeren.

- evaluatie van het digitaal case-managementsysteem voor de screeningsdossiers;

- Bij de uitrol van een Vlaamse economische veiligheidsstrategie voor de WEWIS-gerelateerde zaken ondersteuning bieden;

- EU-initiatieven betreffende economische veiligheid opvolgen.- De Interfederale economische veiligheidsstrategie voorbereiden en opvolgen. De beleidsuitdaging van het kennis- en economisch veiligheidsbeleid wordt ook behandeld in Traject 4 van de O&O&I-systeemanalyse.

- EU-initiatieven betreffende economische veiligheid opvolgen. - De Interfederale economische veiligheidsstrategie voorbereiden en opvolgen. De beleidsuitdaging van het kennis- en economisch veiligheidsbeleid wordt ook behandeld in Traject 4 van de O&O&I-systeemanalyse.

////////////////////////////////////

- **De digitale transitie versnellen**

Projectverantwoordelijke	Spyns Peter
Betrokken personeelsleden	Dewallef Erwin
Contactpersoon kabinet	
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TEA2JE-WT (1TE010): 4,287 miljoen euro TB0-1TEA2JE-IS (1TE007): 9,698 miljoen euro TB0-1TEA2JA-WT (1TE102): 0,2 miljoen euro
Budget	14,185 miljoen euro

In 2019 keurde de Vlaamse Regering het **impulsprogramma artificiële intelligentie** goed (VR 2019 2203 DOC.0318/1QUATER). Het impulsprogramma's omvat drie luiken:

1. strategisch basisonderzoek;
2. implementatie naar het bedrijfsleven;
3. sensibilisering, outreach en opleidingen.

Op 22 maart 2024 keurde de Vlaamse Regering na evaluatie een tweede cyclus goed: Vlaams Beleidsplan Artificiële Intelligentie 2024-2028 (VR 2024 2203 DOC.0387-1), waarbij het onderzoeksluik de activiteiten concentreert rond twee grote onderzoeksuitdagingen, het implementatieluik een tweesporenbeleid volgt waarbij het koplopers en vroege volgers in AI wil stimuleren enerzijds en anderzijds de late volgers en achterblijvers wil aansporen tot de digitalisering van hun processen. Binnen het flankerend luik werd AMAI! als derde onderdeel verankerd.

Voor het onderzoeksluik AI (strategisch basisonderzoek) wordt jaarlijks een budget van 14,185 miljoen euro toegekend voor onderzoeksprojecten. Daarvan wordt jaarlijks 13,985 miljoen euro toegekend op basis van een vijfjarenwerkplan (zie VR 2025 2102 DOC.0077/2BIS) en de resterende 200.000 euro op basis van enkele ad hoc ingediende voorstellen. Dit laatste moet toelaten flexibel te kunnen inspelen op onvoorziene opportuniteiten, bv. voor internationale samenwerking en/of interessante thema's die buiten het werkprogramma vallen.

Het Vlaams AI-onderzoeksprogramma (VAIOP) heeft een specifieke en gerichte ambitie. Het investeert in bestaande sterktes in Vlaanderen en zal internationaal worden onderkend voor zijn resultaten en demonstratoren.

////////////////////////////////////

Van groot belang is het realiseren van een competitief voordeel in geselecteerde AI-disciplines, wat zal leiden tot een duurzaam leiderschap in de 4de industriële revolutie.

De top-onderzoeksactiviteiten:

- (1) hebben een focus op het leveren van een internationaal erkende bijdrage tot de 'state-of-the-art' in AI-onderzoek, vertrekkend van erkende sterkte in technische expertise en academisch leiderschap;
- (2) maken 'first-of-a-kind'-demonstratoren en introducties van technologische oplossingen mogelijk, gebaseerd op de resultaten van het onderzoeksprogramma, door het opzetten van samenwerkingsprojecten met de Vlaamse industriële en andere actoren die kunnen worden opgepakt met steun van de instrumenten in het implementatieluik van het AI-programma;
- (3) verzekeren Vlaanderens internationaal leiderschap en aantrekkingskracht voor toekomstige investering in geselecteerde AI en daaraan verbonden digitale technologiedisciplines en hun toepassingen;
- (4) bezorgen de Vlaamse industriepartners een duurzaam voordeel in deze domeinen.

De **twee uitdagingen (of onderzoeksassen)** die in het AI-onderzoek worden uitgevoerd zijn de volgende:

1. "AI driven data science";
2. situated AI.

De toepassingsdomeinen (**'domeinen van strategisch belang'**) betreffen gezondheid, industrie, planeet en energie, en maatschappij. De vijf belangrijke onderzoeksthema's zijn: responsible AI, resilient and performant AI, sustainable AI, human-centered AI en productive AI.

De hoogniveauctructuur van het vernieuwde onderzoekswerkprogramma gaat als volgt:

- ## 1) CHALLENGE 1 – AI-driven data science

WP1: AI driven data engineering

WP2: symbolic and subsymbolic learning and reasoning

WP3: AI assisted data exploration

WP4: automation in machine learning

WP5: understanding images and audio

WP6: responsible AI and decision support systems

////////////////////////////////////

2) CHALLENGE 2 - Situated AI

WP1: compute and communication

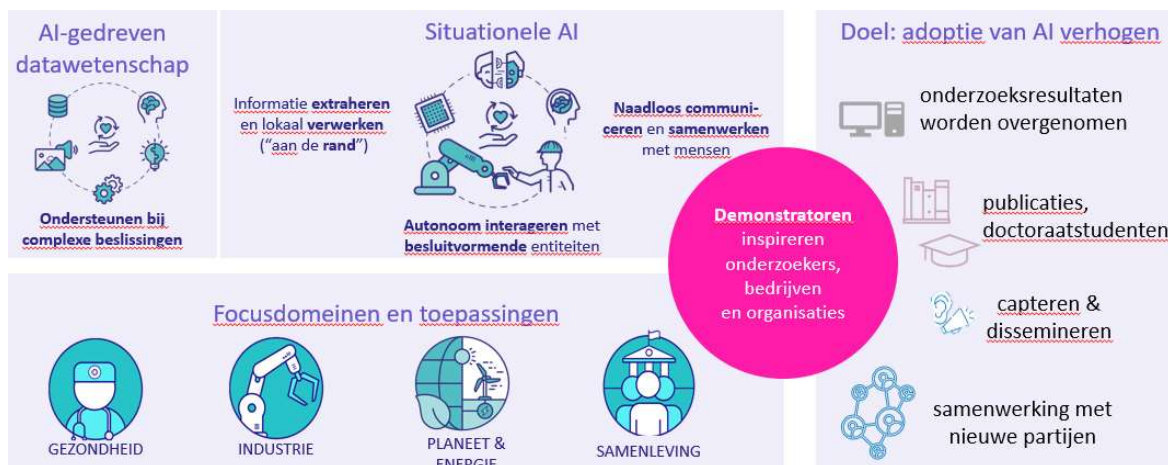
WP2: intelligent perceptive systems

WP3: interaction and cognitive systems

WP4: socio-technical systems

WP5: responsible AI

Schematisch geeft dit volgend beeld:

Het Departement WEWIS maakt deel uit van de **werkgroep van het AI-onderzoeksprogramma** en zetelt in de overkoepelende **Stuurgroep AI** waarin ook de stakeholders vertegenwoordigd zijn. Tevens is er zeer regelmatig overleg tussen het departement en de coördinator (imec) over allerlei operationele kwesties (o.a. events , de jaarlijkse doorlichting en opvolging), en ook met de VLAIO-collega's. Daarenboven neemt het departement deel aan intra-Belgische en Europese overlegcomités over AI om de aansluiting tussen de Vlaamse plannen met Europees AI-beleid te verzekeren.

Voor 2026 staat de tussentijdse doorlichting door de internationale adviesraad gepland, waarbij ook een foresight-oefening voorbereid wordt als "opwarmer" voor het opstellen van een nieuw vijfjarig werkplan dat als ex-ante-inbreng zal gelden voor de vijfjaarlijkse externe eindevaluatie die in 2027 op de agenda staat.

In 2026 wordt ook het flankerend beleid van het Vlaams Beleidsplan AI verder gezet. Het Kenniscentrum Data & Maatschappij wordt gefinancierd onder het vernieuwde convenant voor de periode 2026-2030 en gaat het vernieuwde amai! van start met een focus op het ondersteunen van burgerwetenschapsactiviteiten in lopende AI-innovatie in Vlaanderen en een aansluiting op het technologiefestival FTI. Op basis van de evaluatie van VAIA in 2025 is beslist om de bestaande

structuur nog één jaar te financieren in 2026 maar in parallel een oproep op te zetten om een vernieuwd Kenniscentrum AI-opleidingen te selecteren.

Qua communicatie wordt de website “<https://flandersai.be/>” inhoudelijk up-to-date gehouden door een beleidsmedewerker van het Departement WEWIS en wordt er inhoudelijk bijgedragen aan het jaarlijkse Vlaams AI-forum tijdens het technologiefestival FTI dat dit jaar in oktober plaatsvindt.

structuur nog één jaar te financieren in 2026 maar in parallel een oproep op te zetten om een vernieuwd Kenniscentrum AI-opleidingen te selecteren.

Qua communicatie wordt de website “<https://flandersai.be/>” inhoudelijk up-to-date gehouden door een beleidsmedewerker van het Departement WEWIS en wordt er inhoudelijk bijgedragen aan het jaarlijkse Vlaams AI-forum tijdens het technologiefestival FTI dat dit jaar in oktober plaatsvindt.

////////////////////////////////////

voor het eerste jaar van het onderzoeksprogramma Cybersecurity Vlaanderen (VR 2019 1312 DOC.1235/1-10).

Het onderzoeksprogramma “Cybersecurity Vlaanderen” wordt uitgevoerd door de universiteiten KU Leuven, UGent en VUB, samen met het strategisch onderzoekscentrum imec.

Het onderzoeksprogramma omvat **vier onderzoekslijnen of 'Research Tracks'** waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige sterktes in Vlaanderen en het toepassingsgericht onderzoek.

Vervolgens werden deze 'Research Tracks' opgesplitst in **onderzoeksthema's** die nauw aansluiten bij dezelfde sterktes en die aanknopingspunten bieden voor vraag-gedreven implementatietrajecten met de industrie.

De onderzoekslijnen zoals omschreven in het document “Cybersecurity Initiative Flanders” zijn:

Research Track 1: Application and Software Security -Secure SDLC

- Secure Software Development Life Cycle
- Program Verification and Security Testing
- Secure Programming Languages and Secure Compilation
- Connections with Other Research Tracks

Research Track 2: Strategic Security Services

- Identity Management and Authentication – Authorization and Audit
- Advanced Encryption Techniques and Data Access Middleware
- Policy and Regulation Research

Track 3: System and Infrastructure Security

- System Security
- Network Security
- Security Monitoring and Management

Research Track 4: Technology Building Blocks: Secure Hardware, Cryptography and Secure Implementations

- Secure Hardware: Roots of Trust Anchored into Technology Foundations
- Cryptographic Algorithms
- Cryptographic Protocols
- Secure and Efficient Cryptographic Implementations

Het Departement WEWIS volgt het hele actieplan op en specifiek het **onderzoeksluik strategisch basisonderzoek**. Voor het onderzoeksluik cybersecurity zal jaarlijks een budget van 9,5 miljoen euro toegekend worden voor onderzoeksprojecten en het flankerend beleid.

////////////////////////////////////

Ook het derde luik wordt door het Departement WEWIS opgevolgd. Zo is er 605K euro voorzien ter versterking van de opleidingsmodules ingericht door de hogescholen en universiteiten met een bijzondere aandacht voor permanente vorming.

Het Departement WEWIS maakt deel uit van de **Stuurgroep Cybersecurity** waarin ook de stakeholders vertegenwoordigd zijn.

In 2025 deelde de Vlaamse Regering de contouren en acties van het Vlaams Defensieplan mee. Daarin neemt cyberveiligheid een belangrijk deel in. De synergiën tussen het Defensieplan en het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity worden verder onderzocht en uitgewerkt.

Beleidsacties 2026

- Verdere vertegenwoordiging en opvolging binnen de verschillende werkgroepen en overleggroepen die zijn opgericht in het kader van het Vlaams Beleidsplan CS;
- Opvolging van de trends, verschuivingen en beleidsinitiatieven op Belgisch, Europees en Internationaal niveau en deze trends onder de aandacht brengen van de Stuurgroep CS, zodat eventuelen bijsturing van KPI's mogelijk is.
- Controle op de correcte uitvoering van het onderzoeksluik;
- Synergiën met het Vlaams Defensieplan rond cyberveiligheid worden beoogd

////////////////////////////////////

57. Coördineren van het Digital Europe Programme (DEP) voor Vlaanderen

Projectverantwoordelijke	Verschaeren Simon
Betrokken personeelsleden	Cattoor Barbara Flama Wouter Spyns Peter Aerts Roy Winnie Himpe Verhamme Charlotte
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Het Digital Europe Programme (DEP) maakt deel uit van het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 en beoogt de strategische versterking van Europa's digitale capaciteit. In tegenstelling tot Horizon Europe, dat gericht is op onderzoek en innovatie, focust DEP op grootschalige uitrol, infrastructuur en opname van digitale technologieën, met bijzondere aandacht voor kmo's en publieke sector.

Het programma concentreert zich op zes strategische domeinen:

- Kunstmatige intelligentie, data & cloud
- Digitale vaardigheden
- Supercomputing
- Cybersecurity
- Interoperabiliteit en breed gebruik van digitale technologie
- Semiconductoren (via de EU Chips Act)

Het Departement WEWIS vertegenwoordigt Vlaanderen in het officiële Programma-Comité van de Europese Commissie en staat in voor de coördinatie van het Vlaamse beleid rond DEP. Dit omvat afstemming met Belgische en Europese stakeholders, opvolging van regelgeving, en deelname aan intra-Belgisch overleg, onder meer via de Digitale Taskforce van FOD Buitenlandse Zaken.

WEWIS faciliteert ook structurele afstemming met Vlaamse stakeholders:

- Via Werkgroep 5 – Digitalisering onder het Vlaams EU-Platform
- Via het Themateam Digitalisering binnen het beleidsdomein WEWIS (incl. VLAIO)

////////////////////////////////////

Het Digital Europe Programme Comité wordt in 2026 nog van nabij opgevolgd maar de activiteiten voor werkjaren 2026 en 2027 liggen zo goed als vast. De activiteiten in het comité worden beperkt tot het bespreken van amendementen aan het werkprogramma en voorbereiding op wat zal volgen op het DEP, nl. Hoofdstuk 6 van het ECF dat het feitelijke vervolg is op het DEP. Deze ontwikkelingen worden van nabij opgevolgd door het Departement WEWIS en er zal ook worden bekeken hoe de betrokkenheid vanuit Vlaanderen vorm moet krijgen.

met de cofinancieringsvraag vanuit Europa, in parallel let Traject 2 van de Vlaamse Veerkracht oefening rond cofinancieringsnoden in Vlaanderen.

c) European Digital Infrastructure Consortia (EDICs)

Een recente evolutie binnen DEP is mogelijkheid voor de oprichting van EDICs, in het kader van Europe's Digital Decade. Deze intergouvernementele samenwerkingen ondersteunen pan-Europese digitale projecten maar sturen ze ook inhoudelijk aan.

WEWIS neemt actief deel aan het Belgische engagement in EDICs, in samenwerking met Digitaal Vlaanderen, en volgt hun potentieel voor DEP-financiering van nabij op. Vlaanderen is reeds lid van de ALT-EDIC (Alliance for Language Technology) en bewaart het overzicht van de verdere EDIC-ontwikkelingen in Vlaanderen.

d) Opvolging en deelname aan structuren voor indirect management van DEP (en HE)

Chips JU voor semicon

Het Europese halfgeleiderbeleid wordt in hoofdzaak gestuurd door de European Chips Act, die inzet op versterking van de Europese ontwerp- en productiecapaciteit, onderzoeksinfrastructuur en crisisweerbaarheid. De uitvoering gebeurt onder meer via de Chips Joint Undertaking en via Europese pilot lines en competence centres. Gegeven het bijzondere belang voor Vlaanderen en Strategisch Onderzoekscentrum Imec wordt deze Joint Undertaking opgevolgd door medewerkers van VLAIO en het Departement WEWIS.

JU EuroHPC

De opvolging van JU EuroHPC, bevoegdvoor supercomputing, AI-rekencapaciteit en kwantum door WEWIS verloopt via actieve deelname in de Governing Board (Belgische delegate) en specifiekere werkgroepen. Een WEWIS-medewerker zetelt eveneens in de specifieke board voor kwantum initiatieven, een recente toegevoegde bevoegdheid van EuroHPC JU.

NCC-BE/ECCC voor cybersecurity

Het NCC-BE/ECCC (Nationaal Coördinatiecentrum België binnen het European Cybersecurity Competence Centre) is ondergebracht bij het Centre for Cybersecurity Belgium (CCB) en fungeert als het Belgische aanspreekpunt binnen het Europese ECCC-netwerk. Het NCC-BE stimuleert de deelname van Belgische actoren aan Europese cybersecurity-programma's, coördineert input voor het Europees cybersecuritybeleid en ondersteunt de voorbereiding van en deelname aan EU-subsidieoproepen (o.a. Digital Europe en Horizon Europe).

Binnen deze structuur is WEWIS vertegenwoordigd, onder meer in het kader van het cybersecurity-beleidsplan en de strategische afstemming rond Europese financieringsoproepen.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Verhamme Charlotte Verschaeren Simon
Betrokken personeelsleden	Cattoor Barbara Scheere David Aerts Roy
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

<i>Omschrijving actie</i>
‘Europe fit for the digital age’ was één van de zes thematische prioriteiten van de Europese Commissie voor de legislatuur 2019–2024. In de nieuwe beleidscyclus 2024–2029 blijft de EU deze koers aanhouden, met extra nadruk op de rol van digitale technologie voor het versterken van de Europese economische competitiviteit en veiligheid. Ook de komende jaren zal de Europese digitale strategie verder evolueren in haar verschillende domeinen, met als doel een krachtige digitale economie en samenleving uit te bouwen. Het Departement WEWIS volgt deze ontwikkelingen op de voet en coördineert de Vlaamse standpunten en prioriteiten richting Europa. De Europese digitale strategie omvat uiteenlopende initiatieven: • Digitale Investeringsprogramma’s (zie fiche voor coördinatie Digital Europe Programme onder WEWIS maar daarnaast ook nog Horizon Europe, Connecting Europe’s Facility en Creative Europe) • Digitale wetgeving • Thematische beleidsprogramma’s. Een belangrijke mijlpaal hierin is het Europese Digitaal Decennium (‘Digital Decade’), een beleidsprogramma met concrete doelstellingen tegen 2030 rond vier assen: digitale vaardigheden, digitale infrastructuur, digitale overheden en digitale ondernemingen. De algemene coördinatie van dit programma op Vlaams niveau ligt bij Digitaal Vlaanderen (en specifiek het team dat de Vlaamse Digitale Strategie uitwerkt). Het Departement WEWIS blijft nauw betrokken, gezien haar expertise in digitale technologie en Europese (investerings)programma’s. WEWIS levert o.a. input over onderzoeks-, innovatie- en digitale implementatieprojecten, en volgt de oprichting van European Digital Infrastructure Consortia op (de Europese samenwerkingsvorm voor grensoverschrijdende digitale projecten). Hiervoor organiseert het departement regelmatig interne rondvragen en neemt het actief deel aan de opvolging ervan. Het Departement WEWIS is daarbij nauw betrokken bij de ontwikkeling, onderhandeling, implementatie en opvolging van nieuwe digitale wetgeving. De Commissie onderneemt daarbij tal van nieuwe

////////////////////////////////////

Enkele voorbeelden uit het verleden waarbij WEWIS een actieve rol in opneemt in de opvolging:

- Voor het jaar 2026 ziet het Departement WEWIS een actieve rol weggelegd in de onderhandeling van volgende dossiers:

- **Digitale Omnibus AI en Data:** De AI Verordening, in werking sinds mei 2024, wordt op dit herzien. Daarnaast wordt ook regelgeving zoals de GDPR, Data Act, P2B directive,... herzien in kader van vereenvoudiging en vermindering van administratieve lasten. WEWIS speelt een actieve rol bij de totstandkoming van het Belgische standpunt en verzameld input van zowel binnen de Vlaamse Overheid als van stakeholders zodat de herziening doeltreffende vereenvoudigingen bevat voor alle betrokkenen
- **Cloud and AI Development Act:** Als reactie op Europese afhankelijkheid van buitenlandse hyperscalers en infrastructuurtekorten, plant de Commissie tegen april 2026 de lancering van deze verordening. Ze zal maatregelen omvatten voor R&D, infrastructuuruitrol en strategische autonomie op vlak van cloud- en edge-technologieën.
- **Digital Networks Act:** Gepubliceerd in Q4 2025. Deze wetgeving moet de Europese digitale- en telecommarkt hervormen, met o.a. maatregelen rond marktconsolidatie, spectrumcoördinatie, satellietconnectiviteit en 6G.
- **European Business Wallet:** Dit initiatief betreft een regelgevend initiatief van de Commissie om een online “Wallet” te ontwikkelen voor bedrijven zodat zijn zich makkelijk kunnen identificeren bij overheidsinstanties in de EU. De ontwikkeling van deze Wallet ligt bij private sector zou verplicht te gebruiken in G2B relaties.
- **Chips Act 2.0:** Dit voorstel zal samen met de Cloud & AI development act gepubliceerd worden in de EU tech sovereignty package.
- **CSA 2:** De Cybersecurity Act 2.0: betreft een herziening van zowel de rol van ENISA, certificering, en de supply chain van cybersecurity binnen de EU. Gezien onze sterk en steeds sterker wordend CS-ecosysteem is dit ook een belangrijk dossier voor Vlaamse stakeholders.

////////////////////////////////////

Naast wetgeving zet de Europese Commissie ook sterk in op thematische beleidsplannen die sturing moeten geven aan het digitale beleid per thema. Ook hier neemt het Departement WEWIS een actieve rol in de beleidsvoorbereiding, onderhandeling en opvolging op:

- **AI Continent Action Plan** (april 2025): doel van die plan is om Europa te positioneren als wereldleider in AI. Het plan omvat o.a.:
 - AI Factories: supercomputingcapaciteit voor start-ups en KMO's.
 - EU AI Research Council: pan-Europese onderzoekssamenwerking.
 - Apply AI Strategy: sectorgerichte innovatie door AI-toepassingen.
 - Cloud & AI Development Act: zie hierboven.
- **EU Quantum Strategy:** Een nieuw initiatief gepubliceerd in de zomer van 2025 onder leiding van commissaris Virkkunen, met maatregelen ter stimulering van onderzoek, coördinatie van nationale beleidslijnen en voorbereiding van een eventuele 'Quantum Act'.
- **EU Strategy for Data:** Deze brede strategie is een verdieping van het AI Continent Action Plan. Ze omvat o.a. wetgeving, financiering voor data-technologie, en uitrol van dataspaces en data labs.
- **Strategie voor Web 4.0:** Gelanceerd in juli 2023, met als doel Europa als leider te positioneren in de ontwikkeling van de metaverse. WEWIS volgt dit dossier op i.s.m. het Departement CJM, gelet op de relevantie voor onderzoek en innovatie.

Gezien het geopolitieke belang van digitalisering en de verandering op het politieke toneel zien we een grote versnelling in zowel regelgeving als investeringen in digitalisering in brede zin. Dit zijn ook onderwerpen en vraagstukken die belangrijk zijn voor Vlaanderen.

Desondanks is de TELECOM-raadswerkgroep — het forum waar dergelijke digitale dossiers op Europees niveau besproken worden — een categorie 1 bevoegdheid volgens de samenwerkingsakkoorden van 1996 (en dus tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoort binnen het buitenlands beleid), blijft de impact op het Vlaamse niveau bijzonder groot. De Vlaamse entiteiten, instellingen en stakeholders zijn immers sterk verweven met deze Europese dossiers.

Daarom blijft het Departement WEWIS deze ontwikkelingen van nabij opvolgen, en tracht het – waar mogelijk – impact te hebben op de Belgische en Europese standpuntbepaling, in nauwe samenwerking met de bevoegde federale instanties.

Doorheen het jaar zal er ook gewerkt worden aan een Vlaamse Digitale O&O&I-strategie dat onder andere bekijkt hoe Vlaanderen strategisch kan aanhaken op Europese projecten voor digitalisering.

Het Departement WEWIS bekleedt een trekkersrol voor het opstellen van een Vlaamse Kwantumstrategie. Deze zal enerzijds vallen onder de bredere Vlaamse Digitale O&O&I-strategie, en anderzijds inhaken op de EU Quantum Act. Dit plan zal een basis leggen voor verdere Vlaamse beleidsplannen rond kwantumtechnologie.

////////////////////////////////////

Het Kenniscentrum ontwikkelt activiteiten in de **volgende domeinen**:

1. Ontwikkeling van praktische en herbruikbare tools en richtlijnen voor bedrijven en overheden ter ondersteuning van de naleving van digitale regelgeving;
2. Stimuleren van co-creatie en samenwerking via lerende netwerken met sectororganisaties, bedrijven en beleidsmakers
3. Het aanleveren van praktijkgerichte en beleidsrelevante kennis rond de toepassing van AI en data;
4. Het ondersteunen van beleidsvoorbereiding via agendasetting, beleidsanalyses en aanbevelingen;
5. De ontwikkeling en ontsluiting van juridische en ethische kaders, inclusief databanken en referentie-instrumenten;

De thema's waar rond deze activiteiten zich ontwikkelen blijven raken aan democratische, ethische en juridische vraagstukken, maar worden sterker gekoppeld aan concrete toepassingen en regelgeving. Dit omvat onder meer de implementatie van AI-regelgeving, datagovernance, transparantie en verantwoording van AI-systemen, alsook toepassingen in domeinen zoals Smart Government, Smart Health, mobiliteit, energie, industrie en digitale economie.

De activiteiten van het centrum rond deze thema's moeten **bijdragen tot:**

- De vertaling van regelgeving en ethische principes naar concrete en toepasbare instrumenten en richtlijnen;
- Het ondersteunen van bedrijven bij het correct implementeren van digitale technologieën en regelgeving;
- Het faciliteren van beleidsvorming en regelgeving door het aanleveren van onderbouwde inzichten en aanbevelingen;
- Het verschaffen van duidelijkheid over de implicaties van Europese en Vlaamse regelgeving;
- Het stimuleren van samenwerking tussen bedrijven, sectororganisaties en overheden;
- Het verhogen van de digitale en juridische competenties binnen Vlaanderen.

Het Departement WEWIS volgt de werkzaamheden van het Kenniscentrum actief op door deelname aan de stuurgroep, het bewaken van de voortgang op basis van KPI's en het actief bijdragen aan de inhoudelijke richting via de jaarplannen. Daarnaast bereidt het departement de financiering procedureel voor, waaronder het opmaken van de nodige toelagedocumenten.

In 2025 werd een evaluatie van het Kenniscentrum Data & Maatschappij afgerond, waarbij onder meer de nood aan meer focus, meetbare impact en KPI-gestuurde opvolging werd vastgesteld. Op basis hiervan werd een nieuw convenant voor de periode 2026–2030 onderhandeld. Het Departement WEWIS bereidt de jaarlijkse toelage voor die de werking van het Kenniscentrum zal financieren op basis van een meerjarenplan en jaarlijkse jaarplannen, met verhoogde aandacht voor impact en valorisatie.

////////////////////////////////////

- **Financiering voor onze ondernemingen garanderen**

10.3 ISE 'Financiering ondernemingen'

60. Beleidsvoorbereiding en monitoring met betrekking tot financiering ondernemingen

Projectverantwoordelijke	Callewaert Sophie
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	De Craen Jan Holvoet Pieter-Jan
Begroting	TC0-1TCA5DY-IS TB0-1TCA2BA-WT TB0-9TCAAZZ-OW
Budget	598.419 keuro

Omschrijving actie

A. ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) ondersteunt de economie via standaardfinanciering, leningen, garanties en kapitaal voor innovatieve bedrijven. Dit zorgt voor risicospreiding en trekt andere financiers aan. PMV's deelname wordt bovendien gezien als een kwaliteitslabel door haar financiële en juridische expertise.

PMV zet prioritair in op de strategische sectoren en de vier strategische doelstellingen van ons beleid (productiviteitsgroei, duurzaamheid, digitalisering en strategische autonomie) vooral wanneer er sprake is van marktfalen of nood aan Vlaamse verankering. Zo zet PMV sterk in op het financieren van niet alleen starters, maar ook van groeiende ondernemingen, net als op financieringsoplossingen voor opvolgingsuitdagingen bij Vlaamse ondernemingen, voor tijdelijke liquiditeitsproblemen en voor de verduurzaming van hun activiteiten.

Naast expertise en investeringen in gespecialiseerde fondsen, is het ook noodzakelijk om voldoende schaalgrootte te hebben om echt impact te kunnen hebben op onze Vlaamse groeiers. Die vereiste schaalgrootte is enkel haalbaar wanneer we in Vlaanderen de krachten, en dus ook de middelen, bundelen met wat vanuit de Europese Investeringsbank en het Europees Innovatiefonds wordt aangereikt. We zetten daarom met PMV in op het mobiliseren van Europese middelen die, aangevuld met Vlaamse financiering, grotere tickets mogelijk maken, en het risicoprofiel van de financieringen te verbeteren, om zo onze starters en groeiers alle kansen te geven voor (al dan niet internationale) expansie.

B. LRM van haar kant focust op Limburg en verstrekt financiering aan bedrijven, in de vorm van risicokapitaal en achtergestelde leningen. Iedere ondernemer die activiteiten ontwikkelt in Limburg kan bij LRM aankloppen. Door het aanbieden van strategische ondersteuning en het

////////////////////////////////////

openstellen van haar netwerk voor portefeuillebedrijven, maakt LRM haar passage in het bedrijf niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk en strategisch relevant. LRM is een veilige haven voor startups & scale-ups én een huis van vertrouwen voor mature en familiale bedrijven in de regio.

Het Departement WEWIS vervult volgende taken:

- Voorbereiden, opvolgen en evalueren van de **samenwerkingsovereenkomsten van PMV en LRM** met de Vlaamse overheid;
- Voorbereiden, opvolgen, evalueren en **bijsturen van bestaande financieringsinstrumenten** voor bedrijven en **ontwikkeling van nieuwe instrumenten**, in samenwerking met bevoegde instellingen PMV en LRM;
- **Juridische ondersteuning** bij de opmaak van de regelgeving en begeleiding bij de verschillende stappen in het regelgevingsproces en de verschillende vereiste procedures voor de goedkeuring van regelgeving, in samenwerking met bevoegde instellingen PMV, LRM en VPM.

Beleidsacties 2026

- In 2026 wordt de evaluatie van PMV en het FFTF voorbereid en opgestart. Deze evaluatie moet in 2027 worden afgerond.
- in 2026 zullen de werkzaamheden met betrekking tot de PMV-kapitaalverhoging in het kader van de RRF-middelen verder worden voortgezet.
- De werkzaamheden ivm de aanpassingen aan de aandeelhoudersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest, ArcelorMittal Belgium nv en ArcelorMittal Holding and Services Belgium nv en Finocas nv met betrekking tot Finocas nv en de inschrijvingsovereenkomst in verband met een gespreide kapitaalverhoging in Finocas en een gefaseerde aanpak decarbonisatie worden verdergezet in 2026.
- In 2026 wordt er verder gewerkt aan de ontbinding en vereffening van VPM.

////////////////////////////////////

61. Vlaamse kmo-innovatie in Europese context

Projectverantwoordelijke	Vermeulen Hilde
Betrokken personeelsleden	Feldmann Theresia Maes Dries Top Lieven Schruers Liesbet Ilse Boeykens
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Om de concurrentiepositie en veerkracht van Vlaamse kmo's te versterken, moet Vlaanderen, innovatieleider in de Europese Innovation Scoreboard de transitie gericht op veerkracht, digitalisering en duurzaamheid maatschappelijk vertalen in groei en jobcreatie voor Vlaamse kmo's, start-ups en scale-ups.

Er wordt gewerkt aan de tekortkomingen in de EU innovatie- en investerings ecosystemen om de innovatiekloof in Europa mee helpen dichten en actoren (onderzoekers, ondernemingen, overheden) uit verschillende regio's beter met elkaar te verbinden. (cf. de "fifth freedom" uit het Letta-rapport).

Departement WEWIS geeft in overleg met VLAIO en belanghebbenden invulling aan de ontwikkeling van **innovatie-ecosystemen rond de Vlaamse specialisaties** in synergie met andere programma's op (sub-)regionaal en EU-niveau (oa. I3-instrument) en om in hefboomwerking met financiële instrumenten de commerciële opschaling van innovaties te ondersteunen. De update Vlaamse slimme specialisatiestrategie 2.0 geldt als het referentiedocument van de Vlaamse innovatiestrategie die **tien prioriteitsdomeinen** heeft waarbij voor elk de strategische onderzoekscentra en de speerpuntclusters een cruciale rol hebben in de uitbouw van een geconnecteerd ecosysteem :

- duurzame chemie (SPC Catalisti), voor het S3-domein **duurzame chemie** neemt het departement WEWIS, samen met Catalisti en Essenscia, deel aan de innovatie werkgroep van de trilaterale duurzame chemiestrategie (Vlaanderen-NoordRijn Westfalen-Nederland) voor gezamenlijke posities en acties om de trilaterale samenwerking in de regio's te stimuleren.
- duurzame materialen (SPC VITO MateriNex, opvolger Strategisch Initiatief Materialen),
- slimme maakindustrie (soc Flanders' Make),
- gezondheid en levenswetenschappen (soc VIB; SPC MEDVIA),
- gespecialiseerde logistiek (SPC VIL, Vlaams Instituut voor Logistiek),
- Agro-Food (SPC Flanders' FOOD; ILVO),
- electronic systems, Internet of Things and photonic systems (soc IMEC),
- energie (SPC Flux 50; EnergyVille),
- milieu en cleantech (soc VITO, Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek),

- Blauwe economie (SPC De Blauwe Cluster; VLIZ)
- Naast de Horizon EU programmavertegenwoordiging voor de **Europese Innovatieraad** en **Europese Innovatie ecosystemen (EIC-EIE)** neemt het departement ook de Belgische vertegenwoordiging op in het plenair EIC-Forum, om proactief invulling te geven aan beleidsvoorstellen uit de Draghi-, Letta- en Heitor-rapporten, het EU-competitiviteitscompas, gericht op vereenvoudiging, slimme regulering,
- Het EIC-forum bespreekt in 2026 vooral de EU Start up en Scale up strategie en de EU Innovation Act, en verbonden hiermee de EU investerings en kapitaalunie (zoals het Scale up EU fonds), een nieuwe EU start up en scale scoreboard, en het beleid voor deejtech innovatie, voor het aantrekken van talent en ter versterking van het instrument van innovatieve overheidsopdrachten. Standpuntbepalingen gebeuren in overleg met Vlaamse en federale beleidsactoren en experts actief in een aantal EIC-forumwerkgroepen zoals innovatieve overheidsopdrachten (PIO), innovatiebeleid (WEWIS) en de werkgroep voor aandelenopties voor werknemers in start up bedrijven.

Het EIC-forum bespreekt in 2026 vooral de EU Start up en Scale up strategie en de EU Innovation Act, en verbonden hiermee de EU investerings en kapitaalunie (zoals het Scale up EU fonds), een nieuwe EU start up en scale scoreboard, en het beleid voor deep tech innovatie, voor het aantrekken van talent en ter versterking van het instrument van innovatieve overheidsopdrachten. Standpuntbepalingen gebeuren in overleg met Vlaamse en federale beleidsactoren en experts actief in een aantal EIC-forumwerkgroepen zoals innovatieve overheidsopdrachten (PIO), innovatiebeleid (WEWIS) en de werkgroep voor aandelenopties voor werknemers in start up bedrijven.

17.04.2014

- **Ondernemerschap stimuleren**

10.4 ISE 'Ondernemerschap'

63. Beleidsvoorbereiding en monitoring met betrekking tot ondernemerschap

Projectverantwoordelijke	Boeykens Ilse
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

In het kader van afspraken binnen het beleidsdomein WEWILS is het Vlaamse beleid rond het stimuleren van ondernemerschap in hoofdzaak een verantwoordelijkheid van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Inzake **beleidsvoorbereiding- en monitoring** van ondernemerschap, onderneemt het Departement WEWIS in 2026 in afstemming met VLAIO evenwel **volgende acties**:

- Opvolgen en verspreiden van de **studies van pijler B “Ondernemen”** van het expertisecentrum O&O-monitoring en indien noodzakelijk beleidsadviezen opstellen;
- Opvolgen en verspreiden van **studies van andere bronnen** m.b.t. de diverse aspecten van ondernemerschap en indien noodzakelijk beleidsadviezen opstellen;
- **Monitoren van de instrumenten** die ingezet worden om het ondernemerschap in Vlaanderen te stimuleren. Afstemmen met de Statistiek Vlaanderen rond data m.b.t. ondernemerschap;
- Afstemming op het vlak van **kmo-/ondernemerschapsbeleid** zowel op Europees niveau als binnen de OESO:
 1. Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (**OESO**): voorbereiding en deelname aan voorbereidende vergaderingen OESO-comité kmo's en ondernemerschap en dissemineren resultaten OESO-rapporten.
 2. **Europa**: bijdrage aan afstemming rond “SME Envoys Netwerk”.

Daarnaast worden in 2026 diverse ad-hoc-vragen voor beide niveaus (EU en OESO) beantwoord voor wat ondernemerschap/kmo-beleid betreft.

////////////////////////////////////

- Opvolgen van de bevestigingen van ECOOM rond student-ondernemerschap, ondernemerschap (incl. onderzoek rond scale-ups) en de bevestiging rond duurzaam gedrag van kmo's & .
- Voorbereiding OESO-comité vindt plaats in het voorjaar en najaar 2026.
- Het SME Envoys Netwerk komt 4 maal per jaar samen. De FOD Economie consulteert via schriftelijke weg de regio's in de voorbereiding ervan.

////////////////////////////////////

- Regionale specialisatie ondersteunen

64. Regionale specialisatie in Limburg via de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM)

Projectverantwoordelijke	Callewaert Sophie
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	De Craen Jan Holvoet Pieter-Jan
Begroting	TB0-9TCATBA-OW
Budget	5.000 keuro

Omschrijving actie

LRM – opgericht in 1994 naar aanleiding van de sluiting van de Limburgse mijnen – richt zich op het ondersteunen en faciliteren van economische bedrijvigheid in de provincie Limburg. LRM investeert in bedrijven die zorgen voor economische groei en duurzame jobs in Limburg. LRM verschaft risicokapitaal, aan zowel startups als groeiende kmo's tot grote ondernemingen.

LRM neemt een actieve rol op in het versterken en veerkrachtig maken van het Limburgse bedrijfseconomische weefsel, door verder te investeren in mijnsites, bedrijfscampussen, incubatoren en bedrijventerreinen. Dit gebeurt waar mogelijk samen met partners en stakeholders.

LRM heeft op 27 mei 2024 met de Vlaamse Regering een **samenwerkingsovereenkomst 2024-2029** afgesloten, die door het Departement WEWIS wordt opgevolgd. Tevens werd in juli 2024 het protocol aangaande LSM vernieuwd.

Beleidsacties 2026

- Voor 2026 is de blikvanger de afwerking en opening (najaar 2026) van de Corda Arena.

////////////////////////////////////

- Een beleid gedreven door feiten en cijfers

65. Kenniscentrum over O&O, economie, wetenschap, innovatie in Vlaanderen

Projectverantwoordelijke	Maris Stefanie
Betrokken personeelsleden	Maes Dries Van Nispen Jan Viaene Peter WEWIS
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie
De kernopdrachten van het Kenniscentrum zijn ook in 2026 de volgende: A. Wat verplichte data-aanlevering betreft, worden er (twee)jaarlijks cijfers voor indicatoren uitgewisseld zodat er internationale vergelijkingen kunnen worden gemaakt (O&O- en CIS-enquêtes), en dit op basis van de geldende afspraken met de bestaande partners (federale overheid [voor OESO en Eurostat], Statistiek Vlaanderen [voormalige Studiedienst Vlaamse Regering], en ECOOM). B. Daarnaast worden jaarlijks de verdeelsleutels berekend voor de verdeling van de middelen voor de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) van de universiteiten, de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF), de Expertiscellen Wetenschapscommunicatie en de verdeelsleutel middelzware apparatuur. De verdeelsleutels worden berekend op basis van weging van parameters, die in vele gevallen ook indicatoren zijn. De cijfers voor de parameters worden aangeleverd door de universiteiten, ECOOM, het beleidsdomein Onderwijs en WEWIS zelf. De verplichte ECOOM-data-aanlevering voor BOF en IOF zit vervat in de Vlaamse regelgeving en is ook als taak opgenomen in de ECOOM-beheersovereenkomst. Deze informatie (parameters in verdeelsleutels) wordt gebruikt bij de toekenning van de subsidies aan de universiteiten, de verdeelsleutel middelzware apparatuur en de Expertiscellen Wetenschapscommunicatie. C. De prestatie-indicatoren verplicht in de BBT worden mee geselecteerd en opgevolgd binnen het kenniscentrum. Het kenniscentrum zorgt jaarlijks voor het formuleren van de verwachtingen en evalueren van de evolutie van de indicatoren. D. Departement WEWIS brengt jaarlijks volgende publicaties uit: • Speurgids Ondernemen & Innoveren; • Engelstalige STI-publicatie; • Analyses van de Vlaamse deelname aan Europese programma's (tussentijds en een eindanalyse bij het aflopen van de programma's);

////////////////////////////////////

- Het 'Vlaams Indicatorenboek' (online versie - jaarlijks): een aangepaste versie in samenwerking met ECOOM (coördinator);
- Jaarlijkse publicatie opvolging en monitoring van extreme groeiers in Vlaanderen.
- 2-jaarlijks in kaart brengen CCS-sectoren;

E. Het Departement WEWIS stelt ook cijfers ter beschikking in de vorm van:

- Brongegevens voor de berekening van O&O-intensiteit, O&O-personeel en andere;
- Bundeling van brongegevens over bedrijven (vanuit de steunpunten, eigen materiaal etc.);
- Indicatoren zoals GBARD, financiële return uit het EU Kaderprogramma, ...;
- Links naar de primaire bronnen (Statistiek Vlaanderen, Ecoom,...), ECOOM);
- Monitoring structuur Vlaamse economie;
- Op ad-hoc-basis cijfermatige en analytische ondersteuning voor beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie;
- Analyse aandeel creatieve sectoren in de Vlaamse economie;
- Open-data-mogelijkheden worden onderzocht

F. Daarnaast staat het departement ook in voor het laagdrempelig ontsluiten van statistische gegevens:

- Ontsluiten van cijferreeksen door ECOOM via het Indicatorenboek (elektronische versie);
- Regelmatige updates voor cijfers en indicatoren aangeboden via de WEWIS-website;
- Regelmatig communicatie voorzien over kerncijfers en indicatoren m.b.t. het beleidsdomein WEWIS;
- Regelmatig presenteren van de deelnamecijfers aan het Europese Kaderprogramma op de stuurgroep en de werkgroepen van het EU-Platform;
- Aankondigen van publicaties en cijfers via digitale media (LinkedIn, Twitter, website, ...) in samenwerking met de WEWIS-communicatiecel;
- Ad-hoc publicaties en analyses met economische inslag.

G. Binnen het kenniscentrum wordt een **samenwerkingsverband** opgezet tussen de kenniscel en andere actoren verwant met het WEWIS-beleid (zoals FIT, VLAIO, WEWIS-collega's, Statistiek Vlaanderen) met de bedoeling om inspanningen te bundelen voor kennisopbouw ter ondersteuning van het langetermijnbeleid binnen de bevoegdheden economie, wetenschap en innovatie. Rond een beperkt aantal specifieke thema's waar gezamenlijke kennisopbouw nodig is, wordt een project gedefinieerd waar meerdere entiteiten gezamenlijk hun inspanningen voor willen bundelen.

H. De acties van Statistiek Vlaanderen worden opgevolgd. We zijn vertegenwoordigd in de Raad voor Vlaamse Openbare Statistiek en Coördinatiecomité voor Vlaamse Openbare Statistiek. Daarnaast wordt deelgenomen aan verschillende werkgroepen.

////////////////////////////////////

1. Het kenniscentrum stelt haar **expertise ter beschikking** aan partners zowel binnen als buiten de Vlaamse overheid en werk samen aan het (economisch) monitoren van domein overschrijdende initiatieven.

////////////////////////////////////

- **Beleidsvaluaties**

66. Evaluaties betreffende de beleidsvelden Economie, Wetenschappelijk Onderzoek, Innovatie en Wetenschapscommunicatie die in 2026 worden afgewerkt, voorbereid en/of uitgevoerd

Projectverantwoordelijke	Borrey Sabine
Betrokken personeelsleden	Baert Lieselot Stepman Mattias Winderickx Wim
Contactpersoon kabinet	Gheysen Simon en collega's
Begroting	TB0-1TBA2AC-WT
Budget	956 Keuro (VAK 2026) en 769 Keuro (VEK 2026)

<i>Omschrijving actie</i>
De Beleidsnota Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie 2024-2029 stelt met betrekking tot evaluatiebeleid en -cultuur dat: Binnen de beleidsvelden Economie, Wetenschappelijk Onderzoek, Innovatie en Wetenschapscommunicatie is de voorbije jaren een hoogstaand evaluatiebeleid ontwikkeld, in het bijzonder binnen het Departement WEWIS dat hiertoe in 2007 een afzonderlijke evaluatiecel heeft geïnstalleerd. De evaluatiepraktijk en het evaluatiebeleid in het beleidsdomein WEWILS zullen verder worden ontwikkeld op basis van de bestaande praktijken en het bestaande beleid van de entiteiten binnen het beleidsdomein. We streven er hierbij naar om meer in te zetten op binnenshuis uitvoeren van evaluaties en bekijken op welke wijze foresight kan worden ingebracht in de beleidsontwikkeling die uit evaluaties volgt. De evaluatiecel, die zich situeert in de afdeling Coördinatie, Evaluatie EU en Internationaal O&O&I-beleid van het Departement WEWIS, houdt de evaluatie-agenda met betrekking tot hogervermelde beleidsvelden nauwgezet bij en zorgt ze voor de uitvoering ervan. Deze evaluatie-agenda wordt hoofdzakelijk bepaald door de evaluatiebepalingen die opgenomen zijn in de regelgeving en/of afgesloten verbintenissen ter zake en moeten – waar van toepassing – ook rekening houden met de bepalingen over beleidsevaluatie opgenomen in de VCO. Naast de individuele evaluaties van projecten, instellingen, programma's en instrumenten omvat deze evaluatie-agenda ook systeemevaluaties. De uitgangspunten van de evaluatiepraktijk die de evaluatiecel heeft ontwikkeld en waaraan de beleidsnota refereert, blijven hierbij behouden. Deze uitgangspunten zijn: • Alle evaluatiebepalingen uit de regelgeving moeten aan bod komen. • Er wordt gestreefd naar evolutie in de evaluatie (geen "platgetreden paden"). • Elke evaluatie beoogt een goed evenwicht tussen het ex-post- en het ex-antegedeelte ervan. Vanuit die optiek en met het oog op meer "beleidsleren" wordt vooral meer

////////////////////////////////////

- Een systeembenadering wordt, waar mogelijk/nuttig, ingebracht. In eerste instantie wordt uitgegaan van het meest nabije beleidssysteem en de doelstellingenkaders waarin het evaluatievoorwerp is ingebed. Systeemevaluaties laten nl. toe om het beleid op een hoger aggregatieniveau te evalueren en aldus het gecombineerd effect van de diverse activiteiten/programma's/projecten/actoren beter in kaart brengen. Dit zou op termijn ook moeten bijdragen tot een betere ondersteuning van het geheel van de beleidsvoorbereiding. Individuele evaluaties richten zich voornamelijk op het evaluatieonderwerp zelf en laten de effecten op en binnen het (WEWIS-)systeem onderbelicht, hoewel bij de uitvoering ervan altijd rekening wordt gehouden met de beleidscontext.
- De aanpak van evaluaties dient proportioneel te zijn ten opzichte van de omvang van de betrokken initiatieven en de toegekende budgetten en dit met het oog op het efficiënt besteden van tijd en middelen.

Personeelsinzet

Evaluatie-agenda 2026

Verder zullen in de loop van 2026 mogelijk nog een aantal interne studies en analyses worden opgezet die bedoeld zijn om de interne expertise en kennis van de evaluatiecel te versterken, met het oog het optimaliseren van het evaluatieproces en dit bv. op het vlak van de inzet van externe expertise bij de uitvoering van evaluaties. Hiervoor wordt onder meer geput uit de gegevens die over de al uitgevoerde evaluaties beschikbaar zijn.

////////////////////////////////////

Evaluaties die werden opgestart in 2025 en/of 2026 en die worden afgewerkt in 2026

- Energiebeleidsovereenkomsten (EBO) 2023-2026
- (Bijdrage aan de evaluatie van het) Steunpunt Circulaire Economie
- VIB
- Imec
- (Onderzoeksopdracht) Orpheus Instituut
- (Wetenschappelijke missie) KMDA
- VLIZ
- EnergyVille
- Uitgaventoetsingen
 - Evaluatie van de organisatie van de financiering van strategisch basisonderzoek
 - Evaluatie van de valorisatie van onderzoek en ontwikkeling bij de hogescholen en universiteiten ten bate van de Vlaamse economie
- Vlaams Europaplatform

Evaluaties die worden voorbereid in 2026 en uitgevoerd in 2027

- Wecom-subsidies onder beleidsplan Wetenschapscommunicatie
- RVO-Society
- Vlaamse Volkssterrenwachten
- Flanders Make vzw
- (Convenant 2023-2027 met de) VLIR
- VABB-SHW
- VISD (tussentijds - governance)
- PMV (inclusief FFTF)
- Systeemevaluaties
- Bevraging onderzoekers (eventueel)

////////////////////////////////////

- **Beleids- en begrotingscoördinatie**

67. Begrotingscoördinatie binnen het Departement WEWIS, beleidsvelden Economie, Wetenschap, Innovatie en Wetenschapscommunicatie

Projectverantwoordelijke	Bourdeaud’hui Ann
Betrokken personeelsleden	Smet Benjamin Van Haut Evy Coosemans Jeroen
Contactpersoon kabinet	Kaisz Karolien De Craen Jan
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Begrotingscoördinatie

Begrotingscoördinatie situeert zich op het niveau van het beleidsdomein en houdt in dat de coördinator, bevoegd voor de WEWIS-bevoegdheden, het aanspreekpunt is voor het Departement Financiën en Begroting, de betrokken entiteiten van het beleidsdomein WEWILS (Departement WEWIS, Agentschap Innoveren & Ondernemen, VIB, VITO, FWO, PMV, FFTF, VLIZ, LRM, EV Ilvo en Agentschap Plantentuin Meise), het bevoegde kabinet, de Inspectie van Financiën en het Rekenhof.

De begrotingscoördinator tracht alle betrokken entiteiten binnen het beleidsdomein tijdig hun begrotingsvoorstellen en ESR-begrotingen te laten indienen en bewaakt de kwaliteit van de desbetreffende voorstellen.

Ook is het de taak van de coördinator om advies te verlenen bij opmaak van begrotingsvoorstellen en begrotingstechnische vragen binnen het beleidsdomein te beantwoorden. Verder beheert hij/zij eveneens de kwaliteitsbewaking van BCT.

SOFI

Het Strategisch overlegforum Financiën (SOFI) behandelt binnen de Vlaamse overheid, over de 8 beleidsdomeinen heen, alle financiële aangelegenheden (begroting, boekhouding, fiscaliteit, interne financiële controle) die tot de bevoegdheid van het beleidsdomein Financiën en Begroting horen en die een impact hebben op de werking van de andere beleidsdomeinen. SOFI rapporteert aan de minister van Financiën en Begroting en aan het voorzitterscollege. In de schoot van het SOFI kunnen ook specifieke werkgroepen worden opgericht. Het SOFI komt minstens drie keer per jaar samen én telkens wanneer de omstandigheden dit vereisen.

Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO)

////////////////////////////////////

Sinds 2020 is de VCO van toepassing. De VCO is evenwel niet beperkt tot het codificeren van bestaande regelgeving, ook worden de bestaande hiaten en gebreken in het huidig juridisch kader weggewerkt. De VCO heeft tot doel een duidelijke visie te implementeren en bij te dragen aan een overzichtelijk, samenhangend en transparant budgettair en financieel beleid.

////////////////////////////////////

68. Beantwoorden parlementaire vragen en vragen om uitleg (VOU): coördinatie binnen het beleidsdomein WEWILS

Projectverantwoordelijke	Jacobs Els
Betrokken personeelsleden	Boutens Karel
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie
Coördinatie binnen het beleidsdomein van de ontwerpantwoorden van de schriftelijke parlementaire vragen (vragen aan de minister, de minister als coördinerend minister, of aan verschillende ministers), de vragen om uitleg en de actuele vragen.

////////////////////////////////////

Projectverantwoordelijke	Flama Wouter Vandenbogaerde Tom Dierickx Visschers Manuel
Betrokken personeelsleden	
Contactpersoon kabinet	
Begroting	BAWM
Budget	

Omschrijving actie

Juridische dienstverlening en reguleringsmanagement omvat o.a.:

- Zowel op vraag als proactief deskundige oplossingen aanbieden voor juridische vraagstukken of problemen, zowel intern aangereikt door de WEWIS-dossierbeheerders als extern;
- Adviesverlening met betrekking tot de volgende domeinen:
 - Overheidsopdrachten en PIO (Project Innovatieve Overheidsopdrachten)
 - Deugdelijk bestuur
 - Openbaarheid van bestuur
 - Bevoegdheidsverdeling/samenwerkingsakkoorden
 - W&I-decreet
 - Handelshuur
 - Dienstenrichtlijn en richtlijn beroepskwalificaties
 - Economisch overheidsinstrumentarium
 - Intellectuele eigendomsrechten
 - Vlaamse codex overheidsfinanciering
 - Wetgevingstechniek en -procedure
 - Vennootschapswetgeving en vzw-wetgeving
- Vertalen van beleidsvisies in juridisch correcte regelgeving met als doel een helder en eenduidig wettelijk kader te leveren voor de implementatie van het beleid;
- Bewaken van de kwaliteit van regelgeving in overleg met de cel Wetskwaliteit.
- Nazicht juridisch documenten (overeenkomsten, subsidiebesluiten, MoU's, enz ...)
- Ter beschikking stellen en up to date houden van sjablonen (o.a. subsidiebesluiten)

In 2026 gaat bijzondere aandacht naar:

- Aanpassen subsidiesjablonen en uitwerken juridische hulpmiddelen voor subsidies (met bijzondere aandacht voor subsidiabele kosten);
- Een grondige update van het convenantsjabloon;

////////////////////////////////////

- Juridische bijstand leveren bij de opstart en uitrol van nieuwe Europese onderzoeksinfrastructuren zoals Emphasis en Slices;
 - Regelgevende aanpassing initiëren bij decreet beroepskwalificaties;
 - Aanpassen van W&I-regelgeving;
 - Ondersteuning overheidsopdrachten, juridisch en technisch (é-procurement).
- Participatie aan het Vlaamse beleidsprogramma 'Regelrecht'-gericht op administratieve lastenverlaging bij Departement WEWIS (uitvoeren vereenvoudigingsprojecten en aanpassing van de regelgeving). In concreto neemt WEWIS (i.c. Manuel Dierickx Visschers) deel aan de werkgroep 'bedrijven' van dit beleidsprogramma dat staat beschreven in de Nota aan de Vlaamse Regering VR 2025 2102 DOC.0078/1TER met als titel 'Visienota over de architectuur van het regeringsbrede project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk'.

- Juridische bijstand leveren bij de opstart en uitrol van nieuwe Europese onderzoeksinfrastructuren zoals Emphasis en Slices;
- Regelgevende aanpassing initiëren bij decreet beroepskwalificaties;
- Aanpassen van W&I-regelgeving;
- Ondersteuning overheidsopdrachten, juridisch en technisch (é-procurement).

Participatie aan het Vlaamse beleidsprogramma 'Regelrecht'-gericht op administratieve lastenverlaging bij Departement WEWIS (uitvoeren vereenvoudigingsprojecten en aanpassing van de regelgeving). In concreto neemt WEWIS (i.c. Manuel Dierickx Visschers) deel aan de werkgroep 'bedrijven' van dit beleidsprogramma dat staat beschreven in de Nota aan de Vlaamse Regering VR 2025 2102 DOC.0078/1TER met als titel 'Visienota over de architectuur van het regeringsbrede project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk'.

////////////////////////////////////

- **Beleidsadvisering**

70. Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO)

Projectverantwoordelijke	Raspoet Danielle
Betrokken personeelsleden	Buelens Pascale Geernaert Thomas Linseele Veerle Ratinckx Elie Vercoutere Kristien Wastyn Annelies
Contactpersoon kabinet	Gheysen Simon
Begroting (artikel: basisallocatie)	TB0-1TB A2AD-WT (1TB102)
Budget	311 K euro

Omschrijving actie

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over het wetenschaps-, innovatie-, en ondernemersschapsbeleid. Hij doet dit zowel op **eigen initiatief** als op **vraag van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement**. VARIO heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van de Vlaamse Regering, de administratie en de partijen in het werkveld. Daarom zetelen de voorzitter en de negen leden van VARIO in eigen naam.

VARIO heeft bijkomend **twee opdrachten** gekregen van Vlaams minister-president Matthias Diependaele:

- Ten eerste zal VARIO als adviesorgaan de Vlaamse Regering in eerste lijn bijstaan in het uitwerken van de productiviteits- en competitiviteitsagenda 'Vlaamse Versnelling'.
- Ten tweede wordt VARIO ook betrokken als adviesorgaan voor de beleidshefboom O&O&I-beleid (2025-2026) in Werf I.

De VARIO-staf (onderdeel van het Departement WEWIS) ondersteunt de VARIO-raad bij het uitvoeren van zijn taken in inhoudelijk, procesmatig en facilitair opzicht.

In zijn werkprogramma focust VARIO typisch op zijn proactieve agenda. Daarnaast wordt er steeds ruimte gelaten voor mogelijke ad hoc vragen om advies waar we vandaag nog geen kennis van hebben.

Op het werkprogramma staan momenteel volgende topics:

- Vraag om advies - Afbakening van 'Strategische sectoren', i.h.k.v. de rol van VARIO bij de 'Vlaamse Versnelling'

////////////////////////////////////

in de context van het FRIS conform de in samenspraak met WEWIS ontwikkelde FRIS-protocollen;

- een performant systeem van O&O-, innovatie-, economische en ondernemerschapsindicatoren ontwikkelen en onderhouden dat de Vlaamse overheid moet voorzien van geactualiseerde en relevante statistische data en indicatoren over de O&O-, innovatie-, economische en ondernemerschapsprestatie van de Vlaamse regio in internationaal perspectief. ECOOM ontwikkelt daartoe ook een portefeuille van wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten;
- een portfolio van kwantitatieve parameters recurrent berekenen in het kader van de decretale, permanente en tijdelijke financieringskanalen en instrumenten van het wetenschaps-, innovatie- en economisch beleid en ten dienste van specifieke onderzoeksgerelateerde toelagen aan hogeronderwijsinstellingen;
- in opdracht van de Vlaamse overheid de noodzakelijke statistische gegevens en analyses voorzien en aanleveren over O&O, innovatie, economie en ondernemerschap in het kader van de afspraken met supranationale organisaties; in samenspraak met de Vlaamse overheid nieuwe ontwikkelingen op het vlak van data, indicatoren en impactstudies ter ondersteuning van het wetenschaps-, innovatie-, economisch en ondernemerschapsbeleid pro-actief monitoren en co-creëren, evenals systematisch uitvoeren van verschillende recurrente opdrachten zoals de data-aanlevering voor de evaluatie van Strategische Onderzoekscentra en andere structurele WTIE-initiatieven van de Vlaamse overheid zoals het clusterbeleid aangevuld met ad-hoc-opdrachten. Centrale opdrachtgevers hierbij zijn WEWIS, FWO, VARIO en VLAIO. Beleidsmatige interacties verlopen eveneens via de VLIR WG O&I.

B. Doelstellingen

ECOOM-STORE beheert een consistent en coherent systeem van O&O-, innovatie-, economische en ondernemerschapsdata en indicatoren (WTIE) voor de Vlaamse overheid. Dit indicatorensysteem moet de Vlaamse overheid ondersteunen om de WTIE-inspanningen in de Vlaamse regio in kaart te brengen (inclusief de nodige internationale vergelijkingen) en te monitoren. Sinds 2001 hebben ECOOM, STORE en hun voorgangers de ontwikkeling van dit indicatorensysteem geïmplementeerd, geactualiseerd en geoptimaliseerd, inclusief de uitbouw van de nodige IT-infrastructuur en databankontwikkeling. Uit de evaluatie blijkt dit van hoge wetenschappelijke en beleidsrelevante waarde te zijn.

Ondertussen heeft ECOOM een stevige wetenschappelijke onderzoeksbasis en een portefeuille van WTIE-gerelateerde studies ontwikkeld om de aangemaakte en ingezette indicatorenbasis te onderbouwen, uit te breiden, te vernieuwen en te interpreteren. Ook in de periode 2024-2028 zal ECOOM deze activiteiten verder consolideren en uitwerken ten dienste van het Vlaams WTIE-beleid. ECOOM heeft daarbij tevens een ondersteunende rol bij de ontwikkeling en aanlevering van classificatie- en concordantiesystemen, verrijkte data en indicatoren voor het FRIS-portaal van de Vlaamse overheid.

////////////////////////////////////

ECOOM is opgebouwd als een consortium tussen de Vlaamse associaties, met deelname van onderzoeksgroepen verbonden aan alle Vlaamse universiteiten (KU Leuven, UGent, VUB, UAntwerpen en UHasselt) elk met hun specifieke expertise.

C. Werkpakketten

Bovenstaande kernopdrachten en doelstellingen worden in het meerjarenplan verder uitgewerkt in diverse werkpakketten opgebouwd rond 4 assen:

Data-infrastructuur

De data-infrastructuur vormt de kern van alle activiteiten van ECOOM , en wordt voortdurend verbeterd, ontwikkeld en uitgebreid om zo ook nieuwe uitdagingen aan te pakken. In het meerjarenplan wordt dan ook een ruim overzicht gegeven van de inspanningen geleverd door de verschillende partners om in te spelen op het meten en in kaart brengen van:

- het Vlaamse wetenschappelijk onderzoek;
- Vlaamse technologie;
- innovatie in Vlaanderen;
- Vlaams menselijk kapitaal;
- het Vlaams economisch weefsel;
- impact, kennistransfer en kennisvalorisatie.

Alle universiteiten zijn betrokken bij het valideren en interpreteren van de gegevens van hun eigen onderzoeksactiviteiten, voor de data en indicatoren die ontwikkeld en afgeleverd worden door de ECOOM-partners aan de Vlaamse overheid conform de decretale bepalingen en opdrachten:

- **Ophalen en verrijken van gegevens;**

De activiteiten voor het ophalen en de verrijking van gegevens zijn gebaseerd op de huidige gegevensplatformen, zoals hiervoor omschreven, die voortdurend zullen worden bijgewerkt, uitgebreid, verrijkt en met elkaar verbonden.

- **Regelmatig terugkerende analyses en rapporten;**

Sommige taken worden gezamenlijk toegewezen aan groepen over de ECOOM-partners, terwijl andere taken worden uitgevoerd door individuele ECOOM-groepen.

- **Onderzoek: lopende en nieuwe thema's.**

Elk van de ECOOM- partners is in staat om internationaal zichtbaar en erkend wetenschappelijk onderzoek met een rijke publicatie-output te ontplooien en dit mee door de belangrijke inspanningen die geleverd worden in de opbouw van data-infrastructuur. De algemene en overkoepelende focus van de onderzoeksrapporten bij ECOOM sluit aan bij de overkoepelende kernthema's zoals ook in de missie gedefinieerd: Industrieel beleid, Menselijk kapitaal, Productiviteit, Competitiviteit en de Dienstensector binnen het huidige Vlaams economisch kader.

De taken die ECOOM uitvoert, zijn verder gespecificeerd in het meerjarenplan en verder operationeel uitgewerkt in het jaarplan, het financieel plan en een activiteitenverslag.

////////////////////////////////////

ECOOM zal bijkomend in 2026 als interuniversitair centrum van innovatiebeleid en regionale economische ontwikkeling een belangrijke rol vervullen als lid in de algemene begeleidende stuurgroep in de monitoring van de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda.

Vanaf 1 januari 2026 (na een decretale aanpassing van het takenpakket van ECOOM) wordt het Steunpunt Werk ingekanteld binnen ECOOM.aVia een eerste addendum bij de beheersovereenkomst met ECOOM 2024-2028 wordt de opdracht gegeven om de volgende opdrachten rond 'monitoring' en 'projecties' te integreren binnen de werking van ECOOM en het jaarplan 2026 en meerjarenplan 2026-2027 uit te voeren. In een tweede addendum zullen er ook afspraken gemaakt worden voor verdiepende analyses uitvoeren voor het overheidsbeleid op het vlak van de arbeidsmarkt en de sociale economie. De voortgang van de activiteiten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring voor deze bijkomende opdrachten mbt Werk wordt opgevolgd door een sui generis Beheerscomité ECOOM Werk. De reeds bestaande opdrachten worden gewoon verder opgevolgd binnen het Beheerscomité ECOOM.bOm de synergie binnen ECOOM te versterken en samenwerkingen te stimuleren, voorzien we ook jaarlijks een samenkomst van beide beheerscomités (Werk en ECOOM) samen.

De taken waar WEWIS een rol in speelt, zijn de volgende:

- Toezicht op de uitvoering van het nieuwe convenant.
- De voorbereiding en opmaak van het MB voor de jaarlijkse subsidie (en opvolging uitbetaling);
- Administratieve opvolging (jaarplan, financiële opvolging, activiteitenverslag met inbegrip van het opvolging van de voortgang van de jaarlijks opgenomen KPI's);
- Inhoudelijke opvolging (evolutie, werking en output): structureel overleg tussen WEWIS-ECOOM om de werkzaamheden van ECOOM te sturen/coördineren, informatie uit te wisselen en afspraken te maken, opvolging output, de opvolging van het beheerscomité waar de output/resultaten van ECOOM gepresenteerd worden en de sturing van de onderzoekagenda via het dagelijks bestuur.
- De evaluatie van ECOOM van de voorbije convenantsperiode en de voorbereiding van een nieuw convenant.

ECOOM zal bijkomend in 2026 als interuniversitair centrum van innovatiebeleid en regionale economische ontwikkeling een belangrijke rol vervullen als lid in de algemene begeleidende stuurgroep in de monitoring van de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda.

Vanaf 1 januari 2026 (na een decretale aanpassing van het takenpakket van ECOOM) wordt het Steunpunt Werk ingekanteld binnen ECOOM.a Via een eerste addendum bij de beheersovereenkomst met ECOOM 2024-2028 wordt de opdracht gegeven om de volgende opdrachten rond 'monitoring' en 'projecties' te integreren binnen de werking van ECOOM en het jaarplan 2026 en meerjarenplan 2026-2027 uit te voeren. In een tweede addendum zullen er ook afspraken gemaakt worden voor verdiepende analyses uitvoeren voor het overheidsbeleid op het vlak van de arbeidsmarkt en de sociale economie. De voortgang van de activiteiten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring voor deze bijkomende opdrachten mbt Werk wordt opgevolgd door een sui generis Beheerscomité ECOOM Werk. De reeds bestaande opdrachten worden gewoon verder opgevolgd binnen het Beheerscomité ECOOM.b Om de synergie binnen ECOOM te versterken en samenwerkingen te stimuleren, voorzien we ook jaarlijks een samenkomst van beide beheerscomités (Werk en ECOOM) samen.

De taken waar WEWIS een rol in speelt, zijn de volgende:

- Toezicht op de uitvoering van het nieuwe convenant.
- De voorbereiding en opmaak van het MB voor de jaarlijkse subsidie (en opvolging uitbetaling);
- Administratieve opvolging (jaarplan, financiële opvolging, activiteitenverslag met inbegrip van het opvolging van de voortgang van de jaarlijks opgenomen KPI's);
- Inhoudelijke opvolging (evolutie, werking en output): structureel overleg tussen WEWIS-ECOOM om de werkzaamheden van ECOOM te sturen/coördineren, informatie uit te wisselen en afspraken te maken, opvolging output, de opvolging van het beheerscomité waar de output/resultaten van ECOOM gepresenteerd worden en de sturing van de onderzoekagenda via het dagelijks bestuur.
- De evaluatie van ECOOM van de voorbije convenantsperiode en de voorbereiding van een nieuw convenant.

ECOOM zal bijkomend in 2026 als interuniversitair centrum van innovatiebeleid en regionale economische ontwikkeling een belangrijke rol vervullen als lid in de algemene begeleidende stuurgroep in de monitoring van de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda.

Vanaf 1 januari 2026 (na een decretale aanpassing van het takenpakket van ECOOM) wordt het Steunpunt Werk ingekanteld binnen ECOOM.aVia een eerste addendum bij de beheersovereenkomst met ECOOM 2024-2028 wordt de opdracht gegeven om de volgende opdrachten rond 'monitoring' en 'projecties' te integreren binnen de werking van ECOOM en het jaarplan 2026 en meerjarenplan 2026-2027 uit te voeren. In een tweede addendum zullen er ook afspraken gemaakt worden voor verdiepende analyses uitvoeren voor het overheidsbeleid op het vlak van de arbeidsmarkt en de sociale economie. De voortgang van de activiteiten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring voor deze bijkomende opdrachten mbt Werk wordt opgevolgd door een sui generis Beheerscomité ECOOM Werk. De reeds bestaande opdrachten worden gewoon verder opgevolgd binnen het Beheerscomité ECOOM.bOm de synergie binnen ECOOM te versterken en samenwerkingen te stimuleren, voorzien we ook jaarlijks een samenkomst van beide beheerscomités (Werk en ECOOM) samen.

De taken waar WEWIS een rol in speelt, zijn de volgende:

- Toezicht op de uitvoering van het nieuwe convenant.
- De voorbereiding en opmaak van het MB voor de jaarlijkse subsidie (en opvolging uitbetaling);
- Administratieve opvolging (jaarplan, financiële opvolging, activiteitenverslag met inbegrip van het opvolging van de voortgang van de jaarlijks opgenomen KPI's);
- Inhoudelijke opvolging (evolutie, werking en output): structureel overleg tussen WEWIS-ECOOM om de werkzaamheden van ECOOM te sturen/coördineren, informatie uit te wisselen en afspraken te maken, opvolging output, de opvolging van het beheerscomité waar de output/resultaten van ECOOM gepresenteerd worden en de sturing van de onderzoekagenda via het dagelijks bestuur.
- De evaluatie van ECOOM van de voorbije convenantsperiode en de voorbereiding van een nieuw convenant.

- ECOOM zal bijkomend in 2026 als interuniversitair centrum van innovatiebeleid en regionale economische ontwikkeling een belangrijke rol vervullen als lid in de algemene begeleidende stuurgroep in de monitoring van de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda.
- Vanaf 1 januari 2026 (na een decretale aanpassing van het takenpakket van ECOOM) wordt het Steunpunt Werk ingekanteld binnen ECOOM.a Via een eerste addendum bij de beheersovereenkomst met ECOOM 2024-2028 wordt de opdracht gegeven om de volgende opdrachten rond 'monitoring' en 'projecties' te integreren binnen de werking van ECOOM en het jaarplan 2026 en meerjarenplan 2026-2027 uit te voeren. In een tweede addendum zullen er ook afspraken gemaakt worden voor verdiepende analyses uitvoeren voor het overheidsbeleid op het vlak van de arbeidsmarkt en de sociale economie. De voortgang van de activiteiten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring voor deze bijkomende opdrachten mbt Werk wordt opgevolgd door een sui generis Beheerscomité ECOOM Werk. De reeds bestaande opdrachten worden gewoon verder opgevolgd binnen het Beheerscomité ECOOM.b Om de synergie binnen ECOOM te versterken en samenwerkingen te stimuleren, voorzien we ook jaarlijks een samenkomst van beide beheerscomités (Werk en ECOOM) samen.
- De taken waar WEWIS een rol in speelt, zijn de volgende:
- Toezicht op de uitvoering van het nieuwe convenant.
 - De voorbereiding en opmaak van het MB voor de jaarlijkse subsidie (en opvolging uitbetaling);
 - Administratieve opvolging (jaarplan, financiële opvolging, activiteitenverslag met inbegrip van het opvolging van de voortgang van de jaarlijks opgenomen KPI's);
 - Inhoudelijke opvolging (evolutie, werking en output): structureel overleg tussen WEWIS-ECOOM om de werkzaamheden van ECOOM te sturen/coördineren, informatie uit te wisselen en afspraken te maken, opvolging output, de opvolging van het beheerscomité waar de output/resultaten van ECOOM gepresenteerd worden en de sturing van de onderzoekagenda via het dagelijks bestuur.
 - De evaluatie van ECOOM van de voorbije convenantsperiode en de voorbereiding van een nieuw convenant.

////////////////////////////////////

(toekomstverkenningen) in de beleidsontwikkeling binnen het departement en in samenwerking met andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid en het versterken van intra-Belgische, Europese en internationale contacten hieromtrent, zowel binnen de onderzoeks- als beleidswereld, o.a. door het meewerken aan Europese initiatieven (bv. in het kader van de ERA of in samenwerking met de JRC).

////////////////////////////////////

- **Beleidsrapportering**

73. Beleidsrapporteringen voor het hele beleidsdomein WEWILS i.k.v. Europees Semester en ten aanzien van Europese en internationale instanties

Projectverantwoordelijke	Flama Wouter
Betrokken personeelsleden	Boutens Karel Tindemans Emmelie
Contactpersoon kabinet	Van den Brande Karoline
Begroting	BAWM
Budget	

<i>Omschrijving actie</i>
Rapporteringen in het kader van het Europees semester De taken van het Departement WEWIS bestaan uit het leveren van inbreng voor en opvolging voor het EWI-domein van: • de Vlaamse bijdrage aan het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn in het kader van het Europees Semester; • het Vlaamse jaarlijks voortgangsverslag in het kader van het Europees Semester; • de formele 3%-doelstelling O&O; • overleg met de Europese Commissie in het kader van het Europees Semester (bv. Fact-Finding Mission); • de rapporten en documenten van de Europese Commissie m.b.t. het Europees Semester; In 2026 blijft het Europees Semester haar hoofddoel het organiseren van een brede sociaaleconomische beleidscoördinatie van de lidstaten. Andere rapporteringen Opstellen van de inbreng vanwege het WEWIS-domein voor verslagen, vragenlijsten, ad-hoc bevestigingen, studies, rapporten, inbreng voor landrapporten over België, of andere t.b.v. verschillende (beleids)niveaus en fora, waaronder: • de 2-jaarlijkse OESO-Economic Survey van België met een focus op industriële competitiviteit; • de actualisering van de publicatie "'STI in Flanders'" van het departement WEWIS' • rapporteringen aan/nazicht van rapporten opgesteld door de Europese Commissie en de OESO (bv. over de ERA, de STI Outlook en RIO (Research and Innovation Observatory), , de OESO-EC STI Policy overzicht), de IMF-bevraging; • publicaties van andere Belgische overheden waarin ook WEWIS-bevoegdheden en initiatieven zijn opgenomen.

////////////////////////////////////

Departement WEWIS wil in het tweede kwartaal van 2025 de STI-Flanders zowel in schriftelijke vorm als online-editie publiceren, aangezien dit ons de kans biedt om het Vlaamse onderzoeks- en innovatie-landschap in de kijker te plaatsen. Op die manier kunnen onze sterktes en beleidsprestaties (incl. prioriteiten) aan de Vlaamse stakeholders, buitenlandse investeerders, Europese Commissie en Europese lidstaten, nog beter gecommuniceerd worden.

////////////////////////////////////

Om de fusie vlot te laten verlopen enerzijds en om verbinding als waarde binnen het nieuwe departement in te bedden anderzijds, werd vanuit het oogpunt “leading by example”, door de directieraad in 2025 – onder begeleiding van het agentschap AGO – een leiderschapstraject gevolgd. Samen werd nagedacht en gewerkt rond de actuele fusie en verdere samenwerking in het nieuwe departement.

WEWIS gaat voor een **inclusief organisatiebeleid** en zet in op de inclusie-reflex : een kader en aanbod voor onze personeelsleden, met waar nodig “bijbeen/-blijf”-acties om (potentiële) personeelsleden uit kwetsbare doelgroepen optimaal te ondersteunen gedurende de levensloopbaancyclus. WEWIS ziet diversiteit als sterkte en zet in op gelijke kansen voor iedereen, waarbij ook ruimte en respect is voor individuele verschillen. WEWIS heeft de ambitie om de diversiteitsreflex verder doorheen de organisatiekaders, werking en dienstverlening te verweven en in te bedden door o.a. in te zetten op meer toegankelijke selectieprocedures voor kansengroepen (vb. verspreiden van vacature via diverse kanalen, ondersteuningsmiddelen, de opname van een diversiteitsparagraaf in de vacatureberichten

pagina 234 van 330

...), aangepaste infomomenten of - instrumenten bij onthaal, vorming, ... (vb. via andere kanalen, aangepaste lay-out, ondersteuning,...).

Het departement houdt zicht op de streefcijfers zoals bepaald door de VO, maar wil voornamelijk inzetten op het zo optimaal mogelijk inbedden van deze reflex om te komen tot een inclusief organisatiebeleid, met waar nodig extra acties om (potentiële) personeelsleden vanuit de diversiteitsgroepen gelijke kansen te bieden.

11.4 WEWIS als lerende organisatie

WEWIS wil haar capaciteit als lerende organisatie verder uitbouwen met oog voor evidence-driven optimalisatie van de dienstverlening en voorzien van hefboomen voor de organisatiematuriteit.

11.4.1 Organisatieoptimalisatie

Om de dienstverlening te optimaliseren zetten we sinds 2025 in op organisatieonderzoek, -analyse en veranderadaptatie. De samensmelting van de departement WSE en EWI biedt een opportuniteit om toekomstgericht naar het organisatiedesign te kijken. Een belangrijk bouwsteen hiervoor is de **organisatiecultuur** met oog voor wendbaarheid en het kritisch gebruik van beschikbare data om bij te sturen waar nodig.

11.4.2 Hefboomen voor organisatiematuriteit

Om de maturiteit inzake organisatiebeheersing te versterken wordt vooral geïnvesteerd in het **proces- en risicobeheer** en de **monitoringsfunctie**. Het beheersbaar maken van de dienstverlening van het departement wil vertrekken van duidelijke beleidsdoelstellingen, hieraan gekoppelde beheersdoelstellingen en een goed beschreven dienstverlening zodat de performantie kan opgevolgd worden. Om de dienstverlening van het nieuwe departement te verduidelijken werd in 2025 zo de WEWIS-catalogus uitgewerkt.

We werken toe naar een kader en systeem dat toelaat de doelstellingen en onderliggende projecten en processen op te volgen, evenals de relaties tussen deze elementen. Deelaspecten van dit systeem zijn enerzijds een duidelijk concept om op basis van bestaande behoeftes en bestaande dashboards een MVP (minimum viable product) te definiëren, anderzijds de operationalisering van de eigenlijke geïntegreerde beleids- en organisatie rapportering om zo via de ontwikkeling van een overkoepelend dashboard en het stroomlijnen en integreren van rapporteringen een geïntegreerde monitoring visueel en tastbaar te maken. Dit in nauwe samenwerking met het voorgaande strategische project rond data en digitalisering. De automatisering van organisatiedata (M&O-dashboards, FIN-dashboards, ...) blijft hierbij in 2026 een belangrijke focus.

In 2025 werd geopteerd om het ondernemingsplan op te maken op basis van de binnen de oude departementen geijkte praktijk en 3 plannen uit te werken voor de 3 verschillende kabinetten. De ondernemingsplannen werden conform de nieuwe doelstellingencascade die o.a. de structuur voor de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) biedt opgemaakt.

////////////////////////////////////

Strategische beleidsprojecten werden maandelijks opgevolgd via de vastgelegde mijlpalen, de opvolging en de monitoring van de operationele dienstverlening kon via de boordtabellen. In juli 2025 werd een stand van zaken opgemaakt zodat via de boordtabellen voor de meeste maatregelen per kwartaal de prestatie (volume en doorlooptijden) kon opgevolgd worden en waar relevant de controles, waarschuwingen/processen verbaal, het gerealiseerde VEK/VAK, klachten en tevredenheidsscores.

In het verlengde van de vereisten van het Plan voor Herstel en Veerkracht (RRF) om een expliciet anti-fraude beleid uit te rollen werd in 2024 een **werkgroep anti-fraude beleid** in het leven geroepen. In 2025 werd een beleid voor de volledige organisatie uitgewerkt en op basis van de in het beleid opgenomen principes en doelstellingen werden actiepunten opgenomen. De dynamiek binnen de werkgroep richtte zich in 2025 vooral op kennisuitwisseling. Hierbij wordt maximaal rekening gehouden met de regels die in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën naar voren worden geschoven. Een belangrijk aandachtspunt is het gebruik van subsidies en de evaluatie hiervan. In het verlengde van het correct gebruik van subsidies zet het departement uiteraard in op meer coherente controle op mogelijke fraude voor de verschillende subsidies.

Het crisiscentrum van de Vlaamse Overheid kende in 2025 een nieuwe doorstart. Vanuit het departement is deelname voorzien in de vakwerkgemeenschap met werkgroepen rond **crisismanagement, crisiscommunicatie, continuïteitsbeheer en risicomanagement**. In het verlengde hiervan werd het op punt stellen van het bestaande businesscontinuïteitsmanagement (op basis van de continuïteitsplannen EWI en WSE) op de agenda geplaatst. De nieuwe samenstelling van het crisis managementteam en het crisiscommunicatieteam werd reeds opgenomen maar nog niet uitgerold. De omslag naar een veel intensievere digitalisering (veel in eigen beheer, gebruik makend van de Cloud), noopt het departement het bedrijfscontinuïteitsverhaal veel beter in te bedden in de complexe omgeving. Binnen het informatieveiligheidsbeleid is ruimte voorzien om de continuïteit van IT te verzekeren.

De 3 hierboven geschetste thema's blijven belangrijke aandachtspunten voor de organisatie: monitoring van de werking van het departement, de uitvoer van het anti-fraude beleid en het bedrijfscontinuïteitsmanagement.

Monitoring zal in 2026 als organisatiefunctie worden uitgezet. Daar waar in 2025 de focus nog vooral lag op continuïteit van het monitoren met het oog op de rapportering (o.a. in het ondernemingsplan) wensen we monitoring in te zetten om naast de resultaten van de operationele uitvoer o.a. ook inzicht in de generieke processtappen (o.a. informeren, evalueren, uitbetalen) en de inzet van capaciteit in beeld te brengen. In dit kader kan gebruik gemaakt worden van de **WEWIS-Catalogus**, een vernieuwd overzicht van de dienstverlening van het departement. Op die manier kan een effectieve managementrapportering opgezet worden. De ervaring met gebruikersonderzoeken en tevredenheidsmetingen en het capaciteitsonderzoek (personeelsbezetting/beschikbaarheid vs doelstellingen/ verwachte output)

Daarnaast zal ook het strategisch risicobeheer zijn plaats moeten vinden in de agenda van de organisatie.

Voorbereid zijn op en snel schakelen bij crisis en incidenten is primordiaal om impact te beperken en herstel en heropstart van de kritieke dienstverlening te faciliteren. In 2026 wordt het crisis- en

////////////////////////////////////

incidentenbeheer 2026 verder uitgewerkt. Hierbij worden de verschillende onderdelen van een degelijk crisismanagement op elkaar afgestemd: een crisiscommunicatieplan, update crisismanagementteam, uitwerken interne crisisbeheersstructuur.

De anti-fraude werkgroep zal in 2026 verder inzetten op informatiedeling en kennisuitwisseling binnen het volledige departement. Daarnaast wordt gestreefd om binnen de verschillende subsidiekaders meer coherentie te creëren wat betreft subsidiabele kosten. Ook vanuit Data en Digitalisering wordt ondersteuning geboden om het anti-fraude beleid te onderbouwen. Zo wil de ondernemingsfoto een instrument zijn waarmee medewerkers ondernemingen eenvoudig kunnen screenen.

11.5 Heerlijk heldere WEWIS-communicatie

We bouwen verder aan een **coherent en effectief communicatiebeleid** met focus op transparantie, betrokkenheid en strategische zichtbaarheid.

In 2025 werd ingezet op het **continueren van de interne en externe communicatie** waarbij we de verschillende communicatiekanalen en -werkwijzen van het vroegere EWI en WSE verder op elkaar afstemmen, om tot een eengemaakt, goed draaiend systeem te komen. We hebben onze interne dienstverlening naar de afdelingen toe verdergezet en de binnenstromende communicatievragen maximaal proberen opvangen.

De **externe communicatieaanpak** van beide voormalige departementen hebben we in 2025 laten doorlopen gezien de zeer diverse doelgroepen. Een overkoepelende website met informatie over het samengaan is opgezet en de nieuwe huisstijl is doorgetrokken in alle externe communicatiekanalen. Voorbereidend werk is gebeurd om een externe communicatie en kanalenstrategie te ontwikkelen in 2026.

Veel aandacht is in 2025 gegaan naar de **ontwikkeling en uitrol van een gezamenlijke interne communicatiestrategie**. Belangrijke onderdelen van deze strategie zijn de ontwikkeling van een nieuw intranet en een wekelijkse nieuwsbrief waarin we tegemoet komen aan de nood om te informeren en verbinden, het opzetten van een interne redactieraad met redacteurs en antennes binnen elke afdeling, de ontwikkeling en implementatie van de nieuwe huisstijl, het op punt zetten van alle WEWIS-sjablonen en de opstart van een onthaalbrochure voor alle (nieuwe) medewerkers.

Daarnaast werd bijzondere aandacht besteed aan de **verandercommunicatie** en verbindende acties met als doelstelling dat alle (nieuwe) collega's zich welkom voelen bij WEWIS.

11.6 Financiën en Begroting

Gezien het belang van zowel het luik financiën als de opmaak van de begroting, werd aandacht besteed aan beide domeinen zowel wat betreft systemen en processen als de personeelsbezetting en clustering van expertise.

////////////////////////////////////

Naast het continueren werd het financieel management versterkt door het opzetten van een systeem van budgethouders, het optimaliseren van een efficiënte en transparante financiële rapportering, en de opstart van een ondersteuningspakket in de vorm van een financiële monitoringstool, interne kennissessies, uittekenen en aanreiken van handvaten, enz.

Voor 2026 staat de verdere voorbereiding en uitvoering van het project FOMO op de radar, volgens de vooropgestelde planning van F&B.

11.7 ICT (data en digitalisering)

Data en Digitalisering vormen belangrijke hoekstenen binnen de werking van het Departement. We blijven daarom verder investeren in de digitalisering van onze dienstverlening en een datagedreven werking.

Evaluatie ICT 2025

Beleidsmatig werden de vooropgestelde **digitaliseringsmijlpalen** (zie desbetreffend beleidsproject) **gerealiseerd**. Samen met de betrokken diensten zorgden we onder meer voor de integratie van dienstencheques in Mijn Burgerprofiel, meer transparantie in de administratiekosten van de dienstencheques en werden grote stappen gezet in de vernieuwing van de digitale ondersteuning van economische migratie (VLAMa). Voor de Vlaamse Sociale Inspectie finaliseerden we de eerste fase van de implementatie van ketenaansprakelijkheid en werden de voorbereidingen getroffen om in 2026 aan te sluiten op het Vlaams Handhavingsplatform, zij het iets later dan oorspronkelijk gepland.

Daarnaast werd de continuïteit en de verdere uitbouw van een 50-tal bestaande toepassingen verzekerd. We werkten aan diverse **transversale trajecten en bouwstenen** zoals de ondernemingsfoto, de WEWIS-catalogus en het CRM-initiatief. We investeerden bovendien in de ruimere inzet van financiële bouwstenen voor meerdere maatregelen (zoals dienstencheques en arbeidsmatige activiteiten). De fusie bleek goed voorbereid: de opstart van het nieuwe Departement op 1 januari verliep nagenoeg vlekkeloos.

Onze **data**rapportering (o.a. sectordashboard, jaarverslag ESF, 1700-lijndata, ORAFIN-rapportering) en het opendata portaal (o.a. jaarverslag economische migratie, Duaal Leren) werden verder uitgebreid. Daarenboven droegen we bij aan de oefening m.b.t. het rationaliseren van het opleidingsaanbod. We experimenteerden met **AI** onder meer ter voorbereiding van de documentcontrole in VLAMa, dwarsanalyses van rapporten en datascience-analyses voor de VSI.

Onze aanpak m.b.t. experimenten werd bovendien als voorbeeld opgenomen in het Vlaamse AI-playbook. We ondersteunden de uitrol van Copiloot 365 binnen de organisatie, vertaalden de impact van de AI-act op onze werking, ontwikkelden een eerste versie van het AI-register, en stelden richtlijnen op voor verantwoord AI-gebruik. Ook investeerden we in de AI-geletterdheid van de organisatie, als onderdeel van het bredere actieplan rond digitale vaardigheden dat in 2025 werd opgesteld en in 2026 wordt uitgerold.

Verder verhoogden we de **interne efficiëntie** door de opzet van meer meetwaarden (o.a. FinOps en Security-dashboard) en realiseerden een besparing van 1730k euro. We werkten actief mee binnen het **Vlaamse ecosysteem** aan de voorbereiding van VRD3 (het Vlaanderen Radicaal Digitaal-programma)

////////////////////////////////////

2026 en gaven uitvoering aan de VRD3 middelen voor 2025 (o.a. digitale assistent voor Vlaams zorgkrediet en Copilot M365). We maakten een start met de implementatie van de nieuwe sharepoint/teams governance (n.a.v. de fusie) waarbij meteen werd rekening gehouden met de afname- en instapverplichting in het Digitaal Archief Vlaanderen. Dankzij de inzet van VRD3-middelen ter ondersteuning van de **NIS2-implementatie** konden we een interne audit m.b.t. Informatieveiligheid uitvoeren. Hieruit bleek dat we, op enkele punten waar de formele documentatie ontbreekt na, een voldoende maturiteit (maturiteitscore 3) behalen.

Planning ICT 2026

Digitalisering vormt voor WEWIS een **strategisch instrument** om zowel de beleidsmatige als organisatorische ambities te realiseren: de ontwikkeling van een datagedreven en impactvol beleid, de uitbouw van een klantgerichte dienstverlening, een efficiënte interne werking, evenals de implementatie van effectieve controlemechanismen en risicobeheersing. Ook de Vlaamse Regering streeft naar administratieve vereenvoudiging en een vermindering van de regeldruk, waarbij digitalisering expliciet wordt ingezet als hefboom. Het digitaliseringsteam is goed voorbereid om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Er werd een professionele werking uitgebouwd, gekenmerkt door een solide productwerking, datamonitoring en -gebruik, het (her)gebruik van zowel eigen als Vlaamse bouwstenen, en een verankering in duidelijke processen en verantwoordelijkheden (DIGI WOW).

Impactvol beleid

Prioritair bepalen we waar nieuw of gewijzigd beleid digitaal ondersteund kan en moet worden. De **digitaliseringsmijlpalen** zijn in dit **ondernemingsplan** per beleidsproject opgenomen. Voor 2026 betreft dit onder meer de inproductienaam van de vernieuwde digitale ondersteuning van economische migratie (VLAMa), waaronder de inning van de retributie en een efficiëntere dossierafhandeling; de hervorming van het Vlaams opleidingsverlof; de vervanging van de loopbaancheques door het loopbaankrediet, en de versterking van dataverzameling en rapportering in het kader van nieuw beleid en de evaluatieagenda (uitgaventoetsing en VCO-richtlijnen). Ook zetten we in op een verhoogde resultaatgerichtheid van de sectorconvenanten. Voor de Vlaamse Sociale Inspectie finaliseren we de integratie in het Vlaams handnavingsplatform, waardoor een betere gegevensuitwisseling rond handnavingsdossiers mogelijk wordt. In de tweede fase van ketenaansprakelijkheid maken we de aangeleverde informatie beter toegankelijk wat een grondigere analyse mogelijk maakt. Daarnaast onderzoeken we hoe de opvolging van terugvorderingen en inhoudingen digitaal verder kan worden versterkt.

Continuïteit in kernprocessen: klantgericht, efficiënt en risicoreductie

We waarborgen de **continuïteit** van onze dienstverlening, zetten in op de verdere uitbouw van bestaande toepassingen en voeren terugkerende werkzaamheden uit, zoals de jaarlijkse berekenings- en betaalcycclus van de jobbonus. Nagenoeg alle kernprocessen van DWEWIS worden digitaal ondersteund (zie bijlage). De meerwaarde van digitalisering ligt in het verbeteren van de toegankelijkheid van gegevens, het efficiënter samenbrengen van noodzakelijke data en het afdwingen van de vereiste **controles, auditmechanismen en veiligheidsnormen**. Het gebruik van authentieke databronnen, voornamelijk via het MAGDA-platform, is daarin essentieel. Het departement heeft intussen meer dan 100 integraties met authentieke bronnen gerealiseerd.

////////////////////////////////////

In 2026 investeren we in volgende **initiatieven t.b.h.v. risicobeheersing en de rationalisatie van het IT-landschap**:

- We blijven prioritair inzetten op **innovatieve datatechnieken en -technologieën**, in het bijzonder op de ontwikkeling van slimmere controlemethoden (o.a. datascience), zodat de Vlaamse Sociale Inspectie meer doelgerichte controles kan uitvoeren. Daarnaast nemen we de AI-bouwsteen voor documentherkenning in gebruik, die onder meer wordt ingezet voor VLAMa. We blijven experimenteren met AI, bijvoorbeeld met het anonimiseren van verslagen, en bestendigen onze inspanningen rond AI-geletterdheid. Tevens bouwen we onze interne managementrapportering verder uit (HR, financiën en monitoring digitalisering), evenals de ondernemingsfoto.

Via onder meer het VRD3-programma zetten we in op de verdere **samenwerking binnen de Vlaamse overheid**. Samen met Digitaal Vlaanderen nemen we de digitale assistent voor het Vlaams zorgkrediet in productie, werken we met VLAIO aan een betere ontsluiting van onze maatregelen in het ondernemingsloket en starten we de evaluatie van de via VRD3 gefinancierde MS365 Copilot-licenties op.

////////////////////////////////////

In 2026 leggen we de klemtoon op de opmaak van een actieplan welzijn en op de uitvoering van het in 2025 ontwikkelde actieplan digitale vaardigheden. Daarnaast verhogen we onze efficiëntie door het besparingsplan en de nieuwe sourcingstrategie te implementeren. Met het oog op efficiëntie en een toekomstgerichte werking benadrukken we tevens het belang van hergebruik en herbruikbaarheid. We bouwen onze interne monitoring verder uit. Bovendien experimenteren we met de inzet van AI binnen testing en andere processen in de software-ontwikkelcyclus, om zo mogelijke efficiëntiewinsten te realiseren binnen de digitaliseringsprocessen.

Het Departement verwerkt en verstuurt informatie die een directe impact heeft op de persoonlijke levenssfeer van burgers en op de werking van ondernemingen. Daarom hechten we **bijzonder veel belang aan informatieveiligheid**: alle verwerkingen moeten legitiem zijn en voldoen aan een hoog niveau van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid. We bewaken dit continu via een risico gebaseerde aanpak, waarbij we bedreigingen identificeren, analyseren en doeltreffend beheersen. Het veiligheidsbeleid en het jaarlijkse veiligheidsplan vormen hiervoor onze belangrijkste instrumenten.

In 2026 focussen we verder op de implementatie van **NIS2-compliance**. We hernieuwen het beleid rond risicoanalyse en brengen dit in de praktijk, met onder meer aandacht voor de geopolitieke context. We evalueren we het assetmanagement en het beheer van kwetsbaarheden met een nieuwe aanpak van pentesten. Tot slot blijven we, net als vorig jaar, sterk inzetten op bewustwording bij onze medewerkers en werken we samen binnen het bredere veiligheidsbeleid van de Vlaamse overheid.

pagina 241 van 330

12 HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

12.1 De aanbevelingen van Audit Vlaanderen

In 2025 was er één specifieke openstaande aanbevelingen van Audit Vlaanderen waarover moest worden gerapporteerd, met name het ontwikkelen van een gedragen visie op de manier waarop het departement vorm wenst te geven aan de omgang met de strategische risico's (in kader van het fusietraject), met de operationele risico's voor de ondersteunende processen die primair ingekanteld zijn en de risico's van de belangrijkste recurrente kernprocessen.

In 2025 werd onder begeleiding van Möbius een afsprakenkader strategisch risicobeheer uitgetekend waarin werd vastgelegd hoe het de risicoanalyse en het risicobeheer op operationeel, en strategisch niveau zal aanpakken en werden de strategische risico's in kaart gebracht.

In het afsprakenkader worden rollen en verantwoordelijkheden voor risicoanalyse en -beheer geëxpliciteerd en de periodiciteit bepaald voor de (her)uitvoering of actualisatie van de risicoanalyses, inclusief een update van risicostrategie- en respons.

Met de betrokkenheid van medewerkers uit de verschillende afdelingen werden de strategische risico's geïdentificeerd. De top risico's werden in een aparte workshop geprioriteerd en het departement brengt voor deze risico's momenteel de aanwezige en ontbrekende beheersmaatregelen in kaart.

Daarnaast focuste DWEWIS op de uitwerking van een coherent afsprakenkader voor risicomanagement. Het departement wil daarin vastleggen hoe op de verschillende niveaus van de organisatie omgegaan wordt met risico's maar ook hoe de verschillende inspanningen kunnen bijdragen aan een coherente omgang met risico's.

12.2 Doelstelling m.b.t. welzijn: preventieplan

Elke werkgever is wettelijk verplicht (wet van 4 augustus 1996 over het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk) om het welzijn binnen haar organisatie te bevorderen. Het globaal preventieplan (GPP) omvat de doelstellingen en maatregelen in het kader van het welzijnsbeleid (bv. arbeidsveiligheid, gezondheid, ergonomie, psychosociaal welzijn) voor een periode van 5 jaar. Het plan geeft een concrete omschrijving van de resultaten van de risicoanalyse(s) (om de geïdentificeerde risico's te voorkomen of de schade ervan te beperken), de prioritaire welzijnsdoelstellingen en de acties, middelen en betrokken personen om die doelstellingen te realiseren.

In 2025 voorzag het departement een **overgangsplan GPP WEWIS**, met het oog op continueren van de jaarplannen GPP 2024 van DEWI en DWSE. Voor een stand van zaken, zie 6.3 Groeien naar een inclusieve organisatie met oog voor menselijk kapitaal.

12.3 Doelstelling m.b.t. diversiteit en inclusie

Het diversiteitsplan omvat de doelstellingen en acties die de entiteit zal ondernemen op het gebied van diversiteit en gelijke kansen. Het diversiteitsplan WEWIS werd in de loop van 2025 opgemaakt,

////////////////////////////////////

met acties zoals o.a. het werken aan een actieplan toegankelijke informatie en communicatie én digitale toegankelijkheid. Voor meer informatie, zie 6.3 Groeien naar een inclusieve organisatie met oog voor menselijk kapitaal.

13 EEN DOELSTELLING M.B.T. ENERGIEBESPARING

De entiteiten vertalen de doelstelling van 35% primaire energiebesparing en 55% koolstofemissie-reductie tegen 2030 door naar concrete acties.

Het Departement WEWIS huist sinds augustus 2024 in het Marie-Elisabeth Belpaire gebouw. Het beheer van het gebouw is in handen van het Facilitair Bedrijf. In het actieplan gebouwen vertaalt HFB deze reductiedoelstelling naar haar volledige vastgoedportefeuille en worden verschillende maatregelen voorzien.

14 PERSONEELSPLAN

Bij de personeelsplanning wordt steeds rekening gehouden met de strategische beslissingen, beleidskeuze en organisatienoden van het departement, maar ook de budgettaire mogelijkheden en de beslissingen die de Vlaamse Regering neemt op vlak van personeelsbeheer en personeelsbudget. Vandaar dat in 2025, in een context van verdere personeelsbesparingen, het PEP as is werd gecontinueerd, evenwel met waar nodig en mogelijk een verdere besparing op personeel door het inperken op vervanging van uitstroom.

In 2026 zal de voorbereiding voor de opmaak van een nieuw personeelsplan WEWIS opgestart worden rekening houdend met de besparingscontext. Ook de verdere exploratie van capaciteitsplanning, waarbij personeelsdata gekoppeld worden met de doelstellingen, blijft actief op de radar (zie 6.4.).

15 EU-REGELGEVING DIE OMGEZET MOET WORDEN IN INTERNE REGELGEVING

In het kader van economische migratie lopen de werkzaamheden de richtlijn Herziening single permit RL om te zetten in interne regelgeving.

Op Europees niveau is in april 2024 een herziene richtlijn (EU 2024/1233) aangenomen. Lidstaten hebben tot 21 mei 2026 de tijd om deze nieuwe regels in nationale wetgeving om te zetten.

De richtlijn werd op EU-niveau op Coreper reeds afgeklopt in december 2023. De gecombineerde procedure die in België sinds 2019 in voege is, moet in omzetting van de nieuwe Europese richtlijn uiterlijk in mei 2026 aangepast worden. De omzetting van de richtlijn stelt de bevoegde diensten (DEM op Vlaams niveau en DVZ op federaal niveau) voor grote uitdagingen (snellere procedure, wijzigen van WG via notificatie, behoud verblijf in geval van werkloosheid).

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

16 UITVOERING KERNPROCESSEN: BOORDTABELLEN 2025

In dit deel van het Ondernemingsplan wordt een overzicht gegeven van de uitvoer van de verschillende maatregelen gelinkt aan het beleidsveld Werk in 2025 geoperationaliseerd door het departement WEWIS. Het betreft basisgegevens over voornamelijk dossierbehandeling. Waar relevant wordt stil gestaan bij het aantal ontvangen dossiers, het aantal behandelde dossiers en betaalde dossiers, de doorlooptijd en het budget. De cijfers geven de stand van zaken van februari 2026 omdat bepaalde dossiers in het lopende jaar hun beslag kennen maar in de cijfers van 2025 worden meegeteld.

Het departement staat in voor de beleidsmatige uitvoering van een 50-tal, waarvan het merendeel in eigen operationeel beheer en 9 maatregelen geheel of gedeeltelijk in operationeel beheer van derden.

Een aantal maatregelen is ook uitgedoofd of zijn in uitdoof, zoals de werkbaarheidscheques en verhoging KMO-p, de start- en stagebonus en de mentorkorting. Concreet betekent dit dat er hoewel men geen nieuwe dossiers meer ontvangt er toch nog betalingen gebeuren.

De rapportering van het gros van de cijfers gebeurt sinds 2023 op een geautomatiseerde manier via de ondersteunende applicaties, gebruik makend van Tableau. De gegevens van de voorbije jaren werden omwille van de automatisering niet opnieuw opgenomen. De gegevens zijn te raadplegen in de voorgaande Ondernemingsplannen. Ook via het open dataplatform [Dataplatform Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie](#) kan heel wat informatie uit de werking van het departement geraadpleegd worden. Dit platform biedt de mogelijkheid om open data te verkennen en te downloaden, API's te gebruiken, visualisaties te bekijken of realisaties te delen.

Bij verschillende maatregelen werd ook het aantal klachten opgenomen. Een analyse van de klachten is terug te vinden in het Klachtenrapport 2025. Daar waar tevredenheidscijfers beschikbaar zijn die voldoende representatief zijn werden deze opgenomen bij de desbetreffende maatregel.

Investerings in ICT voor de verschillende maatregelen zijn terug te vinden in het overzicht van het Budget Data en Digitalisering 2025.

In de evaluatie die volgt wordt per maatregel kort een duiding gegeven bij relevante indicatoren/kerncijfers betreffende het kernproces van de organisatie en wordt nagegaan in welke mate streefnormen en wettelijke bepalingen inzake dienstverlening worden behaald.

We starten met een overzichtstabel (zuivere prestatienormen, zonder de context van de volumes) en belichten daarna de maatregelen apart, waarbij we de context van de stijgende of dalende volumes mee in beeld nemen. Enkel de kernprocessen die in operationeel beheer van het departement zijn komen hierbij aan bod. De kernprocessen worden per strategische en operationele doelstelling gegroepeerd conform de structuur van de Beleids- en Begrotingstoelichting en de stand van zaken wordt kort besproken. Voor het merendeel van de kernprocessen wordt op een gestandaardiseerde wijze de volgende informatie mee gegeven:

Volume	De omvang van dossierbehandeling in 2025: aantal ontvangen dossiers, aantal afgehandelde dossiers, aantal betaalde dossiers, aantal voorschotten,
--------	---

////////////////////////////////////

	... Dit kan variëren naargelang de maatregel. Bij sommige kernprocessen wordt waar relevant een opsplitsing gemaakt naargelang het dossiertype (eerste aanvraag, verlenging,...) of de wijze van indiening (online/papier).
Wettelijke bepaling/Norm	Het behaald resultaat in 2025 wat betreft de dossierbehandeling.
Controles	Het aantal controles die de Vlaamse Sociale Inspectie heeft uitgevoerd.
Waarschuwingen en PV's	Het aantal processen-verbaal en/of waarschuwingen die zijn voortgevloeid uit de controles.
Gerealiseerd VEK/VAK	Sinds 2020 wordt als gevolg van de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex overheidsfinanciën een nieuwe wijze van aanrekening toegepast en wordt er gewerkt met overlopende rekeningen. Hiermee moet rekening gehouden worden bij het interpreteren van het gerealiseerd VEK/VAK..

Overzichtstabel 1: Streefnormen en wettelijke bepalingen, resultaten 2025

Maatregel	Wettelijke bepaling/streefnorm	2025
Aanmoedigingspremie	85% binnen 42 dagen behandeld (WSE-tijd) Papier	99,7 %
	95% binnen 14 dagen behandeld (WSE-tijd) Online	99,9 %
Administratieve geldboetes	100% behandeling <= 12 maanden	99,7 %
Arbeidskaarten	100% binnen 30 dagen behandeld	76,6 %
Beroepskaarten	100% binnen 80 dagen behandeld (Totale tijd)	83,1 %
	100% binnen 50 dagen behandeld (WSE Tijd)	82,3 %
Beroepskwalificatietrajecten	100% totale behandeltd <= 98 dagen of <= 103 dagen	100%
Dienstencheques erkenningen ondernemingen	100% aanvragen <= 120 dagen	100%
	100% aanvragen <= 40 dagen intern	94,1 %
Dienstencheques opleidingsfonds	100% aanvragen <= 120 dagen	96,8 %
Europees Sociaal Fonds	100% beslissingen binnen 80 dagen	64,7 %
Jobbonus / Jobbonus +	Geen wettelijke norm	
Jongerenbonus	100% betaald binnen de 30 dagen	100 %
Kwalificerend Werkplek Leren	Geen wettelijke norm	
Kwaliteits- en registratiemodel	100% ontvankelijk <= 40 dagen	99,8 %
Loopbaanonderbreking Openbare Sector (VZK)	Geen wettelijke norm	
Opleidingscheques	Geen wettelijke norm	
Opleidingsdatabank	100% binnen 3 maanden afgehandeld	99,6 %
Regie werkplekcomponent alternerende opleidingen	Geen wettelijke norm	

////////////////////////////////////

Regionale toetsing	100% behandeling <= 14 dagen	81,4 %
Sectorale vermindering	Geen wettelijke norm	
Sectorconvenants	Geen wettelijke norm	
Sportmakelaars registratie	Geen wettelijke norm	
Start- en Stagebonus (uitgedoofd)		
Transitiepremie	Geen wettelijke norm	
Uitzend erkenningen	100% advies binnen 70 dagen behandeld	100 %
	100% nieuwe aanvragen met interne doorlooptijd van max, 40 dagen	100 %
	100% nieuwe aanvragen binnen de 30 dagen behandeld	100 %
Vlaams Zorgkrediet	90% binnen 10 dagen behandeld (WSE-tijd) Online	99,9 %
	90% binnen 42 dagen behandeld (WSE-tijd) Papier	99,7 %
Vlaamse ondersteuningspremie	100% betaald na 1 kwartaal afrekening	99,9 %
Werkhervattingstoelage	Geen wettelijke norm	

Maatregel	Wettelijke bepaling/streefnorm	2025
Activiteitencoöperaties	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100%
	100% afgerekende <= 90 dagen	0%
Arbeidsmatige activiteiten	Jaarafrekening uiterlijk laatste werkdag maart	100%
	100% contingent aanvraag ontvankelijk <= 7 dagen na afsluiten oproep	100%
	100% betaling AMA voorschotten <= 5de werkdag van de maand (uitgezonderd, derde geschillen)	100%
	100% contingent aanvraag behandeling WSE <= 44 dagen na ontvankelijkheid	0%
Collectief maatwerk	100% betaling voorschotten <= 1ste werkdag v/d maand (uitgezonderd derde geschillen)	100%
	100% herverdeling contingent ingang op 1/10	100%
	100% berekening saldi <= 10de werkdag	100%
Individueel Maatwerk	Goedgekeurd voor afrekening ten laatste op 25ste dag van vierde maand na kwartaal	98,9 %
	Nieuwe aanvragen behandeld binnen 30 dagen	98,7 %
	Aanvragen binnen 7 dagen ontvankelijk	100 %
	Betaald ten laatste de 10de dag van de voorschotmaand	100 %
Lokale Diensteneconomie	Ingekanteld in Individueel Maatwerk	
Managementadvies	100% betaling <= 60 dagen	94,4 %
	100% behandeling WSE <= 45 dagen	57,1 %
Regierol lokale sociale economie	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100 %
	1ste voorschot < 30/06 en 2de voorschot < 30/11	100 %
	100% betaling <= 90 dagen	21,7 %
Subsidie aanvragen SE	100% betaling <= 90 dagen	2,8 %
	100% behandeling WSE <= 120 dagen	94,9 %

////////////////////////////////////

Trividend	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100 %
	100% betaling <= 90 dagen	100 %

////////////////////////////////////

16.1Talent aan de slag krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt

16.1.1 Versterkte activering van werkzoekenden, langdurig zieken en niet-beroepsactieven (OD 1)

16.1.1.1 Doelgroepverminderingen

Doelgroepvermindering		2024 (*)
	Totaal aantal kortingen voor VTE	178.709
	Totaal aantal kortingen voor oudere werknemers VTE	150.429
	waarvan aantal zittende oudere VTE	143.390
	waarvan aantal Niet-werkende werkzoekende VTE	7.038
	Totaal aantal jongere werknemers VTE	16.175
	Waarvan aantal laaggeschoolde jongeren VTE	16.175
	Totaal aantal personen zonder werkervaring	12.105
	VEK – gerealiseerd (2024)	€ 198.699.775,00
	VAK – gerealiseerd (2024)	€ 198.699.775,00

(*) Omdat de cijfers pas na 10 maanden stabiel zijn, zijn de cijfers voor 2025 pas in 2026 beschikbaar en baseren we ons hier op de cijfers van 2024.

RSZ is operator van deze maatregelen.

Op 1 juli 2024 ging de doelgroepvermindering voor jonge werknemers en die voor oudere werknemers in uitvoer:

- De doelgroepvermindering voor laaggeschoolde jonge werknemers kon niet meer aangevraagd worden voor werknemers die in dienst traden vanaf 1 juli 2024. Voor de werknemers die al in dienst waren voor 1 juli 2024 behoudt de werkgever de vermindering gedurende 8 kwartalen.
- De doelgroepvermindering voor niet-werkende werkzoekende oudere werknemers kon niet meer aangevraagd worden voor werknemers die in dienst traden vanaf 1 juli 2024. Voor de werknemers die al in dienst waren voor 1 juli 2024 behoudt de werkgever de vermindering gedurende 8 kwartalen.
- De doelgroepvermindering voor zittende oudere werknemers kon enkel nog toegepast worden voor werknemers die op 30 juni 2024 minimaal 62 jaar waren en dat uiterlijk tot 30 juni 2025.

De uitvoer van deze maatregelen zorgde voor een daling van het aantal begunstigden. Deze daling zet zich verder in 2025.

Op 1 oktober 2023 trad de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring in werking. Deze vermindering vervangt de aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden. Vanaf 1 juli 2024 viel de leeftijdsvoorwaarde weg en komen alle werknemers die niet meer deeltijds leerplichtig zijn en de wettelijke pensioenleeftijd niet hebben bereikt in aanmerking. De uitbreiding van de leeftijdsvoorwaarde zorgde voor een stijging in het aantal begunstigden. Daarnaast

////////////////////////////////////

16.1.1.2 Jobbonus en Jobbonus +

16.1.1.5 Sectorale vermindering

Sectorale vermindering		2024 (*)
	Totaal aantal kortingen voor VTE huispersoneel	40
	Totaal aantal kortingen voor VTE kunstenaars	3.442
	Totaal aantal kortingen voor VTE onthaalouders	11.081
	Totaal aantal kortingen voor VTE koopvaardij bagger en zeesleepvaart	3.560
	VAK – gerealiseerd	€ 50.208.868,75
	VEK – gerealiseerd	€ 50.208.868,75

(*) Omdat de cijfers pas na 10 maanden stabiel zijn, kunnen de cijfers pas een jaar later meegegeven worden.

Opgelet: Het betreft de som van het aantal VTE waarvoor elk kwartaal een doelgroepkorting werd ontvangen. Dit zijn dus helemaal **niet** het unieke aantal personen waarvoor een korting werd ontvangen.

RSZ is operator van deze maatregelen.

Er zijn nog geen stabiele cijfers (10 maanden na afloop van het jaar) voor 2025, die zijn er enkel al voor het eerste kwartaal van 2025. Behalve de gebruikelijke fluctuaties vertoont dit kwartaalcijfer geen bijzonderheden. De sectorale vermindering voor huispersoneel werd stopgezet met ingang van 1 januari 2025.

16.1.1.6 Vlaamse ondersteuningspremie (VOP)

Vlaamse ondersteuningspremie		2025
	Aantal ontvangen dossiers (**)	206
	% loket	0,0%
	% papier	100,0%
	Aantal afgehandelde dossiers	206
	Aantal betaalde dossiers (*)	6.486
	100% aanvragen binnen 7 dagen ontvankelijk	100,0%
	85% aanvragen binnen 7 dagen ontvankelijk online	0,0%
	75% aanvragen binnen 7 dagen ontvankelijk papier	100,0%
	100% dossiers binnen 30 dagen behandeld (WSE-tijd)	1,0%
	100% dossiers betaald na 1 kwartaal afrekening	99,9%
	Aantal controles	0
	VAK – gerealiseerd	€ 51.641.399,46
	VEK - gerealiseerd	€ 51.640.820,87
	Aantal ontvangen klachten	4
	Aantal ontvankelijke klachten	4
	Aantal gegronde klachten	1
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	15,5

(*) Het aantal unieke betaalde dossiers

(**) Het betreft zelf aangemaakt dossiers; er kunnen immers geen aanvragen meer gebeuren

In 2025 werden in totaal 206 overnamedossiers ontvangen. Overnamedossiers worden via mail aangevraagd (dus niet online via het loket), en vallen dus 100% onder het “papieren” aanvraagtype. In
 //////////////////////////////////////

2025 werden enkel nog overnamedossiers afgehandeld. Deze eerder atypische dossiers konden nauwelijks binnen de doorlooptijd van 30% behandeld worden omdat er een IT-aanpassing nodig was.

Het laatste online VOP-dossier werd op 19/11/2024, na input vanuit VDAB goedgekeurd. Het aantal betaalde dossiers in 2025 is zoals verwacht gedaald t.o.v. dezelfde periode in 2024. Dit is logisch gezien het aantal dossiers ieder jaar zal afnemen (uitdovende maatregel). De wachttijd is gestegen, dit is te verklaren doordat er in 2025 enkel nog op manuele wijze dossiers worden aangemaakt in het kader van de overnames/fusies. De interne doorlooptijd is flink gedaald, doordat er geen databronnen meer dienen geraadpleegd te worden bij de aanmaak van overnamedossiers. Een overnamedossier is een kopie van een bestaand dossier, met enkel een wijziging van het ondernemingsnummer, contactgegevens en/of bankrekeningnummer. De externe doorlooptijd is zelfs volledig verdwenen, omwille van dezelfde reden. Er is geen input meer nodig van VDAB.

16.1.1.7 GESCO veralgemeend stelsel (in uitvoer)

Gesco		2025
	Aantal betaalde dossiers (*)	162
	VAK – gerealiseerd	€ 386.554,80
	VEK – gerealiseerd	€ 386.554,80

(*) Het betreft het totaal aantal betaalde dossiers (som aantal maandelijkse betalingen aan werkgevers) en niet het uniek aantal betaalde dossiers.

Door het uitdovende karakter van de maatregel daalde het aantal betalingen jaarlijks. Op 1 juli 2025 werd de gescomaatregel stopgezet. In kwartaal 3 was er nog 1 afrekening van kwartaal 2 en in het laatste kwartaal was er nog 1 bijbetaling.

16.1.1.8 Derde Arbeidscircuit (in uitvoer)

DAC		2025
	Aantal betaalde dossiers (*)	1.395
	VAK – gerealiseerd	€ 3.376.073,55
	VEK – gerealiseerd	€ 3.376.223,69
	Aantal ontvangen klachten	1
	Aantal ontvankelijke klachten	1
	Aantal gegronde klachten	0
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	7,0

(*) Het betreft het totaal aantal betaalde dossiers (som aantal maandelijkse betalingen aan werkgevers) en niet het uniek aantal betaalde dossiers.

Door het uitdovende karakter van de maatregel zijn er jaarlijks minder betalingen. Op 1 oktober 2025 werd de maatregel opgeheven. Een deel van de DAC-medewerkers kon toen in dienst blijven op kosten van de werkgever met een regulier contract, de andere DAC-medewerkers werden in opzeg gezet en WEWIS blijft hun loon betalen tijdens hun wettelijke opzegtermijn. Dit zorgde voor een bijkomende daling van het aantal betalingen.

////////////////////////////////////

16.1.1.9 Werkhervattingstoeslag

Werkhervattingstoelage		2025
	Gemiddeld aantal fysieke eenheden per maand	552
	Gemiddeld bedrag per maand	€ 143.855,87
	VAK – gerealiseerd	€ 3.993.295,65
	VEK – gerealiseerd	€ 3.993.295,65

RVA is operator van deze maatregelen.

Sinds 15 maart 2018 kan de werkhervattingstoelage niet meer worden aangevraagd. Wie recht had op de werkhervattingstoelage, ontvangt die verder tot het arbeidscontract verbroken wordt, of tot de werknemer de pensioenleeftijd bereikt heeft (2029).

Dat de realisatie voor 2025 zoveel hoger ligt dan die voor 2024 is terug te brengen tot het feit dat 2024 zowel Vlaams als federaal een verkiezingsjaar was. Door de late federale regeringsvorming was ook het federale budgetterings- en rapporteringswerk erg laat klaar. Andere jaren kan de jaarafrekening van de RVA nog op het jaar zelf geboekt worden, maar voor 2024 is dat niet gelukt. Daardoor is de realisatie voor 2024 in Orafin een stuk te laag en die voor 2025 veel te hoog aangezien er in 2025 1.795 keuro geboekt is dat eigenlijk betrekking had op 2024.

16.1.1.10 Aanwervingsincentive (uitgedoofd)

Aanwervingsincentive		2025
	Aantal ontvangen dossiers (uitgedoofd)	0
	Aantal afgehandelde dossiers (uitgedoofd)	0
	Aantal betaalde dossiers *	7
	100% dossiers binnen 1,5 dag behandeld (WSE-tijd)	0,0%
	100% 1ste schijf binnen 4,5 maanden betaald	90,3%
	100% 2de schijf binnen 13,5 maanden betaald	94,0%
	VAK – gerealiseerd	€ 7.800,00
	VEK – gerealiseerd	€ 7.800,00

(*) Het betreft het totaal aantal betaalde dossiers en niet het uniek aantal betaalde dossiers.

Sinds 1 oktober 2023 kunnen er geen nieuwe aanvragen meer ingediend worden. De maatregel was in 2025 dus uitdovend.

////////////////////////////////////

16.2 Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé

16.2.1 Inzetten op duurzame loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé

16.2.1.1 Dienstencheques

Dienstencheques en Erkenningen DCH-ondernemingen			2025
	Aantal uitgegeven dienstencheques		61.848.380
	Percentage online		96,2%
	Aantal terugbetaalde dienstencheques		82.787.742
	Erkenningen: aantal afgehandelde dossiers	Aantal afgehandelde inbreukdossiers (commissie)	22
		Aantal ambtshalve intrekkingprocedures zonder gevolg	201
		Aantal aanvragen erkenningen	17
		Aantal ambtshalve intrekkingen	44
		Aantal terugvorderingen	37
		Aantal vrijwillige intrekkingen	27
	100% erkenningsaanvragen binnen 120 dagen behandeld		100,0%
	100% erkenningsaanvragen binnen 40 dagen behandeld (intern)		94,1%
	Aantal controles		183
	Aantal waarschuwingen en PV's		74
	VAK – gerealiseerd		€ 1.778.916.106,00
	VEK – gerealiseerd		€ 1.778.916.106,00
	Aantal ontvangen klachten		56
	Aantal ontvankelijke klachten		20
	Aantal gegronde klachten		2
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten		10,4

In 2025 werden 42,9% minder dienstencheques aangekocht dan het jaar ervoor. Door de prijswijziging werden eind 2024 uitzonderlijk veel dienstencheques aangekocht, waardoor de gebruikers een grote voorraad aan dienstencheques hadden en de aankoop in 2025 bijgevolg is teruggefallen. Het aantal terugbetaalde dienstencheques in 2025 is dan weer gedaald met 2,2% ten opzichte van 2024. Dit is dan weer deels te verklaren door de wijzigende validatietermijnen sinds de digitalisering waardoor de betalingen voor eens stuk zijn opgeschoven.

In 2024 werden 13 nieuwe erkenningen toegekend. Verder werden er 4 aanvragen tot uitbreiding van een erkenning goedgekeurd. Het aantal behandelde erkenningsdossiers is status quo gebleven ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast werden er 44 erkenningen ambtshalve ingetrokken waarvan 2 wegens faillissement, 31 wegens inactiviteit en 11 wegens schulden. Dit is een stijging van 22,2% ten opzichte van vorig jaar. Verder werden er 27 erkenningen vrijwillig ingetrokken. Dit is een lichte daling met ten opzichte van 2024.

////////////////////////////////////

In 2025 werden er 27 inbreukdossiers en 37 terugvorderingen afgehandeld. Dit laatste is een stijging van 27,6% ten opzichte van het vorige jaar. Tot slot werden de dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld waarvan 94,1% binnen de interne streefnorm.

16.2.1.2 Dienstencheques opleidingsfonds

Dienstencheques opleidingsfonds		2025
	Aantal afgehandelde goedkeuringsdossiers	62
	Aantal betaalde dossiers	3.345
	100% aanvragen <= 120 dagen	96,8%
	85% betaling binnen 45 dagen	47,7%
	Aantal controles	3
	VAK – gerealiseerd	€ 4.323.291,94
	VEK – gerealiseerd	€ 3.371.555,69

In 2025 werden 62 erkenningsaanvragen en 3345 betalingsdossiers afgerond in het kader van het opleidingsfonds dienstencheques. Er werden enerzijds 36,7% minder erkenningsaanvragen en anderzijds 5,3% meer terugbetalingsdossiers afgehandeld ten opzichte van het jaar voordien.

De verdere stijging van het aantal ingediende terugbetalingsaanvragen heeft mogelijks te maken met het feit dat de ondernemingen gedurende een periode geen terugbetaling konden aanvragen voor opleidingen voor startende dienstenchequewerknemers bij het sectoraal vormingsfonds dienstencheques. Ziekte van personeel lag aan de basis van de tragere betalingen.

16.2.1.3 Aanmoedigingspremies

Aanmoedigingspremies		2025
	Aantal ontvangen dossiers	56.914
	% online door de burger	95,9%
	Aantal afgehandelde dossiers	57.122
	Aantal betaalde, unieke dossiers	47.724
	95% binnen 14 dagen behandeld (WSE-tijd) Online	99,9%
	85% binnen 42 dagen behandeld (WSE-tijd) Papier	99,7%
	VAK – gerealiseerd	€ 26.708.921,14
	VEK – gerealiseerd	€ 26.708.921,14
	Aantal ontvangen klachten	8
	Aantal ontvankelijke klachten	8
	Aantal gegronde klachten	1
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	3,9

In 2025 werden 56.914 aanvragen tot het bekomen van een aanmoedigingspremie ingediend. Dit is een vergelijkbaar aantal als in 2024. Het aandeel online dossiers is in 2025 verder gestegen van 91% naar 96%. Sinds de ingebruikname van de nieuwe applicatie eind 2022 is het aandeel online aanvragen gestegen met 19% (van 77% naar 96%).

////////////////////////////////////

16.3 Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren

16.3.1 Werkbaar werk en inclusief ondernemen ingang doen vinden in ondernemingen

16.3.1.1 Sectorconvenants

Sectorconvenants		2025
	Aantal <u>lopende</u> overeenkomsten, waarvan (*)	
	- Sectorconvenants	78
	- Addenda diversiteit en inclusie	75
	- Addenda duaal leren	35
	- Addenda sectorgerichte aanpak Oekraïne crisis	11
	- Addenda Investeren in Talent FOT	4
	- Overeenkomst met SERV	0
	Aantal <u>eindadviezen</u> (evaluatie)	
	- Sectorconvenants	39
	- Addenda diversiteit en inclusie	39
	- Addenda duaal leren	18
	- Addenda Investeren in Talent FOT	2
	- Overeenkomst met de SERV	1
	- Addenda sectorgerichte aanpak Oekraïne crisis	7
	VAK sectorconvenants	€ 11.827.416,79
	VEK sectorconvenants	€ 12.307.776,53

In 2025 liep de 9de generatie sectorconvenants 2023-2025 en de verlenging van de 9de generatie sectorconvenants 2025-2026.

De 9de generatie sectorconvenants startte op 1 juli 2023 en liep af op 30 juni 2025 en omvatte volgende overeenkomsten:

- 39 sectorconvenants
- 39 addenda diversiteit en inclusie
- 18 addenda duaal leren
- 2 addenda FOT “investeren in talent”

Deze overeenkomsten werden geëvalueerd in het najaar van 2025. De verlenging van de 9de generatie sectorconvenants startte op 1 juli 2025. Deze verlenging loopt van 1 juli 2025 tot 30 juni 2026 en omvat volgende overeenkomsten:

- 39 sectorconvenants
- 36 addenda diversiteit en inclusie
- 17 addenda duaal leren
- 2 addenda FOT “investeren in talent”

////////////////////////////////////

De derde en laatste verlenging van de addenda 'sectorgerichte aanpak van de Oekraïencrisis' startte op 1 maart 2025 en loopt tot 4 maart 2026. Het gaat hierbij over 4 overeenkomsten.

Focus op Talent		2025
	Aantal getekende rapportbeoordelingen	37
	Aantal lopende projecten (status positief of te herwerken)	28
	VAK gerealiseerd	€ 383.719,17
	VEK gerealiseerd	€ 3.670.000,74

Arbeidskaarten		2025
	Aantal ontvangen dossiers	27.561
	100% binnen 30 dagen behandeld	76,6%
	Aantal controles	1.378
	Aantal waarschuwingen en PV'S	204
	Aantal ontvangen klachten	9

!	Aantal ontvankelijke klachten	8
	Aantal gegronde klachten	2
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	14,1

De jaarcijfers van de Dienst Economische Migratie geven ook voor 2025 een opvallende stijging weer van het aantal toelatingen voor buitenlandse arbeidskrachten: van ongeveer 20.000 afgeleverde toelatingen in 2024 naar bijna 24.000 toelatingen in 2025.

De stijging in het aantal (eerste) aanvragen en toekenningen lijkt vooral te wijten aan aanhoudende tekorten in specifieke sectoren en knelpuntfuncties, aangezien de krapte in het algemeen licht is afgenomen.

Een gedetailleerde blik op de functies waarvoor in 2025 meer toelatingen uitgereikt werden, toont aan dat 82% van de stijging in eerste toelatingen te verklaren is door het toegenomen aantal – hoofdzakelijk Oekraïense – seizoenarbeiders. Deze blijven voor max. 3 maanden in BE.

De doorlooptijd is sterk gestegen t.o.v. de vorige jaren wegens een versterking van de personeelscapaciteit. Sinds 1 juni wordt een doorlooptijd van 2 werken gehaald voor aanvragen voor hooggeschoolden conform de politieke richtlijnen.

16.4.1.2 Beroepskaarten

Beroepskaarten		2025
	Aantal ontvangen dossiers	720
	Aantal afgehandelde dossiers	694
	100% binnen 50 dagen behandeld (WSE-tijd)	82,3%
	100% binnen 80 dagen behandeld (totale tijd)	83,1%
	Aantal controles	180
	Aantal waarschuwingen en PV'S	70
!	Aantal ontvangen klachten	0
	Aantal ontvankelijke klachten	0
	Aantal gegronde klachten	0
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	0,0

Het aantal aanvragen en toelatingen voor buitenlandse zelfstandigen vertoont sinds de invoering van het Vlaamse beleid voor beroepskaarten in 2022 een dalende trend: van 429 afgeleverde beroepskaarten in 2024 naar 357 beroepskaarten in 2025. Het aantal weigeringen ligt hoog.

16.5 Thema-overschrijdend: governance-doelstellingen

Van onderstaande tabellen hebben sommige – gezien hun thema-overschrijdende karakter – betrekking op zowel de bevoegdheden Werk als Sociale Economie.

////////////////////////////////////

16.5.1.1 Erkenningen uitzendsector

Erkenningen uitzendsector		2025
	Aantal nieuwe erkenningen	19
	Aantal bijkomende erkenningen	3
	Aantal intrekkingen	2
	Aantal schrappingen	18
	Aantal overdrachten van erkenningen (naar overnemende onderneming)	1
	Aantal zonder gevolg	4
	100% nieuwe aanvragen binnen 30 dagen behandeld	100 %
	100% behandeling advies binnen 70 dagen, ev. verlengd met 30 dagen door de minister	100 %
	100% nieuwe aanvragen met interne doorlooptijd van max. 40 dagen	100 %
	Aantal controles (*)	281
	Aantal waarschuwingen en PV'S	130

(*) Deze aantallen geven het totale aantal controles weer voor de maatregelen uitzend en bemiddeling.

In 2025 werden 19 nieuwe aanvragen en 3 uitbreidingsaanvragen voor een erkenning als uitzendkantoor afgehandeld. Het aantal aanvragen is ten opzichte van vorig jaar met 31% gedaald. Verder zijn in 2025 18 erkenningen geschrapt op vraag van de ondernemingen en 2 erkenningen ingetrokken. Alle dossiers werden binnen de vooropgestelde wettelijke termijnen en de interne streefnorm, waarbij de interne doorlooptijd van de behandeling van de dossiers de 40 dagen niet mag overschrijden, behandeld.

16.5.1.2 Sportmakelaars registratie

Sportmakelaars registratie		2025
	Aantal nieuwe registraties	74
	Aantal schorsingen registratie	0
	Aantal intrekkingen registratie	0
	Aantal vrijwillige schrappingen	29
	Aantal schrappingen wegens borg niet OK na 30 dagen	58
	Aantal controles	3
	Aantal waarschuwingen en PV's	1

74 makelaars hebben zich in 2025 geregistreerd. Dit is een stijging van het aantal registraties met 7,25 % t.o.v. 2024. Daarnaast werden 58 registraties geschrapt omdat er geen verplichte borgstelling is gebeurd binnen de voorziene 30 dagen na de online registratie als sportmakelaar. Tot slot zijn er 29 makelaars die hun registratie in Vlaanderen hebben geschrapt omdat ze geen bemiddelingsactiviteiten meer uitvoeren in Vlaanderen.

16.5.1.3 Kwaliteits- en registratiemodel

Kwaliteitsregistratie		2025
	Aantal ontvangen dossiers	519

////////////////////////////////////

16.5.1.5 Onderbouwen beleid met data en wetenschappelijke inzichten

Studies en onderzoek		2025
	Aantal studies VIONA	3
	waarvan tijdens dat jaar afgerond	2
	waarvan vóór dat jaar gestart en na dat jaar afgerond	1
	Aantal studies Expertisecentrum*	4
	waarvan tijdens dat jaar afgerond	1
	waarvan tijdens dat jaar afgerond	2
	waarvan vóór dat jaar gestart en na dat jaar afgerond	2
	Aantal studies ESF +	5
	waarvan tijdens dat jaar opgestart	3
	waarvan tijdens dat jaar afgerond	1
	waarvan vóór dat jaar gestart en na dat jaar afgerond	1
	Aantal studies binnen andere of buiten specifieke programma's	8
	waarvan tijdens dat jaar opgestart	2
waarvan tijdens dat jaar afgerond	6	
Disseminatie via het Kennisplatform		2025
	Aantal onderzoeksseminaries/webinars	2
	Aantal bijdrages op het kennisplatform, waaronder het jaaroverzicht	14

* Het Expertisecentrum Levenslang Leren is opgeheven sinds 1 januari 2026.

Het overzicht van studies maakt onderscheid tussen verschillende *programma's* waarlangs studies worden geagendeerd, beslist en middelen worden toegekend. Het VIONA-onderzoeksprogramma, het ESF+ operationeel programma en het onderzoeksprogramma in het kader van het Partnerschap Levenslang Leren* zijn het meest omvangrijk naar aantal studies en budget. Verder wordt ook buiten deze programma's studiewerk geïnitieerd en verricht.

Het aantal onderzoeken lag in 2025 lager dan de voorgaande jaren ten gevolge van besparingen en de heroriëntering van de 'kennisinfrastructuur'. Doorheen 2025 werd een structurele besparingen doorgevoerd ten bedrage van 237.000 EUR. In afwachting van de integratie van het Steunpunt Werk in ECOOM besliste de minister geen VIONA-stuurgroep en -projectoproep te organiseren, waardoor geen nieuwe overheidsopdrachten voor onderzoek zijn opgestart.

Het kennisplatform van het Departement WEWIS (<https://www.vlaanderen.be/kennisplatform-departement-werk-en-sociale-economie>) bundelt actuele inzichten in de vorm van korte en krachtige bijdrages. Die bijdrages verwijzen naar rapporten, onderzoeken, webinars,... rond werk en sociale economie waarbij het Departement WEWIS betrokken is. Het gaat hier dan onder andere ook over disseminatie en kennisdeling van de studies uit het overzicht hierboven. Het kennisplatform richt zich daarbij op iedereen met interesse in werk en sociale economie. In 2025 verschijnen 14 bijdrages op het kennisplatform, waaronder het jaaroverzicht van het onderzoek van 2024. Gemapt volgens de verschillende kennisdomeinen kwamen diverse thema's aan bod. Ook via onderzoeksevents werd aan kennisdeling gedaan.

////////////////////////////////////

16.5.1.6 Parlementaire vragen

Beantwoorden van parlementaire vragen*		2025 (W + SE)
	Aantal behandelde vragen om uitleg	92 + 26
	Aantal behandelde schriftelijke vragen	172 + 45
	Aantal behandelde actuele vragen	39 + 1
	Aantal behandelde gecoördineerde vragen	35 + 21
	Aandeel tijdig behandelde vragen om uitleg	99,2%
	Aandeel tijdig behandelde schriftelijke vragen	97,7%
	Aandeel tijdig behandelde actuele vragen	100,0%
	Aandeel tijdig behandelde gecoördineerde vragen	88,5%

* Vragen aan VDAB zijn in dit overzicht niet meegenomen.

De overzichtstabel van de parlementaire vragen toont de parlementaire vragen voor de ministers van Werk en Sociale Economie, die door het Departement WEWIS behandeld werden. In 2025 werden in totaal 431 parlementaire vragen beantwoord. Het merendeel van de parlementaire vragen betreft schriftelijke vragen en vragen om uitleg. Bij het aantal schriftelijke vragen is er een opvallende stijging. Van het totale aantal van 431 vragen werd zo'n 97% binnen de door het kabinet gevraagde termijn beantwoord.

16.5.1.7 Burgervragen

Beantwoorden van burgervragen		2025
	Aantal behandelde burgervragen	237*

* Cijfers januari werden nog niet volledig geregistreerd binnen de applicatie, wegens opstartperiode nieuwe taakstelling vanuit kabinet Werk.

De tabel van de burgervragen toont de publieksvragen voor de minister van Werk, die door het Departement WEWIS behandeld werden. In 2025 ging het om 237 vragen.

16.5.1.8 Beleidscoördinatie i.k.v. de beleidscyclus

Beleidscoördinatie i.k.v. de beleidscyclus - mijlpalen		2025
	Aantal mijlpalen vooropgesteld in het ondernemingsplan	117
	Aandeel gerealiseerde mijlpalen	78,6%
	Aandeel (nog) niet gerealiseerde mijlpalen uit het OP	21,4%
	naar status	
	<i>nog niet gestart</i>	2
	<i>In voorbereiding</i>	2
	<i>loopt met vertraging</i>	4
	<i>on hold</i>	0
	<i>geheroriënteerd</i>	11
	<i>stopgezet</i>	6
	Aantal gerealiseerde bijkomende mijlpalen na opmaak ondernemingsplan	50
	Totale realisatiegraad (vooropgestelde + bijkomende opdrachten)	121%
	Aantal agendapunten op de Vlaamse Regering (*)	74

////////////////////////////////////

16.5.1.10 Werkbaarheidscheques & VKMO-P (uitgedoofd)

Werkbaarheidscheques & VKMO-P		2025
	Aantal ontvangen aanvragen (dossiers)	0
	% online	0,0%
	Aantal afgehandelde rapporten (beoordeeld)	0
	Aantal betaalde rapporten	0
	VAK- gerealiseerd	€ 19.594,19
	VEK- gerealiseerd	€ 1.102.542,27

Doordat beide maatregelen uitdovend waren en eindigden op 31/08/2024 werden er in 2025 geen nieuwe dossiers meer behandeld.

16.6Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan

16.6.1 Inzetten op een opleidingsoffensief voor de arbeidsmarkt

16.6.1.1 Vlaams Opleidingsverlof

Vlaams Opleidingsverlof		sj 2024-2025
	Aantal goedgekeurde dossiers	109.882
	Aantal unieke werknemers met een goedgekeurd dossier	59.421
	Aantal unieke werkgevers met een goedgekeurd dossier	8.013
	Percentage unieke werknemers met een betaling in 2025	21,8%
	Percentage gemeenschappelijk initiatief	55,5%

Vlaams Opleidingsverlof		2025
	Aantal controles	111
	Aantal waarschuwingen en PV'S	26
	VAK gerealiseerd	€ 59.429.617,68
	VEK gerealiseerd	€ 59.429.617,67
	Aantal ontvangen klachten	17
	Aantal ontvankelijke klachten	15
	Aantal gegronde klachten	3
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	9,9

In schooljaar 2024-2025 werden 109.882 VOV-dossiers goedgekeurd. Dat zijn er 5,6% meer dan in het schooljaar 2023-2024. Een verwachte toename gezien het belang van continue bijscholing om de snelle wijzigingen in de arbeidsmarkt te kunnen volgen.

De dossiers hadden betrekking op 59.421 unieke werknemers en 8.013 unieke werkgevers. 55% van de opleidingen volgden de werknemers op suggestie van de werkgever. De verwerking van de dossiers loopt nog tot mei 2026: eind 2025 had 22% van de werkgevers minstens een gedeeltelijke betaling ontvangen.

////////////////////////////////////

In november 2025 berichtte de pers over mogelijke fraude door de uitzendsector met VOV. De Vlaamse sociale inspectie startte onderzoeken op. In afwachting van het resultaat van die onderzoeken werd de goedkeuring en uitbetaling van VOV-dossiers aan de uitzendsector on hold gezet. Hiervoor waren systeemaanpassingen nodig, waardoor de 2e kwartaalafrekening eind 2025 niet is doorgegaan.

16.6.1.2 Opleidingsdatabank (erkennen van opleidingen)

Opleidingsdatabank			2025
	Aantal ontvangen dossiers		454
	Aantal afgehandelde dossiers		470
	Percentage afgehandelde dossiers per beslissing	<i>geweigerd</i>	15,3%
		<i>goedgekeurd</i>	84,7%
	Aantal dossiers met afgehandeld beroep		13
	Percentage dossiers met afgehandeld beroep per beslissing	<i>bevestiging weigering</i>	69,2%
		<i>verwerping weigering</i>	23,1%
	100% binnen 3 maanden afgehandeld		99,6%

In 2025 werd voor 454 opleidingen een registratie aangevraagd in de opleidingsdatabank Vlaamse opleidingsincentives, zodat deze opleidingen recht geven op de Vlaamse opleidingsincentives. Dat zijn er 136 minder dan in 2024. Nog nooit werden er zo weinig aanvragen ingediend.

In totaal werden 470 dossiers afgehandeld, waarvan 85% werd goedgekeurd. Voor 13 dossiers werd in beroep gegaan tegen een weigering, die voor 70% van die dossiers werd bevestigd.

De wettelijke vereiste om een dossier binnen de drie maanden te beslissen werd slechts voor 1 dossier overschreden. De gemiddelde doorlooptijd bedroeg 28,6 dagen.

16.6.1.3 Opleidingscheques

Opleidingscheques		SJ 2024- 2025
	Aantal ontvangen aanvragen	19.406
	Aantal afgehandelde aanvragen	19.413
	Aantal uitgegeven cheques	17.254
	Aantal uitbetaalde cheques	10.381
	VAK – gerealiseerd	€ 1.797.458,34
	VEK – gerealiseerd	€ 1.797.458,34
	Aantal ontvangen klachten	14
	Aantal ontvankelijke klachten	9
	Aantal gegronde klachten	0
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	12,3

In schooljaar 2024-2025 werden 19.522 aanvragen voor opleidingscheques geregistreerd. 90% daarvan werd goedgekeurd, waarna onmiddellijk een opleidingscheque werd uitgegeven.

Van de uitgegeven cheques werd 14% geannuleerd wegens foutieve gegevens in de aanvraag, zoals een verkeerd ODB-nummer, een foute keuze van opleidingsverstrekker, een onjuist factuurbedrag of

////////////////////////////////////

een verkeerde startdatum van de opleiding. Na annulering dienden aanvragers een nieuwe, correcte aanvraag in. Dit verklaart deels de stijging met 29% van het aantal ontvangen aanvragen ten opzichte van vorig schooljaar.

67% van de opleidingscheques werd uitbetaald aan de opleidingsverstrekker in de 6e maand na de startdatum van de opleiding. 12% van de cheques is vervallen hetzij doordat de aanvrager de cheque niet (tijdig) gebruikt, hetzij doordat de opleidingsverstrekker de cheque niet (tijdig) reserveert.

6% van de opleidingscheques, aangevraagd voor opleidingen met startdatum in schooljaar 2024-2025, voldoet nog niet aan de voorwaarden om te worden uitbetaald.

16.6.1.4 Beroepskwalificerende trajecten

Beroepskwalificerende trajecten		2025
	Aantal ontvangen dossiers	39
	Aantal afgehandelde dossiers	63
	Beslissing on desk/Erkenningscommissie	
	Goedgekeurd	37
	Geweigerd	15
	Geannuleerd/stopgezet	11
	100% totale behandeltijd <= 98 dagen of <= 103 dagen	100,0%
	Aantal controles	2

In 2025 werden 39 aanvragen ingediend voor de erkenning van een opleidings- en/of EVC-traject als beroepskwalificerend traject. In totaal werden 63 aanvragen afgehandeld. 37 opleidingen werden erkend, het hoogste aantal sinds de invoering van de maatregel in 2019.

Er werden 15 aanvragen geweigerd, tegenover 28 in 2024. Het hoge aantal weigeringen in 2024 was voornamelijk te wijten aan administratief onvolledige of onvoldoende onderbouwde dossiers. In 2025 werd dit probleem grotendeels weggewerkt. 100% van de aanvragen werd binnen de vastgelegde termijn behandeld. In 2024 was dat 73%, voornamelijk door EVC-dossiers waarbij het EVC-instrument niet tijdig werd beoordeeld door AHOVOKS.

De Vlaamse Sociale Inspectie voerde bij twee trajecten een kwaliteitscontrole uit één jaar na erkenning. Eind 2025 waren binnen het beleidsdomein Werk 86 opleidingen erkend als beroepskwalificerend traject.

16.6.1.5 Kwalificerend werkpleklers

Kwalificerend Werkpleklers		sj 2024-2025
	Aantal goedgekeurde dossiers – premie onderneming	4.490
	Aantal goedgekeurde dossiers – premie leerling	5.179
	Aantal betaalde dossiers – premie onderneming	4.489
	Aantal betaalde dossiers – premie leerling	5.179
	VEK gerealiseerd	€ 7.220.766,67
	VAK gerealiseerd	€ 7.220.766,67

////////////////////////////////////

!	Aantal ontvangen klachten	19
	Aantal ontvankelijke klachten	19
	Aantal gegronde klachten	13
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	5,0

De premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingpremie alternerende opleiding is een maatregel die voor het eerst van toepassing was op het schooljaar 2023-2024.

Voor het schooljaar 2024-2025 werden 4.489 premies uitbetaald aan ondernemingen. Dat zijn er 10% meer dan in het schooljaar 2023-2024. Er werden ook 5.179 leerlingpremie's betaald. Dat is een stijging van 8% ten opzichte van het schooljaar 2023-2024.

Een stijging in het gebruik van beide premies ten opzichte van het schooljaar 2023-2024 was verwacht door het wegwerken van kinderziektes inherent aan een 1e werkingsjaar en de verdere groei van de leerlingenaantallen duaal leren.

16.6.1.6 Regie werkplekcomponent alternerende opleidingen

Regie werkplekcomponent alternerende opleidingen		sj 2024-2025
	Aantal sectorale partnerschappen	20
	Aantal ontvangen erkenningsaanvragen	9.674
	Aantal goedgekeurde erkenningsaanvragen	7.930
	Aantal afgekeurde erkenningsaanvragen	924
	Aantal opgeheven erkenningen	2.557
	Aantal gestarte overeenkomsten	8.089
	Aantal goedgekeurde en geldige erkenningen	42.574
	Aantal unieke ondernemingen met een goedgekeurde en geldige erkenning	11.383
	Aantal unieke vestigingen met een goedgekeurde en geldige erkenning	13.826
	Aantal gelopen overeenkomsten	8.925

Regie werkplekcomponent alternerende opleidingen		2025
	Aantal controles (on desk)	406
!	Aantal ontvangen Klachten	1
	Aantal ontvankelijke Klachten	1
	Aantal gegronde Klachten	1
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	1,0

Duaal en alternerend leren zijn leermethodes waarbij het aanleren van algemene en beroepsspecifieke competenties verdeeld is over een werkplek bij een onderneming en een opleidingsverstrekker. De cijfers omvatten duaal leren in het secundair onderwijs, Leren en Werken in het secundair onderwijs en duaal leren in het volwassenenonderwijs. Vanaf schooljaar 2025-2026 worden geen opleidingen meer aangeboden in het stelsel Leren en Werken. Schooljaar 2024-2025 is dus het laatste rapporteringsjaar voor dit stelsel.

////////////////////////////////////

Er werden in schooljaar 2024-2025 geen nieuwe sectorale partnerschappen opgestart. Het totaal aantal sectorale partnerschappen blijft op 20.

Het aantal gestarte overeenkomsten steeg in 2024-2025 tot 8.089. Dit is een stijging van 5,1% ten opzichte van 2023-2024. Ook het totaal aantal overeenkomsten dat minstens 1 dag gelopen heeft in 2024-2025 steeg en dit tot 8.925, een stijging van 5,5% ten opzichte van 2024-2025. De daling van het totaal aantal goedgekeurde en geldige erkenningen heeft dus geen negatieve impact op het aantal gelopen overeenkomsten.

16.7.1 Individueel Maatwerk (IMW)

////////////////////////////////////

	loonpremie	947
	loon- en begeleidingspremie	155
	ondersteuningspremie	44
	Aantal berekende voorschotten	21.092
	Aantal betaalde voorschotten	19.447
	Aantal berekende afrekeningsbedragen	58.222
	Aantal betaalde afrekeningsbedragen	41.043
	Betaald ten laatste de 10 ^{de} dag van de voorschotmaand	100,0%
	Goedgekeurd voor afrekening ten laatste op 25 ^{ste} dage van vierde maand na kwartaal	98,8%
	Aanvragen binnen de 7 dagen ontvankelijk	0,0%
	Nieuwe aanvragen behandeld binnen 30 dagen	98,7%
	VAK – gerealiseerd	€ 115.005.474,70
	VEK – gerealiseerd	€ 115.160.089,90
	Aantal controles	54
	Aantal waarschuwingen en PV's	22
	Aantal ontvangen klachten	3
	Aantal ontvankelijke klachten	0
	Aantal gegronde klachten	0
	Doorlooptijd ontvankelijke klachten	0

In 2025 werden 8.819 dossier ontvangen. Deze werden in de applicatie ingediend op een vijftal na dat vanuit buitenlandse werkgevers werd aangevraagd. Hierdoor mag gesteld worden dat 100% online werd ingediend.

De nieuwe aanvragen (dus diegene waar nog geen premie of overgangsmaatregel voor liep) worden opgedeeld naar premietype. Voor loonpremie werden 6.762 aanvragen behandeld, voor loon- en begeleidingspremie werden 831 aanvragen behandeld en voor ondersteuningspremie (zelfstandigen) werden 228 aanvragen behandeld. Naast deze nieuwe dossiers zijn er ook evaluatieaanvragen die al dan niet uitmonden in een verlenging of wijziging van de premie. Hier zijn 947 loonpremies, 155 loon- en begeleidingspremies en 44 ondersteuningspremies geëvalueerd.

Wat de betalingen betreft zijn er enerzijds maandelijkse voorschotten en anderzijds kwartaalafrekeningen. Er werden 21.092 voorschotten berekend waarvan er 19.447 werden betaald. De voorschotbetalingen werden allemaal ten laatste de 10de dag van voorschotmaand betaald. Het verschil heeft te maken met afkeuringen van betalingen wegens foutieve berekeningen, waarna deze opnieuw werden berekend en betaald. Er werden 58.222 kwartaalafrekeningen berekend, waarvan 41.043 werden betaald. De kwartaalafrekeningen gebeurden voor 98,8% op tijd en dus ten laatste op de 25ste dag van de vierde maand na het kwartaal. Ook hier komt dit door foutieve berekeningen die tot herberekening leiden.

Aanvragen worden automatisch door de applicatie binnen de 7 dagen ontvankelijk of niet ontvankelijk verklaard, de termijn is hierdoor dus altijd bereikt. De behandeling van nieuwe aanvragen werd voor 98,7% binnen de 30 dagen afgerond.

Erkenning externe dienstverlening IMW		2025
	Aantal ingediende aanvragen	44
	Aantal ontvankelijke aanvragen	38

////////////////////////////////////

	Jaarafrekening uiterlijk laatste werkdag maart	100,0%
	VAK – gerealiseerd	€ 3.627.968,41
	VEK – gerealiseerd	€ 3.947.491,64

(*) maandelijks voorschotten

Begin 2025 werd een oproep voorbereid door de administratie, door een negatief advies IF en een negatief begrotingsakkoord werd de oproep geannuleerd. Dit heeft als gevolg dat er in 2025 geen contingent aanvragen ontvankelijk verklaard en behandeld moest worden.

Er werden 1.020 maandelijks voorschotten betaald op de in de regelgeving afgesproken 5de werkdag van de maand. De eindafrekening voor het werkjaar 2024 van de arbeidszorginitiatieven werd eind maart 2025 tijdig uitgevoerd en resulteerde in een vermindering met 144 AMA begeleidingstrajecten gespreid over 26 initiatieven met ingang van 1 juli 2025.

16.8Zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie

16.8.1 Ondersteuningsmaatregelen sociale economie

16.8.1.1 Subsidieaanvragen Sociale Economie

Subsidieaanvragen SE		2025
	Aantal afgehandelde dossiers	150
	Aantal afgerekende dossiers	260
	Aantal afgehandelde dossiers Relance	0
	Aantal afgerekende dossiers Relance	66
	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100 %
	100% betaling <= 90 dagen	5,7%

De subsidieoproepen maken deel uit van het impulsbeleid onder het Ondersteuningsdecreet, waardoor ook het aantal oproepen/dossiers, de grootte en de inhoud per oproep jaarlijks varieert. Deze oproepen kunnen eveneens over meerdere jaren lopen. Dit maakt een onderlinge vergelijking of trend over de jaren moeilijk inschatbaar. In 2025 werden 150 subsidieaanvragen inzake de ondersteuning van sociale economie afgehandeld. Ook werden in 2025 260 dossiers afgerekend.

Voor de subsidieaanvragen inzake de ondersteuning van sociale economie zijn twee streefnormen geformuleerd. De eerste streefnorm bepaalt dat volledige aanvraagdossiers binnen 120 kalenderdagen afgerond worden. Deze streefnorm wordt in 2025 voor 100% behaald. De tweede streefnorm stelt dat betalingsdossiers binnen de 90 kalenderdagen uitgevoerd worden. Het behalen van deze streefnorm werd voor 6% behaald.

16.8.1.2 Activiteitencoöperaties

Activiteitencoöperaties	2025
-------------------------	------

////////////////////////////////////

	Aantal afgehandelde dossiers	5
	Aantal afgerekende dossiers	5
	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100,0%
	100% betaling <= 90 dagen	0,0%
	VAK – gerealiseerd	€ 805.765,78
	VEK – gerealiseerd	€ 764.495,16

In 2025 zijn voor de activiteitencoöperaties 5 aanvraagdossiers afgerond en 5 betalingen uitgevoerd. Twee streefnormen zijn van toepassing op de activiteitencoöperaties, met name dat 100% van de volledige aanvraagdossiers binnen de 120 kalenderdagen afgerond wordt en dat 100% van de betalingsdossiers binnen de 90 kalenderdagen wordt uitgevoerd. De streefnorm voor aanvraagdossiers wordt gehaald voor 100%. De streefnorm voor afrekeningen wordt voor 0% behaald.

16.8.1.3 Regierol lokale sociale economie

Regierol		2025
	Aantal afgehandelde dossiers	39
	Aantal afgerekende dossiers	37
	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100,0%
	100% betaling <= 90 dagen	21,7%
	1ste voorschot < 30/06 en 2de voorschot < 30/11	100,0%
	VAK – gerealiseerd	€ 0,00
	VEK – gerealiseerd	€ 0,00

39 aanvraagdossiers voor werkjaar 2025 in het kader van de oproep regierol sociale economie en werk werden afgerond. Daarnaast werden 37 afrekeningen uitgevoerd voor werkjaar 2024.

Voor de regierol zijn twee streefnormen en één wettelijke bepaling van toepassing. De eerste streefnorm stelt dat 100% van de volledige aanvraagdossiers binnen de 120 kalenderdagen wordt afgehandeld. Deze streefnorm wordt gerealiseerd. De wettelijke bepaling, die aangeeft dat het eerste voorschot voor 30 juni en het tweede voorschot voor 30 november uitbetaald moet worden, werd behaald (100%). De tweede streefnorm, die stelt dat afrekeningsdossiers binnen de 90 kalenderdagen intern behandeld worden, werd voor 8 dossiers behaald. De andere dossiers werden nipt buiten termijn (92 kalenderdagen) uitbetaald.

16.8.1.4 Adviespremies (managementadvies)

Managementadvies		2025
	Aantal afgehandelde dossiers	7
	Aantal afgerekende dossiers	18
	100% behandeling WSE <= 45 dagen	57,1%
	100% betaling <= 60 dagen	94,4%
	VAK – gerealiseerd	€ 194.419,11
	VEK – gerealiseerd	€ 109.394,29

In 2025 zijn 7 aanvraagdossiers voor managementadvies afgehandeld. Verder zijn 18 afrekeningen uitgevoerd. Twee wettelijke streefnormen zijn vastgelegd voor het managementadvies. De eerste
 //////////////////////////////////////

streefnorm stelt dat 100% van de volledige aanvraagdossiers binnen de 45 kalenderdagen wordt afgehandeld, terwijl de twee streefnorm bepaalt dat betalingsdossiers binnen de 60 kalenderdagen worden uitgevoerd. Voor de aanvragen wordt dit behaald voor 57% van de dossiers, voor de afrekeningen voor 94% van de dossiers.

16.8.1.5 Trividend

Trividend		2025
	Aantal afgehandelde dossiers	1
	Aantal betalingen	1
	100% behandeling WSE <= 120 dagen	100,0%
	100% betaling <= 90 dagen	100,0%
	VEK gerealiseerd	€ 0,00
	VAK gerealiseerd	€ 0,00

Er zijn twee streefnormen toepassing voor de jaarlijkse subsidie aan Trividend cv, Vlaams Participatiefonds Sociale Economie. Wat betreft de subsidieaanvragen moet 100% van het volledige aanvraagdossier binnen de 120 kalenderdagen worden afgerond en dat 100% van de betalingsdossiers binnen de 90 kalenderdagen wordt uitgevoerd. Beide streefnormen worden gehaald voor 100% voor 2025.

16.9 Vlaamse sociale inspectie

De cijfers in onderstaande tabel betreffen het jaar 2025.

MAATREGEL	CONTROLES	WAARSCHUWINGEN EN PV's	VOORGESTELDE TERUGVORDERINGEN
Arbeidskaarten	1.378	204	0
Arbeidszorg	0	70	0
Beroepskaarten	180	0	0
Beroepskwalificerende trajecten	2	0	0
Dienstencheques	183	74	915.922,00
Duaal leren	16	0	0
ESF	7	0	166.256,52
Financieel toezicht Syntra	5	0	0
Gemeenschapdiensten	0	0	0
Individueel maatwerk	54	22	3.617,71
Collectief maatwerk	49	0	0
Ondernemerschapstrajecten	54	0	0
Regie werkplekcomponent alternerende opleidingen	406	0	0

////////////////////////////////////

Dienstencheques Opleidingsfonds	3	0	60.230,00
Sportmakelaars registratie	3	1	0
Private arbeidsbemiddeling anders dan uitzend	3	3	0
Taaldecreet	46	16	0
Uitzendkantoren erkenningen	281	130	0
VDAB stages	7	0	0
Vlaams Opleidingsverlof	111	26	2.346.779,78
Vlaamse ondersteuningspremie	0	0	0
Wijkwerken	1	0	0

16.9.1 Anti-discriminatie Vlaamse Sociale Inspectie

Anti-discriminatie VSI		2025
	Aantal controles	94
	Aantal waarschuwingen en PV'S	13

17 FINANCIËN EN BEGROTING

17.1 BUDGET DATA EN DIGITALISERING 2025

MEETWAARDE_OMSCHRIJVING	INDELING	WAARDE	MEETWAARDE
Vek-besteding per domein	Domein	Activering werk	€ 2.918.782,98
Vek-besteding per domein	Domein	Bouwstenen	€ 3.060.566,39
Vek-besteding per domein	Domein	Competenties	€ 1.399.381,56
Vek-besteding per domein	Domein	Data en AI	€ 3.284.906,27
Vek-besteding per domein	Domein	Duaal leren	€ 632.554,88
Vek-besteding per domein	Domein	Duurzame arbeidsmarkt	€ 576.245,90
Vek-besteding per domein	Domein	Gebruikersportalen	€ 0,00
Vek-besteding per domein	Domein	Infra & architectuur	€ 1.828.666,00
Vek-besteding per domein	Domein	Innovatie	€ 0,00
Vek-besteding per domein	Domein	Loopbanen	€ 2.170.310,52
Vek-besteding per domein	Domein	Loopbanen en sociale economie	€ 0,00
Vek-besteding per domein	Domein	Overkoepelend	€ 3.110.696,68
Vek-besteding per domein	Domein	Overkoepelend security	€ 406.380,22
Vek-besteding per domein	Domein	Salesforce	€ 1.634.188,82
Vek-besteding per domein	Domein	Sociale economie	€ 1.056.265,88
Vek-besteding per domein	Domein	Thema-overschrijdend	€ 672.715,93
Vek-besteding per domein	Domein	Werkplekken	€ 1.102.906,11
Vek-besteding per domein	Domein	Websites / front-office	€ 925.750,35
Vek-besteding per type	Type	Abonnementen	€ 36.879,63

////////////////////////////////////

Vek-besteding per type	Type	Andere	€ 0,00
Vek-besteding per type	Type	Consultants	€ 0,00
Vek-besteding per type	Type	Exploitatiekosten	€ 330.628,78
Vek-besteding per type	Type	Exploitatiekosten infra	€ 817.587,99
Vek-besteding per type	Type	Hardware	€ 0,00
Vek-besteding per type	Type	Licenties	€ 1.140.948,95
Vek-besteding per type	Type	Ontwikkelaars - teaminzet	€ 18.273.668,22
Vek-besteding per type	Type	Partners - algemeen beheer	€ 695.179,00
Vek-besteding per type	Type	Partners - specifieke opdracht	€ 880.987,19
Vek-besteding per type	Type	Personeel	€ 2.604.438,73

////////////////////////////////////

17.2 CIJFERS FINANCIËEL 2025-2026 (cfr. BBT-structuren Werk en Sociale Economie)

STRATEGISCHE DOELSTELLING/MAATREGEL	Begrotingsartikel	2025 VAK GEREALISEERD	2025 VEK GEREALISEERD	2026 VAK BUDGET	2026 VEK BUDGET
SD 1: TALENT AAN HET WERK KRIJGEN OP EEN INCLUSIEVE ARBEIDSMARKT					
Doelgroepverminderingen	TB0-1TDE2QA-WT	€ 66.702.566,19	€ 66.702.566,19	€ 24.226.000,00	€ 24.226.000,00
Vlaamse Ondersteuningspremie	TB0-1TDE2QB-WT	€ 51.641.399,46	€ 51.640.820,87	€ 43.598.000,00	€ 43.598.000,00
Jobbonus +	TB0-1TDE2QD-WT	€ 6.641.410,17	€ 6.636.340,70	€ 14.311.000,00	€ 14.311.000,00
Werkhervattingstoelage	TB0-1TDE2QE-WT	€ 3.993.295,65	€ 3.993.295,65	€ 2.632.000,00	€ 2.632.000,00
Jongerenbonus en startbaanovereenkomst	TB0-1TDE2QF-WT	€ 546.604,32	€ 546.604,32	€ 0,00	€ 0,00
Sectorale Doelgroepverminderingen	TB0-1TDE2QG-WT	€ 50.208.868,75	€ 50.208.868,75	€ 48.286.000,00	€ 48.286.000,00
Aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden	TB0-1TDE2QH-WT	€ 7.800,00	€ 7.800,00	€ 0,00	€ 0,00
Derde Arbeidscircuit	TB0-1TDE2QH-WT	€ 3.376.073,55	€ 3.376.223,69	€ 3.285.000,00	€ 3.285.000,00
Gesubsidieerde contractuelen (veralgemeend stelsel)	TB0-1TDE2QH-WT / TB0-1TDE2QH-IS	€ 386.554,80	€ 386.554,80	€ 5.000,00	€ 5.000,00
Transitiepremie	TB0-1TDE2QJ-WT	€ 5.439.155,17	€ 5.439.155,17	€ 3.906.000,00	€ 3.906.000,00
Sociaal Fonds voor het socio-cultureel werk	TB0-1TDE2QK-WT	€ 0,00	€ 0,00	€ 1.343.000,00	€ 1.343.000,00
SD 2: TALENT AAN HET WERK HOUDEN IN DYNAMISCHE LOOPBANEN EN WERKBARE COMBINATIE ARBEID-PRIVE					
Dienstencheques	TB0-1TDE2RA-WT	€ 1.778.916.106,00	€ 1.778.916.106,00	€ 1.660.622.000,00	€ 1.660.622.000,00
Dienstencheques Opleidingsfonds	TB0-1TDE2RA-WT	€ 4.323.291,94	€ 3.371.555,69	€ 4.395.000,00	€ 4.395.000,00
Aanmoedigingspremies	TB0-1TDE2RB-WT / TB0-1TDE2RE-WT	€ 26.708.921,14	€ 26.708.921,14	€ 19.687.000,00	€ 19.687.000,00
Loopbaanonderbreking Openbare Sector	TB0-1TDE2RC-WT / TB0-1TDE2RD-WT	€ 9.514.064,79	€ 9.514.064,79	€ 7.783.000,00	€ 7.783.000,00
Vlaams Zorgkrediet	TB0-1TDE2RC-WT / TB0-1TDE2RD-WT	€ 55.182.863,53	€ 55.182.863,53	€ 58.159.000,00	€ 58.159.000,00
SD 3: TALENT SLIMMER INZETTEN OP WERKBARE EN INCLUSIEVE WERKVLOEREN					
Sectorconvenants (sectorfondsen)	TB0-1TDE2SB-WT	€ 11.827.416,79	€ 12.307.776,53	€ 12.346.000,00	€ 6.466.000,00

////////////////////////////////////

Focus op Talent	TB0-1TDE2SC-WT	€ 383.719,17	€ 3.670.000,74	€ 1.179.000,00	€ 3.108.000,00
SD 4: THEMA OVERSCHRIJDEND: TALENT VAN BUITEN VLAANDEREN AANTREKKEN					
Arbeidskaarten					
Beroepskaarten (ontvangsten)	TB0-9TDEAAI-OW	-	€ 149.455,00	€186.000,00	€ 186.000,00
THEMA OVERSCHRIJDEND: COMPLEMENTAIR INZETTEN VAN EUROPESE FONDSEN					
ESF	TB0-1TDE2AD-IS / TB0-1TDE2AD-WT / TB0-1TDE4AD-IS	€ 30.224.627,06	€ 23.868.012,93	€ 13.178.000,00	€ 10.577.000,00
AMIF	TB0-1TDE2AH-IS / TB0-1TDE2AH-WT	€ 2.760.086,65	€ 1.902.056,21	€ 0,00	€ 0,00
THEMA OVERSCHRIJDEND					
Administratieve geldboetes (ontvangsten)	TB0-9TDEAAE-OW	-	€ 1.180.050,66	-	€ 5.364.000,00
Ondersteuning tewerkstellingsbeleid	TB0-1TDE2AA-WT / TB0-1TDE2AA-IS	€ 1.157.322,00	€ 1.533.850,25	€ 1.678.000,00	€2.031.000,00
SERV	TB0-1TDE2AY-IS	€ 0,00	€ 130.174,50	€ 0,00	€ 0,00
Werkbaarheidscheques en verhoging KMO-P	TB0-1TDE2SC-WT	€ -8.334	€ 1.102.542,27	€ 3.000.000,00	€ 3.000.000,00
SD 5: TALENT OPLEIDEN, OMSCHOLEN EN BIJSCHOLEN DOORHEEN DE LOOPBAAN					
Opleidingscheques	TB0-1TIE2VB-WT	€ 1.797.458,34	€ 1.797.458,34	€ 1.973.000,00	€ 1.973.000,00
Vlaams Opleidingsverlof (vergoeding opleidingsverlof)	TB0-1TIE2VB-WT	€ 59.429.617,68	€ 59.429.617,67	€ 50.701.000,00	€ 50.701.000,00
Studies en onderzoek in het kader van levenslang leren	TB0-1TIE2VC-WT	€ 185.207,58	€ 839.998,96	€ 0,00	€ 155.000,00
Mentorkortingen	TB0-1TIE2VD-WT	€ -1.727.164,00	€ -1.727.164,00	€ 0,00	€ 0,00
Kwalificerend werkplekieren (onderneming + leerling)	TB0-1TIE2VE-WT	€ 7.220.766,67	€ 7.220.766,67	€7.334.000	€7.334.000
Werknemersopleidingen via Werk gefinancierde sectoren	TB0-1TIE2VF-WT	€ -3.195,00	€ -3.195,00	€ 2.222.000,00	€ 2.222.000,00
SD: DE TEWERKSTELLINGSKANSEN VOOR PERSONEN MET EEN ARBEIDSBEPERKIG VERSTERKEN					
Collectief Maatwerk	TB0-1THC2UA-WT	€ 572.516.784,70	€ 572.516.773,10	€ 600.665.000,00	€ 600.665.000,00
Individueel maatwerk Loonpremies / Begeleidingspremie en Overgangsmatregelen	TB0-1THC2UG-WT / TB0-1THC2UF-WT	€ 115.005.474,70	€ 115.160.089,90	€ 150.159.000,00	€ 150.159.000,00
Arbeidsmatige activiteiten Sociale Economie	TB0-1THC2UC-WT	€ 3.627.968,41	€ 3.947.491,64	€ 6.020.000,00	€ 6.020.000,00
SD: EEN BETERE WISSELWERKING TUSSEN SOCIALE EN REGULIERE ECONOMIE VERZORGEN					
Ondersteuningsmaatregelen SE en duurzaam sociaal ondernemerschap	TB0-1THC2TA-WT	€ 1.048.214,60	€ 935.226,28		

////////////////////////////////////

Digibanken	<i>TBO-1THC2TA-WT</i>	€ 2.768.073,41,00	€ 1.748.257,08	€ 0,00	€ 0,00
Vormingsfonds SW, BW, LDE	<i>TBO-1THC2TA-WT</i>	€ 1.048.214,60	€ 935.226,28		
Sociaal investeringsfonds	<i>TBO-1THC2TA-WT</i>	€ 272.495,64	€ 272.495,64		
Activiteitencoöperaties	<i>TBO-1THC2TA-WT</i>	€ 805.765,78	€ 764.495,16		
Managementadvies	<i>TBO-1THC2TA-WT</i>	€ 194.419,11	€ 109.394,29	€ 60.000,00	€ 73.000,00
Doelgroepkorting GESCO (SW)	<i>TBO-1THC2UE-WT</i>	€ 0,00	€ 0,00		
Leningen i.k.v. SE en duurzaam ondernemerschap	<i>TBO-1THC2TB-PA</i>	€ 0,00	€ 0,00	€ 5.000.000,00	€ 5.000.000,00
Tracé	<i>TBO-1TDE2SC-WT</i>	€ 232.000,00	€ 124.923,12	€ 232.000,00	€ 232.000,00
APPARAAT					
Lonen	<i>TBO-1TAX4ZZ-LO / TBO-1TAX2ZZ-LO</i>	€ 42.725.642,78	€ 43.031.620,40	€ 44.050.000,00	€ 44.050.000,00
Werking	<i>TBO-1TAX2ZZ-WT / TBO-1TAE4ZZ-WT</i>	€ 27.122.717,57	€ 29.608.887,88	€ 28.043.140,00/ € 2.165,16	€ 25.257.000,00 / € 2.165,16
Werking – Relance Budget 128 – Digitale Vaardigheden	<i>TBO-1TAX2ZZ-WT</i>	€ 0,00	€ 25.857,70	€ 0,00	€ 0,00
PROVISIES					
Competitiviteitsprovisie	<i>TBO-1TBE2AN-PR</i>	€ 0,00	€ 0,00	€ 196.000,00	€ 503.000,00
Provisie maatregelen voor de ondersteuning van werkgelegenheidsbeleid	<i>TBO-1TBE2AL-PR</i>	€ 0,00	€ 0,00	€ 1.137.000,00	€ 2.123.000,00

17.3. UITGAVENBEGROTING Luik EWI (BO 2026)

Begrotingsartikel	BA	Omschrijving	Som van VAK budget BO26 (keuro)	Som van VEK budget BO26 (keuro)
TBO-1TBA2AB-WT	1TB105	INTERNATIONALE WETENSCHAPPELIJKE SAMENWERKING	183	183

////////////////////////////////////

TB0-1TBA2AB-WT	1TB111	INTERNATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN INNOVATIESAMENWERKING	1.100	1.100
Totaal TB0-1TBA2AB-WT			1283	1283
TB0-1TBA2AC-WT	1TB115	DE CONCEPTIE, VOORBEREIDING EN UITVOERING VAN ACTIES MET BETREKKING TOT ECONOMIE	0	0
TB0-1TBA2AC-WT	1TB116	DE CONCEPTIE, VOORBEREIDING EN UITVOERING VAN ACTIES MET BETREKKING TOT WETENSCHAP EN INNOVATIE	373	373
	1TB119	EVALUATIES	950	950
Totaal TB0-1TBA2AC-WT			1.323	1.323
TB0-1TBA2AD-WT	1TB102	WERKING EN TOELAGEN - VARIO - BIJDRAGEN TOT EEN EFFICIENT EN EFFECTIEF ADVIESLANDSCHAP IN VLAANDEREN	312	312
Totaal TB0-1TBA2AD-WT			312	312
TB0-1TBA2AG-WT	1TB103	WERKING EN TOELAGEN - BELEIDSVOORBEREIDING - COFINANCIERING STEUNPUNT DUURZAAM MATERIALENBEHEER	235	235
Totaal TB0-1TBA2AG-WT			235	235
TB0-1TBA2AH-PR	1TB104	PROVISIES - ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING - OPSTAP O&O	41.408	8.162
Totaal TB0-1TBA2AH-PR			41.408	8.162
TB0-1TBA2AJ-WT	1TB012	ONDERSTEUNING VLAAMS UNESCO TRUSTFONDS VOOR WETENSCHAPPEN	1.314	1.314
Totaal TB0-1TBA2AJ-WT			1.314	1.314
TB0-1TBA2AK-WT	1TB013	UNU-CRIS	50	50
Totaal TB0-1TBA2AK-WT			50	50

////////////////////////////////////

TB0-1TBA2AV-IS	1TB010	EXPERTISECENTRUM ONDERZOEK EN ONTWIKKELINGSMONITORING - ECOOM - STORE	4.543	4.543
Totaal TB0-1TBA2AV-IS			4.543	4.543
TB0-1TCA2BA-WT	1TC126	VERGOEDINGEN AAN PMV	452	452
Totaal TB0-1TCA2BA-WT			452	452
TB0-1TCA2BY-IS	1TC130	FLANDERS FUTURE TECH FUND	1.028	1.028
Totaal TB0-1TCA2BY-IS			1.028	1.028
TB0-1TEA2GM-IS	1TE131	VLIR	300	300
Totaal TB0-1TEA2GM-IS			300	300
TB0-1TEA2GR-IS	1TE168	KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIE VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN(KVAB)	266	266
Totaal TB0-1TEA2GR-IS			266	266
TB0-1TEA2GS-IS	1TE101	OMKADERING JONGE ONDERZOEKERS	6.335	6.335
TB0-1TEA2GS-IS	1TE128	BIJZONDERE ONDERZOEKSFONDSEN IN HET KADER VAN HET METHUSALEM-PROGRAMMA	20.071	20.071
TB0-1TEA2GS-IS	1TE138	BIJZONDERE ONDERZOEKSFONDSEN - ALGEMEEN	224.806	224.806
TB0-1TEA2GS-IS	1TE165	BIJZONDERE ONDERZOEKSFONDSEN IN HET KADER VAN TENURE TRACK	11.288	11.288
Totaal TB0-1TEA2GS-IS			262.500	262.500
TB0-1TEA2GT-IS	1TE176	FONDS WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	24.168	24.168
Totaal TB0-1TEA2GT-IS			24.168	24.168
TB0-1TEA2GU-IS	1TE192	ITG	5.782	5.782
Totaal TB0-1TEA2GU-IS			5.782	5.782
TB0-1TEA2HA-WT	1TE183	ALAMIRE FOUNDATION	1.073	1.073

////////////////////////////////////

Totaal TB0-1TEA2HA-WT			1.073	1.073
TB0-1TEA2HB-WT	1TE194	KMDA KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ VOOR DIERKUNDE ANTWERPEN	1.216	1.216
Totaal TB0-1TEA2HB-WT			1.216	1.216
TB0-1TEA2HC-WT	1TE195	ORPHEUS	794	794
Totaal TB0-1TEA2HC-WT			794	794
TB0-1TEA2HQ-IS	1TE108	VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE VZW	9.049	9.049
TB0-1TEA2HQ-IS	1TE139	VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE VZW VOOR INVESTERINGSUITGAVEN	910	910
Totaal TB0-1TEA2HQ-IS			9.959	9.959
TB0-1TEA2HU-IS	1TE173	PLANTENTUIN MEISE	15.876	15.876
Totaal TB0-1TEA2HU-IS			15.876	15.876
TB0-1TEA2JA-WT	1TE102	BEVORDERING VAN DE VLAAMSE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ IN HET KADER VAN DE LISSABON-STRATEGIE	2.493	3.890
Totaal TB0-1TEA2JA-WT			2.493	3.890
TB0-1TEA2JB-IS	1TE197	KENNISCENTRUM DATA EN MAATSCHAPPIJ - HOGER ONDERWIJS	757	757
Totaal TB0-1TEA2JB-IS			757	757
TB0-1TEA2JC-IS	1TE005	FLEMISH OPEN SCIENCE BOARD FOSB	4.283	4.283
Totaal TB0-1TEA2JC-IS			4.283	4.283
TB0-1TEA2JC-WT	1TE008	FLEMISH OPEN SCIENCE BOARD FOSB	451	451
Totaal TB0-1TEA2JC-WT			451	451
TB0-1TEA2JD-IS	1TE006	CYBERSECURITY	8.995	8.995
Totaal TB0-1TEA2JD-IS			8.995	8.995
TB0-1TEA2JD-WT	1TE009	CYBERSECURITY	599	599

////////////////////////////////////

Totaal TB0-1TEA2JD-WT			599	599
TB0-1TEA2JE-IS	1TE007	ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE VLAAMS AI ONDERZOEKSPROGRAMMA (VAIOP)	9.717	9.717
Totaal TB0-1TEA2JE-IS			9.717	9.717
TB0-1TEA2JE-WT	1TE010	ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE VLAAMS AI ONDERZOEKSPROGRAMMA (VAIOP)	4.287	4.287
Totaal TB0-1TEA2JE-WT			4.287	4.287
TB0-1TEA2JF-IS	1TE022	VLAAMSE AI ACADEMIE (VAIA)	1.100	1.100
TB0-1TEA2JF-IS	1TE023	AMAI!-PROJECTEN	509	509
Totaal TB0-1TEA2JF-IS			1.609	1.609
TB0-1TEA2JF-WT	1TE024	AMAI!-PROJECTEN	492	492
Totaal TB0-1TEA2JF-WT			492	492
TB0-1TEA2JY-IS	1TE157	HOGER ONDERWIJS - BEVORDERING VAN DE VLAAMSE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ IN HET KADER VAN DE LISSABON-STRATEGIE	275	275
Totaal TB0-1TEA2JY-IS			275	275
TB0-1TEA2KA-WT	1TE160	INSTELLINGEN VAN POSTINITIEEL ONDERWIJS - AMS	444	444
TB0-1TEA2KA-WT	1TE182	INSTELLING VAN POSTINITIEEL ONDERWIJS - VLERICK	866	866
Totaal TB0-1TEA2KA-WT			1.310	1.310
TB0-1TEA5GT-IS	1TE177	FWO FUNDAMENTEEL ONDERZOEK	367.887	295.110
TB0-1TEA5GT-IS	1TE178	FWO STRATEGISCH BASISONDERZOEK (SBO)	94.966	91.700
TB0-1TEA5GT-IS	1TE179	FWO - KLINISCH-WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK (TBM EN FUNDAMENTEEL KLINISCHE MANDATEN)	21.000	18.561

////////////////////////////////////

TB0-1TEA5GT-IS	1TE180	FWO ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR	92.483	51.913
Totaal TB0-1TEA5GT-IS			576.336	457.284
TB0-1TEA5HU-IS	1TE174	PLANTENTUIN MEISE INVESTERINGSSUBSIDIES (FFEU)	3.052	9.297
Totaal TB0-1TEA5HU-IS			3.052	9.297
TB0-1TFA2LA-WT	1TF100	VZW IMEC	157.974	157.974
TB0-1TFA2LA-WT	1TF117	INVESTERINGEN	2.000	2.000
Totaal TB0-1TFA2LA-WT			159.974	159.974
TB0-1TFA2LB-WT	1TF124	SOC MAAKINDUSTRIE	55.851	55.851
Totaal TB0-1TFA2LB-WT			55.851	55.851
TB0-1TFA2LC-WT	1TF129	WERKING EN TOELAGEN - ONTWIKKELEN VAN TECHNOLOGIE EN GERICHTE TOEPASSINGEN VOOR REGENERATIEVE GENEESKUNDE	3.416	3.416
Totaal TB0-1TFA2LC-WT			3.416	3.416
TB0-1TFA2LD-WT	1TF135	ENERGYVILLE	3.153	3.903
Totaal TB0-1TFA2LD-WT			3.153	3.903
TB0-1TFA2LW-IS	1TF123	VLAAMS INSTITUUT VOOR BIOTECHNOLOGIE (VIB)	89.421	89.421
Totaal TB0-1TFA2LW-IS			89.421	89.421
TB0-1TFA2LX-IS	1TF110	VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)	66.196	66.196
TB0-1TFA2LX-IS	1TF111	VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO) VOOR DE FINANCIERING VAN DE REFERENTIETAKEN	9.527	9.527

////////////////////////////////////

TB0-1TFA2LX-IS	1TF134	INVESTERINGEN	0	18.400
Totaal TB0-1TFA2LX-IS			75.723	94.123
TB0-1TFA2MS-IS	1TF126	UNIVERSITAIRE INTERFACEDIENSTEN	7.072	7.072
TB0-1TFA2MS-IS	1TF130	INDUSTRIELE ONDERZOEKSFONDSEN	63.649	63.649
Totaal TB0-1TFA2MS-IS			70.721	70.721
TB0-1TFA2NZ-PA	1TF136	NAVO-ONDERZOEK EN INNOVATIE VOOR WETENSCHAPPELIJKE, INDUSTRIËLE OF TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING INZAKE VEILIGHEID-(EN DEFENSIE) - PARTICIPATIES	1.177	1.177
Totaal TB0-1TFA2NZ-PA			1.177	1.177
TB0-1TFA2NZ-WT	1TF137	NAVO-ONDERZOEK EN INNOVATIE VOOR WETENSCHAPPELIJKE, INDUSTRIËLE OF TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING INZAKE VEILIGHEID-(EN DEFENSIE) - WERKING EN TOELAGEN	303	303
Totaal TB0-1TFA2NZ-WT			303	303
TB0-1TLA2OA-WT	1TL100	POPULARISERING VAN WETENSCHAP TECHNIEK EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE	10	10
TB0-1TLA2OA-WT	1TL101	BEKENDMAKING VAN HET WETENSCHAPSBELEID EN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK AAN STRUCTURELE PARTNERS	3.456	3.699
Totaal TB0-1TLA2OA-WT			3.466	3.709

////////////////////////////////////

TB0-1TLA2OB-WT	1TL110	SOCIETY ROGER VAN OVERSTRAETEN	856	856
Totaal TB0-1TLA2OB-WT			856	856
TB0-1TLA2OC-IS	1TL102	FLANDERS TECHNOLOGY INTERNATIONAL VZW (F.T.I.)	5.1733	5.173
Totaal TB0-1TLA2OC-IS			5.173	5.173
TB0-1TLA2OS-IS	1TL106	EXPERTISECELLEN VOOR DE POPULARISERING VAN WETENSCHAP, TECHNIEK EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE IN DE SCHOOT VAN DE ASSOCIATIES	2.357	2.357
Totaal TB0-1TLA2OS-IS			2.357	2.357
TB0-1TLA2OW-IS	1TL116	BEKENDMAKING VAN HET WETENSCHAPSBELEID EN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK AAN STRUCTURELE PARTNERS	198	198
Totaal TB0-1TLA2OW-IS			198	198

////////////////////////////////////

18 BIJLAGEN

- Overzicht ESF+ en AMIF Oproepen
- Overzicht Oproepen Focus op Talent
- Overzicht onderzoek in 2026
- Overzicht van de ICT-toepassingen in beheer gegroepeerd per beleidsveld.
- Lijst met afkortingen
- Personeelsoverzicht Departement EWI – WEWIS
- Lijst van vertegenwoordigingen in supranationale, federale en Vlaamse gremia
- Overzicht van EU-partnerschappen met Vlaamse deelname
- Beleidsgericht rapport 2025

////////////////////////////////////

18.1 Overzicht ESF+ en AMIF-oproepen

Dit overzicht bevat de oproepen met EU-middelen die door de Afdeling Europa WSE worden opgezet en hun bijhorende timings zoals vooropgesteld bij aanvang van 2026. Dit kan in de loop van het jaar nog wijzigen.

Lijnen met het symbool passen binnen het Vlaams opleidingsoffensief ‘Vlaanderen leert’.

	oproepnr	status oproep dd 04/02/2026	start looptijd	einde looptijd	status projecten dd 04/02/2026
SD1: Talent aan het werk krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt					
Programma ESF+ 2021-2027					
Oroep Brussel - Projecten voor de duurzame participatie op de arbeidsmarkt van personen met een complexe problematiek	56	Afgesloten	2024-01	2026-12	In uitvoering
Lokale partnerschappen voor de duurzame participatie op de arbeidsmarkt van personen met een complexe multiproblematiek	64	Afgesloten	2024-01	2029-12	In uitvoering
Directe toewijzing van subsidieprojecten aan een publieke entiteit – VDAB (VDAB Actor)	87	Afgesloten	2024-01	2029-12	In uitvoering
Re-integratiekansen voor personen in detentie	91	Afgesloten	2025-07	2029-12	In uitvoering
Directe toewijzing Ondersteuningsstructuur aan Oproep 91 - Agentschap Justitie & Handhaving	92	Afgesloten	2025-07	2029-12	In uitvoering
Dienstverlening in het kader van duurzame participatie op de arbeidsmarkt van EU-burgers uit de oostelijke Europese Unie met multiproblematiek in en rond Antwerpen, Gent en Roeselare (Directe toewijzing van subsidieproject aan lokale besturen van Antwerpen, Gent en Roeselare)	95	Afgesloten	2024-01	2029-12	In uitvoering
Intermediaire Instantie VDAB Regie	106	Afgesloten	2024-01	2029-12	In uitvoering
Vindplaatsgericht activeren van personen met gezondheidsuitdagingen	119	Afgesloten	2026-03	2026-12	In behandeling
Gespecialiseerde jobcoaching		In voorbereiding	2027-01	2029-12	In voorbereiding
SD2: Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé					
Programma ESF+ 2021-2027					
 Loopbaankrediet		In voorbereiding	2026-01	2028-12	In voorbereiding

	<i>oproepnr</i>	<i>status oproep dd 04/02/2026</i>	<i>start looptijd</i>	<i>einde looptijd</i>	<i>status projecten dd 04/02/2026</i>
SD3: Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren					

<i>Programma ESF+ 2021-2027</i>					
Inclusieve Werkvloeren	59	Afgesloten	2024-01	2029-12	In uitvoering
DRIVE 2.0 Raamovereenkomst voor de begeleiding van kmo's bij het creëren van motiverende werkomgevingen	77	Afgesloten	2024-05	2028-12	In uitvoering
Anders Organiseren	97	Afgesloten	2025-03	2027-02	In uitvoering
Stuur je werk	123	Gepubliceerd	2026-06	2029-05	In behandeling
Praktijktesten		In voorbereiding	2026-03	2029-12	In voorbereiding

SD5: Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan

<i>Programma ESF+ 2021-2027</i>					
 Leerecosystemen	65-66	Afgesloten	2024-01	2027-09	In uitvoering
 Leergoesting	67	Afgesloten	2024-01	2028-10	In uitvoering
 Leerjobs	70	Afgesloten	2024-01	2027-12	In uitvoering
Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. ESF- subsidies tussen Europa WSE en Departement Onderwijs en Vorming (II DOV)	86	Afgesloten	2022-01	2029-06	In uitvoering
 Loopbaanoriëntatie voor jongeren	116	Afgesloten	2026-01	2029-12	In uitvoering
 Loopbaankrediet		In voorbereiding	2026-01	2028-12	In voorbereiding

Transitieregio Limburg

////////////////////////////////////

Programma ESF+ 2021-2027					
Limburgse inclusieve arbeidsmarkt	69	Afgesloten	2024-01	2027-12	In uitvoering
Limburgse inclusieve arbeidsmarkt 2.0	102	Afgesloten	2025-04	2029-12	In uitvoering

Oproepen voor andere beleidsdomeinen

Programma ESF+ 2021-2027					
Inclusie voor jongvolwassenen		In voorbereiding	2027-01	2029-12	In voorbereiding
Innovatie in de zorg – spoor 4		In voorbereiding	2027-01	2027-12	In voorbereiding
Mentoren voor kinderopvang		In voorbereiding	2026-01	2029-12	In voorbereiding

Programma AMIF 2021-2027					
Regionale organisatienetwerken "participatie- en netwerktrajecten" - 4de pijler inburgering	41	Afgesloten	2023-01	2026-12 [*]	In uitvoering
Samen bouwen aan sociale netwerken voor nieuwkomers in jouw regio - Actiemiddelen	60	Afgesloten	2024-04	2026-11 ^{**}	In uitvoering
Modulair aanbod MO – projectcoördinatie en -uitvoering door AgII	121	Afgesloten	2026-01	2027-12	In uitvoering
Modulair aanbod MO – externe expertise	122	Afgesloten	2026-01	2027-12	In uitvoering

* Deze projecten zullen mogelijk nog verlengd worden.

** De projecten in oproep 60 zullen na eventuele verlenging lopen tot 31/12/2028

////////////////////////////////////

18.2 Overzicht oproepen Focus op Talent

	oproepnr	status oproep	start looptijd	einde looptijd	status projecten
SD1 Talent aan het werk krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt					
Versterking Vlaams beleid in Brussel - Tracé Brussel	114	Afgesloten	2025-06	2026-06	In uitvoering
Versterking Vlaams beleid in Brussel - Tracé Brussel		In voorbereiding	2026-06	2027-06	In voorbereiding
Inclusieve arbeidsmarkt voor personen met een handicap - NOOZO		In voorbereiding	2026-01	2026-12	In voorbereiding
SD3: Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren					
Proeftuinen bereikstrategie werkbare werk	101	Afgesloten	2025-01	2026-06	In uitvoering
Constructief in dialoog over werkbare werk	110	Afgesloten	2024-12	2026-05	In uitvoering
SD4: Talent van buiten Vlaanderen aantrekken					
Warm Welkom Vlaamse provincies en/of lokale besturen	120	Afgesloten	2026-01	2026-12	In uitvoering

////////////////////////////////////

18.3 Overzicht onderzoek in 2026

Dit overzicht bevat de onderzoeken en bijhorende timings zoals vooropgesteld bij aanvang van 2026.
Dit kan in de loop van het jaar nog wijzigen.

Lijnen met het symbool passen binnen het Vlaams opleidingsoffensief ‘Vlaanderen leert’.

	Start onderzoek	Einde onderzoek
SD1: Talent aan het werk krijgen op een inclusieve arbeidsmarkt		
• Evalueerbaarheidsstudie van de ESF+ Oproep 91 ‘Re-integratiekansen voor personen in detentie’	2025 Q4	2026 Q2
• Kostenbatenanalyse sectorale korting zeevarenden	2026 Q1	2027 Q2
• VIONA-onderzoek ‘Transities naar ondernemerschap in het kader van het arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen’	2025 Q1	2026 Q1
SD2: Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé		
• Evaluatie Aanmoedigingspremie	2025 Q3	2026 Q2
• Evaluatie loopbaancheques	Te bepalen	Te bepalen
• VIONA-Onderzoek naar de loopbaandynamiek van doelgroepen op de Vlaamse arbeidsmarkt	2024 Q4	2026 Q4
• Rendabiliteitsmonitor dienstencheques arbeidsmarkt	2026 Q1	2026 Q1
 • OESO Mid career review	2025 Q2	2026 Q3
SD3: Talent slimmer inzetten op werkbare en inclusieve werkvloeren		
• Evaluatie ESF+ DRIVE 2	2025 Q3	2027 Q4
• Fidelity Evaluatie ESF+ oproep Inclusieve Werkvloeren	2025 Q3	2026 Q3
• Evaluatie kosteneffectiviteit ESF+ oproep Inclusieve Werkvloeren	2025 Q4	2026 Q3
• Onderzoek sectorale praktijktesten	2026 Q3	2028 Q1

////////////////////////////////////

• Onderzoek: 'Niet-EU-arbeidsmigranten en hun werkgevers in Vlaanderen: immigratiepaden, integratie, noden en verwachtingen'	2026 Q1	2027 Q1
--	---------	---------

• Trendrapport 2026: kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt	2026 Q3	2026 Q4
• Evaluatie ESF+ Oproep 64 Lokale Partnerschappen	2025 Q3	2026 Q3

	• Uitgaventoetsing 'arbeidsmarktgericht opleidingsbeleid voor volwassenen'	2025 Q3	2026 Q2
	• Impactevaluatie ESF+ overheidsopdracht Leergoesting	2023 Q4	2026 Q2
	• Analyse van de private opleidingsmarkt	2024 Q4	2026 Q1
	• Onderzoek naar informeel leren i.s.m. OESO	2024 Q4	2026 Q1
	• Evaluatie ESF+ Leerecosystemen	Te bepalen	Te bepalen
	• Monitoringsrapport: individuele opleidingsdeelname in Vlaanderen	2026 Q3	2026 Q4
	• Skills-outlook	2026 Q1	2027 Q1

////////////////////////////////////

18.4 Overzicht van de ICT-toepassingen in beheer gegroepeerd per beleidsveld

Activering werk Jobbonus (+) Arbeidskaarten (ABK en nieuwe VLAMa) Beroepskaarten (ABK) Aanwervingsincentive (AWI) Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) Transitiepremie (TP) Sportmakelaars	Competenties Kwalificerend werkplekleren (KWPL) Vlaams opleidingsverlof (OVA) Opleidingsdatabank (ODB) Beroepskwalificerende trajecten (BTK) Opleidingscheques (OPCH) Leer-en loopbaanrekening (LLR)	Loopbanen Aanmoedigingspremie (AWAP) Vlaams zorgkrediet (VZA) Dienstencheques Dienstencheques erkenningen (DCE) Dienstencheques opleidingsfonds (DCO) Dienstencheques sodexo	Duurzame arbeidsmarkt Europese programma's (Oude ESF-toepassingen Platos) ESF tijdsregistratie (Platos) Platform inclusief ondernemen (PIO) Sustatool (SUS)
Thema overschrijdend Vlaams sociale inspectie (Argus) Kwaliteitsdatabank Kwaliteitsdatabank (KDB)	Duaal leren & Sectoren Werkplek dual (WPD) Sectorconvenanten (in opstart)	Sociale economie Collectief maatwerk (CM, BEST en BASE) Individueel maatwerk (IMW) Oproepen sociale economie (in Platos)	Interne werking Parlementaire Vragen Regelgevingstool Machtigingentool Wie is wie Servicepunt Finito (budget) DOSOP,..
Bouwstenen (proces en data-bouwstenen) Ondernemingscontext Persoonscontext Betaalcontext SUMO / SEMO, ...	Data BI/analytics: operationele, beheers- en beleidsrapportering opendata datascience en AI	Gebruikers WSE loket websites: MVO, SE, webplatform Mail-to-case (CRM) Accountwerking (CRM)	Ondersteund door Infrastructuur Team veiligheid Team werkplek Team architectuur DIGI-WOW

////////////////////////////////////

18.5 Lijst met afkortingen

AgO	Agentschap voor Overheidspersoneel
Agoria	Federatie van de Technologische Industrie
AHOVOKS	Agentschap voor Hoger onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
AI	Artificiële intelligentie
AMS	Antwerp Management School
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
AOI	Afdeling Ondernemen en Innoveren
AOND	Afdeling Onderzoek
ASC	Afdeling Strategie en Coördinatie
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
AZO	Algemene Zaken en Ondersteuning
B2B	Business-to-business
BAWM	Binnen de algemene werkingsmiddelen
BBE	Bio-gebaseerde Economie
BBI	Bio-based Industries Public-Private Partnership
BBI JU	Biobased Industries Joint Undertaking
BBMRI	Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure
BBP	Bruto Binnenlands Product
BCCM	Belgian Co-ordinated Collections of Micro-organisms
BCM	Bedrijfscontinuïteitsmanagement
BCP	Bedrijfscontinuïteitsplan
BELNET	Belgisch Nationaal Onderzoeksnetwork
BHO	Bridgehead Organisation
BIPT	Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie
BO	Begrotingsopmaak
BOF	Bijzonder Onderzoeksfonds
BUTEO	Digitale begrotingstool dat gebruikt wordt binnen de Vlaamse overheid
BVR	Besluit Vlaamse Regering
BZ	Bestuurszaken
CCAM	Cooperative and connected automated mobility
CCS	Carbon Capture and Storage
CCU	Carbon Capture and Usage

////////////////////////////////////

CE	Circulaire economie
CEF	Connecting Europe Facility
CERIF	Common European Research Information Format
CERN	European Organization for Nuclear Research
CFS	Commissie Federale Samenwerking
CFS/STAT	Commissie Federale Samenwerking voor Statistiek
CHM	ClearingHouse Mechanism
CIP	KCI , Kaderprogramma voor Concurrentievermogen en InnovatieCompetitiveness and Innovation Programme
CIS	Commissie Internationale samenwerking
CKO	Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen
CLARIN	Common Language Resources and Technology Infrastructure
CMI	Centrum voor Medische Innovatie
COSME	Programme for Competitiveness of Enterprises and SME's
COST	(European) Cooperation in Science and Technology
CoT	City of Things
CPT	Clean Power for Transport
CRC	Clinical Research Centre
CRIS	Current Research Information Systems
CS	Cybersecurity
CSA	Coordination and Support Actions
CSTP	Committee for Scientific and Technological Policy
CvR	Comité van de Regio's
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
DARIAH	Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities
DCPA	Dienstencentrum Personeelsadministratie
DEP	Digital Europe Programme
DG	Directeur-generaal / directoraat-generaal
DG CNCT	EU Commissie – DG Connect
DG EMPL	EU Commissie – DG Employment
DG ENTR	EU Commissie - DG Ondernemingen en Industrie
DG REG	EU Commissie - Directoraat Generaal Regionaal Beleid
DG RTD	EU Commissie - DG Onderzoek en Innovatie
DGE	Directie-Generaal Europese Zaken en Coördinatie
DHO	Databank Hoger Onderwijs
DOSP	Digital Open Science Platform
DPO	Data Protection Officer
DRI	Digital Research Infrastructure

////////////////////////////////////

DSM	Digitale Interne Markt
DSP Valley	Digital Signal Processing Valley
EATRIS	European Advanced Translational Research InfraStructure in Medicine
EC	Europese Commissie
ECOOM	Expertisecentrum O&O monitoring
ECRIN	European Clinical Infrastructure Network
ECRN	European Chemical Regions Network
EDIDP	European Defence Industrial Development Programme
EEN	European Enterprise Network
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EFSI	Europees Fonds voor Strategische Investerings
EIB	Europese Investeringsbank
EIC	European Innovation Council
EIF	Europees Investeringsfonds
EIP	Programma voor Ondernemerschap en Innovatie
EIT	Europees Instituut voor Innovatie en technologie
ELAt	Kennisdriehoek Eindhoven/Leuven/Aken
EMBRC	European Marine Biological Resource Centre
EMU	Europese Monetaire Unie
EOSC	European Open Science Cloud
EP	Europees Parlement
EPG	Enterprise Policy Group
EPI	European Processor Initiative
EPO	European Patent Office
ERA	Europese Onderzoeksruijnte
ERAC	European Research Area Committee
ERA-NET	European Research Area Networks
ERC	European Research Council
ERIC	European Research Infrastructure Consortium
ERRIN	European Regions Research and Innovation Network vzw
ESA	European Space Agency
ESF	European Science Foundation
ESFRI	European Strategy Forum on Research Infrastructures
ESIF	Europese structuur- en investeringsfondsen
ETS	European Trading System
EU	Europese Unie
EURAXESS	Mobility portal for researchers in the European Research Area
euroCRIS	European Organisation for International Research Information

////////////////////////////////////

EuroHPC	Euro High Performance Computing
EUROSTAT	Statistical Office of the European Union
EV	Elektrische voertuigen
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
FB	(Beleidsdomein) Financiën en Begroting
Febelfin	Belgische Federatie van de financiële sector
FET	Future and Emerging Technologies
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven
FFTF	Flanders Future Techfund
FIT	Flanders Investment and Trade
FOD	Federale Overheidsdienst
FOD Economie	Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie
FOSB	Flemish Open Science Board
FRIS	Flanders Research Information Space
FUST	Flanders UNESCO Science Trust Fund
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen
GBAORD	Government Budget Appropriations or Outlays on Research and Development
GBARD	Government Budget Allocations for R&D
GEM	Global Entrepreneurship Monitor
GIMV	Gewestelijke InvesteringsMaatschappij voor Vlaanderen
HEB	Hernieuwbare Energie Bronnen
HERD	Higher Education intramural Expenditure on R&D
Hermesfonds	Fonds voor Flankerend Economisch Beleid
HFB	Het Facilitair Bedrijf
HoGent	Hogeschool Gent
Horizon2020	Achtste Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling (2014-2020)
HR	Human Resources
IBF	International Bioeconomy Forum
IBN	Innovatief BedrijfsNetwerk
IBP	Informatiebeheersplan
ICT	Thematische prioriteit 'Informatie- en communicatietechnologieën' van het Zevende Kaderprogramma
IE	Intellectuele Eigendom
IEA	Internationaal Energie Agenschap
IEC	Interministeriële Economische Commissie

////////////////////////////////////

MAB	Man and the Biosphere programme
MB	Ministerieel Besluit
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MIP	Macroeconomic Imbalance Procedure
MOCR	Mean Observed Citation Rate
MoU	Memorandum of Understanding (samenwerkingsovereenkomst)
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
MSCA	Marie Skłodowska Curie Acties
NBB	Nationale Bank van België
NCP	Netwerk van erkende National Contact Points bij de Europese Commissie
NERF	Neuro-Electronics Research Flanders
NESTI	National Experts on Science and Technology Indicators
NHP	Nationaal Hervormingsprogramma van België voor EU 2020
NIB	Nieuw Industrieel Beleid
NL	Nederland
NMR	Nucleair Magnetic Resonance
NRWF	NoordrijnWestfalen
O&O	Onderzoek en Ontwikkeling
O&O&I	Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie
OBIS	Ocean Biogeographic Information System
OCI	Overleg Creatieve Industrieën
OD	Operationele doelstelling
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OJO	Omkadering van Jonge Onderzoekers
OKA	Overleg kabinet administratie
OMG	Departement of beleidsdomein Omgeving
OP	Operationeel Programma('s)
OV	Onderwijs & Vorming
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PC	Programmacomité
PDOS	Pensioendienst voor de Overheidssector
PIO	Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
PM	Personalised Medicine
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
POD	Programmatorische Overheidsdienst
PRACE	Partnership for Advanced Computing in Europe
PTOW	Plaats- en tijdsafhankelijk werken
REG	Rationeel Energie Gebruik

//

RegMed XB	REGenerative MEDicine crossing Borders
RIHR	Research Institutions and Human Resources
RIO	Research and Innovation Observatory
RIS	Regional Innovation Scoreboard
RRI	Responsible Research and Innovation
RTD	Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
RUCA	Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (voormalig – nu: Universiteit Antwerpen)
RUG	Rijksuniversiteit Gent (voormalig – nu: Universiteit Gent)
RVO-Society	Roger van Overstraeten Society
SALK	Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
SAR	Strategische AdviesRaad
SB	Strategische onderzoeksbeurzen
SBA	Small Business Act
SBO	Strategisch Basisonderzoek
SD	Strategische doelstelling
SEP	Stuurgroep EU platform (Vlaams)
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SET-plan	European Strategic Energy Technology Plan
SG	Secretaris-generaal
SGHRM	Steering Working Group Human Resource and Mobility
SHARE	Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe
SIM	Strategisch Initiatief Materialen
SME	Small and Medium-sized enterprise(s)
SOC	Strategische onderzoekscentra
SOFI	Spin-Off FinancieringsInstrument
STEM	wetenschap, technologie, ingenieurswetenschappen, wiskunde
STEREO	Onderzoeksprogramma inzake aardobservatie
STI	Science, Technology and Innovation
STIS	Steel, Textile and other Industrial Sectors
STORE	Steunpunt Economie en Ondernemen
SVR	Studiedienst van de Vlaamse Regering
TBM	Toegepast Biomedisch Onderzoek
TETRA	TEchnologie TRAnsfer
TIP	Trade Indicators Project
TSSP	Thematische Slimme Specialisatieplatformen
TST	Taal- en Spraaktechnologie

////////////////////////////////////

UFSIA	Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen (voormalig – nu: Universiteit Antwerpen)
UHasselt	Universiteit Hasselt
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization
UNU	Universiteit van de Verenigde Naties
UNU-CRIS	United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies
VABB-SHW	Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor Sociale en Humane Wetenschappen
VAK	Vastleggingskrediet
VARIO	Vlaamse Adviesraad voor Innoveren & Ondernemen
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VEK	Vereffeningskrediet
VER-bedrijven	Bedrijven die verhandelen in emissierechten
VG	Vlaamse Gemeenschap
VHP	Vlaams Hervormingsprogramma
ViA	Vlaanderen in Actie - Pact 2020
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VIN	Vlaams Innovatienetwerk
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VKBO	Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen
VKEP	Vlaams Klimaat en Energie Plan
VLAIO	Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen
Vlerick	Vlerick Business School
VLEVA	Vlaams-Europees verbindingsagentschap
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VN	Verenigde Naties
VO	Vlaamse overheid
VON	Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk
VOU	Vragen om uitleg
VPM	Vlaamse Participatiemaatschappij
VR	Vlaamse Regering
VRI	Vlaamse RuimtevaartIndustrie
VRIND	Vlaamse Regionale Indicatoren
VRK	Variabel Krediet

////////////////////////////////////

VRWI	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
VSC	Vlaams Supercomputer Centrum
VTE	VolTijds Equivalent(en)
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VVC	Vlaams VerkeersCentrum
VWI	Vlaamse Wetenschappelijke Instelling
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
W&I	Wetenschap en Innovatie
W&T	Wetenschap en Technologische dienstverlening
WEHIB	Wergroep Handel van de Vlaamse overheid
WEF	World Economic Forum
WIN	Wetenschapsinformatienetwerk
WOW	Welzijn op het werk
WP	Wetenschappelijk Personeel
WSE	Beleidsdomein of Departement Werk en Sociale Economie
WTI	Wetenschap, Technologie en Innovatie

////////////////////////////////////

18.6 Personeelsoverzicht Departement EWI - WEWIS

18.6.1 Evolutie personeelsbesparingen Departement EWI: 2009-2019

In de **legislatuur 2009-2014** bespaarde het Departement EWI 18 personeelsleden, 9 meer dan vereist.

Aantal personeelsleden per 1/6/2009

140

Aantal personeelsleden per 30/6/2014

122¹⁴

De 122 personeelsleden zijn inclusief de 8 personeelsleden 'kabinetsondersteuning'. Zij verrichten geen taken voor het Departement maar voor het kabinet.

Verder herinneren we eraan dat de personeelsleden van het Departement EWI conceptueel onder te verdelen zijn in twee groepen:

- enerzijds de drie beleidsafdelingen (Strategie en Coördinatie / Onderzoek / Innoveren en Ondernemen), de Staf, het N-project 'innovatieve overheidsopdrachten' en de VARIO;
- anderzijds de 'afdeling Algemene Zaken en Ondersteuning'. Deze laatste is 'bijzonder' omdat ze ook managementondersteunende diensten (Personeel, HR, Facility, Boekhouding en IT) 'buiten' het Departement EWI levert: met name aan het Departement WSE, aan de Plantentuin Meise en aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen en aan Syntra Vlaanderen. Samen is de afdeling zo dienstenleverancier voor een goede 1.000 personeelsleden.

Bij het bepalen van de besparingsdoelstelling voor de **legislatuur 2014-2019** werd slechts ten dele rekening gehouden met het feit dat er in de voorgaande legislatuur meer bespaard werd dan vereist. De besparings-doelstelling voor de legislatuur 2014-2019 werd bepaald op **bijkomend 12 personeelsleden minder**.¹⁵

Via het Voorzitterscollege werden afspraken gemaakt hoe personeelsbewegingen en organisatiewijzigingen tussen de entiteiten (bijvoorbeeld ingevolge fusies, MOD-rationalisaties, ...) gedurende de besparingsperiode 2014-2019 verrekend worden. Daartoe werden zogenaamde 'rekenregels' opgesteld. Zo bestaat rekenregel 'type 1' er bijvoorbeeld in dat het intern aantal verschoven personeelsleden (en het bijhorende personeelskrediet) bij de startpositie (dus op datum 30/6/2014) bijgeteld (bij de ontvangene entiteit) of afgetrokken (bij de vertrekkende entiteit) wordt, zodat het te besparen bedrag en het aantal te besparen personeelsleden proportioneel kan meestijgen of -dalen (bij voldoende omvang).

¹⁴ Oorspronkelijk was hier sprake van 124 personeelsleden (zie JOP 2016). N.a.v. een controle op dubbeltellingen werd deze beginsituatie bij de monitoring van 01.07.2016 aangepast, gevalideerd op Voorzitterscollege van 13/10/2016. Twee personeelsleden waren zowel bij het departement geteld als bij IWT. Gezien ze formeel tot het IWT behoorden werden ze in mindering gebracht bij het departement, waardoor de virtuele startpositie op datum 30/6/2014 voor het departement niet 124 maar 122 werd.

¹⁵ Uiteindelijk aantal te besparen koppen is steeds afhankelijk van de aangroei of afname van het personeelsaantal t.o.v. de startpositie op 30/6/2014 op basis van de toepassing van de zgn. 'rekenregels'.

////////////////////////////////////

Ingevolge de fusie tussen het Agentschap Ondernemen en het IWT (2016) evenals ingevolge de MOD-rationalisaties (2017) en de inkanteling van VARIO in het departement (2017) , dienden deze rekenregels ook op het Departement EWI toegepast te worden. Met als gevolg dat de startpositie op datum 30/6/2014 retroactief werd aangepast. Deze aanpassing wordt onderstaand toegelicht.

Startpunt 1/6/2014 = 122

1. Bewegingen in 2016 t.g.v. fusie AO en IWT en herschikking taken en MOD-rationalisatie

- + 2 personeelsleden over komend van IWT naar het kerndepartement
- + 3 personeelsleden over komend van IWT naar AZO
- + 2 personeelsleden over komend van Syntra naar AZO
- 1 personeelslid vertrekkend van AZO naar VLAIO
- 2 eenheden vertrekkend naar dienstencentrum Boekhoudkantoor : 1 personeelslid alsook een budget van 0,5 VTE. Wat de rekenregels betreft, wordt dit aanzien als 1 extra 'kop'.

Al deze bewegingen dienen verrekend te worden op basis van rekenregel 1 en hebben bijgevolg een invloed op de startpositie

= nieuwe nulmeting: 126 ; te behalen 'koppen' op 31.12.2019: 114

2. Bewegingen op 1/01/2017

- + 9 personeelsleden¹⁶ overkomend van de VRWI naar het kerndepartement vanaf 1 januari 2017
- 10 personeelsleden vertrekkend naar het Dienstencentrum personeel m.i.v. 1 januari 2017 (8 koppen + 2 budgetten)
- 2 personeelsleden vertrekkend naar dienstencentrum Facilitair Bedrijf m.i.v. 1 januari 2017 (budget a rato van 1,5 VTE; dus ook te beschouwen als -2 eenheden volgens de rekenregels)
- 1 personeelslid dat wordt overgedragen aan departement WSE op basis van rekenregel 1

= nieuwe nulmeting: 122; te behalen 'koppen' op 31.12.2019: 110

Op basis van de nieuwe nulmeting per 1 januari 2017 (122 personeelsleden op startdatum 30/6/2014) moeten er tegen eind 2019 dan 12 koppen bespaard worden.

Het toegelaten aantal 'koppen' eind 2019 voor het Departement EWI bedraagt dan 110.

3. Bewegingen in 2018

¹⁶ In het overdrachtsbesluit 7 personen + 1 voorziene werving en 1 bespaard.

////////////////////////////////////

De enige beweging die in 2018 een invloed heeft gehad op de nulmeting is de ter beschikking stelling van een personeelslid vanuit het beleidsdomein BUZA, met de afspraak dat de 'kop' ten laste zou komen van de ontvangende entiteit.

= **nieuwe nulmeting: 123; te behalen 'koppen' op 31.12.2019: 111**

4. Bewegingen in 2019

M.i.v. 1 januari 2019 werden 2 personeelsleden aangeworven in het kader van 2 Europese projecten, Microbiome en Sapphire en dit voor een periode van 3 jaar. Ze worden voor 100% gefinancierd vanuit Europa. Deze wervingen hebben geen invloed op de startbasis maar ze worden wel uit de 'koppentelling' gehouden op basis van rekenregel 2 – nieuwe externe projectfinanciering.

M.i.v. 1/9/2019 werd 1 personeelslid via rekenregel 1 -met kop en budget -overgedragen vanuit VLAIO naar departement EWI (BVR 28.06.2019). Deze beweging heeft wel invloed op de startpositie

= **nieuwe nulmeting: 124; te behalen 'koppen' op 31.12.2019: 112**

18.6.2 Besparingsdoelstellingen legislatuur 2019 -2024

Er werd bij de start van de regeerperiode 2019-2024 een nieuwe personeels- en budgettaire besparing aan de Vlaamse overheid opgelegd.

Het te besparen aantal 'koppen' werd politiek vastgelegd en kan slechts wijzigen mits dit expliciet vermeld wordt in een nota van de Vlaamse Regering. De budgettaire besparing wordt uitgevoerd volgens het voorziene tijdpad, jaarlijks bij de begrotingsopmaak en is vastgelegd voor de gehele legislatuur.

Als startpunt voor deze besparingsronde wordt de besparingsdoelstelling uit de voorgaande besparingsronde 2014-2019 als vertrekpunt gesteld (voor DEWI is dit 112 koppen) en niet het reëel gehaalde personeelsaantal op 31/12/2019 (voor DEWI is dit 109 koppen). Het teveel of te weinig bespaarde tijdens de vorige legislatuur wordt doorgerekend in deze besparingsronde.

Daarnaast worden de rekenregels hier en daar aangepast; zo worden gedetacheerde personeelsleden' bijkomend' uitgesloten van de besparingsdoelgroep; het startpunt wordt hieraan aangepast. Voor DEWI betreft dit 1 personeelslid.

Door de overdracht van 1 VTE in het kader van de aansluiting van het DEWI bij R&S (Rekrutering en Selectie) bij Ago wordt het startpunt aangepast. Met de overdracht van PIO naar VLAIO worden ook 3 VTE overgedragen van het departement EWI naar VLAIO. Hierdoor zal het startpunt in 2024 opnieuw aangepast worden.

Concreet betekent dit voor DEWI :

107 (aangepast startpunt) – 9 te besparen koppen = 98 (eindresultaat te behalen op 31.12.2024)

////////////////////////////////////

Hoe evolueerde het aantal personeelsleden sinds 30/6/2014?

Indeling	30/06/2014	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023
Kerndepartement (1)	67	68	68	66	65	64	64	63
AZO (2)	47	30	27	27	27	26	24	24
VARIO (3)	-	8	9	7	6	6	7	7
Departement (1) + (2) + (3)	114	106	104	100	98	96	95	95
Kabinetsondersteuning (4)	8	6	6	9	8	6	8	8
Totaal (1) + (2) + (3) + (4)	122	112	110	109	106	102	103	102

Er is geen één-op-één relatie tussen de rapportering van het personeelsaantal in Vlimpers (op basis van alle personeelsleden die een arbeidsrelatie hebben met DEWI, ook zij die de facto elders zijn tewerkgesteld op basis van detachering, proefperiode...) en de rapportering op basis van de rekenregels in het kader van de koppentelling (waar bepaalde personeelsleden worden uitgesloten op basis van rekenregels en dubbeltelling.

Zo worden de 2 personeelsleden, die via Europese kredieten worden betaald , uit de koppentelling gehaald. Daarnaast werden er in 2019 ook 2 dubbeltellingen in mindering gebracht (personeelslid resp. van departement en VARIO als contractueel tewerkgesteld bij VLAIO), in 2020 gaat het om 1 dubbeltelling alsook het gedetacheerde personeelslid.

Eind 2021 werd 1 personeelslid betaald via Europese kredieten en zijn er 2 gedetacheerde personeelsleden.

Eind 2022 werden 3 personeelsleden betaald via kredieten van het EU voorzitterschap en zijn er 2 gedetacheerde personeelsleden. Deze personeelsleden worden uit de koppentelling gehaald.

Sinds 30/6/2014 werd het personeelsaantal reeds afgebouwd met 19 personen.

////////////////////////////////////

In 2023 werden er in totaal 10 personeelsleden via kredieten van het EU voorzitterschap betaald, zijn er 3 gedetacheerde personeelsleden en wordt 1 personeelslid via Europese projectfinanciering betaald.

Deze personeelsleden worden uit de koppentelling gehaald.

Daarnaast is er ook nog 1 personeelslid aangeworven in het kader van kennisveiligheid. Dit personeelslid wordt eveneens uitgesloten uit de koppentelling op basis van een beslissing van de Vlaamse Regering.

18.6.3 Personeelsbestand van het nieuwe gefusioneerde Departement WEWIS: opsplitsing 'EWI'-bevoegdheden en 'WSE'-bevoegdheden

		DEWI		Totaal DEWI	DWSE		Totaal DWSE	Eindtotaal
Niveau	Rang	Ambtenaar	Contractueel		Ambtenaar	Contractueel		
Niveau A	A1	20	13	33	163	66	229	262
	A2	38	1	39	31	4	35	74
	A2A	3		3	7		7	10
	A2E	1		1	2		2	3
	A2M				2		2	2
	A3	1		1	1		1	2
Totaal		63	14	77	206	70	276	353
Niveau B	B1	1	1	2	15	21	36	38
	B2				11		11	11
	B3	9		9	4	2	6	15
Totaal		10	1	11	30	23	53	64
Niveau C	C1	2	6	8	34	15	49	57
	C2	3		3	23		23	26
	C3	10		10	9		9	19
Totaal		15	6	21	66	15	81	102
Niveau D	D1	1	1	2	2		2	4
	D2				5		5	5
	D3	2		2	3		3	5
Totaal		3	1	4	10		10	14
Eindtotaal		91	22	113	312	108	420	533

////////////////////////////////////

18.7 Lijst van vertegenwoordigingen in supranationale, federale en Vlaamse gremia ter voorbereiding van Europese en internationale dossiers

Naam	Bevoegdheids-niveau	Soort	Organisatie
1. Europese Unie			
1.1. Raad van de Europese Unie			
Raad Concurrentievermogen ¹⁷	Europa	raadsformatie	Raad van de Europese Unie
Groep concurrentievermogen en groei (o.a. de subgroepen industrie en interne markt)	Europa	voorbereidende instantie van de Raad	Raad van de Europese Unie
Groep op Hoog niveau Concurrentievermogen en Groei	Europa	subgroep van de Groep concurrentievermogen en groei	Raad van de Europese Unie
Groep onderzoek	Europa	voorbereidende instantie van de Raad	Raad van de Europese Unie
Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie (TTE) ¹⁸	Europa	raadsformatie	Raad van de Europese Unie
Groep telecommunicatie en informatiemaatschappij	Europa	voorbereidende instantie van de Raad	Raad van de Europese Unie
1.2. Europese Onderzoeksruimte (EOR)/European Research Area (ERA)			
1.2.1. ERA Related Groups			
ERAC – European Research Area and Innovation Committee	Europa	ERA configuratie	Raad van de Europese Unie
ESFRI – European Strategy Forum on Research Infrastructures – plenair	Europa	ERA configuratie	Raad van de Europese Unie

¹⁷ Een volledig overzicht van de voorbereidende instanties van de Raad Concurrentievermogen vind je hier: [Voorbereidende instanties van de Raad - Consilium](#). De instanties waarin de WEWIS-medewerkers het meest actief zijn, staan in opgesomd in de tabel.

¹⁸ Een volledig overzicht van de voorbereidende instanties van de Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie vind je hier: [Voorbereidende instanties van de Raad - Consilium](#). De instanties waarin de WEWIS-medewerkers het meest actief zijn, staan in opgesomd in de tabel.

////////////////////////////////////

ESFRI – European Strategy Forum on Research Infrastructures – Strategy Working Group Environment	Europa	ERA configuratie	Raad van de Europese Unie
KNOC – Knowledge Network on China	Europa	COM-expertengroep	Europese Commissie
CCG - Core Group China	Europa	COM-expertengroep	Europese Commissie
ERA Forum	Europa	expertengroep	Europese Commissie
ERA Forum Standing Working Group on Global Approach	Europa	expertengroep	Europese Commissie
Knowledge Hub on Partnerships	Europa	expertengroep	Europese Commissie
ERA Forum Working Group on Gender Equality and inclusiveness	Europa	expertengroep	Europese Commissie
1.2.2. Ad hoc working groups			
ERAC MLE Mutual Learning Exercises	Europa	werkgroep	ERAC
1.3. Horizon Europa (HEU)			
Strategic configuration: Strategic overview of the implementation of the whole programme, coherence across the different parts of the programme and cross-cutting issues	Europa	programma-comité	DG RTD
European Research Council (ERC)	Europa	programma-comité	DG RTD
Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)	Europa	programma-comité	DG RTD
Research Infrastructures	Europa	programma-comité	DG RTD
Health	Europa	programma-comité	DG RTD
Culture, Creativity and Inclusive Society	Europa	programma-comité	DG RTD
Civil Security for Society	Europa	programma-comité	DG RTD
Digital, Industry and Space	Europa	programma-comité	DG RTD
Climate, Energy and Mobility	Europa	programma-comité	DG RTD
Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment	Europa	programma-comité	DG RTD

////////////////////////////////////

The European Innovation Council (EIC) and European Innovation ecosystems	Europa	programma-comité	DG RTD
Widening participation and strengthening the European Research Area	Europa	programma-comité	DG RTD
1.4. Ge-cofinancierde partnerschappen (HEU)			
Transforming Health and Care Systems	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
ERA for Health	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Personalised medicine	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Pandemic Preparedness	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Clean Energy Transition	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Driving Urban Transitions to a sustainable future	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Blue Economy	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Water Security for the Planet (Water4All)	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
Innovative SMEs	Europa	Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten
AGroecology	Europa	Shadow Governing Board	Europese Commissie/ lidstaten

//

Sustainable Food Systems - Foodpaths	Europa	Funders Forum	Europese Commissie/ lidstaten
Animal Health and Welfare – preparation FO & Authorities	Europa	Working group	Europese Commissie/ lidstaten
1.5. Ge-coprogrammeerde partnerschappen (HEU)			
European Open Science Cloud	Europa	Network	Europese Commissie/ lidstaten
Build for People (B4P)	Europa	States Representatives Group	Europese Commissie/ lidstaten
Solar Photovoltaics	Europa	betrokkenheid industrie	Commissie/ lidstaten
Batt4EU	Europa	betrokkenheid VL stakeholders	Commissie/ lidstaten
2ZERO (To Zero emission Road Transport)	Europa	States Representatives Group	Commissie/ lidstaten
CCAM (Connected, Cooperative & Autonomous Mobility)	Europa	States Representatives Group	Commissie/ lidstaten
ZEWT (Zero Emission Waterborne Transport)	Europa	States Representatives Group	Commissie/ lidstaten
1.6. Joint Undertaking			
European States Representatives Group Clean Hydrogen Partnership	Europa	comité	Europese Commissie/ industrie
SRG CBE– States Representative Group for Circular Biobased Europe JU	Europa	comité	Europese Commissie/ industrie
States Representatives Group IHI (Innovative Health Initiative)	Europa	comité	Lidstaten
High Performance Computing	Europa	comité	Europese Commissie/ lidstaten/ industrie
EU-Africa Global Health Partnership	Europa	comité	Europese Commissie/

//

			lidstaten/ industrie
1.7. Joint Programming Initiatives (JPI's)			
JPI Antimicrobial Resistance (JPI AMR) Management Board	Europa	management- orgaan	Lidstaten
JPI NeuroDeGenerative diseases - Management Board	Europa	management- orgaan	Lidstaten
JPI Oceans Management Board	Europa	management- orgaan	IVZW
JPI FACCE	Europa en wereldwijd	management- orgaan	Lidstaten
JPI FACCE: preparatory group (chairs/vice chairs)	Europa en wereldwijd	werkgroep	Lidstaten
1.8. Missies (HEU)			
Sub-group on Mission « restore oceans and waters »	Europa	expertengroep	Europese Commissie
Sub-group on Mission « cancer»	Europa	expertengroep	Europese Commissie
Sub-group on Mission « adaptation to climate change »	Europa	expertengroep	Europese Commissie
Sub-group on Mission « a soil deal for Europe »	Europa	expertengroep	Europese Commissie
1.9. European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI's)			
ANAE – Analysis and Experimentation on Ecosystems	Europa	raad van bestuur	ERIC
DARIAH - Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities (ERIC – European Research Infrastructure Consortium)	Europa	raad van bestuur	ERIC
Dissco- Distributed system of scientific collections	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-social sciences and cultural innovation strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
ELIXIR – A distributed infrastructure for life-science information	Europa	raad van bestuur	Intergovernment al organisation
EMBRC – European Marine Biological Resource Centre	Europa	raad van bestuur	ERIC
ESS – European Social Survey (ERIC – European Research Infrastructure Consortium)	Europa	raad van bestuur	ERIC

EUBI – Euro-Biolmaging	Europa	raad van bestuur	ERIC
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-Environment strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-Physical science and engineering strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-Computing and digital strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-implementation strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI)-Health and Food strategic working group	Europa	expertengroep	European Strategic Forum for Research Infrastructures
ICOS – Integrated Carbon Observation System	Europe	raad van bestuur	ERIC
INSTRUCT – Integrated Structural Biology Infrastructure for Europe	Europa	raad van bestuur	ERIC
Lifewatch – E-science European Infrastructure for Biodiversity and Ecosystem Research	Europa	raad van bestuur	ERIC
IBISBA-European Industrial Biotechnology Innovation and Synthetic Biology Accelerator	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
Emphasis-European Infrastructure for Plant Phenotyping	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
Emphasis working group on Statutes	Europa	werkgroep	lidstaten
SHARE – Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (ERIC – European Research Infrastructure Consortium)	Europa	raad van bestuur	ERIC
CLARIN-European Research Infrastructure for Language Resources and Technology	Europa	raad van bestuur	ERIC

////////////////////////////////////

SLICES Scientific large-scale research infrastructure for Computing/communication experimental studies	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
MARINERG-i: offshore Renewable Energy Research	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
Einstein Telescope	Europa	raad van bestuur in voorbereiding	lidstaten
Committee for the implementation of the Regulation on the Community legal framework for a European Research Infrastructure Consortium (ERIC)	Europa	comité	Europese Commissie DG RTD
Actris: The Aerosol, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure	Europa	raad van bestuur	ERIC
Eirene: The Environmental Exposure Assessment research Infrastructure	Europa	raad van bestuur (in voorbereiding)	lidstaten
1.10. SET-plan			
EU Steering Group European Strategic Energy Technology Plan (SET-Plan)	Europa	stuurgroep	Europese Commissie
1.11. EURAXESS			
Pan-European initiative concerning the mobility of researchers in the European Research Area (EURAXESS)	Europa	comité	Europese Commissie
1.12. High Level Group			
EIC forum plenary	Europa	experten-groepen Forum Plenary, en innovation WG,	DG RTD
High Level Group Energy Intensive Industries	Europa	expertengroep	DG Grow
Industrial Forum	Europa	advies- en expertengroep	Europese Commissie
European Bioeconomy Policy Forum	Europa	expertengroep	DG RTD
Federaal overleg SME Envoy Network	België	comité	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
1.13. Staal / Chemie			
Staal: Working Party on Trade Questions	Europa	expertengroep	Raad Algemene Zaken

////////////////////////////////////

Chemie: EU Critical Chemicals Alliance	Europa	Overlegorgaan (stuurgroep en werkgroepen)	Europese Commissie
1.14. Digitaal			
Digital Europe Programmecomité	Europa	programma-comité	DG CNECT
Alliance for Language Technology European Digital Infrastructure Consortium (ALT-EDIC)	Europa	General Assembly	DG CNECT
1.15. Artificiële Intelligentie			
European AI Board	Europa	stuurgroep	DG CNECT
AI Board Expert sub-group on AI innovation ecosystems	Europa	expertengroep	DG CNECT
AI Board Expert group on regulatory AI sandboxes	Europa	expertengroep	DG CNECT
1.16. Andere			
EC - She figures	Europa	werkgroep	Europese Commissie
EuroCRIS - (Current Research Information Systems)	Europa	raad van Bestuur	euroCRIS
Single Market Programme	Europa	programma-comité	Europese Commissie
European RTD Evaluation Network	Europa	overlegorgaan	Europese Commissie
EUROSTAT - Working Group on STI statistics	Europa	werkgroep	EC Eurostat
Expert group on bio-based products and materials	Europa	expertengroep	DG GROW
EIT- Member States Representatives Group	Europa	adviescomité	European Institute of Technology
Critical Raw Materials Board	Europa	stuurgroep	DG GROW
2. Bi-/tri-laterale en interregionale samenwerking			
2.1. Vanguard Initiative			
Vanguard Initiative	Europa/regio's	netwerk	Vlaamse overheid, Departement EWI
2.2. Vlaams-Nederlandse samenwerking			
Stakeholdersgroep Nederlands-Vlaamse high tech samenwerking	Vlaanderen-Nederland	comité	Nederlandse en Vlaamse overheid + high tech stakeholders

////////////////////////////////////

2.3. Vlaanderen-Nederland-Noordrijn-Westfalen

Trilaterale Chemie Regio Nederland - Vlaanderen - Noordrijn-Westfalen	Vlaanderen-Nederland - Noordrijn-Westfalen	stuurgroep en werkgroepen	Overheden en industrie uit Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen
Taskforce Einstein Telescope	Vlaanderen Nederland & NRW	Taskforce	Nederlandse-Belgische-Duitse overheden

2.4. Samenwerkingen inzake chemie

European Chemical Regions Network (ECRN)	Europa	netwerk	EU chemie-regio's
--	--------	---------	-------------------

2.5. ERRIN

European Regions Research & Innovation Network (ERRIN)	EU-regio's voor Vlaanderen, betrokkenheid vanuit WEWIS, vleva en vlaio	werggroepen	Regionale vertegenwoordigingen
--	--	-------------	--------------------------------

2.6. Comité van de Regio's/technologieplatformen

ERTRAC	Europa	werkgroep	Technologie- platform transport- onderzoek
--------	--------	-----------	---

3. Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)

3.1. Committee for Science and Technology Policy (CSTP)

OESO Comité Wetenschaps- en Technologiebeleid (CSTP)	Wereld	comité	OESO
OESO Global Science Forum	Wereld	expertengroep	OESO
OESO NEST: Working Group of national experts on Science and Tecnology Indicators	Wereld	werkgroep	OESO
OESO TIP: Working Group on Technology and Innovation Policy	Wereld	werkgroep	OESO
OESO BNCT: Working Group Biotechnology/Nanotechnology/Converging Technologies	Wereld	expertengroep	OESO
OESO Expert Group on the Management and Analysis of R&D and Innovation Administrative Data (MARIAD)	Wereld	expertengroep	OESO
Digital Policy Committee	Wereld	Expertengroep	OESO

////////////////////////////////////

3.2. Comité Industrie, Innovatie en Ondernemerschap (CIIE)

OESO - CIIE Comité Industrie, Innovatie en Ondernemerschap	Wereld	comité	OESO
---	--------	--------	------

3.3. Staalcomité

Global Forum on Steel excess capacities	G20-OESO	overlegorgaan	G20-OESO
---	----------	---------------	----------

OESO-Staalcomité & Bureau	OESO	comité	OESO
---------------------------	------	--------	------

3.4. Andere

OESO - Stuurgroep project 'Fostering innovation in the Ocean Economy'	Wereld	stuurgroep	OESO
---	--------	------------	------

OESO – Federaal overleg OESO Committee on SMEs & Entrepreneurship	België	werkgroep	OESO
---	--------	-----------	------

Belgisch Nationaal contactpunt voor de OESO-richtlijnen.	België	werkgroep	OESO
--	--------	-----------	------

4. United Nations

Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC- UNESCO)	Wereld	Assembly	UNESCO
--	--------	----------	--------

UNESCO – Intergouvernementeel Hydrologisch Programma (IHP)	Wereld	Council	UNESCO
--	--------	---------	--------

Stuurcomité Flanders Unesco - Trustfund Wetenschappen en projectstuurgroepen	Wereld	stuurgroep	Vlaamse overheid en UNESCO
--	--------	------------	----------------------------

5. Intra-Belgische coördinatie met oog op standpuntbepaling

5.1. CFS-CIS – Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking

CFS-CIS – Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking	België	commissie	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
---	--------	-----------	---

CIS-Strategic	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
---------------	--------	---------------	--

CIS-Excellence	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking –
----------------	--------	---------------	---

////////////////////////////////////

			Commissie Internationale Samenwerking
CIS-INFRA	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Health	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Society	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Security	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-DIGIN Space	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-CLIMENMOB	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Innovation	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie

////////////////////////////////////

			Internationale Samenwerking
CIS-Food	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Widening Wide & ERA	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS Mission Soil Health	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
Mission Restore oceans and waters	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
Mission Climate & Climate-Neutral and Smart Cities	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-COST (European Cooperation in Science and Technology)	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-P (partnerschappen)	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie

////////////////////////////////////

			Internationale Samenwerking
CIS-INTER (Extra-Europe R&I co-operation activities under the bilateral and multilateral agreements)	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Kennisveiligheid	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-Open Science	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS-ERA	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CIS SPOC	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
CFS-STAT: overleggroep inventaris en statistieken inzake O&O	België	werkgroep	Commissie Federale Samenwerking
CFS-STAT ad hoc WG non-profit	België	werkgroep	Commissie Federale Samenwerking
CIS-gender	België	overlegorgaan	Commissie Federale Samenwerking – Commissie

////////////////////////////////////

			Internationale Samenwerking
High Level Group Einstein Telescope	België	werkgroep	Commissie Federale Samenwerking – Commissie Internationale Samenwerking
5.2. Interministeriële Economische Commissie			
IEC - Comité Interne Markt - WG Industriebeleid	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI Comité Interne Markt	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI Comité Interne Markt – WG Sherpa SMET	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI Comité Interne Markt – WG Dienstenrichtlijn	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC Comité Interne Markt – WG Beroepskwalificaties	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI Comité Interne Markt – formaat HLG COMPCRO	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI Comité Interne Markt – WG AI	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI GPAI ad hoc	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)

////////////////////////////////////

IEC-CEI Comité Interne Markt – Werkgroep - CeF Digital Info	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
IEC-CEI - Comité Interne Markt - WG Staatssteun	België	werkgroep	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (E5)
5.3. Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie			
Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE)	België	overlegorgaan	FOD Buitenlandse Zaken
5.4. Belgian Co-Ordinated Collections of Micro-organisms			
BCCM - Belgian Co-ordinated Collections of Micro-organisms	België	comité	Federaal Wetenschaps- beleid – Commissie Federale Samenwerking
5.5. Andere			
Belgisch Overlegplatform Strategic Energy Technology Plan (BELSET)	België	overlegorgaan	FOD Economie/VO/W aalse overheid
Expertengroep GMO general debate	België	werkgroep	CCIM
Commissie voor de overheidsopdrachten	België	commissie	Vlaamse overheid
Samenwerkingsakkoord 'Platform Biodiversiteit' (BELSPO)	België	stuurgroep	Belspo
Samenwerkingsakkoord 'STEREO' (projecten gebruik van teledetectiegegevens) (BELSPO)	België	stuurgroep	Belspo
Digital Taskforce	België	overlegorgaan	FOD Buitenlandse Zaken
Coördinatiegroep NAVO DIANA en Innovatiefonds	België	coördinatie- comité	FOD Economie
DIANA Working Group	België	werkgroep	Defensie
Federale Stuurgroep AI	België	overlegorgaan	FOD BOSA
6. Intra-Vlaamse coördinatie met oog op standpuntbepaling/ rapportering			
6.1. Europa platform			
Vlaams Europaplatform - WG 12: EU- programma's en -beleid	Europa	werkgroep	Vlaamse overheid
Vlaams Europaplatform – Werkgroep 4 Kennisveiligheidsbescherming	Europa	werkgroep	Vlaamse overheid

////////////////////////////////////

Vlaams Europaplatform – Werkgroep 5 Digitaal	Europa	stuurgroep	Vlaamse overheid
Vlaams Europaplatform – Werkgroep 3 Onderzoeksinfrastructuren	Europa	stuurgroep	Vlaamse overheid
Stuurgroep Europa platform	Europa	stuurgroep	Vlaamse overheid
6.2. Rapporteringen			
Europees Semester werkgroep (niveau Vlaamse overheid)	Europese Commissie	coördinatie-orgaan	Vlaamse overheid
Fact Finding Mission van de EC en van de OESO bij België (coördinator voor EWI-domein)	EU en OESO	coördinatie- en overlegorgaan	Vlaamse overheid
IEA In Depth Review	Internationaal	coördinatieorgaan (centrale coördinatie FOD Economie)	IEA
IEA Public R&D data on Energy Technology	Internationaal	coördinatieorgaan (centrale coördinatie FOD Economie)	IEA
Monitoring Vlaamse Veerkracht	Europa	coördinatie	Vlaamse overheid
Biennial Monitoring Report for European Partnerships	Europa	coördinatie	DG RTD
National Energy and Climate Plan	Europa	coördinatie	EU Commissie
6.3. Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden (SOIA)			
SOIA Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden - plenair	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Meerjarig Financieel Kader	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam OESO	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Unesco	VO	Overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Cohesiebeleid	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Digitalisering	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam EU-regelgeving	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Multilaterale samenwerking	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
SOIA Dossierteam Mensenrechten	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid

//

SOIA Dossierteam Duurzame Ontwikkeling	VO	Overlegorgaan	Vlaamse overheid
Agenda 2030	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
Europees Semester	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
China	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
New European Bauhaus	VO	overlegorgaan	Vlaamse overheid
6.4. Energie, materialen, waterstof, bio-economie, open science en mobiliteit			
Projectgroep Vlaanderen Circulair + stuurgroep steunpunt circulaire economie	Vlaanderen buiten VO	comité	Vlaamse overheid OVAM
Raad van Bestuur Flux50	Vlaanderen	raad van bestuur	Flux50
Raad van Bestuur WaterstofNet	Vlaanderen	raad van bestuur	WaterstofNet
Enover werkgroep waterstof	België	werkgroep	FOD economie
Vlaamse Taskforce autonoom rijden stuurgroep en werkgroep ecosysteem	Vlaanderen	werkgroep	Vlaamse overheid
Interdepartementale werkgroep bio-economie	België	werkgroep	Vlaamse overheid
Thinktank Noordzee inzake visievorming gebruik Belgische Noordzee	België	stuurgroep	Federale overheid
Flemish Open Science Board	Vlaanderen buiten VO	werkgroep	Vlaamse overheid
advisory board CCAM proving ground (VL-NL)	Vlaanderen	stuurgroep	imec
AI Stuurgroep	Vlaanderen	stuurgroep	Vlaamse overheid
AI onderzoekswerkgroep	Vlaanderen	werkgroep	Vlaamse overheid
AI implementatiewerkgroep	Vlaanderen	werkgroep	Vlaamse overheid
CS Stuurgroep	Vlaanderen	stuurgroep	Vlaamse overheid
CS implementatiewerkgroep	Vlaanderen	werkgroep	Vlaamse overheid

////////////////////////////////////

18.8 Overzicht van EU-partnerschappen met Vlaamse deelname

1. European Open Science Cloud (EOSC) Partnership
2. European Partnership for Chemicals Risk Assessment
3. European Partnership - ERA for Health
4. European Partnership on Transforming Health and Care Systems
5. European Partnership – Driving urban transitions to a sustainable future
6. European Partnership for Clean Energy Transition
7. European Partnership Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa +)
8. European Partnership for Sustainable Blue Economy
9. European Partnership Water Security for the Planet
10. European Partnership for Innovative SMEs
11. European Partnership on Metrology
12. EU-Africa Global Health Partnership
13. European Partnership for High Performance ComputingEuropean Partnership for Key Digital Technologies
14. European Partnership - ERA for Health (ERA4Health)
15. European Partnership on Transforming Health and Care Systems (THCS)
16. European Partnership on Brain Health
17. European Partnership Be Ready (Pandemic Preparedness)
18. European Partnership for Personalised Medicine (EP PerMed)
19. Joint Undertaking Innovative Health Initiative (IHI)
20. EU-Africa Global Health Partnership Joint Undertaking (Europe and Developing Countries network for Clinical Trials - EDCTP3)
21. European Partnership on Agroecology
22. European Partnership on Animal Health and Welfare
23. European Partnership on Safe and Sustainable Food Systems
24. European partnership on Agriculture of Data
25. Joint Undertaking Circular Biobased Europe
26. Forests and Forestry for a Sustainable Future
27. Raw Materials for the Green and Digital Transition
28. Resilient Cultural Heritage
29. Innovative Materials for EU
30. Solar Photovoltaics
31. Textiles of the Future
32. Virtual worlds

//

18.9 Beleidsgericht rapport 2025

Beleidsgericht rapport 2025 van Audit Vlaanderen wat betreft de organisatiebeheersing binnen het Departement WEWIS.

////////////////////////////////////

**Vlaamse
overheid**

Beleidsgericht rapport

**Departement Werk, Economie,
Wetenschap, Innovatie en Sociale
Economie**

5 januari 2026

**Vlaamse
overheid**

**AUDIT
VLAANDEREN**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
1 Samenvatting	3
2 Managementreactie	5
3 Auditopdrachten	7
4 Aanbevelingen	10
Bijlage 1: Opgevolgde aanbevelingen met uiterste streefdatum 30/09/2025	13
Bijlage 2: Overzicht openstaande aanbevelingen	15
Bijlage 3: Verzendlijst	16

Alle in dit rapport vermelde opdrachten zijn uitgevoerd in overeenstemming met de internationale standaarden van het Institute of Internal Auditors (IIA). Elke vijf jaar evalueert een externe instantie of Audit Vlaanderen deze standaarden naleeft.

INLEIDING

In het kader van de jaarlijkse evaluatie rapporteert iedere leidend ambtenaar aan de functioneel bevoegde minister(s) over de aanpak van de aanbevelingen uit de audits van Audit Vlaanderen¹. Dit moet het politiek draagvlak voor en de betrokkenheid van de leidend ambtenaren bij de risicobeheersing van de organisatie versterken. Om dit proces te ondersteunen, maakt Audit Vlaanderen een beleidsgericht rapport over de auditwerkzaamheden voor de entiteiten in het werkkterrein binnen de Vlaamse administratie.

Audit Vlaanderen stimuleert al geruime tijd de uitbouw en optimalisatie van het risicomanagement bij de Vlaamse administratie via het:

- auditeren en actualiseren van de maturiteit van het risicomanagementsysteem;
- ondersteunen van entiteiten via workshops en bilateraal overleg.

In het kader van het nieuwe ondernemingsplan 2025-2029 evalueert Audit Vlaanderen de eigen aanpak m.b.t. het risicomanagement bij de Vlaamse administratie en zal ze deze toekomstgericht bijsturen. Hierbij zal rekening worden gehouden met de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokkenen:

- het management, de medewerkers (1ste lijn) alsook de risicomangers en controlefuncties (2de lijn) van een entiteit zijn verantwoordelijk voor het identificeren en het beheersen van de strategische en operationele risico's;
- Audit Vlaanderen verstrekt op (een onafhankelijke en objectieve manier) zekerheid (assurance) over de kwaliteit van de sturing en beheersing m.b.t. risico's, processen en doelstellingen bij de entiteiten van de Vlaamse overheid (3de lijn);
- het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken en het Agentschap Overheidspersoneel hebben elk een rol te spelen op vlak van het VO-breed risicomanagement en de ondersteuning van de entiteiten.

In afwachting van de bijsturing beslist Audit Vlaanderen dit jaar de maturiteitsinschatting voor het risicomanagement niet te evalueren of te actualiseren.

Audit Vlaanderen wenst een toegevoegde waarde te blijven creëren bij de uitbouw van efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle overheidsorganisaties. Dit draagt bij tot het versterken van het vertrouwen in de goede werking van de overheid. Dit beleidsgericht rapport geeft in een aangepaste vorm aan in welke mate een entiteit werk maakte van de generieke doelstelling tot het versterken van de organisatiebeheersing/interne controle binnen de eigen organisatie.

¹ Afspraak gemaakt op 7 december 2011 tussen het Auditcomité van de Vlaamse Administratie en de kern van de Vlaamse Regering en verder geconcretiseerd in de beslissing van de Vlaamse Regering van 30 maart 2012 aangaande de evaluatie van de leidend ambtenaren vanaf 2012 (cf. VR/2012/3003 DOC.0302/1).

INHOUD BELEIDSGERICHT RAPPORT

Dit beleidsgericht rapport schetst de stand van zaken van de opdrachten van de afgelopen vijf jaar bij het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale economie (DWEWIS).

- Evaluatie en jaarlijkse actualisatie van de maturiteit van het risicomanagement (2024)
- Procesaudit aanmoedigingspremies (2021)
- Procesaudit rond de ondersteuning van de industriële onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten (2021).
- Procesaudit kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners binnen Werk en Sociale Economie (2025)

Het bevat ook de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van aanbevelingen.

Een ontwerp van dit rapport werd op 5 december 2025 overgemaakt aan DWEWIS.

1 SAMENVATTING

Het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale economie (DWEWIS) ontstond op 1 januari 2025 uit het samengaan van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (DEWI) en het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE). Het nieuwe departement heeft een groot takenpakket met diverse thema's gaande van innovatie en wetenschap tot sociale economie en de arbeidsmarkt en werkgelegenheid. Dit uitgebreide en complexe portfolio brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Op basis van de auditwerkzaamheden in 2025 is Audit Vlaanderen van mening dat het departement werkt aan de organisatiebeheersing om zo de interne werking te versterken.

Dit blijkt ook uit de initiatieven m.b.t. het risicomanagement. DWEWIS beschouwt de fusie als een uitgelezen kans om een gemeenschappelijk kader voor risicomanagement te ontwikkelen dat de bestaande praktijken van de voormalige departementen harmoniseert en versterkt.

Om het niveau van de organisatiebeheersing verder te optimaliseren investeerde DWEWIS het afgelopen jaar in zijn proces- en risicobeheer. Zo actualiseerde en harmoniseerde het departement de procesbeschrijvingen van diverse beleidsmaatregelen en bracht de organisatie, met de betrokkenheid van alle afdelingen, haar strategische toprisico's in kaart.

Voorts werkte DWEWIS in 2025 aan een gedragen en structureel verankerd afsprakenkader voor risicomanagement. Het departement wil daarin vastleggen hoe het de risicoanalyse en het risicobeheer op operationeel, tactisch en strategisch niveau in de toekomst zal aanpakken. Deze oefening is, rekening houdend met de complexiteit van drie beleidsvelden, een omvangrijke opdracht die voortgezette inspanningen op langere termijn vergt. Voor de aanbeveling rond risicomanagement die in deze opvolgingsronde werd opgevolgd, heeft DWEWIS dan ook 30/09/2026 als nieuwe streefdatum vooropgesteld (zie bijlage 1).

Auditopdrachten		
M.b.t. een kern- of ondersteunend proces		
Proces	2024	2025
Aanmoedigings-premies	Onder controle	Onder controle
	2025	
Kwaliteits- en registratiemodel	Deels onder controle	

Audit Vlaanderen evalueerde in 2021 het proces van de aanmoedigingspremies bij het voormalige Departement WSE. Het DWSE stelde voor de drie geformuleerde aanbevelingen een actieplan op. In 2023 werden de drie aanbevelingen een tweede keer opgevolgd en bleek dat het departement de respectieve risico's voldoende onder controle had gebracht.

Het afgelopen jaar ging Audit Vlaanderen na of er voldoende beheermaatregelen aanwezig waren om de tijdigheid, volledigheid, correctheid en uniformiteit bij de behandeling van de aanvragen voor de kwaliteitsregistraties binnen Werk en Sociale Economie te bewaken. De audit bevestigde

dat die beheersmaatregelen aanwezig zijn maar identificeerde een gebrek aan een kwaliteitscontrole. DWEWIS aanvaardde de aanbeveling hieromtrent en zal daar tegen juli 2026 tegemoet aan komen.

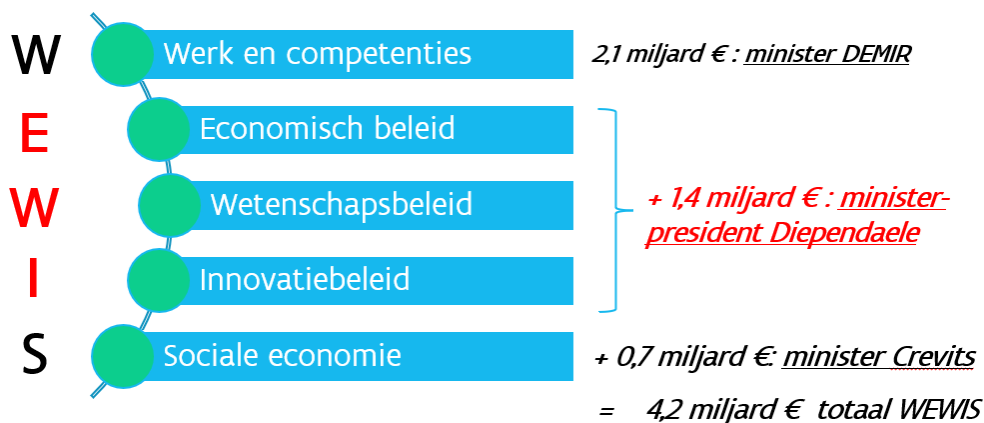
Status aanbevelingen laatste vijf jaar		
	2024 ²	2025 ²
Aantal geformuleerde aanbevelingen	5	6
Aantal openstaande aanbevelingen	1	2
Acceptatiegraad	100%	100%
Realisatiegraad	100%	80%
Tijdige realisatie	100%	100%
Aanvaardbaarheid van streefdata	100%	100%

Het departement WEWIS kan steunen op stabiele indicatoren. Het management aanvaardde de nieuwe aanbeveling uit de procesaudit 'Kwaliteits- en registratiemodel'. In deze opvolgronde daalt de realisatiegraad lichtjes doordat de aanbeveling n.a.v. risicomanagement nog niet gerealiseerd is. Het departement stelde voor alle openstaande aanbevelingen onderbouwde actieplannen op en tracht deze tijdig en binnen een aanvaardbare termijn te realiseren.

² Gezien de fusie van DWSE en DEWI zijn de gegevens van beide departementen samengevoegd voor het aantal geformuleerde/openstaande aanbevelingen en voor de berekening van de indicatoren van 2024 en 2025.

2 MANAGEMENTREACTIE

Sinds de samenvoeging in 2025 van de twee voormalige departementen WSE en EWI is het nieuwe *Departement Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie en Sociale Economie* - met afgerond 500 medewerkers - rechtstreeks medeverantwoordelijk voor de effectieve en efficiënte besteding van meer dan 4 miljard euro aan Vlaamse belastingmiddelen, via onderstaande *vijf beleidsvelden* onder verantwoordelijkheid van *drie ministers*:

Een organisatie van een dergelijke omvang en met zo een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid, vereist een performante organisatiebeheersing.

Net als alle entiteiten binnen de Vlaamse overheid moet ook het Departement WEWIS *'de juiste dingen doen en de dingen juist doen'*.

Een belangrijk onderdeel van organisatiebeheersing vormt dan ook risicomanagement.

De fusie van de voormalige departementen WSE en EWI bood voor het management een unieke gelegenheid om een gemeenschappelijk kader te ontwikkelen dat de bestaande praktijken harmoniseert en versterkt. Dit afsprakenkader integreert de sterktes van beide voormalige departementen tot één overkoepelende visie en werkwijze.

Met ondersteuning van een externe partner - Möbius - werden doorheen 2025 de praktijken inzake risicomanagement binnen de twee voormalige departementen dan ook kritisch tegen het licht gehouden met als doel te komen tot een nieuwe aanpak inzake risicomanagement.

Een raamwerk werd uitgewerkt met als doel:

- een gemeenschappelijk begrippenkader te bieden voor risicobeheer binnen het departement;
- rollen en verantwoordelijkheden duidelijk te definiëren volgens het internationaal erkende Three Lines of Defence-model;
- een werkbare en cyclische methodiek te verankeren in de reguliere beleids- en beheerscyclus;
- de ondersteunende en coördinerende rol van de tweede lijn te formaliseren;
- de ontwikkeling van een risicobewuste organisatiecultuur te stimuleren.

Wat betreft het risicobeheer werd in 2025 voornamelijk geïnvesteerd in het identificeren van de strategische risico's binnen het nieuwe departement en werd een afsprakenkader uitgewerkt om binnen

het nieuwe departement de rollen en verantwoordelijkheden inzake risicomanagement scherp te stellen en tegemoet te komen aan de verwachting de strategische risico's op te volgen.

Ook de aanbevelingen die voortvloeien uit de procesaudits van Audit Vlaanderen blijven we ter harte nemen om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen.

3 AUDITOPDRACHTEN

AUDIT VAN HET KERNPROCES AANMOEDIGINGSPREMIES (2021)

Audit Vlaanderen evalueerde in deze audit het proces van de aanmoedigingspremies bij het voormalig Departement WSE.

De conclusie van deze opdracht wees erop dat de risico's rond het juist, volledig en tijdig toekennen van deze premies grotendeels afgedekt zijn binnen het procesverloop en dit door de combinatie van beheersmaatregelen in de eerstelijns dossierbehandeling als door het gebruik van controlerapporten met specifieke knipperlichten.

De voornaamste aandachtspunten waren gerelateerd aan de bijhorende applicatie en achterliggende IT-architectuur. Beide waren immers sterk verouderd en werden weinig geüpdatet wat ervoor zorgde dat:

- het indienings- en communicatieplatform weinig klantgericht was en de burger onvoldoende ondersteunde bij de indiening van zijn/haar aanvraag door bv. hergebruik van beschikbare informatie uit authentieke bronnen (cf. aanbeveling A1);
- de opzet van de huidige toepassing onvoldoende efficiënt geconstrueerd werd voor de dossierbehandelaar (cf. aanbeveling A2);
- zowel de IT-applicatie als de achterliggende architectuur weinig stabiel waren en risico's inhielden op het vlak van continuïteit en veiligheid. Dit werd versterkt door een gebrek aan kennis en expertise, alsook door het ontbreken van documentatie over de opzet van de systemen en de mogelijke impact van technische wijzigingen (cf. aanbeveling A2);
- de knipperlichten rond de uitbetaling van de premiebedragen te weinig gericht en bruikbaar waren om effectief te benutten (cf. aanbeveling A3).

Audit Vlaanderen formuleerde drie aanbevelingen. In 2023 bleken de respectieve risico's voldoende onder controle en kregen de drie aanbevelingen de status 'gerealiseerd'.

AUDIT VAN HET KERNPROCES ONDERSTEUNING VAN DE INDUSTRIËLE ONDERZOEKSFONDSEN EN DE INTERFACE-ACTIVITEITEN (2021)

In het kader van deze audit evalueerde Audit Vlaanderen bij het voormalig Departement EWI het proces rond de ondersteuning van de industriële onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten.

De conclusie van deze opdracht wees erop dat:

- De nodige beheersmaatregelen aanwezig waren om te garanderen dat de financiering in het kader van de ondersteuning van de industriële onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten bij de associaties hoger onderwijs volledig, correct en tijdig gebeuren. Ook rond het informatiebeheer werden de nodige inspanningen gedaan om de bijhorende risico's in te perken.
- De ondersteuning van de industriële onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten een eerder tijdsintensief proces was, dat resulteerde in relatief beperkte fluctuaties in de jaarlijks uitgekeerde IOF- en interfacemiddelen. Dit uitte zich voornamelijk in een vrij significante tijdsinvestering voor de berekening van parameters P5 (octrooien) en in mindere mate P2 (publicaties en citaties).

Audit Vlaanderen formuleerde één aanbeveling met betrekking tot de kosten-batenefficiënte opzet van het proces, die het departement EWI aanvaardde.

De afgelopen jaren nam het departement verschillende initiatieven m.n. voor de parameters:

- P2: m.b.t. het aantal publicaties en citaties onderzocht ECOOM (Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring) hoe innovatieve technologieën zoals AI en RPA, in combinatie met procesautomatisatie, de efficiëntie en effectiviteit van het proces kunnen verhogen zonder aan kwaliteit in te boeten.
- P5: m.b.t. het aantal octrooien onderzocht het departement verdere mogelijkheden tot efficiëntieverhoging. Op basis van de analyse blijkt dat verdere aanpassingen, zoals automatisaties potentieel kunnen leiden tot inconsistenties in de data en het bijgevolg niet aangewezen is om dit te automatiseren.

Op basis van bovenstaande bevindingen beoordeelde Audit Vlaanderen in 2024 het desbetreffende proces als onder controle en de aanbeveling als gerealiseerd.

PROCESAUDIT KWALITEITS- EN REGISTRATIEMODEL VAN DIENSTVERLENERS BINNEN WERK EN SOCIALE ECONOMIE (2025)

De auditresultaten tonen aan dat de onderzochte aspecten inzake het kwaliteits- en registratiemodel bij het Departement WEWIS onder controle zijn. In het proces van het kwaliteits- en registratiemodel zijn er voldoende beheersmaatregelen aanwezig die de tijdigheid, volledigheid, correctheid en uniformiteit in de behandeling van de aanvragen voor de kwaliteitsregistraties kunnen bewaken.

Aan de hand van duidelijke procedures en sjablonen wordt een tijdige en correcte uitvoering van de processtappen voorzien. De geïntegreerde link met het KBO-nummer zorgt voor automatisering bij de aanvraag en bij wijzigingen tijdens de looptijd van het kwaliteitslabel. Om een efficiënte dienstverlening te garanderen, levert het departement inspanningen om IT-optimalisaties in de applicaties (het WSE-loket en de kwaliteitsdatabank) te identificeren en door te voeren. Ook is de nodige expertise aanwezig bij het Departement WEWIS. Voor de behandeling van de registratieaanvragen is er één dossierbehandelaar toegewezen. Om te zorgen voor een objectieve beoordeling van de registratieaanvragen zijn er frequente overlegmomenten tussen enerzijds de dossierbehandelaar en het diensthoofd en anderzijds met de stuurgroep.

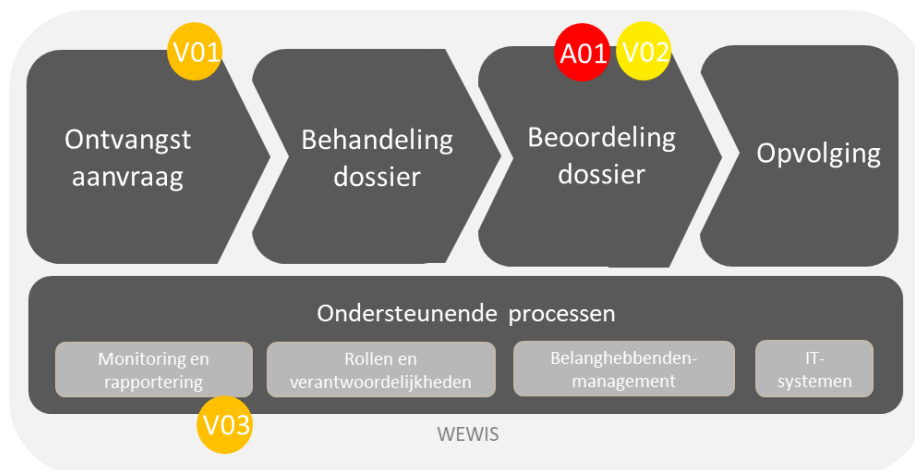
Hoewel in het proces beheersmaatregelen aanwezig zijn, identificeert Audit Vlaanderen een risico in het proces, namelijk een gebrek aan een kwaliteitscontrole in de behandeling van de registratieaanvragen (aanbeveling A1). Het uitvoeren van steekproefsgewijze controle (toepassen van het 4-ogenprincipe) kan meer zekerheid bieden in het detecteren van eventuele fouten.

Daarnaast kan het departement een aantal beheersmaatregelen optimaliseren om de continuïteit, efficiëntie en correctheid van het proces te bevorderen. Audit Vlaanderen formuleert hiervoor 3 verbeterpunten:

- Garandeer de correctheid van de aangeleverde documentatie door de dienstverlener (verbeterpunt met prioriteit gemiddeld);
- Beheer een lijst van ‘moeilijke gevallen’ met daarin het discussiepunt en de genomen beslissing, voor meer uniformiteit en snellere beslissingen (verbeterpunt met prioriteit laag);
- Evalueer het kwaliteits- en registratiemodel op effectiviteit en efficiëntie;

- Verduidelijk de rollen en verantwoordelijkheden van de stuurgroep (verbeterpunt met prioriteit gemiddeld).

De onderstaande figuur geeft de aanbeveling (A) en verbeterpunten (V) visueel weer voor de geauditeerde processen.

Legende: aanbevelingen en verbeterpunten

A	Bijkomende maatregelen dringen zich op om het risico tot een aanvaardbaar niveau te herleiden. Audit Vlaanderen formuleerde een aanbeveling (A) en zal die opvolgen.
V	Het risico is op een aanvaardbaar niveau beheerst, maar optimalisatie is nog mogelijk. Audit Vlaanderen formuleerde een verbeterpunt (V) met gemiddelde prioriteit.
V	Het risico is op een aanvaardbaar niveau beheerst, maar optimalisatie is nog mogelijk. Audit Vlaanderen formuleerde een verbeterpunt (V) met lage prioriteit.

De aanbeveling werd door het departement aanvaard. Als streefdatum voor de realisatie ervan werd 1/07/2026 vooropgesteld.

4 AANBEVELINGEN

Audit Vlaanderen rapporteert jaarlijks over de opvolging van de aanbevelingen³. Deze rapportering geeft inzicht in de:

- realisatie van de openstaande aanbevelingen met uiterste streefdatum 30/09/2025;
- globale stand van zaken van de aanbevelingen van de afgelopen vijf jaar.

STATUSSEN EN REALISATIEGRAAD VAN DE OPGEVOLGDE AANBEVELINGEN MET UITERSTE STREEFDATUM 30/09/2025

In deze opvolgingsronde werd de aanbeveling geformuleerd naar aanleiding van de evaluatie van de maturiteit van het risicomanagement opgevolgd. Deze aanbeveling kreeg de status “Lopende” (bijlage 1).

GLOBALE STAND VAN ZAKEN AANBEVELINGEN EN INDICATOREN

Audit Vlaanderen rapporteert over de realisatie van aanbevelingen aan de hand van vier indicatoren. De berekening van deze indicatoren houdt rekening met de volgende aanbevelingen uit de laatste vijf jaar (vanaf 2021):

- alle aanbevelingen met het oog op het verhogen van de maturiteit van het risicomanagement;
- alle aanbevelingen naar aanleiding van andere operationele audits zoals thema-audits, procesaudits, ad-hoc opdrachten, forensische opdrachten.

Overzicht statussen aanbevelingen in functie van indicatoren

	RA	G	L	O	N	NVT	NA	Nog niet opgevolgd	Totaal	Realisatiegraad = $G/(G+L+O+N)$
	#	#	#	#	#	#	#	#	#	%
Procesaudit Aanmoedigings- premies (2021)	0	3	0	0	0	0	0	0	3	100%
Procesaudit IOF (2021)	0	1	0	0	0	0	0	0	1	100%
Maturiteit risico- management (2024)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0%
Procesaudit Kwaliteits- en registratiemodel (2025)	0	0	0	0	0	0	0	1	1	/
Totaal in #	0	4	1	0	0	0	0	1	6	80%
Totaal in %	0%	67%	17%	0%	0%	0%	0%	17%		

³ Dit werd afgesproken tijdens het overleg van 7 december 2011 tussen het Auditcomité van de Vlaamse Administratie en de kern van de ministers van de Vlaamse Regering. Deze afspraak werd geconcretiseerd in de beslissing van de Vlaamse Regering over de evaluatie van de leidend ambtenaren vanaf 2012. Sindsdien maakt de realisatie van de aanbevelingen deel uit van die evaluatie (cf. VR 2012 3003 DOC 0302/1).

Legende

RA	Risicoacceptatie	L	Lopende	N	Niets
G	Gerealiseerd	O	Ontwerp	NVT	Niet meer van toepassing
NA	Niet aanvaard				

Voor de beoordeling van de implementatie van de aanbevelingen worden vier indicatoren gehanteerd. Het resultaat wordt vergeleken met het voorafgaande jaar⁴.

Indicator	Omschrijving	Resultaat op 30/09/2024	Resultaat op 30/09/2025
Acceptatiegraad	Geeft aan hoeveel (%) van de aanbevelingen geaccepteerd werden door het management.	100%	100%
Realisatiegraad	Geeft aan hoeveel (%) van de opgevolgde aanbevelingen gerealiseerd zijn.	100%	80%
Tijdige realisatie	Geeft aan hoeveel (%) aanbevelingen gerealiseerd werden (of nog kunnen worden) vóór of op de tweede streefdatum opgegeven door het management.	100%	100%
Aanvaardbaarheid streefdata	Geeft aan voor hoeveel (%) van de openstaande aanbevelingen de voorziene streefdatum van realisatie een aanvaardbare termijn heeft t.o.v. de formuleringsdatum ⁵ .	100%	100%

Legende

Acceptatiegraad	Realisatiegraad	Tijdige realisatie	Aanvaardbare streefdata
100%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 90%
≥ 80% en < 100%	≥ 50% en < 80%	≥ 50% en < 80%	≥ 50% en < 90%
< 80%	< 50%	< 50%	< 50%

Toelichting

DWEWIS aanvaardde de nieuwe aanbeveling i.h.k.v. de procesaudit 'Kwaliteits- en registratiemodel' waardoor de acceptatiegraad stabiel blijft (100%). In deze opvolgronde werd de openstaande aanbeveling naar aanleiding van de evaluatie van de maturiteit van het risicomanagement opgevolgd. Het departement voorziet nog bijkomende acties om deze aanbeveling te realiseren. Vier andere aanbevelingen n.a.v. voorbije auditopdrachten zijn ondertussen wel gerealiseerd. Hierdoor daalt de realisatiegraad lichtjes naar 80%.

⁴ Gezien de fusie van DWSE en DEWI zijn de gegevens van beide departementen samengevoegd voor het aantal geformuleerde/openstaande aanbevelingen en voor de berekening van de indicatoren van 2024 en 2025.

⁵ In principe geldt 1 jaar vanaf de formulering als limiet voor een aanvaardbare streefdatum. Audit Vlaanderen kan per aanbeveling inschatten dat een realisatietermijn van langer dan 1 jaar gerechtvaardigd is.

De openstaande aanbeveling rond. het risicomanagement en de nieuwe aanbeveling uit de procesaudit 'Kwaliteits- en registratiemodel' kan het departement nog tijdig en binnen een aanvaardbare termijn realiseren (de indicatoren voor de tijdige realisatie en de aanvaardbaarheid van de streefdata bedragen 100%).

BIJLAGE 1: OPGEVOLGDE AANBEVELINGEN MET UITERSTE STREEFDATUM 30/09/2025

Auditopdracht: 2401 021 Evaluatie risicomanagement

Nr.	Aanbeveling	Status	Motivering	Nieuwe streefdatum
A01	In het licht van de fusie met het departement EWI ontwikkelt het departement WSE een gedragen visie op de manier waarop het verder vorm wenst te geven aan de omgang met de: – strategische risico's in kader van het fusietraject; – operationele risico's voor de ondersteunende processen die primair ingekanteld zullen worden; – risico's van de belangrijkste recurrente kernprocessen. Op deze manier legt departement vast op welke wijze de betrokkenen praktisch invulling dienen te geven aan de: – risico-identificatie en -evaluatie; – rollen en verantwoordelijkheden voor risicoanalyse en -beheer; – periodiciteit voor de (her)uitvoering of actualisatie van de risicoanalyses; – risicostrategie- en respons.	Lopende	Audit Vlaanderen gaat akkoord met de status "lopende". Het departement WEWIS (DWEWIS) grijpt de fusie van de voormalige departementen WSE en EWI aan als een gelegenheid om een nieuw gemeenschappelijk kader te ontwikkelen m.b.t.de identificatie en het beheer van de risico's op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Het afgelopen jaar (2025) identificeerde DWEWIS met de betrokkenheid van alle afdelingen de strategische en tactische risico's voor de organisatie. Deze oefening leidde tot een set van strategische en tactische toprisico's. Deze werden in een aparte workshop geprioriteerd en het departement brengt voor deze risico's momenteel de aanwezige en ontbrekende beheersmaatregelen in kaart. Daarnaast focuste DWEWIS op de uitwerking van een gedragen en structureel verankerd afsprakenkader voor risicomanagement. Het departement wil daarin vastleggen hoe het de risicoanalyse en het risicobeheer op operationeel, tactisch en strategisch niveau in de toekomst zal aanpakken. Daarbij zal ook aandacht	30/09/2026

gaan naar het bepalen van de governance in het nieuwe departement.

Op operationeel niveau werkte DWEWIS in 2025 aan de actualisatie en harmonisatie van de procesbeschrijvingen van diverse beleidsmaatregelen. Naar aanleiding daarvan werden ook de respectieve operationele risico's en aanwezige beheersmaatregelen geïnventariseerd. In het licht van de NIS2-wetgeving legde het departement zich in 2025 ook specifiek toe op de risico's rond informatiebeveiliging. Het departement heeft voor de (belangrijkste) kern- en/of ondersteunende processen evenwel nog geen organisatiebreed risicomanagement uitgerold gebaseerd op een ingebedde methodiek.

BIJLAGE 2: OVERZICHT OPENSTAANDE AANBEVELINGEN

Naast de nog openstaande aanbeveling omtrent het risicomanagement (zie bijlage 1) is er bij het DWEWIS nog één openstaande aanbeveling.

Auditopdracht: 2401 029 Procesaudit kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners binnen Werk en Sociale Economie

Nr.	Aanbeveling	Huidige status	Voorziene streefdatum
A01	Voorzie een kwaliteitscontrole bij de behandeling van registratieaanvragen om de correctheid en uniformiteit te bewaken. Geef hierbij specifiek aandacht aan dossiers waarover twijfel is, of die rond de acceptatiegrens van de WSE standaard schommelen.	Nog niet opgevolgd	1/07/2026

BIJLAGE 3: VERZENDLIJST

Het rapport wordt verstuurd naar:

Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie

- Johan Hanssens Secretaris-generaal
- Edo Huygens Ankerpunt Organisatiebeheersing

De bevoegde ministers

- Matthias Diependaele Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management
- Zuhail Demir Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

De bevoegde minister tevens bevoegd voor interne audit

— Hilde Crevits	Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

De viceminister-presidenten

– Melissa Depraetere	Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd
– Ben Weyts	Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

De leden van het auditcomité van de Vlaamse administratie

De onafhankelijke leden

– Jean-Pierre Garitte	Voorzitter van het auditcomité van de Vlaamse administratie en onafhankelijk deskundige
– Lieze Moeyersons	Onafhankelijk deskundige
– Johan Christiaens	Onafhankelijk deskundige
– Iwona Muchin	Onafhankelijk deskundige

Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering

- Miet Vandersteegen Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Jeroen Vervloessem Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Helga Coppen Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering

De secretaris van het auditcomité van de Vlaamse administratie

- Joris Scheers Hoofdadviseur-projectleider bij het Departement Kanselarij en
Buitenlandse Zaken

Rekenhof

- Hilde François Eerste voorzitter van het Rekenhof